

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W TORUNIU**

**RYNEK PRACY
W WOJEWÓDZTWIE
KUJAWSKO – POMORSKIM
W I PÓŁROCZU 2009 ROKU**

Toruń, wrzesień 2009 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	1
1. DYNAMIKA ZMIAN NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY.....	2
1.1. Uwarunkowania prawne.....	2
1.2. Charakterystyka zmian w bezrobociu.....	3
1.3. Wpływ gospodarki regionu.....	8
2. FUNDUSZ PRACY.....	9
2.1. Środki Funduszu Pracy przyznane według algorytmu.....	9
2.2. Dodatkowe środki Funduszu Pracy przyznane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.....	10
2.3. Wydatki z Funduszu Pracy.....	10
3. PROBLEMATYKA WSPÓŁTWORZENIA I REALIZACJI POLITYKI RYNKU PRACY.....	12
3.1. Sejmik i Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.....	12
3.2. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia.....	13
3.3. Wojewódzka Rada Zatrudnienia.....	14
3.4. Realizacja programów rynku pracy.....	15
3.4.1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki.....	15
3.4.1.1. Monitoring Regionalnego Rynku Pracy.....	20
3.4.1.2. Pomoc Techniczna.....	23
3.4.2. „Profesjonalne portfolio językowe dla poprawy zatrudnialności pracowników UE poprzez wzrost ich umiejętności profesjonalnego posługiwania się językiem obcym” w ramach Programu Leonardo da Vinci.....	24
3.4.3. Programy realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy z rezerwy Ministra.....	26
4. INNE PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU.....	28
4.1. Działalność promocyjno – informacyjna.....	28
4.2. Badania socjologiczne.....	31
4.2.1. Badania statystyczne.....	31
4.2.2. Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego.....	32
4.2.3. Badanie firm powstałych z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej.....	33
4.3. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej.....	34
4.4. Zatrudnienie obywateli polskich za granicą.....	38
4.5. EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia.....	38
4.6. Krajowe pośrednictwo pracy.....	39
4.7. Agencje zatrudnienia.....	40
4.8. Wykonywanie pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę.....	40

4.9.	Służba zastępcza.....	42
4.10.	Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego.....	42
5.	AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY.....	46
5.1.	Oferty pracy.....	46
5.2.	Podjęcia pracy.....	49
5.3.	Szkolenie bezrobotnych.....	53
5.4.	Staż.....	54
5.5.	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – przygotowanie zawodowe dorosłych	56
5.6.	Prace społecznie użyteczne.....	57
6.	STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO–POMORSKIM.....	60
6.1.	Bezrobotne kobiety.....	60
6.2.	Bezrobocie na wsi.....	66
6.3.	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy.....	70
6.4.	Bezrobotni z prawem do zasiłku.....	72
6.5.	Bezrobotni do 25 roku życia.....	74
6.5.1.	Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.....	79
6.6.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia.....	82
6.7.	Długotrwale bezrobotni.....	86
6.8.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych.....	92
6.9.	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego.....	95
6.10.	Bezrobotni bez wykształcenia średniego.....	97
6.11.	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.....	100
6.12.	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.....	103
6.13.	Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia.....	106
6.14.	Bezrobotni niepełnosprawni.....	109
6.15.	Bezrobotni według wieku i wykształcenia.....	112
6.16.	Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy.....	114
6.17.	Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	115
6.18.	Bezrobotni według zawodów i specjalności.....	116
7.	PODSUMOWANIE.....	118
	TABELE.....	120
	SUMMARY IN ENGLISH.....	193

SPIS TABEL

1.	Stan i struktura bezrobocia.....	120
2.	Bezrobotni zarejestrowani w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego według płci.....	121
3.	Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku.....	122
4.	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy i zapowiedzi zwolnień oraz zwolnienia monitorowane.....	123
5.	Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy według sekcji PKD 2007..	124
6.	Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia.....	125
7.	Bezrobotni zamieszkali na wsi.....	126
8.	Bezrobotni zamieszkali na wsi według płci.....	127
9.	Bilans bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu 2009 r. wg powiatów.....	128
10.	Wybrane kategorie bezrobotnych.....	130
11.	Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	131
12.	Bezrobotni do 25 roku życia według powiatów.....	132
13.	Bilans bezrobotnych do 25 roku życia w I półroczu 2009 r. wg powiatów.....	133
14.	Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	135
15.	Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	136
16.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia według powiatów.....	137
17.	Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia w I półroczu 2009 r. wg powiatów.....	138
18.	Długotrwale bezrobotni według powiatów.....	140
19.	Bilans długotrwale bezrobotnych w I półroczu 2009 r. wg powiatów.....	141
20.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych według powiatów.....	143
21.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	144
22.	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego według powiatów.....	145
23.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	146
24.	Bezrobotni bez wykształcenia średniego według powiatów.....	147
25.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych bez wykształcenia średniego w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	148
26.	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka według powiatów.....	149
27.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	150
28.	Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	151

29.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia w I półroczu 2009 roku wg powiatów.....	152
30.	Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia.....	153
31.	Dynamika zmian wśród bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	154
32.	Bezrobotni niepełnosprawni według powiatów.....	155
33.	Niepełnosprawni bezrobotni i poszukujący pracy w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	156
34.	Bezrobotni cudzoziemcy w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	157
35.	Bezrobotni zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w I półroczu 2009 r....	158
36.	Bilans bezrobotnych w kolejnych miesiącach I półrocza 2009 roku.....	159
37.	Bilans bezrobotnych w I półroczu 2009 r. według powiatów.....	160
38.	Wybrane kategorie bezrobotnych, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 roku.....	162
39.	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2009 roku według powiatów.....	163
40.	Oferty pracy najczęściej zgłaszane do pup w I półroczu 2009 roku.....	164
41.	Szkolenia bezrobotnych według powiatów w I półroczu 2009 roku.....	165
42.	Staże bezrobotnych według powiatów w I półroczu 2009 roku.....	166
43.	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych według powiatów w I półroczu 2009 roku.....	167
44.	Prace społecznie użyteczne według powiatów w I półroczu 2009 roku.....	168
45.	Uczestnictwo w działaniach realizowanych w ramach projektów współfinansowanych z EFS w I półroczu 2009 r.....	169
46.	Bezrobotni według wieku.....	170
47.	Bezrobotni w powiatach według wieku.....	171
48.	Bezrobotni według poziomu wykształcenia.....	172
48.	Bezrobotni w powiatach według poziomu wykształcenia.....	173
50.	Bezrobotni według stażu pracy.....	174
51.	Bezrobotni w powiatach według stażu pracy.....	175
52.	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	176
53.	Bezrobotni w powiatach według czasu pozostawania bez pracy.....	177
54.	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.....	178
55.	Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy ogółem według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.....	179
56.	Bezrobotne kobiety będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy.....	180
57.	Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	181
58.	Bezrobotni w powiatach wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007).....	182

59.	Bezrobotni województwa kujawsko-pomorskiego według wielkich grup zawodów.....	184
60.	Zawody najczęściej spotykane wśród bezrobotnych – grupy elementarne.....	185
61.	Poszukujący pracy oraz cudzoziemcy z krajów UE z prawem do zasiłku w powiatach..	186
62.	Osoby, które nabyły uprawnienia do dodatku aktywizacyjnego w I półroczu 2009 r.....	187
63.	Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tys. zł).....	188
64.	Struktura wydatków Funduszu Pracy ogółem w I półroczu 2009 roku wg powiatów (w tys. zł).....	189
65.	Struktura wydatków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w I półroczu 2009 roku według powiatów (w tys. zł).....	191

WSTĘP

Analiza pt. „**Rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim w I półroczu 2009 roku**” przygotowana została w Wydziale Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Opracowanie charakteryzuje najważniejsze cechy wojewódzkiego rynku pracy oraz przedstawia dynamikę zmian dokonujących się w tej dziedzinie. Analiza zawiera także informacje o realizacji programów samorządu województwa oraz inicjatywach partnerów społecznych zmierzających do poprawy sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

W zakresie informacji o strukturze i aktywizacji bezrobotnych wykorzystano dane ze sprawozdawczości sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy w ramach realizacji Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009. Wykorzystano również informacje przygotowane przez odpowiednie wydziały WUP.

Opracowanie zawiera część opisową oraz zestawienie danych w ujęciu tabelarycznym. Jeśli nie zaznaczono inaczej – źródłem wszystkich tabel i wykresów są: *MPiPS-01 Sprawozdanie o rynku pracy* (wraz z załącznikami), *MPiPS-02 Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy* oraz zestawienia własne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu. Tablice i wykresy zostały przygotowane metodą komputerowych zestawień i agregacji danych. Ze względu na elektroniczną technikę zaokrąglenia, dane mogą nie sumować się do 100%.

ADMITTANCE

Analysis “**Labour Market in Kujawsko-Pomorskie Voivodship in the first half – year 2009**” was prepared by Department of Research and Analyses of Voivodship Labour Office in Toruń.

A publication characterises major factors of regional labour market and shows a dynamic of changes achieving in this field. The analysis contains also information about realisation programmes of voivodship self – government and initiatives of social partners tending to improvement a situation on the local labour markets.

In range of information about structure and activation unemployed were used data from report made by Powiat Labour Offices using by realisation decree of Council of Ministers concern with statistic research of public statistics on year 2009. Also information prepared by suitable departments of Voivodship Labour Office (WUP) was used.

The publication contains written parts and combination of data in tables. If it is not specified otherwise – the source of all tables and graphs are: *MPiPS-01 Report of labour market* (with appendix), *MPiPS-02 Report of incomes and expenditures from Labour Fund* and Voivodship’s Labour Office in Toruń data combinations. Tables and diagrams were made by computer’s combinations and adding of data. With regard for adaptation computer calculation data can’t be added to 100 per cent.

Przy publikacji danych WUP prosimy o podanie źródła
When publishing the WUP data – please indicate the source

1. DYNAMIKA ZMIAN NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY

1.1. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Z dniem 1 lutego 2009 r., tj. po upływie 14 dni od dnia publikacji, która miała miejsce w Dzienniku Ustaw z dnia 17 stycznia 2009 r. Nr 6, poz. 33, weszła w życie uchwalona w dniu 19 grudnia 2008 r. ustawa o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Nowelizacja ustawy dokonała następujących zmian:

- 1) został wprowadzony nowy instrument rynku pracy, jakim jest przygotowanie zawodowe dorosłych,
- 2) rozszerzono dostępność pożyczki szkoleniowej,
- 3) rozszerzono grupę osób uprawnionych do skorzystania z dofinansowania z Funduszu Pracy studiów podyplomowych na niektóre osoby poszukujące pracy, zniesiono warunek uprawdopodobnienia zatrudnienia przez te osoby oraz doprecyzowano, że dofinansowanie może objąć do 100% kosztów należnych organizatorowi studiów, wprowadzono jednocześnie limit – nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia,
- 4) Starosta może zawrzeć z agencją zatrudnienia umowę na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego będącego w szczególnej sytuacji na rynku pracy do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej roku,
- 5) zniesione zostały dotychczasowe obowiązki pracodawcy w zakresie:
 - informowania powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy o wolnych miejscach zatrudnienia lub przygotowania zawodowego;
 - przyjmowania oświadczeń przed zatrudnieniem osoby o pozostawaniu lub niepozostawaniu przez nią w rejestrze bezrobotnych i poszukujących pracy;
 - zawiadamiania w formie pisemnej, w okresie 5 dni właściwego powiatowego urzędu pracy o zatrudnieniu osoby zarejestrowanej jako bezrobotna lub o powierzeniu jej innej pracy zarobkowej,
- 6) wprowadzono prawo wyboru PUP, do którego pracodawca zgłasza ofertę pracy (na nowo zdefiniowaną) i zasady jej upowszechniania,
- 7) rozszerzono działania wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, skierowane do pracodawców i wprowadzono nową formę pomocy w ramach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników,
- 8) zliberalizowano zasady podejmowania szkoleń przez osoby poszukujące pracy,
- 9) złagodzone warunki refundowania pracodawcom kosztów szkolenia pracowników,
- 10) wprowadzono zmiany w wysokościach kwot na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych,
- 11) zniesiono obowiązek posiadania przez pracodawcę funduszu szkoleniowego gdy wyraża on chęć wypłacania tego świadczenia osobie zwolnionej w ramach zwolnień grupowych.

1.2. CHARAKTERYSTYKA ZMIAN W BEZROBOCIU

Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 119.395 bezrobotnych. Było to o 11,6% (12.443 osoby) więcej niż w końcu czerwca roku poprzedniego.

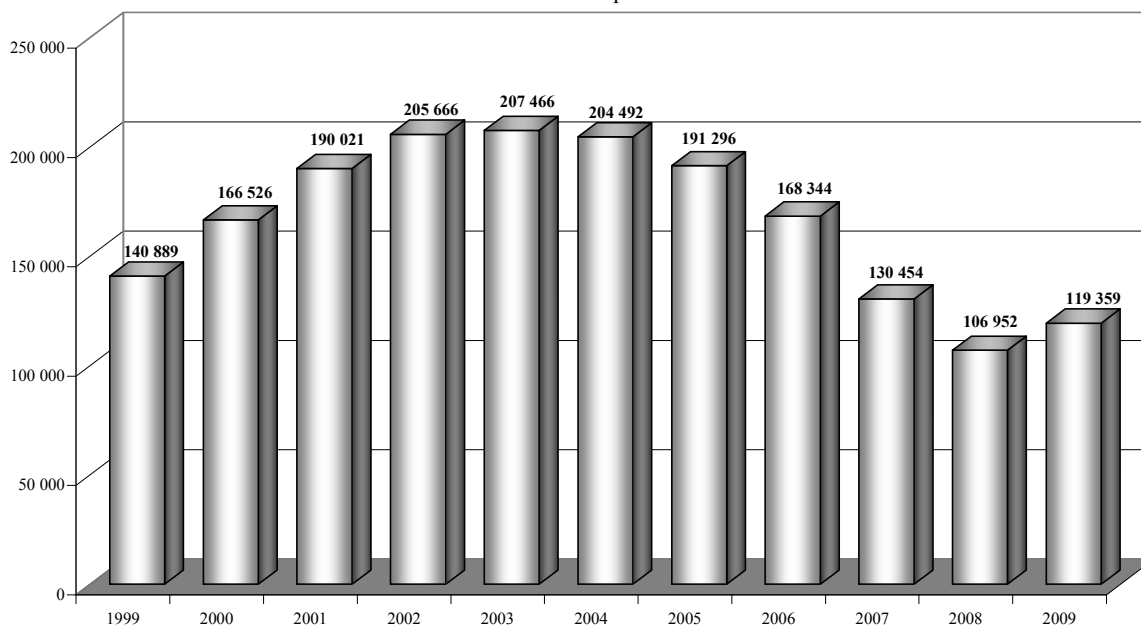
Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według podregionów i powiatów
Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotni				Stopa bezrobocia		
	czerwiec 2008	czerwiec 2009	wzrost/ spadek		czerwiec 2008	czerwiec 2009	wzrost/ spadek (w pkt. proc.)
	osoby		%				
Polska	1 455 321	1 658 650	203 329	14,0	9,4	10,7	1,3
Województwo razem	106 952	119 395	12 443	11,6	13,0	14,4	1,4
Podregion bydgosko-toruński	21 888	26 577	4 689	21,4	6,8	8,1	1,3
Bydgoski	2 905	3 721	816	28,1	8,6	10,8	2,2
Toruński	4 814	5 656	842	17,5	15,3	17,6	2,3
m. Bydgoszcz	8 650	10 529	1 879	21,7	5,2	6,3	1,1
m. Toruń	5 519	6 671	1 152	20,9	6,0	7,2	1,2
Podregion grudziądzki	31 327	35 203	3 876	12,4	16,2	18,0	1,8
Brodnicki	3 933	3 671	-262	-6,7	13,2	12,5	-0,7
Chełmiński	2 729	3 620	891	32,6	15,9	20,2	4,3
Golubsko-Dobrzyński	2 623	3 085	462	17,6	16,1	18,5	2,4
Grudziądzki	3 014	3 236	222	7,4	21,4	22,7	1,3
Sępoleński	2 838	3 056	218	7,7	19,7	21,0	1,3
Świecki	5 032	5 483	451	9,0	13,9	15,0	1,1
Tucholski	2 385	2 788	403	16,9	14,4	16,5	2,1
Wąbrzeski	2 441	2 477	36	1,5	18,8	19,1	0,3
m. Grudziądz	6 332	7 787	1 455	23,0	17,8	21,1	3,3
Podregion włocławski	53 737	57 615	3 878	7,2	17,7	18,8	1,1
Aleksandrowski	3 520	3 332	-188	-5,3	16,6	15,9	-0,7
Inowrocławski	12 422	13 415	993	8,0	19,0	20,3	1,3
Lipnowski	5 289	5 784	495	9,4	21,1	22,7	1,6
Mogileński	3 445	3 634	189	5,5	19,1	20,0	0,9
Nakielski	5 552	5 515	-37	-0,7	19,7	19,7	0,0
Radziejowski	2 982	3 145	163	5,5	17,7	18,6	0,9
Rypiński	2 907	2 828	-79	-2,7	16,2	15,9	-0,3
Włocławski	5 585	6 210	625	11,2	18,2	19,9	1,7
Żniński	4 823	5 503	680	14,1	19,8	22,1	2,3
m. Włocławek	7 212	8 249	1 037	14,4	12,7	14,4	1,7

Źródło: Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy oraz dane GUS www.stat.gov.pl

Wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w 19 powiatach i był on bardzo zróżnicowany: od 1,5% w powiecie wąbrzeskim do 32,6% w powiecie chełmińskim. W 4 powiatach wystąpił spadek liczby bezrobotnych: w powiecie nakielskim – o 0,7%, rypińskim – o 2,7%, aleksandrowskim – o 5,3% i brodnickim – o 6,7%.

Liczba bezrobotnych w województwie kujawsko - pomorskim w latach 1999 - 2009
Stan w końcu I półrocza

Źródło: Sprawozdania MPIPS-01 o rynku pracy

W odniesieniu do końca czerwca poprzedniego roku liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 0,9% (604 osoby), natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn wzrosła o 32,9% (13.047 osób).

Wskaźnik **stopy bezrobocia** (charakteryzujący udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo dla województwa kujawsko-pomorskiego wyniósł w czerwcu 2009 r. 14,4%. **W porównaniu z czerwcem'08 stopa bezrobocia w województwie wzrosła o 1,4 pkt. proc.** (w tym samym czasie w Polsce wskaźnik ten wzrósł o 1,3 pkt. proc. i wyniósł 10,7%). W regionie kujawsko-pomorskim stopa bezrobocia niższa niż średnia krajowa występuje tylko w dwóch powiatach grodzkich: Bydgoszczy (6,3%) i Toruniu (7,2%). Najwyższą wartość wskaźnik ten osiąga w powiatach: grudziądzkim i lipnowskim (po 22,7%). Występuje duże zróżnicowanie między stopą bezrobocia w podregionie bydgosko – toruńskim (8,1%) a wartością tego wskaźnika w podregionie grudziądzkim (18,0%) i włocławskim (18,8%).

Od początku 2009 roku odnotowano w województwie kujawsko-pomorskim wzrost liczby bezrobotnych o 8,3% (9.139 osób), a co za tym idzie, wzrosła również stopa bezrobocia – o 1,0 pkt. proc.(w tym samym czasie w Polsce liczba bezrobotnych wzrosła o 12,5%, a stopa bezrobocia zwiększyła się o 1,2 pkt. proc.).

W I półroczu 2009 r. wzrost liczby bezrobotnych wystąpił w 17 powiatach: od 0,2% w powiecie brodnickim do 31,2% w powiecie toruńskim. W 6 powiatach

odnotowano w tym zakresie spadki: od 0,6% w powiecie grudziądzkim do 10,8% w powiecie aleksandrowskim.

W odniesieniu do końca poprzedniego roku liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 1,1% (750 osób), natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn – o 18,9% (8.389 osób).

Zmiany w liczbie bezrobotnych w I półroczu 2009 roku według powiatów

Powiaty	Bezrobotni			
	grudzień 2008	czerwiec 2009	wzrost/ spadek	
	osoby			%
Polska	1 473 752	1 658 650	184 898	12,5
Województwo razem	110 256	119 395	9 139	8,3
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 139	10 529	2 390	29,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 097	3 721	624	20,1
Grudziądz – powiat grodzki	6 862	7 787	925	13,5
Grudziądz – powiat ziemski	3 255	3 236	-19	-0,6
Toruń – powiat grodzki	5 589	6 671	1 082	19,4
Toruń – powiat ziemski	4 312	5 656	1 344	31,2
Włocławek – powiat grodzki	7 381	8 249	868	11,8
Włocławek – powiat ziemski	6 483	6 210	-273	-4,2
Aleksandrów Kujawski	3 734	3 332	-402	-10,8
Brodnica	3 663	3 671	8	0,2
Chełmno	3 278	3 620	342	10,4
Golub-Dobrzyń	2 611	3 085	474	18,2
Inowrocław	12 614	13 415	801	6,4
Lipno	5 434	5 784	350	6,4
Mogilno	3 442	3 634	192	5,6
Nakło nad Notecią	5 117	5 515	398	7,8
Radziejów	3 496	3 145	-351	-10,0
Rypin	2 705	2 828	123	4,5
Sępólno Krajeńskie	3 140	3 056	-84	-2,7
Świecie	5 763	5 483	-280	-4,9
Tuchola	2 674	2 788	114	4,3
Wąbrzeźno	2 236	2 477	241	10,8
Żnin	5 231	5 503	272	5,2

Źródło: Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim wzrost liczby bezrobotnych wystąpił w styczniu, lutym i marcu, natomiast w kolejnych miesiącach odnotowywano nieznaczne spadki.

**Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim
w I półroczu 2009 roku. Stan w końcu miesiąca**

Miesiąc	Liczba bezrobotnych	Zmiana do poprzedniego miesiąca	
		osoby	w %
grudzień'2008	110 256	x	x
styczeń	120 835	10 579	9,6
luty	126 037	5 202	4,3
marzec	127 357	1 320	1,0
kwiecień	124 736	-2 621	-2,1
maj	121 258	-3 478	-2,8
czerwiec	119 395	-1 863	-1,5

Źródło: Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Na zmiany w poziomie bezrobocia w I półroczu 2009 r. wpłynął większy napływ niż odpływ bezrobotnych: w okresie od stycznia do czerwca w urzędach pracy zarejestrowało się 97.030 bezrobotnych (o 19.982 osoby, czyli 25,9% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). O 40,8% (5.281 osób) wzrosła liczba osób rejestrujących się jako bezrobotne po raz pierwszy, natomiast o 22,9% (14.701 osób) wzrosła liczba osób rejestrujących się po raz kolejny. **Wskaźnik napływu do bezrobocia** (liczony jako stosunek liczby nowozarejestrowanych bezrobotnych do liczby bezrobotnych według stanu w końcu poprzedniego okresu sprawozdawczego) wyniósł w I półroczu 2009 roku 88,0% (w I półroczu 2008 r. – 62,5%). Najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w Toruniu (140,1%), najniższą zaś w powiecie radziejowskim (51,7%).

W I półroczu 2009 roku z rejestrów powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko-pomorskim wyłączono 87.891 bezrobotnych (o 5.448 osób czyli 5,8% mniej niż w roku poprzednim). **Wskaźnik odpływu z bezrobocia** (czyli stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych do liczby bezrobotnych według stanu w końcu poprzedniego okresu sprawozdawczego) wyniósł dla województwa kujawsko-pomorskiego 79,7% (rok wcześniej – 75,7%). Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w Toruniu (120,7%), najniższą zaś w powiecie inowrocławskim (52,4%).

Wskaźnik płynności rynku pracy, wyrażający stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby bezrobotnych nowozarejestrowanych w danym okresie sprawozdawczym, wyniósł w I półroczu 2009 roku 36,1% (wobec 53,4% w I półroczu roku poprzedniego). Najlepiej pod tym względem kształtowała się sytuacja w powiecie świeckim (48,7%), najgorzej – w Toruniu (27,5%).

Bilans bezrobotnych w I półroczu w latach 2008 - 2009

L.p.	Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
			zmiana		w %
			osoby		
1.	Bezrobotni według stanu w końcu roku poprzedniego	123 243	110 256	-12 987	-10,5
2.	Bezrobotni zarejestrowani w półroczu	77 048	97 030	19 982	25,9
	po raz pierwszy	12 928	18 209	5 281	40,8
	po raz kolejny (od 1990 r.)	64 120	78 821	14 701	22,9
	po pracach interwencyjnych	734	485	-249	-33,9
	po robotach publicznych	1 422	1 441	19	1,3
	po stażu	5 006	3 931	-1 075	-21,5
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 664	1 697	33	2,0
	po szkoleniu	3 840	5 401	1 561	40,7
	po pracach społecznie użytecznych	1 528	1 422	-106	-6,9
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu	93 339	87 891	-5 448	-5,8
3a.	podjęcia pracy	41 163	35 006	-6 157	-15,0
	1) niesubsydiowanej	32 771	27 119	-5 652	-17,2
	w tym pracy sezonowej	3 050	2 634	-416	-13,6
	2) subsydiowanej	8 392	7 887	-505	-6,0
	- prac interwencyjnych	1 667	1 349	-318	-19,1
	- robót publicznych	4 446	4 295	-151	-3,4
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 032	1 400	368	35,7
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 072	810	-262	-24,4
	- inne	175	33	-142	-81,1
3b.	rozpoczęcia szkolenia	4 942	5 886	944	19,1
3c.	rozpoczęcia stażu	5 355	8 950	3 595	67,1
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 256	304	-2 952	-90,7
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	4 014	3 799	-215	-5,4
3f.	rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	x	29	x	x
3g.	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	x	2 279	x	x
3h.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	25 219	24 664	-555	-2,2
3i.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 620	3 723	103	2,8
3j.	podjęcia nauki	26	13	-13	-50,0
3k.	ukończenia 60/65 lat	173	191	18	10,4
3l.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	510	342	-168	-32,9
3ł.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	269	350	81	30,1
3m.	innych	4 792	2 355	-2 437	-50,9
4.	Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza	106 952	119 395	12 443	11,6
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	20 861	21 484	623	3,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku pracę podjęło 35.006 bezrobotnych (o 6.157 osób, czyli 15,0% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył głównie zatrudnienia niesubsydiowanego (o 17,2%). Zatrudnienie subsydiowane zmniejszyło się ogólnie o 6,0%, a wzrost odnotowano jedynie wśród osób podejmujących działalność gospodarczą (o 35,7%).

Z innych – niż zatrudnienie – form aktywizacji skorzystało w I półroczu 2009 roku 18.968 bezrobotnych (o 1.401 osób, czyli 8,0% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost dotyczył osób podejmujących szkolenia (rozpoczęło je 5.886 bezrobotnych – o 19,1% więcej niż w I półroczu 2008 r.) i staże (8.950 osób – o 67,1% więcej), zmniejszyła się natomiast liczba bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne (3.799 osób, o 5,4% mniej) i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/przygotowanie zawodowe dorosłych (304 osoby – o 90,7% mniej)*.

1.3. WPLYW GOSPODARKI REGIONU

W I półroczu 2009 roku powiatowe urzędy pracy w województwie kujawsko-pomorskim pozyskały 30.459 ofert pracy. Było to o 17,9% ofert mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył głównie zatrudnienia niesubsydiowanego: takich ofert wpłynęło 8.581, o 42,7% mniej, natomiast liczba ofert na prace subsydiowane zmniejszyła się tylko o 1,1% i wyniosła ostatecznie 21.878.**

W I półroczu 2009 roku pracodawcy w województwie kujawsko-pomorskim 82 razy zgłaszali do powiatowych urzędów pracy zamiar zwolnienia łącznie 2.039 pracowników (w I półroczu roku poprzedniego było to odpowiednio: 18 zgłoszeń i 1.246 osób). W końcu czerwca 2009 r. w regionie zarejestrowane były 1.833 osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy, które stanowiły 1,5% ogółu bezrobotnych (przed rokiem było to odpowiednio: 1.707 osób i 1,6%).

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy podaje***, że **I półrocze 2009 roku charakteryzowało się w województwie kujawsko-pomorskim pogorszeniem sytuacji w zakresie zatrudnienia: przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 230,3 tys. osób, co oznacza spadek w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku o 1,5% (w tym czasie w kraju odnotowano spadek o 0,5%).**

W sektorze publicznym przeciętna liczba zatrudnionych ukształtowała się na poziomie 22,0 tys. osób (o 14,6% mniej niż przed rokiem), a w prywatnym 208,3 tys. osób (o 0,2% więcej). Udział sektora prywatnego w ogólnej liczbie zatrudnionych zwiększył się w skali roku o 1,4 pkt. proc. i osiągnął poziom 90,4%.

W końcu czerwca 2009 r. w województwie kujawsko-pomorskim w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) zarejestrowanych było 191,2 tys. podmiotów (bez rolników indywidualnych. Było to o 0,5% więcej niż w końcu I półrocza roku poprzedniego, przy czym w sektorze prywatnym odnotowano wzrost o 1,7 tys., natomiast w sektorze publicznym – spadek o 996 jednostek.

* zmiana do Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła (w miejsce przygotowania zawodowego w miejscu pracy) nową formę aktywizacji, jaką jest przygotowanie zawodowe dorosłych.

** Do ofert pracy zalicza się również oferty na staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/przygotowanie zawodowe dorosłych i prace społecznie użyteczne, które nie są formą zatrudnienia.

*** „Komunikat VI o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego” Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, lipiec 2009 r.

2. FUNDUSZ PRACY

2.1. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY PRYZNANE WEDŁUG ALGORYTMU

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 22 grudnia 2008 roku Uchwałą nr XXIX/585/08 określił *Kryteria ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2009 roku.*

W 2009 roku – decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 stycznia 2009 roku – województwo kujawsko-pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy **kwotę w wysokości 224.872,1 tys. złotych** przeznaczoną na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W oparciu o powyższe kryteria dokonano podziału tej kwoty, i tak:

- 50% - **112.436,1 tys. złotych** zostało przeznaczone bezpośrednio dla poszczególnych **samorządów powiatów**
- 50% - **112.436,0 tys. złotych** zostało przeznaczone do dyspozycji samorządu województwa. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 8 stycznia 2009 roku Uchwałą Nr 2/4/09 w sprawie *zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2009 roku* dokonał wstępnego podziału ww. kwoty. Jednocześnie, w związku z wejściem w życie z dniem 1 lutego 2009 roku nowelizacji ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, która wprowadziła zmiany dotyczące przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa (art. 109 ust. 11 pkt 2 ww. ustawy w nowym brzmieniu cyt. „udział w ustalonej dla województwa kwocie Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej środków będących w dyspozycji samorządu województwa, z przeznaczeniem na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego”) – zaszła konieczność zmiany ich przeznaczenia. Ponadto kierując się wskazaniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej przekazanymi Marszałkowi Województwa pismem z 2 marca 2009 r. dokonano nowego podziału przyznanej kwoty środków Funduszu Pracy. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 19 marca 2009 roku Uchwałą Nr 22/257/09 w sprawie *zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2009 roku kwotę 112.436,0 tys. zł* przeznaczył na:

- 1) realizację przez powiatowe urzędy pracy przedsięwzięć nakierowanych na aktywizację osób bezrobotnych (kobiet, osób w wieku 45+, osób zamieszkałych na terenach wiejskich, osób zwalnianych z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy oraz zagrożonych zwolnieniem, osób powracających z zagranicy) – **33.730,8 tys. zł**
- 2) realizację **projektów systemowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki** (PO KL) w ramach Działania 6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie” Poddziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej

osób bezrobotnych” realizowanych przez powiatowe urzędy pracy – **78.705,2 tys. zł.**

Uwaga Informacje z realizacji Działania 6.1 oraz Poddziałania 6.1.3 zostały umieszczone w części analizy dotyczącej PO KL.

2.2. DODATKOWE ŚRODKI FUNDUSZU PRACY Z REZERWY MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Minister Pracy i Polityki Społecznej pismem z dnia 2 marca 2009 r. powiadomiła o uruchomieniu środków Funduszu Pracy z 10% rezerwy ministra na finansowanie w 2009 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego, za pośrednictwem Marszałka Województwa, wystąpiły o przyznanie dodatkowych środków na realizację:

- **8 programów i działań na rzecz osób bezrobotnych, zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, związanych z trudnościami gospodarczymi lub niewypłacalnością pracodawcy w warunkach kryzysu finansowego** (powiat grudziądzki i miasto Grudziądz – 2, toruński – 2, miasto Toruń, chełmiński, nakielski, tucholski). Ostateczna kwota przyznanych środków to **5.067,1 tys. zł,**
- **12 programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat** (powiaty: brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, inowrocławski, radziejowski, rypiński, toruński, miasto Toruń, tucholski, wąbrzeski, włocławski i miasto Włocławek, żniński). Ostateczna kwota przyznanych środków to **4.027,9 tys. zł,**
- **14 programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku 45/50 plus** (powiaty: aleksandrowski, brodnicki, bydgoski i miasto Bydgoszcz, chełmiński, inowrocławski, mogileński, rypiński, sępoleński, toruński, miasto Toruń, tucholski, wąbrzeski, włocławski i miasto Włocławek, żniński). Ostateczna kwota przyznanych środków to **4.854,5 tys. zł,**
- **17 programów związanych z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości** (powiaty: aleksandrowski, brodnicki, bydgoski i miasto Bydgoszcz, chełmiński, golubsko-dobrzyński, grudziądzki i miasto Grudziądz, lipnowski, radziejowski, rypiński, sępoleński, świecki, toruński, miasto Toruń, tucholski, wąbrzeski, włocławski i miasto Włocławek, żniński). Ostateczna kwota przyznanych środków to **4.565,10 tys. zł.**

Województwo kujawsko-pomorskie na realizację ww. projektów pozyskało łącznie **18.514,6 tys. zł.**

Reasumując, ogółem w I półroczu 2009 roku na aktywizację zawodową bezrobotnych województwo kujawsko-pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy środki w wysokości **243.386,7 tys. zł.**

2.3. WYDATKI FUNDUSZU PRACY

W I półroczu 2009 roku wydatki Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim wyniosły 204,954,0 tys. zł. Było to o 25,7% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył jedynie kwot przeznaczonych na wypłatę świadczeń integracyjnych (o 38,2%). Wzrosły natomiast wydatki na zasiłki dla

bezrobotnych (o 30,2%), dodatki aktywizacyjne (o 17,3%) oraz na programy na rzecz promocji zatrudnienia (o 23,3%). Pozostałe wydatki FP wzrosły o 5,1%.

Wydatki Funduszu Pracy w I półroczu 2009 roku

Wyszczególnienie	I półrocze 2008 r.		I półrocze 2009 r.			
	w tys. zł	udział w %	w tys. zł	udział w %	zmiana	
					w tys. zł	w %
Wydatki ogółem	162 991,4	100,0	204 954,0	100,0	41 962,6	25,7
zasiłki dla bezrobotnych	79 442,2	48,7	103 425,2	50,5	23 983,0	30,2
dodatki aktywizacyjne	2 906,5	1,8	3 410,7	1,7	504,2	17,3
świadczenia integracyjne	394,4	0,2	243,9	0,1	-150,5	-38,2
programy na rzecz promocji zatrudnienia	74 153,7	45,5	91 466,8	44,6	17 313,1	23,3
pozostałe	6 094,6	3,7	6 407,4	3,1	312,8	5,1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-02 o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc czerwiec 2008 i 2009 r.

Łącznie kwota środków przeznaczonych na programy przeciwdziałania bezrobociu (tzn. wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia, dodatki aktywizacyjne i świadczenia integracyjne) wzrosła w odniesieniu do I półrocza poprzedniego roku o 22,8%. Udział środków przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w wydatkach Funduszu Pracy ogółem wyniósł 46,4% (wobec 47,5% w I półroczu 2008 r.).

3. PROBLEMATYKA WSPÓŁTWORZENIA I REALIZACJI POLITYKI RYNKU PRACY

3.1. SEJMIK I ZARZĄD WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

W dniu 22 grudnia 2008 r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął Uchwałę Nr XXIX/585/08 w sprawie określenia kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2009 roku.

Obowiązek ustalania kryteriów wynika bezpośrednio z art. 109 ust. 8 *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Ustalane są one w ramach kwoty wskazanej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na podstawie algorytmu. Określając kryteria Sejmik Województwa kierował się założeniem oparcia ich konstrukcji na kryteriach stosowanych w 2008 r. Dokonane zmiany dotyczyły:

- koniecznej aktualizacji danych wyjściowych (wg stanu w dniu 30 września 2008 r. : stopa bezrobocia; bezrobotni do 25 roku życia, bezrobotni długotrwale, bezrobotni powyżej 50 roku życia; bezrobotni bez wykształcenia średniego, bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia, bezrobotni niepełnosprawni, bezrobotni zamieszkali na wsi; efektywność zatrudnieniowa wybranych form aktywnych za I półrocze 2008 r.; wskaźnik płynności za IV kwartał 2007 r. i trzy kwartały 2008 r.)
- dla wskaźnika zakontraktowania środków EFS przyjęto stan w dniu 31 października 2008 r.
- zmieniono rozpiętość wskaźnika stopy bezrobocia. Uzasadnieniem tej zmiany jest aktualna i przewidywana sytuacja w zakresie możliwości efektywnego wykorzystania środków Funduszu Pracy w województwie oraz nasilenie się problemu bezrobocia osób powyżej 50 roku życia, który to problem szczególnie występuje w dużych miastach naszego województwa.

Kryteria służące mają realizacji następujących celów:

- 1) zmniejszeniu skali bezrobocia w powiatach o najniższej stopie bezrobocia;
- 2) poprawy warunków osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy:
 - a) bezrobotnych do 25 roku życia;
 - b) bezrobotnych długotrwale;
 - c) bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
 - d) bezrobotnych bez wykształcenia średniego;
 - e) bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
 - f) bezrobotnych niepełnosprawnych;
- 3) zmniejszeniu skali zjawiska bezrobocia na terenach wiejskich;
- 4) wzrostowi efektywności realizowanych programów;
- 5) ułatwieniu dostępności form aktywizacji zawodowej poprzez zwiększenie zakresu i liczby osób objętych programami współfinansowanymi z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kryteria ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie innych fakultatywnych zadań, wymienionych w art. 108 ustawy o promocji zatrudnienia

i instytucjach rynku pracy, realizowanych przez powiaty w 2009 roku, dostosowane zostały do zapisu § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. Nr 18, poz. 114).

Projekt Kryteriów, tak jak co roku, przekazany był do konsultacji do starostów i prezydentów miast na prawach powiatu oraz dyrektorów powiatowych urzędów pracy.

Problematyka regionalnego rynku pracy była wielokrotnie przedmiotem obrad komisji Sejmiku, m. in. Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa oraz Komisji Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury.

Zarząd Województwa na bieżąco ocenia działania podejmowane w celu poprawy sytuacji na regionalnym rynku pracy. W dniu 22 stycznia 2009 r. Zarząd podjął uchwałę Nr 6/54/09 w sprawie zatwierdzenia Planu Działania na rok 2009 dla Priorytetu VI, VII, VIII, IX Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Następnie 27 stycznia 2009 r. podjęta została uchwała Nr 7/55/09 w sprawie trybu opracowania Regionalnego Planu Działania na rzecz Zatrudnienia na 2009 rok. Uchwała w sprawie zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2009 roku Nr 22/257/09 podjęta została 19 marca 2009 r.

3.2. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia przedstawia główne kierunki działań zmierzających do rozwiązywania problemów funkcjonowania rynku pracy w regionie. Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia opracowano w oparciu o postanowienia art. 3 *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Dokument uwzględnia także Decyzję Rady Unii Europejskiej z dnia 15 lipca 2008 r. dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia Państw Członkowskich (2008/618/WE).

W analizowanym okresie Zespół – powołany Uchwałą Nr 7/55/09 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 stycznia 2009 r. w sprawie trybu opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2009 rok przygotował projekt ww. dokumentu. Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2009 rok zawiera opis:

- w części 1 – regionalnej polityki zatrudnienia oraz dotychczasowej sytuacji w regionie kujawsko-pomorskim,
- w części 2 – celów głównych i celów szczegółowych regionalnej polityki na rzecz zatrudnienia,
- w części 3 – zagadnień dotyczących sposobu realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia.

W celu zapewnienia realizacji zasady partnerstwa, dokument został przekonsultowany z samorządami powiatów oraz partnerami społecznym reprezentowanymi w Wojewódzkiej Radzie Zatrudnienia. Wojewódzka Rada Zatrudnienia w Toruniu na posiedzeniu w dniu 27 lutego 2009 r. Uchwałą nr 1/2009 zaopiniowała pozytywnie RPD/Z na 2009 rok. Podczas posiedzenia przyjęto również

Sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia 2008 roku.

Aktualnie Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu oczekuje na zatwierdzenie przez Radę Ministrów Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011, ponieważ warunkiem przyjęcia RPD/Z na 2009 rok przez Zarząd Województwa jest zatwierdzenie dokumentu krajowego.

3.3. WOJEWÓDZKA RADA ZATRUDNIENIA

W pierwszym półroczu 2009 roku odbyły się dwa posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Toruniu.

Na posiedzeniu, które odbyło się 27 lutego 2009 r. Wojewódzka Rada Zatrudnienia podjęła 5 uchwał:

- nr 1/2008 w sprawie zaopiniowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2009 rok,
- nr 2/2009 w sprawie zaopiniowania Planu wydatków Funduszu Pracy na 2009 rok Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu,
- nr 3/2009 w sprawie oceny działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w 2008 roku,
- nr 4/2009 w sprawie opinii w zakresie powołania nowego kierunku kształcenia w Szkole Policealnej Medycznej im. M. Kopernika w Toruniu (*opiekunka dziecięca*),
- nr 5/2009 w sprawie zorganizowania szkolenia wyjazdowego dla członków Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia.

Ponadto zostały omówione zagadnienia dotyczące głównych przedsięwzięć Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w 2009 roku oraz sprawozdania z realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2008 roku.

Na wyjazdowym posiedzeniu, które odbyło się 23-24 kwietnia 2009 r. przyjęto 2 uchwały:

- nr 6/2009 w sprawie zaopiniowania projektu kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców,
- nr 7/2009 w sprawie wydania opinii w zakresie powołania nowych kierunków kształcenia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Toruniu (*sprzedawca, blacharz samochodowy*).

Jednocześnie przeprowadzono szkolenie na temat zmian w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W drugim dniu spotkania, Pani Profesor Elżbieta Kryńska z Polskiej Akademii Nauk przedstawiła prezentację pn. „Wyzwania polskiego rynku pracy w warunkach światowego kryzysu”.

Ponadto podczas każdego posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Toruniu omawiana była aktualna problematyka sytuacji na rynku pracy w kraju i w województwie kujawsko-pomorskim.

3.4. REALIZACJA PROGRAMÓW RYNKU PRACY

3.4.1. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) jest jednym z programów operacyjnych służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007 – 2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przewidzianej w wyżej wymienionym okresie programowania w Polsce. Głównym celem Programu jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Cel ten jest realizowany m.in. poprzez aktywizację zawodową osób bezrobotnych i biernych zawodowo, rozwijanie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, upowszechnianie edukacji i podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, wsparcie mechanizmów efektywnego zarządzania w administracji oraz zwiększenie spójności terytorialnej.

PO KL składa się z 10 priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym jak i regionalnym. W 85% Program współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej (EFS), natomiast w 15% ze środków krajowych.

Za wdrożenie całości Programu, jako Instytucja Zarządzająca, odpowiada Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, natomiast wdrożenie komponentu regionalnego na poziomie lokalnym powierzone zostało samorządom województw, które pełnią rolę Instytucji Pośredniczących.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, na mocy decyzji Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pełni w ramach PO KL funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP2) w Priorytecie VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” dla następujących działań:

- Działanie 6.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie,
- Działanie 6.2. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia,
- Działanie 6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na terenach wiejskich.

Udział Priorytetu VI w całkowitej alokacji finansowej dla komponentu regionalnego to ok. 32%. W województwie kujawsko-pomorskim jest to kwota około 127 mln. euro, tj. około 561,8 mln zł (przy kursie 1 euro = 4,41 zł), w tym w ramach:

- Działania 6.1 – 454,5 mln zł (80,91% środków w ramach Priorytetu VI), odpowiednio:
 - Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy – 81,8 mln zł (18%),
 - Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych w regionie – 22,7 mln zł (5%),
 - Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych 350 mln zł (77 %),
- Działania 6.2 – 99,8 mln zł (17,76% środków w ramach Priorytetu VI),
- Działania 6.3 – 7,5 mln zł (1,33% środków w ramach Priorytetu VI).

Projekty w ramach Priorytetu VI PO KL realizowane są w oparciu o konkursy (Poddziałanie 6.1.1, 6.1.2, Działania 6.2 i 6.3), w których aplikować mogą wszystkie

podmioty oraz tzw. wsparcie systemowe (Poddziałanie 6.1.3), polegające na dofinansowaniu realizacji przez powiatowe urzędy pracy zadań publicznych określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Beneficjentami ostatecznymi w ramach Priorytetu VI PO KL mogą być osoby pozostające bez zatrudnienia (zarejestrowane lub niezarejestrowane w urzędzie pracy), osoby zamierzające rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej, instytucje rynku pracy i ich pracownicy, społeczności lokalne oraz instytucje/podmioty działające na poziomie lokalnym na rzecz aktywizacji zawodowej i rozwoju zasobów ludzkich.

W I półroczu 2009 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu ogłosił następujące konkursy:

- w ramach Poddziałania 6.1.1: konkurs nr 3/6.1.1/2009, dostępna alokacja: 15.765.732,00 zł,
- w ramach Poddziałania 6.1.2: konkurs nr 2/6.1.2/2009, dostępna alokacja: 2.979.600,00 zł,
- w ramach Działania 6.2: konkurs nr 2/6.2/2009, dostępna alokacja: 400.000,00 zł,
- w ramach Działania 6.3: konkurs nr 3/6.3/2009, dostępna alokacja: 600.000,00 zł.

Dodatkowo w dniu 20 marca 2009 r. powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego zostały zaproszone do złożenia wniosków na realizację projektów systemowych (Poddziałanie 6.1.3). Wszystkie powiaty aplikowały o środki w wyznaczonym terminie, tj. do 31 marca 2009 r.

Umowy z Powiatowymi Urzędami Pracy

W związku z zakończonym procesem oceny wniosków złożonych przez PUP, w kwietniu 2009 r. podpisane zostały umowy w ramach **Poddziałania 6.1.2** oraz aneksy do umów zawartych w 2008 r. w ramach **Poddziałania 6.1.3 PO KL**.

W ramach Poddziałania 6.1.2 podpisano 19 umów o dofinansowanie na kwotę 2.792.394,51 zł (konkurs). Środki unijne w ramach niniejszych umów zostaną przeznaczone na rozwój i podnoszenie jakości usług świadczonych przez powiatowe urzędy pracy w zakresie pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego.

W ramach Poddziałania 6.1.3 zawartych zostało 20 aneksów do umów ramowych na realizację projektów systemowych, na łączną kwotę 78.794.600,00 zł. Alokacja dostępna na realizację projektów systemowych PUP została zwiększona Uchwałą Zarządu Województwa nr 22/257/09 z dnia 19 marca 2009 r. (pierwotnie planowano przeznaczyć na ten cel środki z Funduszu Pracy znajdujące się w dyspozycji Samorządu Województwa w wysokości 56.167.042,00 zł). Dofinansowanie przyznano wszystkim Powiatowym Urzędem Pracy z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. W projektach realizowane jest wsparcie dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy: poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, szkolenia, staże/przygotowanie zawodowe dorosłych, prace interwencyjne oraz doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy dla osób bezrobotnych, jak również przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. W ramach projektów w 2009 r. wsparcie otrzyma ok. 14 tys. osób z województwa.

W ramach Poddziałania 6.1.2 WUP w Toruniu realizował również projekt własny – „Monitoring regionalnego rynku pracy”, którego realizacja opisana jest w dalszej części niniejszego opracowania.

Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy

W I półroczu 2009 r. WUP w Toruniu kontynuował działania w ramach konkursu zamkniętego ogłoszonego 27 czerwca 2008 r. dla Poddziałania 6.1.1. Podpisano 15 umów o łącznej wartości 6.084.669,82 zł.

W ramach tych projektów wsparcie zostanie skierowane do osób pozostających bez zatrudnienia zarówno zarejestrowanych, jak i niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Osoby te zostaną objęte m.in. poradnictwem zawodowym i pośrednictwem pracy, szkoleniami zawodowymi, warsztatami z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy.

W ramach konkursu zamkniętego nr 3/6.1.1/2009 ogłoszonego 17 lutego 2009 r. ocenie formalnej poddano wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski w liczbie 101 na łączną kwotę 51.696.958,05 zł. Do oceny merytorycznej Komisji Oceny Projektów przekazano 63 wnioski poprawne pod względem formalnym na łączną kwotę 33.189.379,30 zł. Dostępna alokacja to 15.765.732,00 zł. Prace KOP zakończą się na początku lipca, a planowany termin podpisania umów, które uzyskają dofinansowanie w ramach konkursu to sierpień/wrzesień 2009 r.

Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia

W ramach konkursu zamkniętego nr 2/6.2/2009 ogłoszonego 17 lutego 2009 r. ocenie formalnej poddanych zostało 14 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 3.529.636,72 zł, natomiast do oceny merytorycznej przekazano 9 wniosków na łączną kwotę 2.356.698,05 zł. Dostępna alokacja to 400.000,00 zł. Prace KOP zakończą się na początku lipca. Planowany termin podpisania umów, które uzyskają dofinansowanie w ramach konkursu to sierpień/wrzesień 2009 r.

Działanie 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na terenach wiejskich

W I półroczu 2009 r. WUP w Toruniu kontynuował działania w ramach konkursu zamkniętego ogłoszonego 27 czerwca 2008 r. dla Działania 6.3 PO KL. W ramach Działania 6.3 w 2009 r. podpisano 8 umów o wartości 343.964,38 zł. Łącznie w ramach konkursu zakontraktowano 14 umów o wartości 632.149,83 zł. Środki w ramach umów zostaną przeznaczone na realizację projektów z zakresu:

- wspierania i tworzenia lokalnych inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych, przyczyniających się do aktywizacji zawodowej na obszarach wiejskich oraz służących poprawie zdolności do zatrudnienia mieszkańców tych obszarów,
- rozwoju dialogu, partnerstwa publiczno – społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym,
- aktywizacji zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich,
- poprawy zdolności do zatrudnienia oraz rozwoju usług aktywizacyjnych.

Grupy docelowe Działania 6.3 to społeczności lokalne oraz podmioty aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji zawodowej ich mieszkańców oraz mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców.

W odpowiedzi na konkurs zamknięty nr 3/6.3/2009 ogłoszony 17 lutego 2009 r. wpłynęło 37 wniosków o dofinansowanie na łączną wartość 1.769.760,55 zł. Komisji Oceny Projektów przekazanych zostało 21 wniosków poprawnych pod względem formalnym na łączną kwotę 988.480,43 zł. Dostępna alokacja to 600.000,00 zł. Prace KOP zakończą się na początku lipca. Planowany termin podpisania umów, które uzyskają dofinansowanie w ramach konkursu to sierpień/wrzesień 2009 r.

Kolejne konkursy w ramach Priorytetu VI PO KL zostaną ogłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w:

- III kwartale 2009 r. w ramach Działania 6.3 (kwota alokacji: 576.688,00 zł),
- IV kwartale 2009 r. w ramach Poddziałania 6.1.2 (kwota alokacji: 2.900.000,00 zł) oraz w ramach Działania 6.2 (kwota alokacji: 35.000.000,00 zł).

W I połowie 2009 r. WUP prowadził również szereg działań bieżących, związanych z realizacją zadań Instytucji Wdrażającej/ IP2:

- Zorganizowano spotkanie informacyjno-promocyjne dla pracowników powiatowych urzędów pracy koordynujących realizację projektów oraz zajmujących się rozliczaniem projektów w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL oraz Poddziałania 6.1.3 PO KL (12 lutego 2009 r.). Ponadto, w związku z ogłoszeniem konkursów w ramach Poddziałania 6.1.1, Działania 6.2 i Działania 6.3, odbyło się spotkanie informacyjno-promocyjne dla potencjalnych beneficjentów PO KL (9 marca 2009 r.).
- W dniach 30 marca oraz 7 kwietnia 2009 r. w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu odbyły się spotkania informacyjne dla beneficjentów realizujących projekty w ramach Działania 6.2 oraz Działania 6.3 PO KL. Podczas spotkań poruszane były problemy i kwestie związane z: obowiązkami beneficjentów wynikającymi z zawartych umów o dofinansowanie projektu, sposobem wypełnienia wniosku o płatność za pomocą aplikacji Generator Wniosków Płatniczych (wersja 1.0.4), przygotowywaniem dokumentacji w ramach projektu, w tym dokumentacji finansowej. Uczestnikom spotkania przedstawiono metody wypełniania Formularza PEFS oraz zasady monitorowania i promocji projektów w ramach PO KL.
- Bieżąca realizacja Priorytetu VI PO KL, stan wdrażania oraz problemy związane z realizacją programu w województwie kujawsko-pomorskim, były omawiane na spotkaniach WUP z Dyrektorami PUP w dniach 20-21.04 2009 r. oraz w trakcie obrad Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w dniach 23-24.04 2009 r.
- Ogłoszono nabór wniosków o wpis na listę asesorów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w obszarze: zatrudnienie. W wyniku weryfikacji formalno-merytorycznej złożonych aplikacji dokonano wyboru 15 asesorów akredytowanych przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu w ramach Priorytetu VI PO KL.
- W pierwszej połowie maja 2009 r., w drodze Zarządzenia Dyrektora WUP w Toruniu, powołana została Komisja Oceny Projektów. Przed przystąpieniem do prac Komisji Oceny Projektów, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu 12 maja 2009 r. zorganizował szkolenie z zakresu oceny wniosków o dofinansowanie

w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W szkoleniu uczestniczyło 56 powołanych członków KOP.

- W I półroczu 2009 r. w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu trwały czynności kontroli systemowej prowadzonej przez Instytucję Pośredniczącą. Prowadzona była również kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi oraz środkami pochodzącymi z UE w ramach PO KL w zakresie realizacji Priorytetu VI przez Urząd Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy.
 - W dniu 19 czerwca 2009 r. w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu odbyło się spotkanie grupy roboczej ds. opracowania Planu Działania dla Priorytetu VI PO KL. W spotkaniu wzięli udział członkowie powołani w skład grupy Uchwałą Nr 3/2009 Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 15 czerwca 2009 r. tj. przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Europejskiego Funduszu Społecznego w Bydgoszczy i w Toruniu, Forum Związków Zawodowych, Pomorsko-Kujawskiego Centrum Demokracji Lokalnej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Bydgoszczy. Na spotkaniu omówiono wstępne założenia wdrażania Priorytetu VI PO KL w 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim, opracowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu. Ponadto zaprezentowano szczegółowe kryteria dostępu oraz podział środków finansowych na wdrażanie poszczególnych Działań i Poddziałań. Ogólne założenia Projektu Planu Działania obejmują przede wszystkim:
 - rozwój indywidualnego i kompleksowego wsparcia adresowanego do osób,
 - utrzymanie preferencji dla wsparcia osób w wieku 45+,
 - skierowanie zwiększonej pomocy i wsparcia dla osób zamieszkujących powiaty o największej stopie bezrobocia oraz obszary, na które bezpośrednio wsparcie dla osób nie zostało skierowane w ramach dotychczas realizowanych projektów.
- W lipcu 2009 r. Projekt Planu Działania na 2010 r. został przekazany do Instytucji Pośredniczącej celem weryfikacji i akceptacji. Plan Działania będzie również podlegał weryfikacji Instytucji Zarządzającej, Podkomitetu i Komitetu Monitorującego oraz Komisji Europejskiej.
- Przygotowano wstępne założenia do projektu ustawy budżetowej na rok 2010 – oszacowano przewidywane wykonanie wydatków w roku 2009 oraz planowane w ramach PO KL wydatki w latach 2010-2012.
 - Na bieżąco monitorowane są projekty realizowane w ramach Priorytetu VI PO KL. W ramach prowadzonego monitoringu:
 - ocenie podlegają składane wnioski o płatność wraz z częścią sprawozdawczą,
 - weryfikowane są zmiany wprowadzane w projektach przez beneficjentów,
 - uzupełniana jest baza Krajowego Systemu Informatycznego (KSI) w zakresie informacji dotyczących realizowanych projektów,
 - weryfikowana jest baza danych o uczestnikach projektów (PEFS).
 - W I półroczu 2009 r. w ramach dotacji rozwojowej przyznanej na 2009 r. WUP w Toruniu przekazał beneficjentom zaliczki w wysokości 10.739.926,04 zł. Ponadto w pierwszym półroczu 2009 r. przekazano beneficjentom środki zgłoszone jako niewygasające w 2008 r. w wysokości 5.394.681,58 zł (tj. 100% środków zgłoszonych jako niewygasające w 2008 r.).

- Pracownicy WUP uczestniczyli w konsultacjach dokumentów związanych z wdrażaniem PO KL oraz w szeregu spotkań z przedstawicielami IP, MRR oraz w grupach roboczych dotyczących wdrażania Programu (m.in.: w grupie roboczej ds. zatrudnienia, w grupie roboczej ds. finansowych w ramach komponentu regionalnego PO KL, w grupie roboczej ds. systemów informatycznych, w spotkaniach kadry kierowniczej IP/IP2 poświęconych wdrażaniu PO KL, w spotkaniu poświęconemu przygotowaniom do wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL).

3.4.1.1. MONITORING REGIONALNEGO RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w okresie od 1 marca 2008 r. do 30 czerwca 2009 r. realizował na mocy uchwały Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2008 r. nr 47/670/08 zmienionej uchwałą nr 62/794/08 z dnia 14 sierpnia 2008 r., projekt systemowy pn. „*Monitoring regionalnego rynku pracy*” w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL. Głównym celem projektu był rozwój systemu monitorowania i prognozowania sytuacji na rynku pracy w zakresie badania popytu i podaży pracy w regionie. Powyższy cel został osiągnięty poprzez: ulepszenie narzędzia metodycznego, jakim jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN) oraz rozpowszechnianie idei i wyników monitoringu w placówkach oświatowych, podejmujących bezpośrednie decyzje o kierunkach kształcenia w naszym regionie.

Instytucja Pośrednicząca przyznała Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu środki na wydatki w ramach projektu systemowego w łącznej kwocie nieprzekraczającej 84.405,10 zł (z czego 71.744,34 zł stanowiła dotacja rozwojowa, a 12.660,76 zł – wkład własny), stanowiło to 100% wartości projektu. Rzeczywiste wydatki związane z realizacją projektu wyniosły 76.100,25 zł, co stanowiło 90,2% przyznanej kwoty.

W ramach projektu systemowego WUP realizował zadania związane z prowadzeniem monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim. W związku z tym opracowane i opublikowane zostały trzy raporty z MZDiN:

1. raport roczny za 2007 r. (część diagnostyczna i prognostyczna),
2. raport diagnostyczny za I półrocze 2008 r.,
3. raport roczny za 2008 r. (część diagnostyczna).

Podsumowanie rocznych raportów: *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2007* oraz *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2008 r.* zostały przekazane do szkół ponadgimnazjalnych zlokalizowanych na terenie województwa w formie opracowanej broszury informacyjnej. Wersje elektroniczne broszur oraz raportów z MZDiN dostępne są na stronie internetowej WUP w Toruniu www.wup.torun.pl w zakładce publikacje.

Ponadto w listopadzie 2008 r. w ramach projektu zorganizowane zostało dwudniowe szkolenie 23 pracowników powiatowych urzędów pracy odpowiedzialnych za prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych

i nadwyżkowych. Uczestnicy szkolenia w przeprowadzonych wśród nich ankietach wysoko ocenili wartość merytoryczną i organizację szkolenia.

Dnia 1 czerwca 2009 r. w Hotelu Filmar w Toruniu odbyło się seminarium upowszechniające wyniki monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim. W seminarium wzięli udział przedstawiciele: organizacji pracodawców, instytucji szkoleniowych, administracji rządowej i samorządowej oraz biur karier. Podczas seminarium omówiono następujące zagadnienia:

- sytuacja na wojewódzkim rynku pracy,
- projekt *Monitoring regionalnego rynku pracy*,
- zawody deficytowe i nadwyżkowe w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007–2008,
- badania sondażowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego.

Ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi realizacji projektu *Monitoring regionalnego rynku pracy* można zapoznać się na stronie internetowej WUP w Toruniu www.wup.torun.pl/pokl w zakładce projekty systemowe.

Z ostatniego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (raportu za 2008 r. – cz. diagnostyczna) wynika, iż do powiatowych urzędów pracy nadal napływa mniej ofert niż osób poszukujących pracy. W 2008 r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 61.672 oferty pracy (pomijając oferty anulowane przez pracodawców), w tym samym czasie do rejestrów bezrobotnych napłynęło 171.668 osób, tak więc na 1 ofertę przypadało prawie 3 noworejestrujących się (rok wcześniej stosunek ten wynosił 1:2).

Najtrudniej prezentowała się sytuacja **robotników przemysłowych i rzemieślników**, gdzie różnica pomiędzy napływem bezrobotnych a ofert wyniosła 28.784 osoby. Duża dysproporcja pomiędzy nowymi rejestracjami bezrobotnych a zgłoszonymi ofertami pracy dotyczyła także grupy wielkiej **technicy i inny średni personel** (18.970 bezrobotnych więcej niż ofert).

W badanym okresie najkorzystniej kształtowała się sytuacja **pracowników przy pracach prostych**, gdzie liczba ofert przekroczyła nowe rejestracje bezrobotnych (o 5.608 ofert). Więcej ofert niż bezrobotnych napłynęło również w grupie **pracownicy biurowi** (o 3.031 ofert).

Rynek pracy województwa kujawsko-pomorskiego charakteryzuje zdecydowana przewaga zawodów nadwyżkowych. W 2008 r. z 1.506 zawodów, którymi legitymowali się bezrobotni 22,1% stanowiły zawody deficytowe, 5,0% zawody zrównoważone, natomiast 72,8% zawody nadwyżkowe*. Rok wcześniej zawody deficytowe stanowiły 23,4%, zawody zrównoważone 4,5% a nadwyżkowe 72,1%.

* Podział na zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe został dokonany na podstawie wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) wyrażonego, jako stosunek liczby zgłoszonych ofert pracy, w badanym okresie, w danym zawodzie do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, w badanym okresie, w danym zawodzie. Zawody deficytowe to takie, dla których wskaźnik przekracza wartość 1,1; zawody zrównoważone to takie, dla których wartość wskaźnika mieści się w przedziale 0,9 do 1,1; natomiast zawody nadwyżkowe to takie, dla których wskaźnik ma wartość poniżej 0,9.

Spośród **zawodów deficytowych**, w zależności od poziomu wykształcenia, najczęściej poszukiwane były osoby z następującymi profesjami:

- wykształcenie wyższe:
 - nauczyciel przedszkola,
 - wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych,
 - archiwista,
 - kontroler wewnętrzny,
- wykształcenie średnie:
 - pracownik biurowy,
 - pracownik administracyjny,
 - kasjer handlowy,
 - księgowy,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe i niższe:
 - robotnik gospodarczy,
 - pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni
 - meliorant,
 - pomoc kuchenna.

Z raportów powiatowych z „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2008 r.” wynika, że zapotrzebowanie na część wymienionych zawodów kreowana jest przez aktywne programy rynku pracy takie jak: staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, roboty publiczne, prace interwencyjne oraz prace społecznie użyteczne. Dotyczy to następujących zawodów: *archiwista, pracownik biurowy, pracownik administracyjny, robotnik gospodarczy, pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni, meliorant.*

Powiatowe urzędy pracy w swoich raportach wskazywały, iż pracodawcy mają problemy z pozyskaniem pracowników w następujących zawodach/branżach:

- budownictwo (w szczególności chodzi tu o osoby z zawodami: cieśla, inżynier budownictwa, inżynier budownictwa dróg, glazurnik, tynkarz),
- przemysł (w szczególności chodzi tu o osoby z zawodami: operator maszyn do obróbki skrawaniem, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym),
- rolnictwo (w szczególności chodzi tu o osoby z zawodem kombajnista),
- kierowca kategorii C+E,
- specjaliści z zakresu: prawa, kadr, obrotu nieruchomościami, finansów, księgowości oraz zamówień publicznych.

Do najczęściej występujących **zawodów nadwyżkowych**, w zależności od poziomu wykształcenia, zaliczyć należy:

- wykształcenie wyższe:
 - ekonomista,
 - pedagog,
 - specjalista administracji publicznej.
- wykształcenie średnie:
 - sprzedawca,

- asystent ekonomiczny,
 - kucharz,
 - technik mechanik,
 - technik rolnik,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe i niższe:
- ślusarz,
 - krawiec,
 - robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym.

Należy pamiętać o tym, iż oferty pracy pozyskiwane przez powiatowe urzędy pracy stanowią tylko część ofert dostępnych na rynku pracy. Dodatkowo oferty te często dotyczą zatrudnienia subsydiowanego i tym samym przeznaczone są dla osób o niskich kwalifikacjach zawodowych. Pracownicy o wysokich kwalifikacjach zawodowych rzadko poszukiwani są za pośrednictwem publicznych służb zatrudnienia. Do grupy wymagającej najwyższych kwalifikacji zawodowych – specjalistów skierowanych było tylko 3,9% wszystkich zgłoszonych ofert (rok wcześniej 3,6%).

Niemniej jednak przeprowadzone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu badanie sondażowe pracodawców* potwierdziło zapotrzebowanie pracodawców na osoby z zawodami należącymi do grup: pracownicy przy pracach prostych, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. Wyniki badania uwiaryściły natomiast różnice w zapotrzebowaniu na osoby z grupy specjalistów. W badaniu sondażowym była to 3 co do wielkości planowanych przyjęć do pracy grupa, wśród zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy ofert pracy specjaliści zajmowali dopiero 7 miejsce.

3.4.1.2. POMOC TECHNICZNA

Istotnym wsparciem w realizacji programów rynku pracy współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego jest pomoc, jaką Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu otrzymuje w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet 10 Pomoc Techniczna. W analizowanym okresie realizowano założenia Roczno Planu Działań Pomocy Technicznej na 2009 rok. W ramach:

1. *Rocznego Planu Kontroli* – sfinansowano koszty 57 delegacji związanych z kontrolą projektów PO KL. Łącznie wydatkowano kwotę 1.663,20 zł.
2. *Rocznego Planu Szkoleń* – sfinansowano koszty delegacji pracowników WUP uczestniczących w organizowanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego szkoleniach dot. polityki równych szans, szkoleniach członków KOP oraz uczestnictwo w grupach roboczych. W analizowanym okresie WUP w Toruniu zorganizował dwa szkolenia wewnętrzne dla pracowników zajmujących się wdrażaniem PO KL. Pierwsze szkolenie pt. „Pomoc publiczna udzielana w ramach Priorytetu VI PO KL”, w którym uczestniczyło 35 pracowników, odbyło się w dniach 23-24 kwietnia 2009 roku. Drugie szkolenie pt. „Metodologia oceny

* Badanie prowadzone było za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy, ankietyzacji poddano 1.132 pracodawców z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Wyniki badania sondażowego pracodawców szczegółowo zostały omówione w rozdziale 4.

projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”, w którym uczestniczyło 10 pracowników, odbyło się w dniu 12 maja 2009 roku. Ponadto sfinansowano koszty dwóch szkoleń pt. „Kontrola projektów finansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – warsztaty dla kontrolerów i audytorów”, uczestniczyło w nim 8 pracowników oraz szkolenie pt. „Kompleksowe pisanie, rozliczanie i zarządzanie oraz budżetowanie 6.1.2 oraz 6.1.3 - nowości i praktyka”, w którym uczestniczyło 2 pracowników. Łącznie wydatkowano kwotę 20.843,40 zł.

3. *Rocznego Planu Kosztów Instytucji* – sfinansowano koszty wynagrodzeń 36 etatów. Ponadto pokryto koszty wynajmu pomieszczeń, opłat z tytułu usług telekomunikacyjnych oraz zakupu materiałów biurowych. Łącznie wydatkowano kwotę 888.892,31 zł.
4. *Rocznego Planu Działań Informacyjno-Promocyjnych* – zorganizowano dwa spotkania z Beneficjentami (Projektodawcami) PO KL. W analizowanym okresie wykonano materiały promocyjne z logotypami Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Ponadto wydrukowano i zamieszczono w komunikacji miejskiej MZK plakaty promujące PO KL. Dodatkowo wydrukowano naklejki na płyty CD z logotypami PO KL oraz Biuletyn Informacyjny PO KL. Ze środków Pomocy Technicznej PO KL sfinansowano koszt ogłoszeń w prasie dot. informacji o konkursie w ramach Działań 6.2 i 6.3 oraz Poddziałania 6.1.1, jak również zamieszczono w Gazecie Pomorskiej dodatek dot. realizacji zadań w ramach Priorytetu VI PO KL. Łącznie wydatkowano kwotę 52.786,03 zł.
5. *Rocznego Planu Kosztów Wdrażania* – zorganizowano szkolenie dla członków oraz asesorów Komisji Oceny Projektów. Na potrzeby posiedzenia pośredniczącego KOP wynajęto salę oraz opłacono catering. Łącznie wydatkowano kwotę 8.656,00 zł.

Do 30 czerwca 2009 roku w ramach Działania 10.1 Pomoc Techniczna PO KL wydatkowano łącznie 972.840,94 zł.

3.4.2. „PROFESJONALNE PORTFOLIO JĘZYKOWE DLA POPRAWY ZATRUDNIALNOŚCI PRACOWNIKÓW UE POPRZEZ WZROST ICH UMIEJĘTNOŚCI PROFESJONALNEGO POSŁUGIWANIA SIĘ JĘZYKIEM OBCYM” W RAMACH PROGRAMU LEONARDO DA VINCI – ROZWÓJ INNOWACJI

W dniu 17 czerwca 2008 roku marszałek województwa kujawsko-pomorskiego podpisał List intencyjny przystąpienia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu do projektu „Profesjonalne Portfolio Językowe dla poprawy zatrudnialności pracowników UE poprzez wzrost ich umiejętności profesjonalnego posługiwania się językiem obcym” w ramach programu Leonardo da Vinci – Rozwój Innowacji (Prof. – ELP). Liderem projektu jest Servicio Navarro de Empleo z Hiszpanii. W realizację projektu zaangażowanych jest 4 partnerów:

- CEIN – (Centro Europeo de Empresas e Innovación de Navarra), Innovation and Enterprises European Centre of Navarre, Hiszpania,
- RACTI – Research Academic Computer Technology Institute, Grecja,
- Swedish TelePedagogic Knowledge Center, Szwecja,

– Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Celem projektu jest stworzenie zawodowego Europejskiego Portfolio Językowego (EPJ), jego testowanie oraz transfer do publicznych i prywatnych podmiotów w regionach uczestniczących w projekcie. EPJ (w j. angielskim: Prof. – ELP) będzie przydatne przede wszystkim tym, którzy posługują się językiem obcym w pracy zawodowej, nauczycielom/trenerom języków obcych oraz pracodawcom i służbom publicznym.

W dniach 18 – 21 stycznia 2009 roku w Pamplonie (Hiszpania) odbyło się pierwsze międzynarodowe spotkanie partnerów projektu. W pierwszym dniu podpisano kontrakty pomiędzy liderem projektu a partnerami. Następnie wszyscy uczestnicy spotkania przedstawili prezentacje dotyczące jednostki, którą prezentują i region, z którego pochodzą. Ponadto szczegółowo omówiono 5 komponentów projektu dotyczących: dobrych praktyk, diagnozy samouczenia się, transferu innych ELP, działalności szkoleniowej i zarządzania projektem.

Drugiego dnia szczegółowo przedstawiono sprawy finansowe i administracyjne projektu. Zaprezentowano system komunikacji między partnerami – Intranet.

Dnia 29 kwietnia 2009 r. WUP w Toruniu zorganizował spotkanie informacyjne dotyczące projektu. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele szkół językowych z Torunia (Kasia Lewicka Akademia Języków Obcych oraz Dynamiczne Centrum Językowe 3WAY), przedstawiciel Biura Karier UMK w Toruniu, CliPKZ w Toruniu, UMK w Toruniu oraz Powiatowego Urzędu Pracy dla Miasta Torunia. Głównym celem spotkania było przedstawienie idei Europejskiego Portfolio Językowego (EPJ), założeń ww. projektu oraz zapoczątkowanie dyskusji nt. EPJ i projektu. Podczas spotkania przedstawiono prezentacje dotyczące ogólnych wiadomości nt. EPJ – przegląd zagadnień, założeń projektu oraz przedstawiono wnioski z analizy sporządzonej w oparciu o informacje nadesłane przez szkoły językowe nt. Europejskiego Portfolio Językowego.

Główne wnioski z dyskusji są następujące: tworzenie własnego portfolio staje się coraz bardziej popularne – posiadanie własnego Portfolio stało się modne. Portfolio, które będzie efektem projektu powinno zawierać nowe elementy, np. testy międzynarodowe pomocne w samoocenie biegłości znajomości języka i które zarazem będą czytelne dla przeglądającego Portfolio (np. pracodawcy). Poruszono także kwestię oceny stopnia znajomości języka obcego w przypadku kandydata do pracy. Wymogi rynku co do posiadanych umiejętności, także językowych, od kandydatów są coraz bardziej precyzyjne. Idea stworzenia w ramach projektu zawodowego portfolio językowego, spotkała się z aprobatą uczestniczących w spotkaniu. Spotkanie było istotnym wkładem w realizację projektu. Jednocześnie pokazało jak wiele problemów trzeba rozwiązać i jaką pracę trzeba podjąć by Europejskie Portfolio Językowe stało się powszechnie stosowanym narzędziem.

W dniach 28 – 29 maja 2009 r. w Toruniu odbyło się 2. międzynarodowe spotkanie partnerów. Celem spotkania było omówienie dotychczas wykonanych prac w projekcie, uzgodnienia dotyczące kwestii problemowych oraz omówienie przyszłych zadań. Dotychczas wykonano m.in. następujące prace: przeanalizowano dobre praktyki, sporządzono krajowe raporty dot. funkcjonowania Europejskich

Portfolio Językowych oraz wstępną analizę nt. Europejskiego Portfolio Językowego. Poruszono kwestię włączenia do projektu przez każdego partnera potencjalnych udziałowców oraz zorganizowania przez partnerów spotkania rozpoczynającego warsztaty. Dalsza dyskusja dotyczyła upowszechniania projektu i jego rezultatów – każdy partner przygotował wstępny plan upowszechniania, który będzie modyfikowany w miarę zaawansowania zadań.

Podczas spotkania zaprezentowano projekty materiałów promocyjnych – broszurę Prof. – ELP, logo Prof. – ELP, stronę internetową projektu.

W spotkaniu uczestniczył także zewnętrzny ewaluator – przedstawiciel uniwersytetu w Sofii oraz Komisji ds. Walidacji. Sugestie ewaluatora dotyczyły m.in. nawiązania współpracy z instytucjami o zasięgu krajowym, tak by zapewnić upowszechnianie rezultatów projektu poza regionem.

W drugim dniu omówiono zadania związane ze szkoleniami i testowaniem Prof. – ELP. W pierwszej kolejności zostanie przetestowane przez partnerów a następnie przez udziałowców/stakeholders. Poruszono zagadnienia związane z podejmowaniem działań mających na celu promocję projektu i jego rezultatów. Każdy partner jest zobowiązany do przygotowania własnego planu i rozważenia możliwości podejmowania działań zmierzających do zatwierdzenia Prof. – ELP w swoim kraju.

Informacje nt. projektu są dostępne na stronie internetowej WUP: <http://www.wup.torun.pl/programy/leonardo2/index.php>.

3.4.3. PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY Z REZERWY MINISTRA

W ramach **8 programów i działań na rzecz osób bezrobotnych, zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, związanych z trudnościami gospodarczymi lub niewypłacalnością pracodawcy w warunkach kryzysu finansowego** (powiat grudziądzki i miasto Grudziądz – 2, toruński – 2, miasto Toruń, chełmiński, nakielski, tucholski) planuje się zaktywizować łącznie 1.204 osoby. Efektywność zatrudnienia przewidziana została na poziomie 71,6%. Wnioski samorządów powiatów na kwotę 12.974,64 tys. zł zostały pozytywnie zaopiniowane przez Marszałka Województwa i przesłane 27 marca 2009 r. do MPiPS. Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 8 maja 2009 r. przyznała środki na realizację ww. projektów w wysokości 5.067,1 tys. zł.

W ramach **12 programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat** (powiaty: brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, inowrocławski, radziejowski, rypiński, toruński, miasto Toruń, tucholski, wąbrzeski, włocławski i miasto Włocławek, żniński) zaplanowano zaktywizowanie 2.083 osób. Efektywność zatrudnienia przewidziana została na poziomie 47,9%. Wnioski samorządów powiatów na kwotę 11.922,34 tys. zł zostały pozytywnie zaopiniowane przez Marszałka Województwa i przesłane 27 marca 2009 r. do MPiPS. Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 8 maja 2009 r. przyznała środki na realizację ww. projektów w wysokości 4.027,9 tys. zł.

W ramach 14 programów **zwiększających aktywność zawodową osób w wieku 45/50 plus** (powiaty: aleksandrowski, brodnicki, bydgoski i miasto Bydgoszcz, chełmiński, inowrocławski, mogileński, rypiński, sępoleński, toruński, miasto Toruń, tucholski, wąbrzeski, włocławski i miasto Włocławek, żniński) zaplanowano zaktywizowanie 1.465 osób. Efektywność zatrudnienia przewidziana została na poziomie 46,8%. Wnioski samorządów powiatów na kwotę 11.494,42 tys. zł zostały pozytywnie zaopiniowane przez Marszałka Województwa i przesłane 27 marca 2009 r. do MPiPS. Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 8 maja 2009 r. przyznała środki na realizację ww. projektów w wysokości 4.854,5 tys. zł.

W ramach 17 **programów związanych z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości** (powiaty: aleksandrowski, brodnicki, bydgoski i miasto Bydgoszcz, chełmiński, golubsko-dobrzyński, grudziądzki i miasto Grudziądz, lipnowski, radziejowski, rypiński, sępoleński, świecki, toruński, miasto Toruń, tucholski, wąbrzeski, włocławski i miasto Włocławek, żniński) zaplanowano zaktywizowanie 1.458 osób. Efektywność zatrudnienia przewidziana została na poziomie 89,4%. Wnioski samorządów powiatów na kwotę 20.049,48 tys. zł zostały pozytywnie zaopiniowane przez Marszałka Województwa i przesłane 27 marca 2009 r. do MPiPS. Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 8 maja 2009 r. przyznała środki na realizację ww. projektów w wysokości 4.565,10 tys. zł.

Wymienione wyżej **projekty przewidywały zaktywizowanie ogółem 6.210 osób bezrobotnych**, w szczególności w ramach staży, robót publicznych, szkoleń oraz jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

4. INNE PROGRAMY RYNKU PRACY REALIZOWANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

4.1. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNO – INFORMACYJNA

W I półroczu 2009 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu kontynuował współpracę z partnerami społecznymi i instytucjami działającymi na rzecz rozwoju zasobów ludzkich. Na bieżąco utrzymywane były kontakty z instytucjami działającymi w sferze edukacji (starostwa powiatowe, szkoły ponadgimnazjalne i szkoły wyższe, instytucje szkolące w systemie pozaszkolnym), przedstawiciele WUP uczestniczyli w posiedzeniach organów samorządów powiatowych i gminnych, w trakcie których omawiano problemy związane z funkcjonowaniem lokalnych rynków pracy.

W ramach realizacji funkcji informacyjnej WUP przekazywał w I półroczu 2009 r. partnerom współdziałającym w łagodzeniu skutków bezrobocia oraz środkiem masowego przekazu wiele analiz charakteryzujących regionalny rynek pracy. Obok wydawanego w cyklu miesięcznym Biuletynu Informacyjnego WUP „Rynek Pracy Województwa Kujawsko – Pomorskiego” (115 egz.), były to inne opracowania, dotyczące wybranych zagadnień rynku pracy (m. in. efektywność aktywnych programów rynku pracy, bezrobocie wśród niepełnosprawnych, analiza szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy i instytucje szkoleniowe, analizy roczne sytuacji na wojewódzkim rynku pracy, publikacje związane z upowszechnianiem wyników monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych) oraz wyniki badań socjologicznych (sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego, badanie firm powstałych z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy). Wszystkie publikacje WUP w Toruniu są zamieszczane również na stronie internetowej: www.wup.torun.pl.

W pierwszym półroczu 2009 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na bieżąco realizował zadania obejmujące promocję Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL). Działania te polegały głównie na prowadzeniu konsultacji z potencjalnymi Beneficjentami (Projektodawcami) w zakresie promocji projektów współfinansowanych z EFS na miejscu w ramach stanowiska „*Help-Desk*”, rozpowszechnianiu informacji o możliwościach aplikowania i instrumentach pomocy Unii Europejskiej dla Państw Członkowskich oraz źródłach dostępu do dokumentów programowych. Upowszechniano dokumenty programowe PO KL, prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-promocyjnych EFS, upowszechniano symbolikę UE, EFS, PO KL, informowano także o zasadach umieszczania logotypów na materiałach promocyjnych oraz dokumentach stosowanych podczas realizacji projektów.

Jednocześnie Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zorganizował narady dla dyrektorów i pracowników powiatowych urzędów pracy. Narady dotyczyły m.in. spraw związanych z wdrażaniem Priorytetu VI PO KL oraz realizacji projektów dofinansowanych z EFS w ramach Poddziałania 6.1.2 i 6.1.3 przez powiatowe urzędy pracy naszego województwa. Omawiano również realizację projektów wdrażanych przez pup w 2008 w ramach Poddziałania 6.1.2 i 6.1.3 oraz zasady promocji i kontroli projektów realizowanych w ramach PO KL.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przeprowadził również spotkanie informacyjno-promocyjne pt. „*Przygotowanie wniosków o dofinansowanie w ramach Poddziałania 6.1.1, Działania 6.2 oraz 6.3 PO KL*” dla potencjalnych Beneficjentów. Podczas spotkania omówiono stan wdrażania Priorytetu VI PO KL w województwie kujawsko-pomorskim, dokumentacje konkursowe dla ogłoszonych konkursów w dniu 17 lutego 2009 r. w ramach Poddziałania 6.1.1, Działania 6.2 oraz 6.3.

Zorganizowano także spotkania dla Beneficjentów realizujących projekty w ramach Działania 6.2 oraz Działania 6.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Na spotkaniach omówiono obowiązki Beneficjentów wynikające z zawartych umów o dofinansowanie projektu, przedstawiono sposób wypełnienia wniosku o płatność za pomocą aplikacji Generator Wniosków Płatniczych (wersja 1.0.4). Przedstawiono metody wypełniania Formularza PEFS oraz zasady promocji projektów w ramach PO KL.

W I półroczu 2009 r. przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu uczestniczyli m. in. w:

- konferencji pn. „*Zasady współpracy i finansowania zadań związanych z działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych*” zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Pracownik WUP dokonał prezentacji dotyczącej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w kontekście wsparcia dla osób niepełnosprawnych.
- konferencji pn. „*Podsumowanie realizacji Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004–2009 w województwie kujawsko-pomorskim*”, która odbyła się w Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy. Konferencja, podczas której przedstawiono efekty wdrażania ZPORR w regionie kujawsko-pomorskim oraz uhonorowano wyróżniających się Beneficjentów ZPORR, stanowiła część obchodów 5. rocznicy wejścia Polski do Unii Europejskiej.
- konferencji pn. „*Powiat Wąbrzeski – 5 lat doświadczeń w UE – wykorzystane szanse*”, zorganizowanej przez Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu. Podczas konferencji Dyrektor WUP w Toruniu wygłosił referat pt. „*Działania samorządu województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2004-2009*”.
- konferencji pn. „*Człowiek najlepsza inwestycja-prawda czy fałsz?*”. Spotkanie zostało zorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej oraz Regionalnymi Ośrodkami EFS w Bydgoszczy i Toruniu. Podczas konferencji podsumowano dotychczasowe doświadczenia dotyczące wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w województwie kujawsko-pomorskim oraz przeprowadzono panele dyskusyjne na temat przyszłych działań podejmowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz ich wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą regionu.
- konferencji pt. „*Formy wspierania i dofinansowania zatrudnienia osób niepełnosprawnych*”. Inicjatorem spotkania była Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna – Oddział Kujawsko-Pomorski. W spotkaniu uczestniczył

przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, który przedstawił możliwości aplikacyjne w ramach Priorytetu VI PO KL.

Ponadto WUP w Toruniu uczestniczył w imprezach plenerowych organizowanych przez instytucje zewnętrzne, między innymi w II Forum Funduszy Europejskich, które zostało zorganizowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w Warszawie. Podczas Forum pracownicy WUP zorganizowali stoisko, gdzie udzielali informacji na temat możliwości wsparcia w ramach Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Podczas trwania Forum, dystrybuowane były materiały oraz gadżety informacyjno-promocyjne PO KL.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu, Regionalnymi Ośrodkami Europejskiego Funduszu Społecznego z naszego województwa zorganizował w dniu 30 maja 2009 r. stoisko informacyjne podczas Festynu rodzinnego z okazji Dnia Dziecka *"Bądźmy razem"* na Bulwarze Filadelfijskim w Toruniu. Na stoisku udzielano informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego. Dodatkowo – dla dzieci uczestniczących w festynie – przy stoisku organizowane były atrakcje. Wśród uczestników zabaw rozdawano gadżety promocyjne PO KL. W festynie brało udział około 15.000 osób.

Przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu uczestniczyli również w festynie środowiskowym pn. *„Europejsko i majowo – X Wiosna”*, który odbył się 1 czerwca 2009 r. w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie.

W zakresie publikacji, w I półroczu 2009 r. wydano Biuletyn Informacyjny EFS Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu (1/2009). Wydawnictwo dotyczyło wdrażania Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i prowadzenia działań informacyjno – promocyjnych EFS. Opracowano również artykuł do specjalnego dodatku Gazety Pomorskiej *„Fundusze Unijne”*, skierowanego do firm zainteresowanych tematyką dotacji unijnych, w tym możliwości aplikacyjnych oraz stanu wdrażania Działań 6.1, 6.2, 6.3 PO KL.

Na bieżąco opracowywano i przesyłano do Instytucji Pośredniczącej (IP) oraz do mediów informacje prasowe na temat stanu wdrażania oraz możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe na realizację projektów w ramach PO KL.

WUP w Toruniu przygotowywał również comiesięczny materiał na obrady Zarządu Województwa oraz Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w zakresie informacji i promocji EFS oraz działań realizowanych przez tut. Urząd.

W pierwszym półroczu 2009 roku aktualizowano podstronę WUP w Toruniu (www.wup.torun.pl/pokl) dotyczącą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL). Na stronie zamieszczano m.in. aktualności związane z wynikami konkursów ogłaszanych w ramach Priorytetu VI PO KL, informacje niezbędne dla Beneficjentów PO KL oraz materiały związane z promocją projektów PO KL.

Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu uczestniczyli w spotkaniach Informacyjnej Grupy Roboczej (IGR) PO KL w Warszawie

zorganizowanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego dla Instytucji Pośredniczących (IP) i Instytucji Pośredniczących drugiego stopnia (IP2) PO KL. Spotkania dotyczyły realizacji działań informacyjno – promocyjnych przez IP/IP2. Brali również udział w spotkaniach Regionalnej Informacyjnej Grupy Roboczej (RIGR), w skład której wchodzi przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu oraz Regionalnych Ośrodków EFS województwa kujawsko-pomorskiego.

Przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu uczestniczyli także w warsztatach szkoleniowych organizowanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości odbywających się w Warszawie. Podczas warsztatów prowadzone były dyskusje nt. standaryzacji usług Punktów Informacyjnych EFS w Polsce. W wyniku ww. spotkań zostanie opracowany przez PARP i Ministerstwo Rozwoju Regionalnego dokument z zakresu standaryzacji usług Punktów Informacyjnych EFS w Polsce.

4.2. BADANIA SOCJOLOGICZNE

4.2.1. BADANIA STATYSTYCZNE

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009 Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zbiera i weryfikuje powiatowe *Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy* (sprawozdanie miesięczne) wraz z załącznikami (jednym kwartalnym, dwoma półrocznymi i czterema rocznymi) oraz *Sprawozdanie MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu* (sprawozdanie półroczne). Weryfikacja ta, polega na sprawdzaniu formularzy pod względem formalnym, liczbowym oraz zachowania ciągłości danych z poprzednimi okresami. Poprawione sprawozdania przekazywane są, w terminie określonym przez rozporządzenie, do Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy.

Jako uzupełnienie obowiązkowej sprawozdawczości z powiatowych urzędów pracy przekazywane są także informacje dodatkowe. Dotyczą one m.in. liczby i struktury bezrobotnych według gmin, osób niepełnosprawnych, zgłoszeń zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz uczestnictwa bezrobotnych w poszczególnych formach aktywizacji.

Na podstawie zebranych materiałów aktualizowana kompleksowa baza danych na temat struktury bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim pod względem cech społeczno – demograficznych. Informacje te, wraz z udostępnionymi przez urzędy statystyczne danymi wykorzystywane są do opracowywania miesięcznego Biuletynu Informacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu *Rynek Pracy Województwa Kujawsko – Pomorskiego* oraz okresowych analiz dotyczących poszczególnych kategorii bezrobotnych.

Istniejąca baza danych wykorzystywana jest również w fazie przygotowawczej prowadzonych badań socjologicznych.

4.2.2. SONDAŻ WŚRÓD PRACODAWCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu wspólnie z powiatowymi urzędami pracy województwa kujawsko-pomorskiego zrealizował w styczniu i lutym 2009 r. badanie pracodawców, którego głównym celem była diagnoza planów zatrudnieniowych wśród pracodawców województwa. Wyniki sondażu zostały wykorzystane w opracowaniu części prognostycznej powiatowych raportów rocznych za 2008 rok oraz w raporcie wojewódzkim z Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych.

Sondażem objęto 1.132 pracodawców z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Byli to przeważnie pracodawcy zatrudniający co najmniej 50 osób. Próba do sondażu została dobrana celowo, kryterium doboru była wielkość zatrudnienia.

Badanie wśród pracodawców ujawniło plany zatrudnieniowe na 2009 rok. W badanej populacji, 28,6% pracodawców zamierzało zatrudnić kolejnych pracowników. Zmian w zatrudnieniu nie przewidywało 55,9%. Wyłącznie zwolnienia planowało 10,4%. Pozostali pracodawcy – 3,6% – deklarowali zarówno zwolnienie jak i zatrudnienie pracowników. **Ogólnie liczba planowanych przyjęć do pracy nieznacznie przewyższyła liczbę planowanych zwolnień z pracy** (667 przyjęć więcej niż zwolnień).

Pracodawcy w sondażu największe zapotrzebowanie zgłaszali na stanowiska, które przyporządkowano do grupy wielkiej: *pracownicy przy pracach prostych, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, specjaliści*, oraz *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń*. Jako główny powód zatrudnienia nowych pracowników wskazano na rozwój firmy (41,7%). Najwięcej planowanych zwolnień było w zawodach: *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, ślusarz, robotnik gospodarczy, pracownik biurowy, zdobnik szkła*. Planowane zwolnienia z pracy, jak i planowane przyjęcia, często dotyczą osób z tymi samymi zawodami. Najczęściej jako przyczynę zwolnień podawano *spadek liczby zamówień i zleceń* (23,8%).

Absolwenci byli zatrudnieni w 1/3 przedsiębiorstw (34,0%). Najczęściej zatrudniani byli w zawodach należących do grup wielkich zawodów: *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* oraz *pracownicy biurowi*. Największy udział wśród zatrudnionych absolwentów ogółem – 33,3% – stanowili absolwenci szkół wyższych. Pracodawcy ocenili wybrane cechy absolwentów, generalna ocena była dobra. Najlepiej oceniona została **gotowość do podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych** oraz **obowiązkowość**.

Pełna wersja raportu zamieszczona jest na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w zakładce publikacje – rynek pracy (www.wup.torun.pl).

4.2.3. BADANIE FIRM POWSTAŁYCH Z WYKORZYSTANIEM ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu opublikował w I półroczu 2009 r. raport z badania dotyczącego **funkcjonowania firm powstałych z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy** przez osoby bezrobotne na podjęcie działalności gospodarczej (w okresie 01.01.2005 – 30.06.2007). Badanie było realizowane przez powiatowe urzędy pracy w II półroczu 2008 roku.

Głównym celem tego badania było sprawdzenie skuteczności i efektywności tego aktywnego narzędzia rynku pracy. Badanie było złożone z dwóch części. Część I stanowiło badanie ankietowe, przeprowadzone z osobami bezrobotnymi, którym przyznano środki FP na podjęcie działalności gospodarczej (wszyscy respondenci, byli już po zakończeniu trwania umowy z pup). Częścią II było zestawienie danych z dokumentacji powiatowych urzędów pracy na temat osób, którym przyznano środki oraz podstawowe informacje o podjętej działalności.

Najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy zarówno z badania ankietowego jak i danych z dokumentacji powiatowych urzędów pracy:

Liczba osób bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą w województwie kujawsko-pomorskim w ostatnich czterech latach systematycznie rosła. W okresie od 01.01.2005 r. do 30.06.2007 r. środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 4.926 bezrobotnych. Najwięcej firm prowadziło **działalność usługową** w tym: remontowo-budowlaną oraz fryzjersko-kosmetyczną. **Handel** dotyczył artykułów spożywczych, odzieżowych i przemysłowych. Często powstawały przedsiębiorstwa zajmujące się mechaniką ogólną, blacharstwem i lakiernictwem samochodowym. Najwięcej osób, które otrzymały środki posiadało zawody związane z handlem, były to: *sprzedawca* i *asystent ekonomiczny*. Dwa kolejne zawody pod względem liczebności to *technik mechanik* i *fryzjer*. Zawody osób bezrobotnych, którym przyznano środki odzwierciedliły się w rodzajach podejmowanych działalności. Wśród bezrobotnych, którzy zdecydowali się podjąć działalność częściej pojawiali się mężczyźni. Do licznie reprezentowanych branż, w których udział mężczyzn był wysoki należały: *budownictwo, informatyka, produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania*. W dziale PKD: *produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich* (usługi krawieckie) działalność gospodarczą podjęły wyłącznie kobiety. Najwięcej osób z **wyższym wykształceniem** otrzymało środki w Bydgoszczy, Toruniu powiecie bydgoskim i aleksandrowskim. Większość respondentów pozytywnie oceniła proces przyznawania środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej. Środki FP stanowiły **główne źródło finansowania** większości powstałych firm.

Wśród przedsiębiorstw, które wzięły udział w badaniu ankietowym 1.617 podmiotów (75,3%) kontynuowało swoją działalność w dniu przeprowadzania wywiadu. Przedsiębiorcy Ci zatrudniali łącznie 1.398 osób.

Zdecydowana większość – 97,7% właścicieli firm, nie przewidywała w najbliższych miesiącach zwolnień pracowników, 82,5% nie przewidywało także

zatrudnienia kolejnych osób. Widać zatem wyraźnie, że firmy te charakteryzuje mała dynamika zatrudnieniowa.

Wśród firm, które zakończyły działalność, głównym tego powodem była **zbyt silna konkurencja na rynku**. Innymi czynnikami były: brak popytu na oferowane usługi lub produkty oraz trudności finansowe. **Brak środków finansowych na rozwój firmy** to również największy problem aktywnych podmiotów. Dlatego najczęściej oczekiwana pomoc to właśnie wsparcie finansowe. Bardzo ważna dla przedsiębiorców jest również pomoc w formie informacji na temat możliwości pozyskania dodatkowych środków na rozwój działalności. Do istotniejszych form wsparcia należała również pomoc w działaniach promujących firmę.

Wśród podmiotów, które wzięły udział w badaniu ankietowym **75,3% kontynuowało prowadzoną działalność** (we wszystkich przypadkach firma prowadziła działalność dłużej niż wymagane umową z powiatowym urzędem pracy 12 miesięcy).

Raport i wnioski zostały przekazane między innymi instytucjom realizującym projekty w ramach *Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samo zatrudnienia Priorytet VI PO KL*, przedsiębiorcom oraz władzom samorządowym.

Pełna wersja raportu zamieszczona jest na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w zakładce publikacje – rynek pracy (www.wup.torun.pl).

4.3. CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ

W I półroczu 2009 roku z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (CiPKZ) w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku (działających w strukturze Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu) skorzystało łącznie 9.816 osób (o 8,8% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).

Klienci CiPKZ w województwie kujawsko-pomorskim według siedziby Centrum

Wyszczególnienie	Klienci CiPKZ w I półroczu			
	2008	2009		
	osoby	zmiana		
		w osobach	w %	
Razem CiPKZ	9 018	9 816	798	8,8
Toruń	3 432	3 526	94	2,7
Bydgoszcz	3 146	3 848	702	22,3
Włocławek	2 440	2 442	2	0,1

Źródło: dane własne WUP w Toruniu

Klientami CiPKZ są przede wszystkim osoby bezrobotne, ale również młodzież ucząca się i osoby poszukujące pracy.

Struktura klientów CiPKZ w I półroczu 2009 roku

Wyszczególnienie		Klienci CiPKZ w I półroczu				
		2008	2009			
			Razem	CiPKZ Bydgoszcz	CiPKZ Toruń	CiPKZ Włocławek
Ogółem klienci		9 018	9 816	3 848	3 526	2 442
z tego	młodzież ucząca się	3 359	2 571	811	1 143	617
	bezrobotni	3 864	5 036	1 770	1 770	1 496
	pozostali	1 795	2 209	1 267	613	329
	z tego					
	poszukujący pracy	860	969	597	181	191
	inni	935	1 240	670	432	138

Źródło: dane własne WUP w Toruniu

Klienci CiPKZ korzystają z bazy informacyjnej (w tym z Internetu), z indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego (w tym również ze specjalnie przygotowanych programów komputerowych), a także z pełnej diagnozy psychologicznej wspierającej proces decyzyjny i doradczy.

Klienci CiPKZ w I półroczu 2009 r. według rodzaju udzielonej pomocy

Lp.	Rodzaj świadczonych usług	Klienci CiPKZ w I półroczu według rodzaju udzielonej pomocy				
		2008	2009			
		razem	razem	CiPKZ Bydgoszcz	CiPKZ Toruń	CiPKZ Włocławek
1.	indywidualne poradnictwo zawodowe	1 357	1 384	475	542	367
1.1.	- w tym badania psychologiczne	80	145	9	106	30
2.	grupowe poradnictwo zawodowe	1 126	1 049	767	178	104
3.	zajęcia aktywizacyjne	x	267	85	75	107
4.	indywidualna informacja zawodowa	3 783	3 977	2 015	1 061	901
5	grupowa informacja zawodowa	1 329	1 252	68	1 105	79
6.	giełdy i targi pracy	896	1 187	314	250	623
7.	doradztwo dla pracodawców	0	0	0	0	0
8.	osoby objęte wstępną selekcją kandydatów do pracy	402	304	124	180	0
9.	inne usługi	125	396	0	135	261

Źródło: dane własne WUP w Toruniu

Poradnictwo zawodowe, świadczone dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i innych np. opuszczających zakłady karne, podopiecznych MOPS polegało na zastosowaniu w procesie doradczym metodologii, które w rezultacie prowadzą do samopoznania (wartości, zainteresowania, zdolności, potrzeby, doświadczenie

zawodowe), rozwoju umiejętności: podejmowania decyzji, określania celów, elastyczności w radzeniu sobie ze zmianą, a przez to pozwalają na rozwiązanie podstawowych problemów dotyczących wejścia/powrotu lub utrzymania się na rynku pracy. Poradnictwo uzupełniane było udostępnianiem klientom informacji zawodowej na temat edukacji, zawodu, pracy w zawodzie, możliwości i zakresu pomocy przewidzianej w ustawie. Stwarzano możliwość korzystania z przewodników po zawodach, specjalistycznych filmów, serwisu HR, baz danych obejmujących możliwości kształcenia i doksztalcania, adresów firm pośrednictwa pracy, prasy codziennej i specjalistycznych czasopism.

Udostępniano również stanowiska komputerowe (z Internetem i pocztą elektroniczną), celem m.in. pisania dokumentów aplikacyjnych, poszukiwania na stronach internetowych informacji o ofertach pracy, w tym również zamieszczanych w Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej EURES. Klienci korzystali z wydzielonych urządzeń techniki biurowej typu: telefon, fax, kserokopiarka, skaner oraz ofert pracy pochodzących z różnych źródeł, zaewidencjonowanych i udostępnionych przez Centrum.

W ramach współpracy z partnerami rynku pracy CliPKZ podejmowało działania na rzecz współdziałania w zakresie wymiany informacji o zawodach – współczesnych trendach na rynku pracy i możliwościach kształcenia oraz organizowania różnych form poradnictwa. W analizowanym okresie pracownicy Centrum współpracowali m.in. z Powiatowymi Urzędami Pracy, Ochotniczymi Hufcami Pracy, Gminnymi Centrami Informacji, Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej POW, ośrodkami pomocy społecznej, instytucjami szkolącymi, szkołami ponadgimnazjalnymi i wyższymi, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, organizacjami pozarządowymi.

Podobnie jak w analogicznym okresie ubiegłego roku doradcy zawodowi udzielali klientom informacji oraz prowadzili zajęcia warsztatowe w ramach targów pracy organizowanych przez partnerów instytucjonalnych i społecznych rynku pracy, m. in. w:

- Targach Edukacji i Pracy „Start 2009”, zorganizowanych przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Organizacji Imprez C.O.I. (10-11.02.2009 r.),
- Bydgoskich Targach Edukacyjnych (10.03.2009 r.),
- Targach zorganizowanych przez Wyższą Szkołę Humanistyczno-Ekonomiczną (17.03.2009 r.),
- I Świeckich Targach Edukacyjnych i Pracy (27.04.2009 r.),
- Targach Pracy zorganizowanych przez Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy (14.05.2009 r.),
- Włocławskich Targach Szkół Ponadgimnazjalnych we Włocławku (20.03.2009),
- Targach Pracy i Targach Pracy Wakacyjnej dla Studentów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej we Włocławku (13.05.2009),

Pracownicy CliPKZ uczestniczyli również w wielu seminariach i konferencjach dotyczących problematyki rynku pracy, poradnictwa zawodowego i rozwoju zasobów ludzkich.

Pracownicy CiPKZ w Bydgoszczy kontynuowali zapoczątkowany w latach ubiegłych, cykl współpracy z Gminnymi Centrami Informacji, świadczyli również usługi poradnictwa zawodowego przewidziane dla grupy 200 beneficjentów, w ramach zawartego w dniu 18 lutego 2009 r. porozumienia partnerskiego dla Miasta Bydgoszczy pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu w sprawie współpracy przy realizacji projektów systemowych w ramach VII Priorytetu PO KL. Do końca czerwca w ramach projektu pomocą objęto 157 osób. Na zlecenie Poczty Polskiej przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla pracowników Poczty pt. „Trudne rozmowy z klientem zwalnianym z przyczyn zakładu pracy”.

Kontynuowana była współpraca z Zakładem Karnym w Fordonie oraz Aresztem Śledczym w Bydgoszczy. W analizowanym okresie usługami doradczymi objęto 53 osoby. W maju 2009 r. podpisane zostały dwa porozumienia z Zakładem Karnym i Aresztem Śledczym w Bydgoszczy dot. współpracy przy realizacji programów readaptacji społecznej dla osób osadzonych. Głównymi celami obydwu porozumień jest przygotowanie skazanych do aktywnego wejścia na rynek pracy poprzez realizację z osobami pozbawionymi wolności czy tymczasowo aresztowanymi zajęć aktywizacyjnych oraz szkolenia „Klub pracy”.

CiPKZ we Włocławku współpracowało z Caritas Diecezji Włocławskiej w zakresie aktywizacji zawodowej bezdomnych. Na mocy porozumienia podpisanego z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i Urzędem Skarbowym we Włocławku istnieje punkt informacyjno – doradczy, gdzie osoby korzystają z bezpłatnych porad w zakresie: bezrobocia, działalności gospodarczej, zasad ubezpieczeń społecznych i podatków. Współpracowano również z Państwowym Domem Dziecka we Włocławku w zakresie udzielania pomocy rodzicom podopiecznych PDD w aktywnym poszukiwaniu pracy.

CiPKZ w Toruniu kontynuowało współpracę z LO Nr III w Toruniu celem pomocy szkole w realizacji kompleksowych działań w obszarze przygotowania uczniów do planowania własnej kariery zawodowej. Działania dotyczą także przygotowania nauczycieli realizujących projekt.

Wspólnie z Wydziałem Pośrednictwa Pracy zorganizowano, przygotowując wkład merytoryczny, seminarium szkoleniowe, którego celem było między innymi zaprezentowanie i przedyskutowanie programów szkoleniowych dla doradców zawodowych i pośredników pracy z nieznacznym doświadczeniem zawodowym, a także wypracowanie podstaw dla unifikacji podejścia do stosowania IPD przez PSZ województwa kujawsko-pomorskiego. Realizowano funkcję koordynacyjną w stosunku do placówek zlokalizowanych w Bydgoszczy i Włocławku, która polegała na doskonaleniu warsztatu pracy doradcy zawodowego – wspólne prace związane z tworzeniem informacji zawodowej o zasięgu lokalnym, planowanie wspólnych przedsięwzięć, przygotowaniu procedur i materiałów w związku z zaproponowaniem wdrażaniem wystandaryzowanej formuły Indywidualnego Planu Działania w PSZ województwa kujawsko-pomorskiego.

Opracowano modułowy program szkolenia dla nowozatrudnionych doradców zawodowych w powiatowych urzędach pracy.

Kontynuowano funkcję metodyczną w stosunku do doradców – stażystów z PUP w Brodnicy (CIiPKZ w Toruniu) oraz PUP w Żninie (CIiPKZ w Bydgoszczy).

W dalszym ciągu CIiPKZ prowadzi rejestr instytucji szkoleniowych. W oparciu o wnioski będące podstawą dokonania wpisu opracowywany i aktualizowany jest materiał zbiorczy ilustrujący ofertę szkoleniową na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

4.4. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH ZA GRANICĄ

Praca sezonowa na terenie Niemiec

W styczniu 2009 r. realizowano ofertę pracy wakacyjnej dla studentów na terenie Niemiec. Zorganizowano i przeprowadzono nabór studentów zainteresowanych pracą wakacyjną w Niemczech w okresie przerwy letniej 2009. Ostatecznie wypełnione formularze złożyło 36 studentów, zostały one za pośrednictwem WUP w Opolu przekazano do ZAV w Bonn. Ostatecznie z województwa kujawsko-pomorskiego umowy o pracę otrzymało 14 studentów.

Zatrudnienie obywateli polskich w ramach porozumień o współpracy z pracodawcami i stowarzyszeniami pracodawców zagranicznych. Nabory do pracy sezonowej w Hiszpanii

W styczniu 2009 r. przeprowadzono nabór do pracy sezonowej w Hiszpanii przy zbiorze truskawek, malin i borówek. Trzydniowe rozmowy kwalifikacyjne odbyły się w Bydgoszczy, Włocławku i Toruniu. W naborze uczestniczyli przedstawiciele hiszpańskiego pracodawcy. Do rozmów kwalifikacyjnych przystąpiło łącznie 369 osób. Do pracy sezonowej zakwalifikowało się 270 osób:

- 112 osób uczestniczących w naborze we Włocławku
- 52 osoby uczestniczące w naborze w Bydgoszczy
- 106 osób uczestniczących w naborze w Toruniu.

Spotkanie z pracodawcą brytyjskim

W kwietniu 2009 r. pracownicy WUP w Toruniu uczestniczyli w spotkaniu z pracodawcą w Wielkiej Brytanii. Celem wyjazdu było nawiązanie współpracy i możliwość zatrudniania polskich pracowników przy zbiorach truskawek, malin i szparagów w Wielkiej Brytanii. W sierpniu planowany jest dla pilotażowej nabór do pracy grupy ok. 20 osób.

4.5. EURES – EUROPEJSKIE SŁUŻBY ZATRUDNIENIA

W I półroczu 2009 r. Zespół EURES z WUP w Toruniu wykonywał głównie zadania wynikające z realizacji grantu EURES 2008/09 (w tym organizacji Międzynarodowych Targów Pracy, które odbyły się w Toruniu w dniu 03.03. br.) oraz związanych z bieżącą obsługą poszukujących pracy oraz pracodawców z regionu kujawsko-pomorskiego.

W ramach realizacji grantu EURES (01.01.2009 r. – 31.03.2009 r.) będącej kontynuacją działań z roku 2008 r. doradcy EURES:

- przeprowadzili wizyty u partnerów na lokalnym rynku pracy w celu udzielenia informacji nt. działalności sieci EURES i przekazania materiałów promocyjnych (6 wizyt w powiatowych urzędach pracy oraz 1 w organizacji pracodawców),
- zaprojektowali i zlecieli wykonanie materiałów informacyjnych oraz promocyjnych tj. kalendarze biurkowe, kalendarzyki portfelowe, reklamówki EURES, kubki EURES oraz dwa rodzaje ulotek: „Jak zamieścić swoje CV w bazie EURES CV on-line”, oraz „Jak znaleźć pracę w UE poprzez sieć EURES”,
- zorganizowali projekt rekrutacyjny we współpracy z siecią EURES na Cyprze w sektorze hotelarsko-gastronomicznym (8 ofert pracy – 76 wakatów, otrzymano 140 podań, na rozmowy kwalifikacyjne zaproszono 80 kandydatów spełniających wymagania pracodawcy, z których stawilo się 40 – ostatecznie pracę uzyskało 19 osób),
- zorganizowali Międzynarodowe Targi Pracy w Toruniu w dniu 03.03.2009 r., które odbyły się w Centrum Konferencyjnym Hotelu Filmar – 13 wystawców (7 zagranicznych i 6 krajowych) dysponowało 25 ofertami pracy (200 wakatów), szacunkowo targi odwiedziło ok. 1000 osób.

Łącznie na realizację działań w ramach grantu EURES 2008/09 wydatkowano 77.043,87 zł (w tym na Międzynarodowe Targi Pracy 42.621,94 zł).

Doradcy EURES przeprowadzili również prezentacje multimedialne nt. usług sieci EURES, skierowane do osób poszukujących pracy (grupy zorganizowane powyżej 30 osób):

- „Mobilny pracownik na elastycznym rynku pracy” – warsztaty dla studentów UMK organizowane przez Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK (Toruń, 07.04.2009 r.),
- „Dni Kariery” organizowane przez Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Toruniu – przybliżenie absolwentom szkoły spraw dotyczących rynku pracy, jak również ofert związanych z dalszą edukacją (Toruń, 20.04.2009 r.),
- Warsztaty europejskie „Trzy kroki do kariery” dla studentów Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, zorganizowane przez Europe Direct (Bydgoszcz, 06.05.2009 r.),
- Warsztaty europejskie „Trzy kroki do kariery” dla studentów Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Wydział Zamiejscowy w Inowrocławiu zorganizowanych przez Europe Direct (Inowrocław, 14.05.2009 r.).

Od 01.01.2009 r. do 30.06.2009 r. doradcy EURES zarejestrowali 119 ofert pracy zawierających 879 wakatów na terenie krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego. W tym samym okresie ilość kontaktów z poszukującymi pracy za granicą wyniosła 3546, natomiast liczba przekazanych dokumentów aplikacyjnych – 294 (źródło – Baza Monitoringu EURES, www.eures.praca.gov.pl).

4.6. KRAJOWE POŚREDNICTWO PRACY

W I półroczu 2009 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przyjął i upowszechnił 89 oferty pracy z całego kraju. Najczęściej poszukiwano: żołnierzy zawodowych, inżynierów budowy dróg i mostów, przedstawicieli finansowych, geodetów, laborantów, kierowników budowy, agentów w branży turystyczno-

hotelarskiej, sprzątaczek, fryzjerów, specjalistów ds. BHP. Najwięcej ofert wpłynęło z województwa kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego.

Pośrednicy pracy brali udział w różnych wydarzeniach poświęconych zagadnieniom rynku pracy:

- Targi edukacji i pracy „START 2009” zorganizowane przez Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy – 10 lutego 2009 r.
- Międzynarodowe Targi Pracy zorganizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu – 3 marca 2009 r.
- Konferencja „Wspomaganie aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia młodzieży” zorganizowana przez Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Komendę OHP – 27 marca 2009 r.,
- Targi pracy zorganizowane przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Bydgoszczy – 24 kwietnia 2009 r.
- Targi pracy zorganizowane przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową we Włocławku – 13 maja 2009 r.

4.7. AGENCJE ZATRUDNIENIA

W I półroczu 2009 roku do WUP w Toruniu wpłynęło 16 wniosków o wpis do rejestru agencji zatrudnienia. Wydano 16 certyfikatów nowym podmiotom. Zgodnie z wymogiem znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – wydano 73 zaktualizowane certyfikaty. Na bieżąco udzielano osobom zainteresowanym informacji na temat warunków zakładania i prowadzenia działalności agencji zatrudnienia oraz zasad korzystania z usług agencji zatrudnienia. Rozpowszechniano oferty pracy pochodzące od agencji zatrudnienia. Wpłynęły 43 oferty pracy.

Wszczęto postępowanie administracyjne wobec 21 podmiotów, które nie przedstawiły informacji o działalności agencji zatrudnienia za rok 2008. Wszczęto postępowanie administracyjne wobec 4 podmiotów, które w przedstawionej informacji nie wykazały działalności.

Wykreślono z rejestru 4 agencje zatrudnienia w związku z niewykazaniem działalności bądź nieprzedstawieniem informacji o działalności za rok 2008. Wykreślono 3 podmioty na ich wnioski.

W końcu I półrocza 2009 r. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działało 86 agencji zatrudnienia.

4.8. WYKONYWANIE PRACY PRZEZ CUDZOZIEMCÓW BEZ KONIECZNOŚCI UZYSKANIA ZEZWOLENIA NA PRACĘ*

W miesiącach luty – czerwiec 2009 roku do powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego wpłynęło ogółem 640 oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom będących obywatelami państw graniczących z Rzeczpospolitą Polską (oraz z tymi, z którymi Polska współpracuje

* w oparciu o przepis § 2 pkt. 27 i 27a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 sierpnia 2006 roku w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz.1116 z późn. zm.)

w zakresie migracji zarobkowych w ramach partnerstwa na rzecz mobilności, ustanowionego między tymi państwami a Unią Europejską) od podmiotów mających siedzibę bądź miejsce zamieszkania na terenie właściwego powiatowego urzędu pracy. Uwzględnienie takiego okresu sprawozdawczego spowodowane jest faktem, że dopiero od lutego 2009 roku wojewódzkie urzędy pracy zostały włączone przez MPiPS w proces zbierania i przetwarzania danych o zarejestrowanych przez powiatowe urzędy pracy oświadczeniach polskich pracodawców o zamiarze powierzenia krótkoterminowej pracy cudzoziemcom.

Spośród zarejestrowanych w okresie sprawozdawczym luty-czerwiec 2009 roku 640 oświadczeń, 595 – tj. 93% ogólnej ich liczby – dotyczyło obywateli Ukrainy.

Pozostali zgłoszeni na podstawie oświadczeń cudzoziemcy pochodzą z następujących państw:

- Białoruś (26 oświadczeń) – 4,1%
- Mołdowa (16 oświadczeń) – 2,5%
- Rosja (3 oświadczenia) – 0,4%.

Z ogólnej liczby 640 złożonych oświadczeń - 162 oświadczenia, tj. 25,3%, dotyczy zamiaru powierzenia wykonywania pracy kobietom.

Analiza zgłoszeń powierzenia pracy cudzoziemcom z uwzględnieniem kryterium wiekowego w okresie sprawozdawczym kształtuje się następująco:

- 19,4 % (124 zgłoszenia) dotyczy osób poniżej 26 roku życia,
- 48,75% (312 zgłoszeń) to osoby mieszczące się w przedziale wiekowym 26-40 lat,
- 31,7 % (203 zgłoszenia) to osoby w przedziale wiekowym 41-65 lat,
- 0,15% (1 zgłoszenie) dotyczy osób powyżej 65 roku życia.

Analiza zgłoszeń powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom pod względem przyjętego kryterium branża/rodzaj pracy w badanym okresie wskazuje, że spośród ogólnej liczby 640 zgłoszonych oświadczeń - 390 tj. 60,9% cudzoziemców zgłaszanych jest przez agencje pracy tymczasowej.

Pozostałe zgłoszenia dotyczą zamiaru powierzenia pracy cudzoziemcom w następujących branżach:

- budownictwo i pokrewne – 86 oświadczeń tj. 13,4 % ogólnej liczby
- przemysł – 51 oświadczeń tj. 8% ogólnej liczby
- rolnictwo – 36 oświadczeń tj. 5,6% ogólnej liczby
- transport – 16 oświadczeń tj. 2,5% ogólnej liczby
- gastronomia – 14 oświadczeń tj. 2,2 % ogólnej liczby
- handel – 13 oświadczeń tj. 2 % ogólnej liczby
- usługi domowe – 6 oświadczeń tj. 1% ogólnej liczby
- hotelarstwo – 4 oświadczenia tj. 0,6% ogólnej liczby
- inne – 24 oświadczenia, w tym (branża muzyczna, informatyczna, medyczna, usługi kosmetyczne, ferma drobiu, edukacja, specjaliści ds. ekspansji na rynki wschodnie) – tj. 3,8 % ogólnej liczby.

Zdecydowana większość zgłoszeń dokonanych przez pracodawców polskich w badanym okresie – 606 osób, tj. 94,7 % ogólnej liczby, zawiera deklarację powierzenia pracy cudzoziemcom na okres od 3 do 6 miesięcy, co oznacza zatrudnienie na maksymalny, dopuszczony przepisami prawa polskiego okres.

Pozostałe zgłoszenia dotyczą następujących okresów zatrudnienia: 1-3 m-ce – 30 osób, tj. 4,7% i poniżej jednego miesiąca – 1 osoba, tj. 0,6% ogólnej liczby.

Z nadesłanych przez powiatowe urzędy pracy sprawozdań wynika, że najwięcej zgłoszeń (455 oświadczeń) w okresie luty – czerwiec 2009 roku tj. 71,1 % z ogólnej ich liczby w województwie kujawsko-pomorskim dokonano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy. Do pozostałych powiatowych urzędów pracy w analizowanym okresie wpłynęło łącznie 185 oświadczeń, w szczególności:

- PUP Aleksandrów Kujawski – 1 osoba
- PUP Brodnica- 4 osoby
- PUP Chełmno- 5 osób
- PUP Grudziądz- 22 osoby
- PUP Inowrocław – 2 osoby
- PUP Lipno- 4 osoby
- PUP Mogilno- 2 osoby
- PUP Nakło – 3 osoby
- PUP Rypin – 1 osoba
- PUP Świecie- 14 osób
- PUP dla Miasta Torunia- 54 osoby
- PUP dla Powiatu Toruńskiego – 4 osoby
- PUP Włocławek- 39 osób
- PUP Żnin – 30 osób.

4.9. SŁUŻBA ZASTĘPCZA

W dniu 30 czerwca 2009 roku w trakcie odbywania służby zastępczej było 97 poborowych: 36 w okręgu Torunia, 18 w okręgu Bydgoszczy i 43 w okręgu Włocławka.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2009 r. nie skierowano do odbycia służby zastępczej żadnego poborowego. W okresie tym odroczone służbę zastępczą 1 poborowemu, zawieszono 1 i zwolniono z pozostałego okresu 1 poborowego.

Do rezerwy przeniesiono 51 poborowych oczekujących na odbycie służby zastępczej Oznacza to, że w rejestrach WUP nie ma poborowych oczekujących na skierowanie do służby zastępczej.

Obecnie liczba podmiotów wpisanych do Centralnego Rejestru jednostek, w których może być odbywana służba zastępcza wynosi 221, natomiast w 57 podmiotach jest obecnie odbywana służba zastępcza.

Komisja Wojewódzka ds. Służby Zastępczej wydała 1 orzeczenie uchylające orzeczenie o przeznaczeniu do służby zastępczej, odbyło się jedno posiedzenie Komisji.

4.10. KOORDYNACJA SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

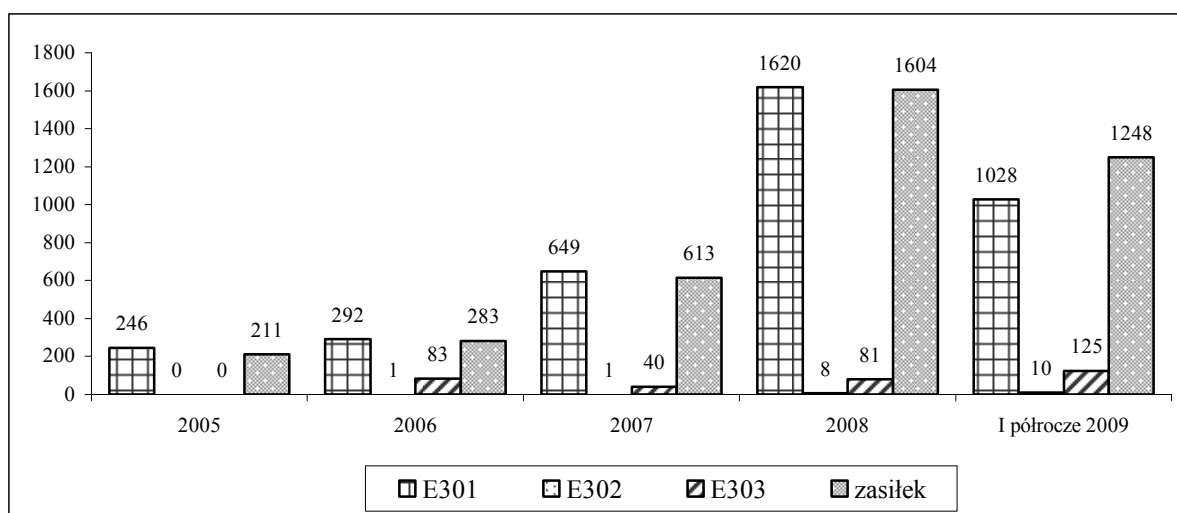
Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy realizacja

zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w ramach państw członkowskich UE, EOG i Szwajcarii.

Od roku 2007 WUP w Toruniu obserwuje dynamiczny wzrost ilości osób zainteresowanych nabyciem świadczeń socjalnych z uwzględnieniem okresów zatrudnienia przebytych w innym państwie UE/EOG i w Szwajcarii. Wzrost liczby wniosków wpływających do tut. Urzędu jest związany przede wszystkim ze wzmożoną migracją zarobkową osób zamieszkujących stale na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Obywatele polscy coraz chętniej korzystają ze świadczeń socjalnych przysługujących im w związku z unijną zasadą swobody przepływu pracowników.

MIGRACJA

Liczba wniosków o E301, E302, E303 i zasiłek w latach 2005 - 2009

E301: Zaświadczenie dotyczące okresów zaliczanych przy przyznawaniu świadczeń dla bezrobotnych

E302: Zaświadczenie dotyczące członków rodziny osoby bezrobotnej, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń

E303: Zaświadczenie dotyczące zachowania prawa do świadczeń dla bezrobotnych

Źródło: dane własne WUP w Toruniu

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, jako instytucja właściwa w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z tytułu bezrobocia, współpracował z polską instytucją łącznikową – Departamentem Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego MPiPS oraz z innymi instytucjami łącznikowymi i właściwymi państw członkowskich UE/EOG i Szwajcarii. Pracownicy tut. Urzędu uczestniczyli m.in. w międzynarodowej konferencji z zakresu koordynacji organizowanej przez instytucję współpracującą – trESS (Training and Reporting on European Social Security) w Warszawie (marzec 2009 r.).

Zadania koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego są realizowane w oparciu o stałą współpracę ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy województwa kujawsko-pomorskiego oraz ich filiami, a także z pozostałymi polskimi instytucjami właściwymi.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu rozpatruje wnioski o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych, o zachowanie prawa do zasiłku na zasadach transferu zasiłku dla poszukujących pracy oraz o wydanie/pośrednictwo w uzyskaniu odpowiednich formularzy z serii E 300 dla osób zarejestrowanych w urzędach ds. zatrudnienia.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przyjął łącznie w I półroczu 2009 r. 1.248 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku. Dodatkowo, do zrealizowania z II półrocza 2008 r. pozostało 409 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku na zasadach wspólnotowej koordynacji.

Ze wszystkich wniosków realizowanych przez WUP w Toruniu w I półroczu 2009 r. w liczbie 1.657 (409 + 1.248) ostatecznie zakończono 1.046 spraw (70%), w tym 572 wnioski rozpatrzono pozytywnie, 77 wniosków – odmownie, 238 postępowania zakończyły się umorzeniem, a 159 spraw pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na niezuzupełnienie braków formalnych wniosku. Pozostałe wnioski o przyznanie prawa do zasiłku w liczbie 611 pozostają do zrealizowania w II półroczu 2009 r.

Największą liczbę osób bezrobotnych ubiegających się o świadczenia na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego odnotowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy (210 osób), w PUP dla Miasta Torunia (180 osób), PUP w Inowrocławiu (141 osób), PUP w Grudziądzu (103 osób), PUP we Włocławku (112 osób).

W celu zaliczenia okresów ubezpieczenia/zatrudnienia przebytych w innym państwie UE/ EOG i w Szwajcarii do WUP w Toruniu trafiło w I półroczu 2009 r. 1.028 wniosków o formularz E 301. Dodatkowo, do zrealizowania z roku 2008 pozostało – 434 wnioski o pośrednictwo w uzyskaniu formularza E 301, w sumie wniosków do zrealizowania w I półroczu 2009 – 1.462. Z ww. wniosków ostatecznie zakończono 759 (uzyskaliśmy 728 formularzy E 301 z innych państw UE/EOG). Według danych WUP w Toruniu, obywatele województwa kujawsko-pomorskiego najczęściej występowali o potwierdzenie okresów zatrudnienia/ubezpieczenia na formularzu E 301 przebytych w Wielkiej Brytanii (60%), Irlandii (13%), Holandii (9%), Hiszpanii (5%) i w Niemczech (4%).

Do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu wpłynęło także w I półroczu 2009 r. 137 wniosków o wydanie formularzy E 301 potwierdzających zatrudnienie w Polsce dla osób ubiegających się o zasiłek w innym państwie członkowskim oraz 10 wniosków o wydanie formularza E 302 w celu nabycia dodatku do zasiłku dla bezrobotnych na osoby pozostające na utrzymaniu bezrobotnego. Wszystkie wnioski o wydanie formularza E 301 i E 302 rozpatrzono pozytywnie.

W I półroczu 2009 r. wzrosła ilość osób, które były zainteresowane transferem zasiłku dla bezrobotnych z innych państw UE/EOG i do Szwajcarii do Polski. Do WUP w Toruniu trafiło 125 formularzy E 303, głównie formularze wydane przez instytucje: irlandzką, brytyjską i instytucje niemieckie. Łączna kwota transferu zasiłków z innych państw członkowskich do Polski zrealizowana przez WUP w Toruniu wyniosła ok. 1.185.590,00 zł., natomiast średnio miesięczna kwota zasiłku transferowego na osobę wyniosła 3.161,60 zł.

WUP w Toruniu wydał ponadto w I półroczu 2009 r. na wniosek osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku w Polsce 2 formularze E 303 uprawniające do transferu zasiłku z Polski do innego państwa członkowskiego.

Wzrost ilości wniosków o przyznanie prawa do zasiłku oraz o wydanie odpowiednich formularzy potwierdzających przebyty okres ubezpieczenia/zatrudnienia na terenie innego państwa UE/EOG i Szwajcarii wskazuje, iż coraz więcej osób decyduje się na powrót do Polski. WUP nie posiada danych, które pozwoliłyby określić, czy powroty te są krótkotrwałe, czy też związane są z zamiarem stałego osiedlenia się na terenie RP.

Za główny powód powrotu do Polski bezrobotni wskazują pogłębiający się kryzys gospodarczy, który sprawia, iż koszty utrzymania w państwach, do których najczęściej migrują obywatele naszego województwa (Wielka Brytania, Irlandia), są zbyt wysokie, w związku z czym podjęcie zatrudnienia na terenie tych państw staje się coraz mniej opłacalne. Dodatkowo, jako drugą istotną przyczynę powrotu, bezrobotni wskazują – rozłąkę z rodziną oraz tęsknotę za krajem.

5. AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY

5.1. OFERTY PRACY

W I półroczu 2009 roku urzędy pracy w województwie kujawsko-pomorskim pozyskały 30.459 ofert pracy*. Było to o 17,9% ofert mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2009 roku według powiatów

Powiat	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu			
	2008	2009		
		razem	zmiana	
	liczba	liczba	w %	
Województwo razem	37 096	30 459	-6 637	-17,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	4 610	2 988	-1 622	-35,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 835	1 195	-640	-34,9
Grudziądz – powiat grodzki	2 077	1 599	-478	-23,0
Grudziądz – powiat ziemski	896	770	-126	-14,1
Toruń – powiat grodzki	2 815	1 480	-1 335	-47,4
Toruń – powiat ziemski	1 354	971	-383	-28,3
Włocławek – powiat grodzki	2 567	2 096	-471	-18,3
Włocławek – powiat ziemski	1 867	1 735	-132	-7,1
Aleksandrów Kujawski	1 207	1 267	60	5,0
Brodnica	1 457	1 360	-97	-6,7
Chełmno	681	792	111	16,3
Golub-Dobrzyń	938	1 028	90	9,6
Inowrocław	2 971	2 667	-304	-10,2
Lipno	1 609	1 326	-283	-17,6
Mogilno	999	911	-88	-8,8
Nakło nad Notecią	1 505	1 223	-282	-18,7
Radziejów	948	1 082	134	14,1
Rypin	1 066	940	-126	-11,8
Sępólno Krajeńskie	1 015	1 018	3	0,3
Świecie	1 524	1 435	-89	-5,8
Tuchola	992	795	-197	-19,9
Wąbrzeźno	552	559	7	1,3
Żnin	1 611	1 222	-389	-24,1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

* Do ofert pracy zalicza się również oferty na staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne, które nie są formą zatrudnienia

Spadek ofert pracy odnotowano w 17 powiatach: od 5,8% w powiecie świeckim do 47,4% w Toruniu. W 6 powiatach wystąpił wzrost liczby pozyskanych ofert: od 0,3% w powiecie sepolińskim do 16,3% w powiecie chełmińskim.

Liczba ofert pracy na zatrudnienie subsydiowane zmniejszyła się zaledwie o 1,1%, natomiast na zatrudnienie niesubsydiowane aż o 42,7%.

Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2008 i 2009 roku

Oferty pracy	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu					
	2008			2009		
	razem	subsydiowane		razem	subsydiowane	
		liczba	%		liczba	%
ogółem	37 096	22 118	59,6	30 459	21 878	71,8
w tym:						
dla niepełnosprawnych	770	267	34,7	599	188	31,4
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	268	220	82,1	183	161	88,0
staże	6 173	6 173	100,0	10 105	10 105	100,0
miejsca przygotowania zawodowego	3 729	3 729	100,0	329	329	100,0
prace społecznie użyteczne	4 227	4 227	100,0	4 045	4 045	100,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 599 ofert dla niepełnosprawnych. Stanowiły one 2,0% wszystkich ofert zgłoszonych w województwie (przed rokiem – 2,1%). W porównaniu z I półroczem 2008 r. liczba ofert pracy ogółem dla niepełnosprawnych zmniejszyła się o 22,2%, a liczba ofert na zatrudnienie subsydiowane – o 29,6%.

Oferty pracy dla osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (183 oferty) stanowiły 0,6% wszystkich ofert zgłoszonych w I półroczu 2009 r. (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 0,7%). W odniesieniu do I półrocza 2008 r. liczba tych ofert ogółem zmniejszyła się o 31,7%, a liczba ofert na zatrudnienie subsydiowane – o 26,8%.

Wśród wszystkich ofert zgłoszonych w I półroczu 2009 roku 71,8% dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego (w analogicznym okresie roku poprzedniego oferty takie stanowiły 59,6%). Udział ten w poszczególnych powiatach wyniósł od 37,5% w Bydgoszczy do 96,9% w powiecie grudziądzkim. W 12 powiatach odnotowano wzrost liczby ofert na zatrudnienie subsydiowane: od 0,8% w powiecie nakielskim do 48,0% w powiecie chełmińskim. W pozostałych powiatach wystąpił spadek liczby ofert na zatrudnienie subsydiowane: od 3,2% w Grudziądzu do 28,4% w Bydgoszczy.

Wśród ofert subsydiowanych zgłoszonych w I półroczu 2009 roku aż 66,2% dotyczyło łącznie: staży, przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych oraz prac społecznie użytecznych (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 63,9%).

Oferty pracy subsydiowanej zgłoszone w I półroczu 2009 roku według powiatów

Powiat	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu					
	2008			2009		
	razem	subsydiowane		razem	subsydiowane	
		liczba	%		liczba	%
Województwo razem	37 096	22 118	59,6	30 459	21 878	71,8
Bydgoszcz – powiat grodzki	4 610	1 564	33,9	2 988	1 120	37,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 835	790	43,1	1 195	630	52,7
Grudziądz – powiat grodzki	2 077	1 396	67,2	1 599	1 352	84,6
Grudziądz – powiat ziemski	896	814	90,8	770	746	96,9
Toruń – powiat grodzki	2 815	826	29,3	1 480	794	53,6
Toruń – powiat ziemski	1 354	1 071	79,1	971	877	90,3
Włocławek – powiat grodzki	2 567	1 303	50,8	2 096	1 449	69,1
Włocławek – powiat ziemski	1 867	1 546	82,8	1 735	1 425	82,1
Aleksandrów Kujawski	1 207	838	69,4	1 267	1 054	83,2
Brodnica	1 457	602	41,3	1 360	876	64,4
Chełmno	681	465	68,3	792	688	86,9
Golub-Dobrzyń	938	780	83,2	1 028	879	85,5
Inowrocław	2 971	1 990	67,0	2 667	1 926	72,2
Lipno	1 609	1 400	87,0	1 326	1 206	91,0
Mogilno	999	633	63,4	911	642	70,5
Nakło nad Notecią	1 505	758	50,4	1 223	764	62,5
Radziejów	948	733	77,3	1 082	993	91,8
Rypin	1 066	664	62,3	940	710	75,5
Sępólno Krajeńskie	1 015	650	64,0	1 018	770	75,6
Świecie	1 524	977	64,1	1 435	1 098	76,5
Tuchola	992	681	68,6	795	541	68,1
Wąbrzeźno	552	455	82,4	559	481	86,0
Żnin	1 611	1 182	73,4	1 222	857	70,1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W końcu czerwca 2009 roku do dyspozycji klientów powiatowych urzędów pracy pozostawało 2.309 ofert. Na jedną ofertę przypadało 52 bezrobotnych (przed rokiem było to odpowiednio: 3.770 oferty i 28 osób).

Za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy poszukiwano przede wszystkim – podobnie jak w latach poprzednich – gospodarzy budynków, pracowników obsługi biurowej oraz sprzedawców.

Oferty pracy najczęściej zgłaszane w I półroczu 2009 roku (grupy elementarne)

Grupa zawodów		oferty pracy zgłaszane w I półroczu			
		2008	2009		
kod	nazwa		liczba	zmiana	
		liczba		w %	
9141	Gospodarze budynków	7 212	6 965	-247	-3,4
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	2 481	2 557	76	3,1
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 037	2 529	-508	-16,7
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	1 548	1 607	59	3,8
9132	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	1 060	1 081	21	2,0
9211	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	584	497	-87	-14,9
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	653	474	-179	-27,4
4131	Magazynierzy i pokrewni	621	462	-159	-25,6
3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	372	431	59	15,9
7121	Murarze i pokrewni	574	422	-152	-26,5

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Analiza struktury ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007*) wykazała, że przede wszystkim pochodziły one z następujących sekcji:

- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne – 32,9% wszystkich ofert,
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, wylęczając motocykle – 15,0%,
- Przetwórstwo przemysłowe – 10,4%.

5.2. PODJĘCIA PRACY

W I półroczu 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim pracę podjęło 35.006 bezrobotnych. Było to o 15,0% (6.157 osób) mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (w tym samym czasie w Polsce liczba podjęć pracy przez bezrobotnych zmniejszyła się o 15,1%). Podjęcia pracy stanowiły w I półroczu 2009 roku 39,8% ogółu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 44,1%). Największy udział wyłączeń z powodu podjęcia pracy w odpływie bezrobotnych miał miejsce w powiecie inowrocławskim (52,3%), najmniejszy – w Toruniu (32,0%).

W I półroczu 2009 roku spadek liczby bezrobotnych podejmujących pracę (w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego) odnotowano w 22 powiatach: od 2,4% w powiecie sępoleńskim do 29,3% w powiecie golubsko-dobrzyńskim. Niewielki wzrost liczby bezrobotnych podejmujących pracę odnotowano jedynie w powiecie wąbrzeskim (o 0,7%).

* patrz rozdział 6.17

Podjęcia pracy przez bezrobotnych w I półroczu 2009 r. według powiatów

Powiat	Podjęcia pracy w I półroczu			
	2008	2009		
		zmiana		w %
	liczba			
Województwo razem	41 163	35 006	-6 157	-15,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	3 368	3 035	-333	-9,9
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 400	1 144	-256	-18,3
Grudziądz – powiat grodzki	2 664	2 292	-372	-14,0
Grudziądz – powiat ziemski	1 209	1 163	-46	-3,8
Toruń – powiat grodzki	2 562	2 156	-406	-15,8
Toruń – powiat ziemski	2 005	1 761	-244	-12,2
Włocławek – powiat grodzki	2 075	1 663	-412	-19,9
Włocławek – powiat ziemski	2 113	1 723	-390	-18,5
Aleksandrów Kujawski	1 485	1 265	-220	-14,8
Brodnica	1 539	1 210	-329	-21,4
Chełmno	1 304	1 142	-162	-12,4
Golub-Dobrzyń	974	689	-285	-29,3
Inowrocław	4 239	3 460	-779	-18,4
Lipno	1 509	1 381	-128	-8,5
Mogilno	1 101	997	-104	-9,4
Nakło nad Notecią	2 130	1 761	-369	-17,3
Radziejów	915	737	-178	-19,5
Rypin	1 219	927	-292	-24,0
Sępólno Krajeńskie	1 251	1 221	-30	-2,4
Świecie	2 128	1 635	-493	-23,2
Tuchola	1 148	1 026	-122	-10,6
Wąbrzeźno	889	895	6	0,7
Żnin	1 936	1 723	-213	-11,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Większość podejmujących pracę w województwie kujawsko-pomorskim to mężczyźni (53,9%, wobec 52,6% w I półroczu roku poprzedniego). Z ogółu bezrobotnych podejmujących pracę 88,1% to osoby poprzednio pracujące (przed rokiem – 85,6%), 1,2% – zwolnieni z przyczyn zakładu pracy (przed rokiem – 0,9%). Mieszkańcy wsi stanowili 44,3% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (wobec 43,4% w I półroczu 2008 r.), bezrobotni do 25 roku życia – 25,0% (przed rokiem – 26,7%), bezrobotni powyżej 50 roku życia – 13,7% (przed rokiem – 13,4%), natomiast długotrwale bezrobotni – 28,0% (wobec 40,6% w I półroczu 2008 r.).

Struktura podjęć pracy w I półroczu 2009 roku

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy w I półroczu					
	2008		2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
podjęcia pracy	41 163	100,0	35 006	100,0	-6 157	-15,0
z tego:						
praca niesubsydiowana	32 771	79,6	27 119	77,5	-5 652	-17,2
w tym praca sezonowa	3 050	7,4	2 634	7,5	-416	-13,6
praca subsydiowana z tego	8 392	20,4	7 887	22,5	-505	-6,0
prace interwencyjne	1 667	4,0	1 349	3,9	-318	-19,1
roboty publiczne	4 446	10,8	4 295	12,3	-151	-3,4
podjęcie działalności gospodarczej	1 032	2,5	1 400	4,0	368	35,7
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 072	2,6	810	2,3	-262	-24,4
inne*	175	0,4	33	0,1	-142	-81,1

* w pozycji tej ujmowane jest m. in. zatrudnienie bezrobotnych niepełnosprawnych na miejscach pracy refundowanych z PFRON

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Zatrudnienie niesubsydiowane (27.119 osób) stanowiło w I półroczu 2009 roku 77,5% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (wobec 79,6% w I półroczu 2008 r.). **Liczba podjęć pracy niesubsydiowanej zmniejszyła się w odniesieniu do I półrocza roku poprzedniego o 17,2%** (w Polsce – o 17,6%). Spadek odnotowano we wszystkich powiatach, a jego skala była bardzo zróżnicowana: od 0,3% w powiecie tucholskim do 29,4% w powiecie rypińskim.

W I półroczu 2009 roku **zatrudnienie subsydiowane** (7.887 osób) stanowiło 22,5% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (wobec 20,4% w analogicznym okresie roku poprzedniego). **Liczba osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane zmniejszyła się o 6,0%** (w Polsce w tym samym czasie odnotowano spadek w tym zakresie o 2,3%).

Liczba bezrobotnych podejmujących prace interwencyjne zmniejszyła się w województwie o 19,1%, natomiast roboty publiczne – o 3,4%. O 24,4% zmniejszyła się liczba bezrobotnych, którzy podjęli pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia. W odniesieniu do I półrocza poprzedniego roku wzrosła jedynie liczba osób podejmujących działalność gospodarczą (o 35,7%).

W I półroczu 2009 roku spadek liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane (w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego) odnotowano w 14 powiatach. Skala tego spadku była bardzo zróżnicowana: od 0,5% w powiecie inowrocławskim, do 43,4% w Bydgoszczy.

W 9 powiatach wystąpił wzrost liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane: od 0,8% we Włocławku do 20,6% w powiecie aleksandrowskim.

Zatrudnienie subsydiowane w I półroczu 2009 r. według powiatów

Powiat	Podjęcia pracy w I półroczu					
	2008	2009				
	subsydiowane	ogółem	subsydiowane	udział w ogółem	zmiana podjęć pracy subsyd. do I półr. 2008	
		osoby		w %	osoby	w %
Województwo razem	8 392	35 006	7 887	22,5	-505	-6,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	394	3 035	223	7,3	-171	-43,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	262	1 144	260	22,7	-2	-0,8
Grudziądz – powiat grodzki	590	2 292	656	28,6	66	11,2
Grudziądz – powiat ziemski	460	1 163	547	47,0	87	18,9
Toruń – powiat grodzki	245	2 156	150	7,0	-95	-38,8
Toruń – powiat ziemski	284	1 761	190	10,8	-94	-33,1
Włocławek – powiat grodzki	250	1 663	252	15,2	2	0,8
Włocławek – powiat ziemski	619	1 723	543	31,5	-76	-12,3
Aleksandrów Kujawski	252	1 265	304	24,0	52	20,6
Brodnica	232	1 210	153	12,6	-79	-34,1
Chełmno	293	1 142	280	24,5	-13	-4,4
Golub – Dobrzyń	202	689	141	20,5	-61	-30,2
Inowrocław	1 153	3 460	1 147	33,2	-6	-0,5
Lipno	424	1 381	474	34,3	50	11,8
Mogilno	303	997	321	32,2	18	5,9
Nakło nad Notecią	346	1 761	302	17,1	-44	-12,7
Radziejów	184	737	189	25,6	5	2,7
Rypin	261	927	251	27,1	-10	-3,8
Sępólno Krajeńskie	262	1 221	293	24,0	31	11,8
Świecie	329	1 635	324	19,8	-5	-1,5
Tuchola	292	1 026	177	17,3	-115	-39,4
Wąbrzeźno	286	895	312	34,9	26	9,1
Żnin	469	1 723	398	23,1	-71	-15,1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Udział zatrudnienia subsydiowanego w podjęciach pracy w poszczególnych powiatach był bardzo zróżnicowany i wynosił od 7,0% w Toruniu do 47,0% w powiecie grudziądzkim.

Zatrudnienie subsydiowane najczęściej podejmowali mężczyźni (57,0%), długotrwale bezrobotni (46,7%) oraz mieszkańcy miast (51,6%). Osoby do 25 roku życia stanowiły 15,1% tej populacji, a powyżej 50 roku życia – 27,5%.

**Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane
w I półroczu 2009 r.**

Wyszczególnienie	zatrudnienie subsydiowane w I półroczu					
	2008		2009			
	razem	% w razem	razem	% w razem	zmiana do I półrocza 2008 r.	
					w osobach	w %
Ogółem bezrobotni	8 392	100,0	7 887	100,0	-505	-6,0
w tym:						
kobiety	3 625	43,2	3 394	43,0	-231	-6,4
zamieszkali na wsi	4 037	48,1	3 818	48,4	-219	-5,4
do 25 roku życia	1 279	15,2	1 192	15,1	-87	-6,8
powyżej 50 roku życia	2 269	27,0	2 167	27,5	-102	-4,5
długotrwale bezrobotni	4 808	57,3	3 681	46,7	-1 127	-23,4

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

5.3. SZKOLENIA BEZROBOTNYCH

W I półroczu 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim szkolenia rozpoczęło 5.886 bezrobotnych. Było to o 19,1% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost liczby bezrobotnych podejmujących szkolenia odnotowano w 16 powiatach. Sytuacja w tym zakresie była bardzo zróżnicowana: od 12,3% we Włocławku, do 80,5% w powiecie grudziądzkim. W pozostałych powiatach spadła liczba bezrobotnych podejmujących szkolenia, ale tu również sytuacja była bardzo zróżnicowana: spadek wyniósł od 1,8% w powiecie golubsko-dobrzyńskim, do 41,3% w powiecie tucholskim.

Wśród bezrobotnych podejmujących w I półroczu 2009 roku szkolenia dominowali mężczyźni (60,4%) oraz mieszkańcy miast (57,9%). Bezrobotni do 25 roku życia stanowili 27,6% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia, bezrobotni powyżej 50 roku życia – 8,7%, a długotrwale bezrobotni – 28,8%.

Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących szkolenia w I półroczu 2009 r.

Wyszczególnienie	Szkolenia bezrobotnych w I półroczu					
	2008		2009			
	razem	% w razem	razem	% w razem	zmiana do I półrocza 2008	
					w osobach	w %
Ogółem bezrobotni	4 942	100,0	5 886	100,0	944	19,1
w tym:						
kobiety	2 089	42,3	2 328	39,6	239	11,4
zamieszkali na wsi	1 924	38,9	2 476	42,1	552	28,7
do 25 roku życia	1 375	27,8	1 627	27,6	252	18,3
powyżej 50 roku życia	378	7,6	514	8,7	136	36,0
długotrwale bezrobotni	1 667	33,7	1 693	28,8	26	1,6

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku po zakończeniu szkolenia do rejestrów powiatowych urzędów pracy powróciło 5.401 bezrobotnych (o 40,7% więcej niż w I półroczu 2008 roku).

Bezrobotni podejmujący szkolenia w I półroczu 2009 r. według powiatów

Powiat	Bezrobotni, którzy rozpoczęli szkolenie w I półroczu			
	2008	2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	4 942	5 886	944	19,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	502	445	-57	-11,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	166	123	-43	-25,9
Grudziądz – powiat grodzki	440	538	98	22,3
Grudziądz – powiat ziemski	118	213	95	80,5
Toruń – powiat grodzki	419	509	90	21,5
Toruń – powiat ziemski	487	808	321	65,9
Włocławek – powiat grodzki	432	485	53	12,3
Włocławek – powiat ziemski	260	312	52	20,0
Aleksandrów Kujawski	166	211	45	27,1
Brodnica	65	86	21	32,3
Chełmno	98	163	65	66,3
Golub-Dobrzyń	57	56	-1	-1,8
Inowrocław	348	256	-92	-26,4
Lipno	275	359	84	30,5
Mogilno	106	90	-16	-15,1
Nakło nad Notecią	237	316	79	33,3
Radziejów	50	47	-3	-6,0
Rypin	201	259	58	28,9
Sępólno Krajeńskie	39	48	9	23,1
Świecie	86	121	35	40,7
Tuchola	121	71	-50	-41,3
Wąbrzeźno	168	250	82	48,8
Żnin	101	120	19	18,8

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

5.4. STAŻ

W I półroczu 2009 roku staż podjęło 8.950 bezrobotnych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Było to o 67,1% więcej niż w analogicznym

okresie roku poprzedniego. Wzrost odnotowano we wszystkich powiatach: od 21,3% w powiecie inowrocławskim do 244,3% w powiecie sępoleńskim.

Bezrobotni podejmujący staże w I półroczu 2009 r. według powiatów

Powiat	Bezrobotni, którzy rozpoczęli staż w I półroczu			
	2008	2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	5 355	8 950	3 595	67,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	329	519	190	57,8
Bydgoszcz – powiat ziemski	110	171	61	55,5
Grudziądz – powiat grodzki	304	455	151	49,7
Grudziądz – powiat ziemski	150	213	63	42,0
Toruń – powiat grodzki	211	478	267	126,5
Toruń – powiat ziemski	299	434	135	45,2
Włocławek – powiat grodzki	425	552	127	29,9
Włocławek – powiat ziemski	358	474	116	32,4
Aleksandrów Kujawski	180	350	170	94,4
Brodnica	425	763	338	79,5
Chełmno	197	252	55	27,9
Golub-Dobrzyń	140	365	225	160,7
Inowrocław	492	597	105	21,3
Lipno	210	306	96	45,7
Mogilno	184	242	58	31,5
Nakło nad Notecią	182	362	180	98,9
Radziejów	219	609	390	178,1
Rypin	103	202	99	96,1
Sępólno Krajeńskie	88	303	215	244,3
Świecie	314	494	180	57,3
Tuchola	106	234	128	120,8
Wąbrzeźno	95	125	30	31,6
Żnin	234	450	216	92,3

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Osoby podejmujący staże to przede wszystkim ludzie młodzi (69,5% z nich nie ukończyło 25 roku życia), kobiety (69,1%) oraz mieszkańcy miast (54,6%). Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły w I półroczu 2009 roku 23,2% ogółu bezrobotnych podejmujących staże, natomiast osoby powyżej 50 roku życia – 2,1%.

Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących staże w I półroczu 2009 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni podejmujący staż w I półroczu					
	2008		2009			
	razem	% w razem	razem	% w razem	zmiana do I półrocza 2008	
					w osobach	w %
Ogółem bezrobotni	5 355	100,0	8 950	100,0	3 595	67,1
w tym:						
kobiety	3 876	72,4	6 188	69,1	2 312	59,6
zamieszkali na wsi	2 462	46,0	4 066	45,4	1 604	65,2
do 25 roku życia	5 150	96,2	6 223	69,5	1 073	20,8
powyżej 50 roku życia	x	x	184	2,1	x	x
długotrwale bezrobotni	824	15,4	2 075	23,2	1 251	151,8

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku po zakończeniu stażu do rejestrów powiatowych urzędów pracy powróciło 3.139 bezrobotnych (o 21,5% mniej niż w I półroczu 2008 roku).

5.5. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE W MIEJSCU PRACY – PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy przyjęta przez Sejm w dniu 19 grudnia 2008 r. wprowadziła – w miejsce przygotowania zawodowego w miejscu pracy – nowy instrument aktywizacji bezrobotnych, jakim jest przygotowanie zawodowe dorosłych. Dzięki temu rozwiązaniu stworzona została możliwość uzyskiwania przez osoby bezrobotne nowych kwalifikacji zawodowych, poświadczonych świadectwem uzyskania tytułu zawodowego, świadectwem czeladniczym lub zaświadczeniem instytucji szkoleniowej, po ukończeniu praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowanych w oparciu o umowy zawierane między urzędami pracy a pracodawcami i instytucjami szkoleniowymi. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2009 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych opublikowane zostało w Dzienniku Ustaw Nr 61 z dnia 16.04 2009 r. i od tego dnia dopiero możliwa była realizacja ww. instrumentu. Zgodnie z zaleceniami Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w 2009 roku – w związku z brakiem możliwości dokonania zmian w programie badań statystycznych statystyki publicznej na 2009 rok – osoby kierowane na przygotowanie zawodowe dorosłych wykazywane będą w *Sprawozdaniu MPiPS-01 o rynku pracy* w rubrykach dot. przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W I półroczu 2009 roku przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – przygotowanie zawodowe dorosłych podjęło 304 bezrobotnych. Najwięcej takich osób było w powiecie lipnowskim (77 osób), najmniej w powiecie chełmińskim (2 osoby), natomiast w 7 powiatach ani jedna osoba nie skorzystała z tej formy aktywizacji. Zdecydowana większość osób podjęła tę formę aktywizacji w styczniu (282 osoby) i lutym (21 osób); 1 osoba została skierowana w czerwcu (już pod rządami nowego

rozporządzenia). W I półroczu roku poprzedniego do odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy skierowano łącznie 3.256 bezrobotnych.

Osoby podejmujący przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w I półroczu 2009 roku to przede wszystkim kobiety (74,7%) oraz mieszkańcy miast (51,6%). Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 38,2% ogółu bezrobotnych podejmujących tę formę aktywizacji, osoby młode – 40,5%, a osoby powyżej 50 roku życia – 7,6%.

**Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w I półroczu 2009 r.**

Wyszczególnienie	Bezrobotni podejmujący przygotowanie zawodowe w miejscu pracy w I półroczu					
	2008		2009		zmiana do I półrocza 2008	
	razem	% w razem	razem	% w razem	w osobach	w %
ogółem bezrobotni	3 256	100,0	304	100,0	-2 952	-90,7
w tym:						
kobiety	2 281	70,1	227	74,7	-2 054	-90,0
zamieszkali na wsi	1 589	48,8	147	48,4	-1 442	-90,7
do 25 roku życia	902	27,7	123	40,5	-779	-86,4
powyżej 50 roku życia	320	9,8	23	7,6	-297	-92,8
długotrwale bezrobotni	1 900	58,4	116	38,2	-1 784	-93,9

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku po zakończeniu przygotowania zawodowego w miejscu pracy do rejestrów powiatowych urzędów pracy powróciło 1.697 bezrobotnych (o 2,0% więcej niż w I półroczu 2008 roku).

5.6. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

W I półroczu 2009 roku w województwie kujawsko – pomorskim **prace społecznie użyteczne rozpoczęło 3.799 bezrobotnych**. Było to **o 5,4% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego**.

Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących prace społecznie użyteczne w I półroczu 2009 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni podejmujący prace społecznie użyteczne w I półroczu					
	2008		2009		zmiana do I półrocza 2008	
	razem	% w razem	razem	% w razem	w osobach	w %
ogółem bezrobotni	4 014	100,0	3 799	100,0	-215	-5,4
w tym:						
kobiety	2 631	65,5	2 551	67,1	-80	-3,0
zamieszkali na wsi	2 016	50,2	1 899	50,0	-117	-5,8
do 25 roku życia	225	5,6	233	6,1	8	3,6
powyżej 50 roku życia	1 133	28,2	1 103	29,0	-30	-2,6
długotrwale bezrobotni	3 357	83,6	2 919	76,8	-438	-13,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Wśród bezrobotnych podejmujących w I półroczu 2009 roku prace społecznie użyteczne przeważały kobiety (67,1%) oraz osoby długotrwale bezrobotne (76,8%).

Mieszkańcy wsi stanowili 50,0% tej populacji, bezrobotni do 25 roku życia – 6,1%, natomiast powyżej 50 roku życia – 29,0%.

**Bezrobotni podejmujący prace społecznie użyteczne
w I półroczu 2009 r. według powiatów**

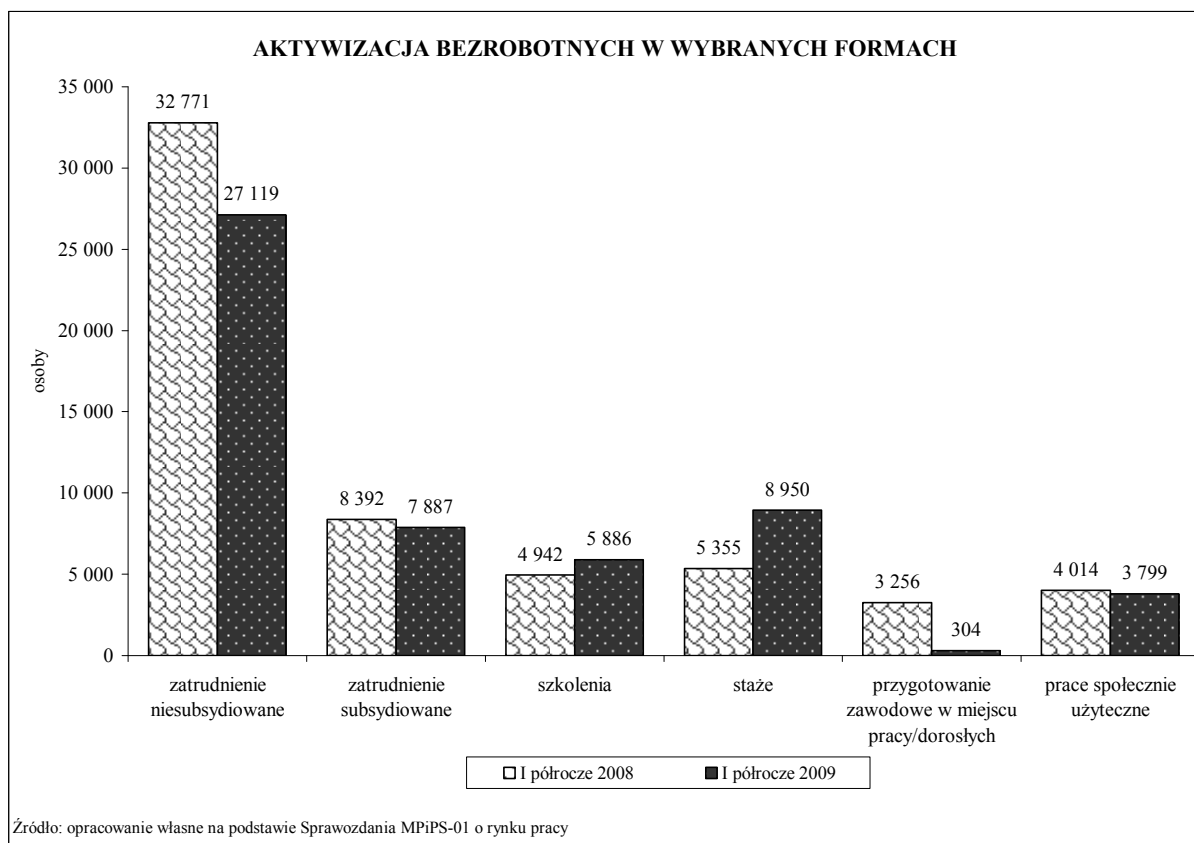
Powiat	bezrobotni, którzy rozpoczęli prace społecznie użyteczne w I półroczu			
	2008	2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	4 014	3 799	-215	-5,4
Bydgoszcz – powiat grodzki	620	434	-186	-30,0
Bydgoszcz – powiat ziemski	343	271	-72	-21,0
Grudziądz – powiat grodzki	137	137	0	0,0
Grudziądz – powiat ziemski	215	178	-37	-17,2
Toruń – powiat grodzki	58	110	52	89,7
Toruń – powiat ziemski	55	91	36	65,5
Włocławek – powiat grodzki	61	54	-7	-11,5
Włocławek – powiat ziemski	534	424	-110	-20,6
Aleksandrów Kujawski	187	271	84	44,9
Brodnica	137	94	-43	-31,4
Chełmno	1	0	-1	-100,0
Golub-Dobrzyń	234	208	-26	-11,1
Inowrocław	67	77	10	14,9
Lipno	110	127	17	15,5
Mogilno	37	36	-1	-2,7
Nakło nad Notecią	184	153	-31	-16,8
Radziejów	88	113	25	28,4
Rypin	135	187	52	38,5
Sępólno Krajeńskie	104	136	32	30,8
Świecie	180	237	57	31,7
Tuchola	126	113	-13	-10,3
Wąbrzeźno	94	75	-19	-20,2
Żnin	307	273	-34	-11,1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Spadek liczby bezrobotnych podejmujących prace społecznie użyteczne – w odniesieniu do I półrocza poprzedniego roku – odnotowano w 13 powiatach (od 2,7% w powiecie mogileńskim do 100,0% w powiecie chełmińskim). W Grudziądzu liczba bezrobotnych podejmujących prace społecznie użyteczne nie zmieniała się,

natomiast w pozostałych powiatach wystąpił wzrost osób podejmujących tę formę aktywizacji: od 14,9% w powiecie inowrocławskim do 89,7% w Toruniu.

W I półroczu 2009 roku po zakończeniu prac społecznie użytecznych do rejestrów pup powróciło 1.422 bezrobotnych (o 6,9% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).

6. STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

6.1. BEZROBOTNE KOBIETY

Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 66.714 bezrobotnych kobiet, które stanowiły 55,9% ogółu bezrobotnych. **W porównaniu z końcem czerwca 2008 r. liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się nieznacznie – o 0,9%** (w tym samym czasie liczba bezrobotnych mężczyzn wzrosła o 32,9%), a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem spadł o 7,1 pkt. proc. Spadek liczby bezrobotnych kobiet odnotowano w 14 powiatach (od 0,3% w powiecie włocławskim do 21,7% w powiecie brodnickim). Wzrost liczby bezrobotnych kobiet wystąpił w 9 powiatach (od 1,5% w powiecie inowrocławskim do 16,8% w powiecie chełmińskim).

Bezrobotne kobiety według powiatów. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotne kobiety			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	67 318	66 714	-604	-0,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	5 127	5 362	235	4,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 814	2 016	202	11,1
Grudziądz – powiat grodzki	4 011	4 333	322	8,0
Grudziądz – powiat ziemski	2 048	1 904	-144	-7,0
Toruń – powiat grodzki	3 338	3 309	-29	-0,9
Toruń – powiat ziemski	2 848	3 031	183	6,4
Włocławek – powiat grodzki	4 328	4 616	288	6,7
Włocławek – powiat ziemski	3 456	3 447	-9	-0,3
Aleksandrów Kujawski	2 067	1 696	-371	-17,9
Brodnica	2 787	2 182	-605	-21,7
Chełmno	1 679	1 961	282	16,8
Golub-Dobrzyń	1 669	1 600	-69	-4,1
Inowrocław	7 629	7 743	114	1,5
Lipno	3 117	3 196	79	2,5
Mogilno	2 430	2 311	-119	-4,9
Nakło nad Notecią	3 694	3 155	-539	-14,6
Radziejów	1 661	1 653	-8	-0,5
Rypin	1 983	1 750	-233	-11,7
Sępólno Krajeńskie	1 861	1 778	-83	-4,5
Świecie	3 415	3 252	-163	-4,8
Tuchola	1 607	1 520	-87	-5,4
Wąbrzeźno	1 472	1 394	-78	-5,3
Żnin	3 277	3 505	228	7,0

Źródło: Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Udział kobiet wśród bezrobotnych w poszczególnych powiatach wyniósł od 49,6% w Toruniu do 63,6% w powiecie mogileńskim.

Udział kobiet w wybranych kategoriach bezrobotnych. Stan w dniu 30 czerwca 2009 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni		
	ogółem	w tym kobiety	
		osoby	% w ogółem
Ogółem bezrobotni	119 395	66 714	55,9
Poprzednio pracujący	96 899	51 773	53,4
w tym zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	1 833	1 007	54,9
Dotychczas niepracujący	22 496	14 941	66,4
Zamieszkali na wsi	52 211	29 913	57,3
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	4 582	2 879	62,8
Cudzoziemcy	61	35	57,4
Do 25 roku życia	27 105	15 025	55,4
Osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	955	629	65,9
Długotrwale bezrobotni	55 979	37 074	66,2
Powyżej 50 roku życia	22 560	10 301	45,7
Bez kwalifikacji zawodowych	37 561	22 951	61,1
Bez doświadczenia zawodowego	29 212	18 861	64,6
Bez wykształcenia średniego	76 601	38 648	50,5
Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	10 295	9 068	88,1
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1 611	82	5,1
Niepełnosprawni	4 945	2 540	51,4

Źródło: Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Na wsi mieszkało 29.913 bezrobotnych kobiet (44,8% wszystkich bezrobotnych kobiet w województwie). W odniesieniu do końca czerwca roku poprzedniego liczba bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 4,4%.

Prawo do pobierania zasiłku posiadało 20,1% bezrobotnych kobiet (równocześnie zasiłek pobierało 29,8% bezrobotnych mężczyzn).

W dalszym ciągu kobiety stanowiły większość wśród prawie wszystkich kategorii bezrobotnych, zwłaszcza wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Osoby pozostające bez pracy nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy stanowiły wśród kobiet 37,3% (wśród mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 20,4%). Warto przy tym zaznaczyć, że kobiety stanowiły aż 69,8% tej subpopulacji bezrobotnych.

Ponad połowa bezrobotnych kobiet nie ukończyła 34 roku życia: 22,5% z nich znajdowała się w przedziale 18 – 24 lata, a 31,5% w przedziale wiekowym 25 – 34 lat (wśród mężczyzn udziały te wyniosły odpowiednio: 22,9% i 26,1%).

Największe grupy wśród bezrobotnych kobiet stanowiły osoby, które przepracowały od 1 do 5 lat (23,4%) lub nie legitymowały się żadnym stażem pracy – 22,4% (wśród mężczyzn udział takich osób wynosi 14,3%).

Kobiety są lepiej niż mężczyźni wykształcone (35,8% z nich posiadało wykształcenie średnie, a 6,3% – wyższe, podczas gdy wśród mężczyzn było to odpowiednio: 23,4% i 4,6%). W dalszym ciągu jednak największe grupy pod względem poziomu wykształcenia stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 27,8% oraz gimnazjalnym i poniżej – 30,1% (wśród mężczyzn odpowiednio: 35,4% i 36,7%). Najczęściej występujące zawody (na poziomie grup elementarnych), jakimi legitymują się bezrobotne kobiety to:

- sprzedawcy i demonstratorzy – 9.604 osoby (14,4%),
- pracownicy do spraw finansowych i handlowych ... – 3.204 osoby (4,8%),
- krawcy, kapelusznicy i pokrewni – 2.768 osoby (4,1%),
- kucharze – 2.497 osób (3,7%),
- pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne – 2.306 osób (3,5%),
- robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 1.896 osób (2,8%),
- szwaczki, hafciarki i pokrewni – 1.773 osoby (2,7%),
- pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani – 1.217 osób (1,8%),
- technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni – 1.063 osoby (1,6%),
- fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni – 1.058 osób (1,6%).

Jednakże największą grupę wśród bezrobotnych kobiet stanowiły osoby, które nie legitymowały się żadnym zawodem – 15.698 osób, czyli 23,5% (przed rokiem było to odpowiednio: 14.740 osób i 21,9%).

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowało się 44.421 bezrobotnych kobiet. Stanowiły one 45,8% całego napływu do bezrobocia w regionie. **W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych kobiet wzrosła o 15,5%,** ale ich udział w napływie ogółem zmniejszył się o 4,1 pkt. proc. Jeśli chodzi o zawody noworejestrujących się bezrobotnych kobiet, to najwięcej było osób bez zawodu (12.006 osób, czyli 27,0% całego napływu kobiet), a następnie najczęściej występujące zawody to:

- sprzedawcy i demonstratorzy – 6.014 osób (13,5%),
- pracownicy do spraw finansowych i handlowych ... – 2.218 osób (5,0%),
- krawcy, kapelusznicy i pokrewni – 1.586 osób (3,6%),
- kucharze – 1.461 osób (3,3%),
- pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne – 1.165 osób (2,6%),
- szwaczki, hafciarki i pokrewni – 1.144 osób (2,6%),
- robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 961 osób (2,2%).

Bilans bezrobotnych kobiet w I półroczu 2009 r

L.p.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		
		ogółem	kobiety	
			osoby	% w ogółem
1.	Bezrobotni według stanu w końcu roku poprzedniego	110 256	65 964	59,8
2.	Bezrobotni zarejestrowani w okresie	97 030	44 421	45,8
	po raz pierwszy	18 209	8 369	46,0
	po raz kolejny (od 1990 r.)	78 821	36 052	45,7
	po pracach interwencyjnych	485	324	66,8
	po robotach publicznych	1 441	780	54,1
	po stażu	3 931	2 867	72,9
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 697	1 232	72,6
	po szkoleniu	5 401	2 237	41,4
	po pracach społecznie użytecznych	1 422	915	64,3
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie	87 891	43 671	49,7
3a.	podjęcia pracy	35 006	16 144	46,1
	1) niesubsydiowanej	27 119	12 750	47,0
	w tym pracy sezonowej	2 634	1 222	46,4
	2) subsydiowanej	7 887	3 394	43,0
	- prac interwencyjnych	1 349	826	61,2
	- robót publicznych	4 295	1 691	39,4
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 400	540	38,6
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudn. bezrob.	810	318	39,3
	- inne	33	19	57,6
3b.	rozpoczęcia szkolenia	5 886	2 328	39,6
3c.	rozpoczęcia stażu	8 950	6 188	69,1
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/ przygotowania zawodowego dorosłych	304	227	74,7
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	3 799	2 551	67,1
3f.	rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	29	16	55,2
3g.	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	2 279	1 053	46,2
3h.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	24 664	10 797	43,8
3i.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 723	2 737	73,5
3j.	podjęcia nauki	13	10	76,9
3k.	ukończenia 60/65 lat	191	145	75,9
3l.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	342	138	40,4
3l.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	350	196	56,0
3m.	innych	2 355	1 141	48,5
4.	Bezrobotni według stanu w końcu okresu	119 395	66 714	55,9
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	21 484	12 711	59,2

Zródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku kobiety stanowiły 46,1% ogółu bezrobotnych podejmujących zatrudnienie (w I półroczu 2008 r. – 47,7%). **W omawianym okresie pracę podjęło 16.144 bezrobotnych kobiet (o 3.370 osób, czyli 17,3% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.** W tym samym czasie liczba bezrobotnych mężczyzn podejmujących pracę zmniejszyła się o 12,9% (2.787 osób).

Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety w I półroczu 2009 r.

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety w I półroczu			
	2008	2009		
		zmiana		
	osoby			w %
Ogółem	19 514	16 144	-3 370	-17,3
praca niesubsydiowana	15 889	12 750	-3 139	-19,8
% w ogółem	81,4	79,0	x	x
praca subsydiowana	3 625	3 394	-231	-6,4
prace interwencyjne	1 030	826	-204	-19,8
roboty publiczne	1 666	1 691	25	1,5
podjęcie działalności gospodarczej	390	540	150	38,5
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	445	318	-127	-28,5
inne	94	19	-75	-79,8

Źródło: Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Zatrudnienie subsydiowane podjęło 3.394 bezrobotnych kobiet (o 6,4% mniej niż w I półroczu 2008 r.). Spadek dotyczył zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych (o 19,8%), podjęcia pracy w ramach refundacji pracodawcom kosztów zatrudnienia bezrobotnego (o 28,5%), a także w innych formach (do których zalicza się głównie zatrudnienie niepełnosprawnych dofinansowane z PFRON) – o 79,8%. Wzrost odnotowano wśród kobiet podejmujących działalność gospodarczą (o 38,5%) oraz roboty publiczne (o 1,5%).

Aktywizacja bezrobotnych kobiet w wybranych formach w I półroczu 2009 r.

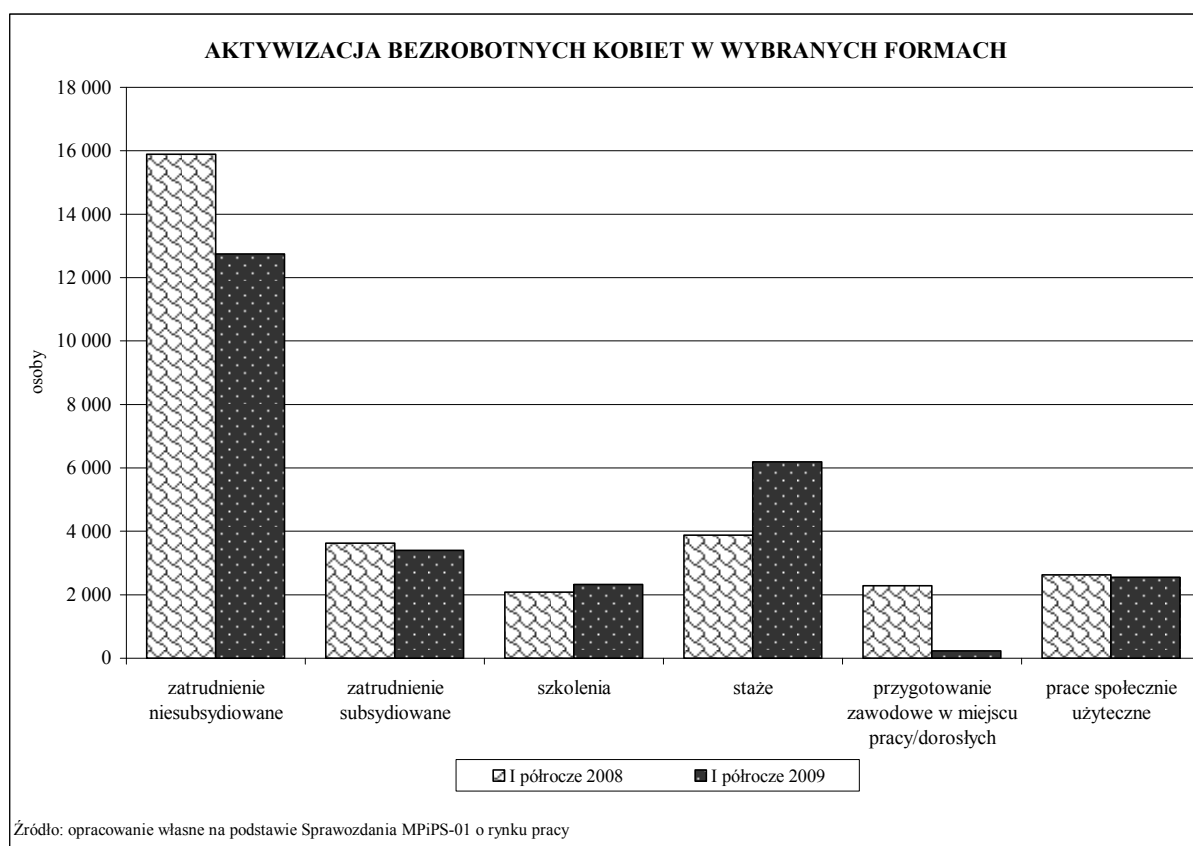
Wyszczególnienie	Aktywizacja bezrobotnych kobiet w I półroczu			
	2008	2009		
		zmiana		
	osoby			w %
zatrudnienie subsydiowane	3 625	3 394	-231	-6,4
szkolenia	2 089	2 328	239	11,4
staże	3 876	6 188	2 312	59,6
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	2 281	227	-2 054	-90,0
prace społecznie użyteczne	2 631	2 551	-80	-3,0
rozpoczęcie uczestnictwa w zajęciach w CIS	x	16	x	x

Źródło: Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 r. kobiety, w liczbie 2.328 osób, stanowiły 39,6% wszystkich bezrobotnych podejmujących szkolenia. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba bezrobotnych kobiet podejmujących szkolenia wzrosła o 11,4% (podczas gdy liczba bezrobotnych mężczyzn podejmujących tę formę aktywizacji wzrosła o 24,7%). Kobiety stanowiły większość wśród bezrobotnych podejmujących staże – 69,1% (wobec 72,4% w I półroczu 2008 r.), przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/przygotowanie zawodowe dorosłych – 74,7%

(70,1% przed rokiem) oraz prace społecznie użyteczne – 67,1% (przed rokiem – 65,5%).

Łącznie w I półroczu 2009 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne i uczestnictwo z zajęciach w Centrum Integracji Społecznej) skorzystały 14.704 bezrobotne kobiety. Było to o 1,4% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jednocześnie kobiety stanowiły 54,8% wszystkich bezrobotnych, którzy skorzystali z wymienionych form pomocy (w I półroczu 2008 r. było to odpowiednio: 14.502 osoby i 55,9%).

6.2. BEZROBOCIE NA WSI*

W końcu czerwca 2009 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 52.211 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego populacja ta zwiększyła się o 7,6% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych o 11,6%). Wzrost odnotowano w 14 powiatach: od 3,0% w powiecie wąbrzeskim do 43,5% w powiecie chełmińskim. Spadek liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi wystąpił w 5 powiatach: od 0,6% w powiecie mogileńskim do 9,4% w powiecie aleksandrowskim

Bezrobotni zamieszkali na wsi według powiatów. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zamieszkali na wsi			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		osoby		zmiana
Województwo razem	48 510	52 211	3 701	7,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 041	2 423	382	18,7
Grudziądz – powiat ziemski	2 531	2 735	204	8,1
Toruń – powiat ziemski	3 819	4 246	427	11,2
Włocławek – powiat ziemski	4 287	4 716	429	10,0
Aleksandrów Kujawski	2 051	1 859	-192	-9,4
Brodnica	2 177	2 033	-144	-6,6
Chełmno	1 487	2 134	647	43,5
Golub-Dobrzyń	1 600	1 803	203	12,7
Inowrocław	4 393	4 719	326	7,4
Lipno	3 710	4 151	441	11,9
Mogilno	2 108	2 096	-12	-0,6
Nakło nad Notecią	3 146	3 084	-62	-2,0
Radziejów	2 187	2 329	142	6,5
Rypin	1 753	1 638	-115	-6,6
Sępólno Krajeńskie	1 705	1 797	92	5,4
Świecie	3 527	3 835	308	8,7
Tuchola	1 765	1 969	204	11,6
Wąbrzeźno	1 428	1 471	43	3,0
Żnin	2 795	3 173	378	13,5

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

* Rozdział dotyczy tylko powiatów „ziemskich”, tzn. z wyłączeniem miast na prawach powiatu: Bydgoszczy, Grudziądza, Torunia i Włocławka

Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili w końcu I półrocza 2009 r. 43,7% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 45,5%). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł: od 35,2% w powiecie inowrocławskim do 84,5% w powiecie grudziądzkim.

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi większość – 57,3% – stanowiły kobiety (przed rokiem – 64,5%). W porównaniu z końcem czerwca 2008 r. liczba bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 4,4% (do poziomu 29.913 osób), podczas gdy liczba mężczyzn w tym samym czasie wzrosła o 29,6% (do poziomu 22.298 osób).

Prawo do pobierania zasiłku posiadało 12.594 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Stanowiło to 24,1% tej kategorii bezrobotnych (dla ogółu bezrobotnych w województwie wskaźnik ten wyniósł 24,4%). Zasiłek pobierało 17,7% bezrobotnych kobiet i 32,8% bezrobotnych mężczyzn zamieszkałych na wsi.

Nowe rejestracje (napływ) bezrobotnych zamieszkałych na wsi (39.203 osoby) stanowiły w I półroczu 2009 roku 45,9% wszystkich rejestracji dokonanych w województwie. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wielkość napływu bezrobotnych zamieszkałych na wsi wzrosła o 24,3% (podczas gdy liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych w miastach wzrosła o 27,1%). Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych zamieszkałych na wsi odnotowano w powiecie toruńskim (4.510 osób), najmniej – w powiecie wąbrzeskim (1.193 osoby).

Napływ i odpływ bezrobotnych w I półroczu 2009 roku według miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	I półrocze 2008			I półrocze 2009		
	ogółem	miasto	wieś	ogółem	miasto	wieś
napływ	77 048	45 500	31 548	97 030	57 827	39 203
odpływ	93 339	53 716	39 623	87 891	50 309	37 582
w tym podjęcia pracy	41 163	23 286	17 877	35 006	19 496	15 510
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	53,4	51,2	56,7	36,1	33,7	39,6

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Wśród wyłączeń (odpływu) z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim mieszkańcy wsi (37.582 osoby) stanowili 42,8% (rok wcześniej – 42,5%). W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wielkość odpływu bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 5,2% (w miastach odnotowano spadek o 6,3%). Najważniejszą przyczyną odpływu bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu 2009 roku było podjęcie pracy – 41,3% (w roku poprzednim – 45,1%).

Bilans bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu 2009 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		
		ogółem	zamieszkałi na wsi	
		osoby		% w ogółem
1.	Bezrobotni według stanu w końcu roku poprzedniego	110 256	50 590	45,9
2.	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu	97 030	39 203	40,4
	po raz pierwszy	18 209	7 867	43,2
	po raz kolejny (od 1990 r.)	78 821	31 336	39,8
	po pracach interwencyjnych	485	255	52,6
	po robotach publicznych	1 441	784	54,4
	po stażu	3 931	1 945	49,5
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy/ przygotowania zawodowego dorosłych	1 697	866	51,0
	po szkoleniu	5 401	2 432	45,0
	po pracach społecznie użytecznych	1 422	625	44,0
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu	87 891	37 582	42,8
3a.	podjęcia pracy	35 006	15 510	44,3
	1) niesubsydiowanej	27 119	11 692	43,1
	w tym pracy sezonowej	2 634	1 438	54,6
	2) subsydiowanej	7 887	3 818	48,4
	- prac interwencyjnych	1 349	617	45,7
	- robót publicznych	4 295	2 440	56,8
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 400	515	36,8
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	810	242	29,9
	- inne	33	4	12,1
3b.	rozpoczęcia szkolenia	5 886	2 476	42,1
3c.	rozpoczęcia stażu	8 950	4 066	45,4
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/ przygotowania zawodowego dorosłych	304	147	48,4
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	3 799	1 899	50,0
3f.	rozpoczęcie uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej	29	0	0,0
3g.	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	2 279	840	36,9
3h.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	24 664	9 538	38,7
3i.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 723	1 813	48,7
3j.	podjęcia nauki	13	7	53,8
3k.	ukończenia 60/65 lat	191	74	38,7
3l.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	342	123	36,0
3m.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	350	98	28,0
3n.	innych	2 355	991	42,1
4.	Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza	119 395	52 211	43,7
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	21 484	10 650	43,7

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły w I półroczu 2009 roku 44,3% ogółu bezrobotnych w województwie podejmujących pracę (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 43,3%). W analizowanym okresie **pracę podjęło 15.510 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (o 13,2% mniej niż w I półroczu 2008 roku**, podczas gdy wśród bezrobotnych zamieszkałych w miastach liczba ta zmniejszyła się o 16,3%). Spadek dotyczył głównie zatrudnienia niesubsydiowanego (o 15,5%).

Podjęcia pracy przez bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu 2008 i 2009 roku

Podjęcia pracy	Podjęcia pracy w I półroczu			
	2008	2009		
		zmiana		
	osoby			w %
Ogółem	17 877	15 510	-2 367	-13,2
praca niesubsydiowana	13 840	11 692	-2 148	-15,5
<i>% w ogółem</i>	<i>77,4</i>	<i>75,4</i>	<i>x</i>	<i>x</i>
praca subsydiowana	4 037	3 818	-219	-5,4
prace interwencyjne	719	617	-102	-14,2
roboty publiczne	2 548	2 440	-108	-4,2
podjęcie działalności gospodarczej	371	515	144	38,8
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	383	242	-141	-36,8
inne	16	4	-12	-75,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Zatrudnienie subsydiowane podjęło w I półroczu 2009 roku 3.818 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Było to o 5,4% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek nie dotyczył jedynie osób podejmujących działalność gospodarczą – w tym przypadku odnotowano wzrost o 38,8%, jednakże najbardziej popularną formą aktywizacji bezrobotnych zamieszkałych na wsi są roboty publiczne, które w I półroczu 2009 r. rozpoczęło 2.440 osób. Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 48,4% ogółu bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane w I półroczu 2009 r, (przed rokiem – 48,1%).

Aktywizacja bezrobotnych zamieszkałych na wsi w wybranych formach w I półroczu 2009 roku

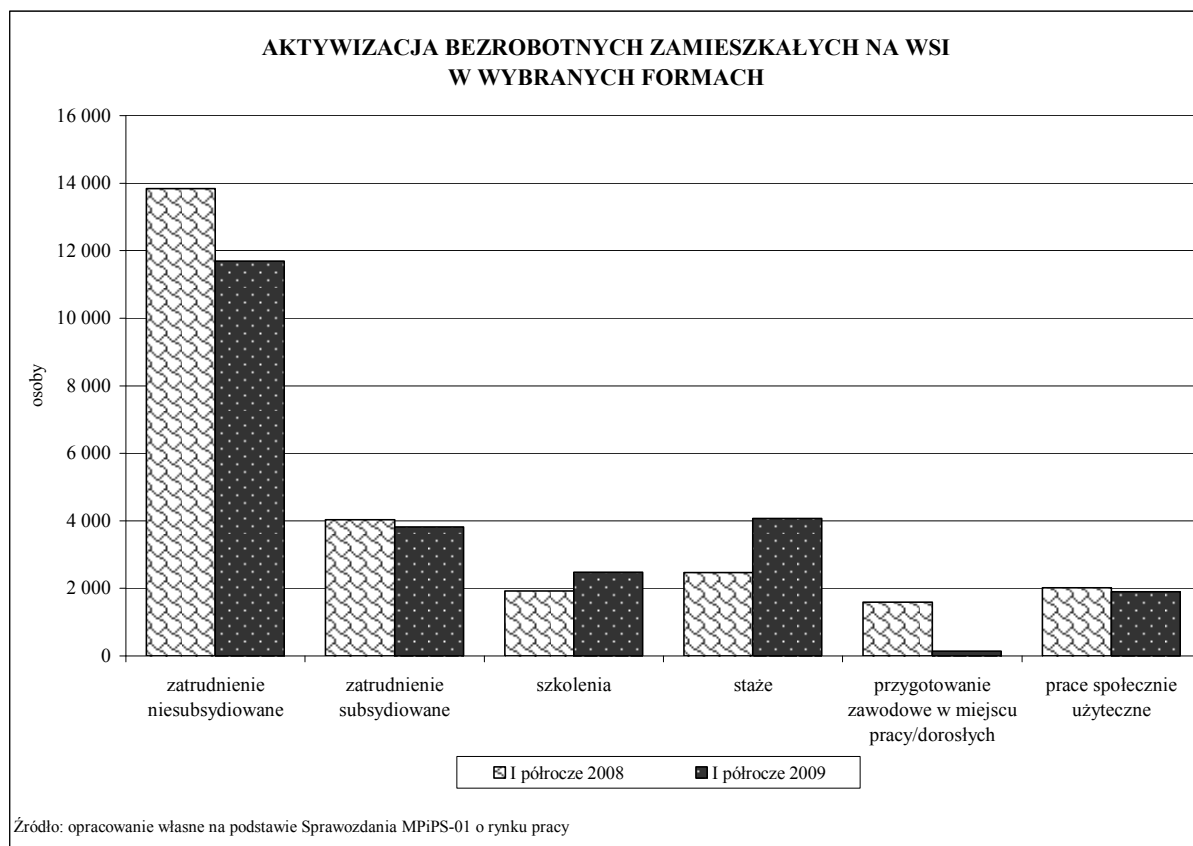
Wyszczególnienie	Aktywizacja bezrobotnych zamieszkałych na wsi w I półroczu			
	2008	2009		
		zmiana		
	osoby			w %
zatrudnienie subsydiowane	4 037	3 818	-219	-5,4
szkolenia	1 924	2 476	552	28,7
staże	2 462	4 066	1 604	65,2
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych	1 589	147	-1 442	-90,7
prace społecznie użyteczne	2 016	1 899	-117	-5,8

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku bezrobotni zamieszkali na wsi (2.476 osób) stanowili 42,1% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (przed rokiem było to odpowiednio: 1.924 osoby i 38,9%). Staż podjęło 4.066 bezrobotnych zamieszkałych

na wsi, co stanowiło 45,4% ogółu bezrobotnych aktywizowanych w tej formie (przed rokiem: 2.462 osoby i 46,0%). Udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w rozpoczęciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych (147 osób) wyniósł 48,4% (w analogicznym okresie roku poprzedniego: 1.589 osób i 48,8%), natomiast wśród bezrobotnych podejmujących prace społecznie użyteczne (1.899 osób) – 50,0% (przed rokiem: 2.016 osób i 50,2%).

Łącznie w I półroczu 2009 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych i prace społecznie użyteczne) skorzystało 12.406 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (o 3,1% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego), co stanowiło 46,2% wszystkich bezrobotnych, którzy korzystali z tych form pomocy (w roku poprzednim odpowiednio: 12.028 osób i 46,3%).

6.3. BEZROBOTNI ZWOLNIENI Z PRZYCZYN ZAKŁADU PRACY

Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych było 1.833 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy. Stanowili oni 1,5% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 1,6%). W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego populacja ta zwiększyła się o 7,4% (126 osób), jednakże w poszczególnych powiatach sytuacja w tym zakresie była bardzo zróżnicowana. Spadek odnotowano w 13 powiatach: największy (o 83,6%) w powiecie brodnickim, najmniejszy (o 2,9% w powiecie żnińskim. W 10 powiatach wystąpił wzrost w tej grupie bezrobotnych: od 2,3% w Grudziądzu do 1.157,1% w powiecie chełmińskim.

Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	1 707	1 833	126	7,4
Bydgoszcz – powiat grodzki	213	235	22	10,3
Bydgoszcz – powiat ziemski	45	100	55	122,2
Grudziądz – powiat grodzki	88	90	2	2,3
Grudziądz – powiat ziemski	23	26	3	13,0
Toruń – powiat grodzki	286	445	159	55,6
Toruń – powiat ziemski	98	109	11	11,2
Włocławek – powiat grodzki	55	44	-11	-20,0
Włocławek – powiat ziemski	44	32	-12	-27,3
Aleksandrów Kujawski	19	6	-13	-68,4
Brodnica	61	10	-51	-83,6
Chełmno	7	88	81	1157,1
Golub-Dobrzyń	22	9	-13	-59,1
Inowrocław	118	80	-38	-32,2
Lipno	83	71	-12	-14,5
Mogilno	84	93	9	10,7
Nakło nad Notecią	138	68	-70	-50,7
Radziejów	19	14	-5	-26,3
Rypin	16	4	-12	-75,0
Sępólno Krajeńskie	35	20	-15	-42,9
Świecie	148	181	33	22,3
Tuchola	16	32	16	100,0
Wąbrzeźno	20	9	-11	-55,0
Żnin	69	67	-2	-2,9

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Największy udział osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy wśród bezrobotnych ogółem wystąpił w Toruniu (6,7%) najmniejszy – w powiecie rypińskim (0,1%).

Wśród bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy przeważały kobiety (54,9%, wobec 69,5% w końcu czerwca 2008 r.). Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 56,0% tej populacji (przed rokiem – 32,8%).

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 1.249 osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 81,3% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Stanowiło to 1,3% całego napływu do bezrobocia (przed rokiem – 0,9%).

W tym samym czasie pracę podjęły 434 osoby z tej grupy bezrobotnych (o 11,6% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego., co stanowiło 1,2% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 0,9%).

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		zmiana		w %
	osoby			
zarejestrowani w I półroczu	689	1 249	560	81,3
- w tym kobiety	355	510	155	43,7
osoby, które podjęły pracę w I półroczu	389	434	45	11,6
- w tym kobiety	211	193	-18	-8,5
stan w końcu I półrocza	1 707	1 833	126	7,4
- w tym kobiety	1 187	1 007	-180	-15,2
posiadający prawo do zasiłku	560	1 026	466	83,2
- w tym kobiety	312	433	121	38,8

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim powiatowe urzędy pracy przyjęły 82 zgłoszenia od pracodawców o zamiarze zwolnienia łącznie 2.039 pracowników (w I półroczu 2008 roku było to odpowiednio: 18 zgłoszeń i 1.246 osób). Największe zgłoszenia pochodziły od firm działających na terenie Torunia (594 osoby) i Bydgoszczy (590 osób). Jeśli chodzi o sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), w jakich działają przedsiębiorstwa, to przede wszystkim było to *Przetwórstwo przemysłowe* (16 zakładów, które zamierzały zwolnić 1.496 osób), *Transport i gospodarka magazynowa* (13 zakładów i 189 osób) oraz *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa* (40 zakładów i 142 osoby).

6.4. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Prawo do pobierania zasiłku w końcu czerwca 2009 roku posiadało 29.105 osób, co stanowiło 24,4% ogółu bezrobotnych. Było to o 55,2% więcej niż w końcu czerwca roku poprzedniego. Wzrost liczby bezrobotnych pobierających zasiłki odnotowano we wszystkich powiatach: od 12,3% we Włocławku do 121,4% w Bydgoszczy).

Udział osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych zawierał się w przedziale od 14,3% we Włocławku do 31,3% w powiecie toruńskim.

**Bezrobotni z prawem do zasiłku według powiatów.
Stan w dniu 30 czerwca 2009 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	z prawem do zasiłku	
	osoby		%
Województwo razem	119 395	29 105	24,4
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	2 789	26,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 721	1 067	28,7
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	1 876	24,1
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	808	25,0
Toruń – powiat grodzki	6 671	1 730	25,9
Toruń – powiat ziemski	5 656	1 769	31,3
Włocławek – powiat grodzki	8 249	1 178	14,3
Włocławek – powiat ziemski	6 210	1 339	21,6
Aleksandrów Kujawski	3 332	751	22,5
Brodnica	3 671	830	22,6
Chełmno	3 620	1 063	29,4
Golub-Dobrzyń	3 085	884	28,7
Inowrocław	13 415	3 149	23,5
Lipno	5 784	1 226	21,2
Mogilno	3 634	891	24,5
Nakło nad Notecią	5 515	1 647	29,9
Radziejów	3 145	611	19,4
Rypin	2 828	687	24,3
Sępólno Krajeńskie	3 056	772	25,3
Świecie	5 483	1 154	21,0
Tuchola	2 788	804	28,8
Wąbrzeźno	2 477	716	28,9
Żnin	5 503	1 364	24,8

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Zasiłek pobierało 20,1% bezrobotnych kobiet i 29,8% bezrobotnych mężczyzn (przed rokiem odpowiednio: 14,0% i 23,6%). Niskie są udziały osób pobierających zasiłek wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Jedynie wśród osób niepełnosprawnych oraz w wieku 50 lat i więcej udział bezrobotnych pobierających zasiłek jest większy niż średnia wojewódzka.

Uprawnieni do zasiłku wśród wybranych kategorii bezrobotnych. Stan w dniu 30 czerwca 2009 r.

Wybrane kategorie bezrobotnych	Bezrobotni		
	razem	w tym z prawem do zasiłku	
		osoby	
Ogółem bezrobotni	119 395	29 105	24,4
Kobiety	66 714	13 405	20,1
Poprzednio pracujący	96 899	28 449	29,4
w tym zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	1 833	1 026	56,0
Dotychczas niepracujący	22 496	656	2,9
Zamieszkali na wsi	52 211	12 594	24,1
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	4 582	255	5,6
Cudzoziemcy	61	13	21,3
Do 25 roku życia	27 105	4 361	16,1
Osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	955	114	11,9
Długotrwale bezrobotni	55 979	1 156	2,1
Powyżej 50 roku życia	22 560	6 060	26,9
Bez kwalifikacji zawodowych	37 561	6 231	16,6
Bez doświadczenia zawodowego	29 212	820	2,8
Bez wykształcenia średniego	76 601	18 409	24,0
Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	10 295	1 724	16,7
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1 611	87	5,4
Niepełnosprawni	4 945	1 297	26,2

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

6.5. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA

Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 27.105 bezrobotnych do 25 roku życia. Stanowili oni 22,7% ogółu bezrobotnych w województwie. W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 13,7% we Włocławku do 31,2% w powiecie rypińskim.

W porównaniu z końcem czerwca 2008 roku liczba bezrobotnych do 25 roku życia w województwie wzrosła o 25,2% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych o 11,6%), a ich udział w bezrobotnych ogółem zwiększył się o 2,5 pkt. proc.

**Bezrobotni do 25 roku życia według powiatów.
Stan w końcu koniec okresu**

Powiat	Bezrobotni do 25 roku życia			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	21 650	27 105	5 455	25,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 136	1 852	716	63,0
Bydgoszcz – powiat ziemski	588	892	304	51,7
Grudziądz – powiat grodzki	1 086	1 538	452	41,6
Grudziądz – powiat ziemski	680	798	118	17,4
Toruń – powiat grodzki	1 548	1 614	66	4,3
Toruń – powiat ziemski	1 025	1 484	459	44,8
Włocławek – powiat grodzki	763	1 129	366	48,0
Włocławek – powiat ziemski	1 081	1 196	115	10,6
Aleksandrów Kujawski	652	750	98	15,0
Brodnica	1 069	1 016	-53	-5,0
Chełmno	547	824	277	50,6
Golub-Dobrzyń	656	894	238	36,3
Inowrocław	2 491	2 924	433	17,4
Lipno	1 249	1 476	227	18,2
Mogilno	789	882	93	11,8
Nakło nad Notecią	1 141	1 402	261	22,9
Radziejów	715	790	75	10,5
Rypin	767	883	116	15,1
Sępólno Krajeńskie	602	768	166	27,6
Świecie	988	1 335	347	35,1
Tuchola	598	857	259	43,3
Wąbrzeźno	542	629	87	16,1
Żnin	937	1 172	235	25,1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Tylko w powiecie brodnickim odnotowano spadek – o 5,0% – liczby bezrobotnych do 25 roku życia. W pozostałych powiatach wystąpił wzrost tej subpopulacji bezrobotnych: od 4,3% w Toruniu do 63,0% w Bydgoszczy.

Większość bezrobotnych do 25 roku życia to kobiety (55,4%, wobec 63,0% przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 16,1% tej populacji (przed rokiem – 13,6%).

Największą grupę bezrobotnych do 25 roku życia pod względem stażu pracy stanowiły osoby bez stażu pracy (47,7%, wobec 50,8% przed rokiem). Najliczniejsze grupy pod względem poziomu wykształcenia stanowiły osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (25,3%, wobec 24,9% przed rokiem), licea ogólnokształcące (25,1%, przed rokiem – 23,2) oraz szkoły policealne i średnie zawodowe (24,8%, przed rokiem – 26,2%). Osoby pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) to 14,6% populacji bezrobotnych do 25 roku życia (przed rokiem – 21,0%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych do 25 roku życia. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	21 650	100,0	27 105	100,0	5 455	25,2
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	4 181	19,3	5 067	18,7	886	21,2
1 - 3 miesiące	4 834	22,3	6 485	23,9	1 651	34,2
3 - 6 miesięcy	3 755	17,3	6 003	22,1	2 248	59,9
6 - 12 miesięcy	4 329	20,0	5 597	20,6	1 268	29,3
12 - 24 miesiące	2 614	12,1	2 696	9,9	82	3,1
powyżej 24 miesięcy	1 937	8,9	1 257	4,6	-680	-35,1
wykształcenie						
wyższe	725	3,3	1 030	3,8	305	42,1
policealne i średnie zawodowe	5 680	26,2	6 714	24,8	1 034	18,2
średnie ogólnokształcące	5 015	23,2	6 793	25,1	1 778	35,5
zasadnicze zawodowe	4 846	22,4	5 704	21,0	858	17,7
gimnazjalne i poniżej	5 384	24,9	6 864	25,3	1 480	27,5
staż pracy						
do 1 roku	4 234	19,6	5 763	21,3	1 529	36,1
1 - 5 lat	5 959	27,5	7 788	28,7	1 829	30,7
5 - 10 lat	468	2,2	612	2,3	144	30,8
bez stażu	10 989	50,8	12 942	47,7	1 953	17,8

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 32.595 bezrobotnych do 25 roku życia. Stanowili oni 33,6% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba noworejestrowanych bezrobotnych w tej kategorii wzrosła o 16,7%, ale ich udział w napływie ogółem zmalał o 2,7 pkt. proc.

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób do 25 roku życia

Bezrobotni do 25 roku życia	I półrocze 2008	I półrocze 2009	zmiana	
	osoby		w %	
stan w końcu czerwca				
razem	21 650	27 105	5 455	25,2
kobiety	13 647	15 025	1 378	10,1
z prawem do zasiłku	2 936	4 361	1 425	48,5
nowe rejestracje w I półroczu				
razem	27 941	32 595	4 654	16,7
kobiety	15 026	15 774	748	5,0
podjęcia pracy w I półroczu				
razem	10 982	8 734	-2 248	-20,5
kobiety	5 391	4 246	-1 145	-21,2

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Osoby do 25 roku życia stanowiły w I półroczu 2009 roku 25,0% wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę (w I półroczu 2008 roku – 26,7%). **W omawianym okresie pracę podjęło 8.734 bezrobotnych do 25 roku życia. Było to o 20,5% mniej niż w analogicznym okresie roku 2008.** Spadek dotyczył zatrudnienia niesubsydiowanego (o 22,3%) jak i pracy subsydiowanej (o 6,8%).

Podjęcia pracy przez bezrobotnych do 25 roku życia w I półroczu 2008 i 2009 roku

Podjęcia pracy	Podjęcia pracy w I półroczu			
	2008	2009		zmiana w %
		osoby		
Ogółem	10 982	8 734	-2 248	-20,5
praca niesubsydiowana	9 703	7 542	-2 161	-22,3
% w ogółem	88,4	86,4	x	x
praca subsydiowana	1 279	1 192	-87	-6,8
prace interwencyjne	490	344	-146	-29,8
roboty publiczne	311	356	45	14,5
podjęcie działalności gospodarczej	171	243	72	42,1
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	292	248	-44	-15,1
inne	15	1	-14	-93,3

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Bezrobotni do 25 roku życia stanowili w I półroczu 2009 roku 15,1% ogółu bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 15,2%), 27,6% – rozpoczynających szkolenia (wobec 27,8% w I półroczu 2007 r.), 69,5% – podejmujących staże (przed rokiem – 96,2%), a także 40,5% – rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych (przed rokiem – 27,7%) oraz 6,1% – podejmujących prace społecznie użyteczne (w I półroczu 2008 r. – 5,6%).

Bilans bezrobotnych do 25 roku życia w I półroczu 2009 roku

L.p.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		
		ogółem	do 25 roku życia	udział w ogółem
1.	Bezrobotni według stanu w końcu roku poprzedniego	110 256	23 807	21,6
2.	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu	97 030	32 595	33,6
	po raz pierwszy	18 209	12 168	66,8
	po raz kolejny (od 1990 r.)	78 821	20 427	25,9
	po pracach interwencyjnych	485	117	24,1
	po robotach publicznych	1 441	129	9,0
	po stażu	3 931	3 517	89,5
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 697	445	26,2
	po szkoleniu	5 401	1 464	27,1
	po pracach społecznie użytecznych	1 422	107	7,5
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu	87 891	27 006	30,7
3a.	podjęcia pracy	35 006	8 734	25,0
	1) niesubsydiowanej	27 119	7 542	27,8
	w tym pracy sezonowej	2 634	797	30,3
	2) subsydiowanej	7 887	1 192	15,1
	- prac interwencyjnych	1 349	344	25,5
	- robót publicznych	4 295	356	8,3
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 400	243	17,4
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	810	248	30,6
	- inne	33	1	3,0
3b.	rozpoczęcia szkolenia	5 886	1 627	27,6
3c.	rozpoczęcia stażu	8 950	6 223	69,5
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	304	123	40,5
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	3 799	233	6,1
3f.	rozpoczęcie uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej	29	7	24,1
3g.	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	2 279	927	40,7
3h.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	24 664	7 850	31,8
3i.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 723	732	19,7
3j.	podjęcia nauki	13	9	69,2
3k.	ukończenia 60/65 lat	191	x	x
3l.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	342	15	4,4
3l.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	350	x	x
3m.	innych	2 355	526	22,3
3n.	Bezrobotni, którzy w okresie sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	x	2 291	x
4.	Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza	119 395	27 105	22,7
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	21 484	10 214	47,5

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Łącznie w I półroczu 2009 roku z różnych form aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz uczestnictwo w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej) skorzystało 9.405 bezrobotnych do 25 roku życia (o 5,3% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Stanowiło to 35,0% wszystkich bezrobotnych korzystających z tych form pomocy (w I półroczu roku poprzedniego było to 34,4%).

Aktywizacja bezrobotnych do 25 roku życia w wybranych formach w I półroczu 2009 roku

Wyszczególnienie	Aktywizacja bezrobotnych do 25 roku życia w I półroczu			
	2008	2009		
		zmiana		w %
	osoby			
zatrudnienie subsydiowane	1 279	1 192	-87	-6,8
szkolenia	1 375	1 627	252	18,3
staże	5 150	6 223	1 073	20,8
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych	902	123	-779	-86,4
prace społecznie użyteczne	225	233	8	3,6
uczestnictwo w zajęciach w CIS	x	7	x	x

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku na finansowanie programów przeciwdziałania bezrobociu dla bezrobotnych do 25 roku życia wydano w województwie kujawsko – pomorskim 37.806,9 tys. zł (o 20,7% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Stanowiło to 41,3% wydatków na programy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu ogółem w województwie (w I półroczu 2008 r. – 42,2%).

6.5.1. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI

Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 3.216 bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki*. W porównaniu z końcem I półrocza poprzedniego roku liczba bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wzrosła o 42,5% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych w województwie o 11,6%). Tylko w powiecie aleksandrowskim liczebność tej kategorii bezrobotnych nie zmieniła się. W pozostałych powiatach wystąpił wzrost liczby bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki: od 7,0% w powiecie świeckim do 106,6% w Bydgoszczy.

Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły 3,8% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 3,0%). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł: od 2,4% we Włocławku do 6,1% w powiecie brodnickim.

* są to najczęściej osoby do 25 roku życia, ale w tej kategorii mieszczą się również osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia

Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według powiatów. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	3 216	4 582	1 366	42,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	182	376	194	106,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	85	133	48	56,5
Grudziądz – powiat grodzki	154	202	48	31,2
Grudziądz – powiat ziemski	67	91	24	35,8
Toruń – powiat grodzki	169	280	111	65,7
Toruń – powiat ziemski	183	245	62	33,9
Włocławek – powiat grodzki	114	200	86	75,4
Włocławek – powiat ziemski	116	160	44	37,9
Aleksandrów Kujawski	101	101	0	0,0
Brodnica	193	224	31	16,1
Chełmno	90	143	53	58,9
Golub-Dobrzyń	119	178	59	49,6
Inowrocław	372	493	121	32,5
Lipno	154	240	86	55,8
Mogilno	153	175	22	14,4
Nakło nad Notecią	143	242	99	69,2
Radziejów	134	172	38	28,4
Rypin	147	162	15	10,2
Sępólno Krajeńskie	103	114	11	10,7
Świecie	129	138	9	7,0
Tuchola	80	124	44	55,0
Wąbrzeźno	76	112	36	47,4
Żnin	152	277	125	82,2

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Większość bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki to kobiety (62,8%, o 7,6 pkt. proc. mniej niż przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 5,6% tej populacji (przed rokiem – 4,6%).

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 11.720 osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (o 12,9%

więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). W tym samym czasie pracę podjęły 2.533 osoby z tej grupy bezrobotnych (o 18,8% mniej).

**Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób
w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki**

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009	zmiana	
	osoby		w %	
<i>Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki</i>				
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	3 216	4 582	1 366	42,5
kobiety	2 266	2 879	613	27,1
z prawem do zasiłku	147	255	108	73,5
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	10 368	11 706	1 338	12,9
kobiety	6 940	6 925	-15	-0,2
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	3 119	2 533	-586	-18,8
kobiety	1 977	1 543	-434	-22,0
<i>Bezrobotne osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia</i>				
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	657	955	298	45,4
kobiety	457	629	172	37,6
z prawem do zasiłku	80	114	34	42,5
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	2 038	2 388	350	17,2
kobiety	1 459	1 596	137	9,4
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	1 006	903	-103	-10,2
kobiety	729	617	-112	-15,4

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Analiza zawodów, jakimi legitymują się osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wykazuje, że w dalszym ciągu największą grupę stanowią tu osoby bez zawodu (55,8% tej populacji, wobec 49,7% przed rokiem), a w dalszej kolejności, w czołówce, znajdują się technicy ekonomiści (3,7%, wobec 5,7% przed rokiem), pedagodzy (2,2%, tak samo jak przed rokiem) i sprzedawcy (1,9%, wobec 2,4% przed rokiem).

6.6. BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 22.560 bezrobotnych powyżej 50 roku życia. W porównaniu z końcem I półrocza roku poprzedniego liczebność tej populacji zwiększyła się o 216 osób, czyli 1,0% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych o 11,6%).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia według powiatów.

Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni powyżej 50 roku życia			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	22 344	22 560	216	1,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	2 496	2 442	-54	-2,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	615	652	37	6,0
Grudziądz – powiat grodzki	1 620	1 771	151	9,3
Grudziądz – powiat ziemski	497	470	-27	-5,4
Toruń – powiat grodzki	2 130	1 928	-202	-9,5
Toruń – powiat ziemski	885	988	103	11,6
Włocławek – powiat grodzki	1 900	1 996	96	5,1
Włocławek – powiat ziemski	931	1 063	132	14,2
Aleksandrów Kujawski	752	648	-104	-13,8
Brodnica	647	577	-70	-10,8
Chełmno	545	666	121	22,2
Golub-Dobrzyń	396	415	19	4,8
Inowrocław	2 208	2 347	139	6,3
Lipno	744	798	54	7,3
Mogilno	575	590	15	2,6
Nakło nad Notecią	1 140	926	-214	-18,8
Radziejów	435	479	44	10,1
Rypin	550	422	-128	-23,3
Sępólno Krajeńskie	570	605	35	6,1
Świecie	981	978	-3	-0,3
Tuchola	379	363	-16	-4,2
Wąbrzeźno	415	401	-14	-3,4
Żnin	933	1 035	102	10,9

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Wzrost liczby bezrobotnych powyżej 50 roku życia wystąpił w 13 powiatach: od 2,6% w powiecie mogileńskim do 22,2% w powiecie chełmińskim. W 10 powiatach odnotowano w tym zakresie spadki: od 0,3% w powiecie świeckim do 23,3% w powiecie rypińskim.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili w końcu I półrocza 2009 roku 18,9% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 20,9%). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 13,0% w powiecie tucholskim do 28,9% w Toruniu.

Większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia to mężczyźni (54,3%, wobec 48,9% przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 26,9% tej populacji (przed rokiem – 17,9%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	22 344	100,0	22 560	100,0	216	1,0
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	1 330	6,0	1 674	7,4	344	25,9
1 - 3 miesiące	1 883	8,4	2 928	13,0	1 045	55,5
3 - 6 miesięcy	2 521	11,3	3 994	17,7	1 473	58,4
6 - 12 miesięcy	3 817	17,1	4 584	20,3	767	20,1
12 - 24 miesiące	2 808	12,6	2 900	12,9	92	3,3
powyżej 24 miesięcy	9 985	44,7	6 480	28,7	-3 505	-35,1
wykształcenie						
wyższe	449	2,0	495	2,2	46	10,2
policealne i średnie zawodowe	3 285	14,7	3 450	15,3	165	5,0
średnie ogólnokształcące	1 055	4,7	1 034	4,6	-21	-2,0
zasadnicze zawodowe	6 692	29,9	7 364	32,6	672	10,0
gimnazjalne i poniżej	10 863	48,6	10 217	45,3	-646	-5,9
staż pracy						
do 1 roku	2 137	9,6	1 672	7,4	-465	-21,8
1 - 5 lat	1 750	7,8	1 715	7,6	-35	-2,0
5 - 10 lat	2 073	9,3	1 843	8,2	-230	-11,1
10 - 20 lat	5 329	23,8	5 442	24,1	113	2,1
20 - 30 lat	7 209	32,3	7 792	34,5	583	8,1
30 lat i więcej	2 251	10,1	2 890	12,8	639	28,4
bez stażu	1 595	7,1	1 206	5,3	-389	-24,4

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Znaczna część populacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia (47,3% wobec 42,3% przed rokiem) legitymowała się bardzo długim, ponad 20-letnim stażem pracy. Najliczniejszą grupę pod względem wykształcenia stanowiły osoby, które ukończyły

zaledwie szkoły gimnazjalne i poniżej (45,3%, wobec 48,6% przed rokiem), Osoby pozostające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 41,6% populacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia (przed rokiem – 57,3%).

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób powyżej 50 roku życia

Bezrobotni powyżej 50 roku życia	I półrocze 2008 r.	I półrocze 2009 r.	zmiana	
	osoby			w %
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	22 344	22 560	216	1,0
kobiety	11 408	10 301	-1 107	-9,7
z prawem do zasiłku	3 994	6 060	2 066	51,7
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	10 347	12 797	2 450	23,7
kobiety	4 358	5 018	660	15,1
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	5 505	4 808	-697	-12,7
kobiety	1 813	1 608	-205	-11,3

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 12.797 osób powyżej 50 roku życia. Stanowiły one 13,2% całego napływu do bezrobocia w analizowanym okresie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia zwiększyła się o 23,7%, ale ich udział w napływie ogółem zmalał o 0,1 pkt. proc.

Podjęcia pracy przez bezrobotnych powyżej 50 roku życia w I półroczu 2008 i 2009 roku

Podjęcia pracy	Podjęcia pracy w I półroczu			
	2008	2009		
			zmiana	w %
		osoby		w %
Ogółem	5 505	4 808	-697	-12,7
praca niesubsydiowana	3 236	2 641	-595	-18,4
<i>% w ogółem</i>	<i>58,8</i>	<i>54,9</i>	<i>x</i>	<i>x</i>
praca subsydiowana	2 269	2 167	-102	-4,5
prace interwencyjne	377	374	-3	-0,8
roboty publiczne	1 591	1 577	-14	-0,9
podjęcie działalności gospodarczej	67	103	36	53,7
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	163	99	-64	-39,3
inne	71	14	-57	-80,3

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili w I półroczu 2009 roku 13,7% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę (przed rokiem – 13,4%). W analizowanym okresie pracę podjęło 4.408 bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Było to o 12,7%

mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego (o 18,4%), jak i subsydiowanego (o 3,2%).

Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia w I półroczu 2009 roku

L.p.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		
		ogółem	50+	udział w ogółem
1.	Bezrobotni według stanu w końcu roku poprzedniego	110 256	22 065	20,0
2.	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu	97 030	12 797	13,2
	po raz pierwszy	18 209	1 218	6,7
	po raz kolejny (od 1990 r.)	78 821	11 579	14,7
	po pracach interwencyjnych	485	123	25,4
	po robotach publicznych	1 441	550	38,2
	po stażu	3 931	17	0,4
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	1 697	201	11,8
	po szkoleniu	5 401	525	9,7
	po pracach społecznie użytecznych	1 422	420	29,5
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu	87 891	12 302	14,0
3a.	podjęcia pracy	35 006	4 808	13,7
	1) niesubsydiowanej	27 119	2 641	9,7
	w tym pracy sezonowej	2 634	232	8,8
	2) subsydiowanej	7 887	2 167	27,5
	- prac interwencyjnych	1 349	374	27,7
	- robót publicznych	4 295	1 577	36,7
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 400	103	7,4
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	810	99	12,2
	- inne	33	14	42,4
3b.	rozpoczęcia szkolenia	5 886	514	8,7
3c.	rozpoczęcia stażu	8 950	184	2,1
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	304	23	7,6
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	3 799	1 103	29,0
3f.	rozpoczęcie uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej	29	9	31,0
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego			
3g.	zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	2 279	232	10,2
3h.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	24 664	3 271	13,3
3i.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 723	683	18,3
3j.	podjęcia nauki	13	0	0,0
3k.	ukończenia 60/65 lat	191	182	95,3
3l.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	342	216	63,2
3ł.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	350	345	98,6
3m.	innych	2 355	732	31,1
4.	Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza	119 395	22 560	18,9
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	21 484	3 334	15,5

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Osoby powyżej 50 roku życia stanowiły w I półroczu 2009 roku 8,7% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (przed rokiem – 7,6%), 7,6% – podejmujących

przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych (przed rokiem – 9,8%) oraz 29,0% – rozpoczynających prace społecznie użyteczne (wobec 28,2% w I półroczu 2008 r.).

Łącznie w I półroczu 2009 roku z różnych form aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz uczestnictwo w zajęciach w CIS) skorzystało 4.000 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 14,9% ogółu bezrobotnych korzystających z tych form pomocy (w I półroczu 2008 roku było to odpowiednio: 4.100 osób i 19,9%).

Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia w wybranych formach w I półroczu 2009 roku

Wyszczególnienie	Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia w I półroczu			
	2008	2009		
		zmiana		w %
	osoby			
zatrudnienie subsydiowane	2 269	2 167	-102	-4,5
szkolenia	378	514	136	36,0
staż	x	184	x	x
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych	320	23	-297	-92,8
prace społecznie użyteczne	1 133	1 103	-30	-2,6
uczestnictwo w zajęciach w CIS	x	9	x	x

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku na finansowanie programów przeciwdziałania bezrobociu dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia wydano w województwie kujawsko-pomorskim z Funduszu Pracy 9.076,5 tys. zł. Stanowiło to 9,9% wydatków na programy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu ogółem w województwie (w I półroczu 2008 r. było to odpowiednio: 7.107,5 tys. zł i 9,6%).

6.7. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI*

Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 55.979 długotrwale bezrobotnych. Stanowili oni 46,9% ogółu bezrobotnych w województwie (o 15,6 pkt. proc. mniej niż w końcu I półrocza 2008 roku). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 29,4% w Bydgoszczy do 58,2% w powiecie radziejowskim.

W porównaniu z końcem czerwca roku poprzedniego populacja długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 10.824 osoby, czyli 16,2% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych w województwie o 11,6%). Spadek odnotowano we wszystkich powiatach: najmniejszy – o 1,7% – w powiecie chełmińskim, największy – o 39,8% – w powiecie brodnickim.

* Długotrwale bezrobotny to osoba pozostająca w rejestrach pup łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat (z wyłączeniem okresu stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy); nie jest to tożsame z sytuacją, gdy bezrobotny w rejestrach pup pozostaje nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji)

Długotrwale bezrobotni według powiatów. Stan w końcu okresu

Powiat	Długotrwale bezrobotni			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	66 803	55 979	-10 824	-16,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	4 657	3 098	-1 559	-33,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 581	1 128	-453	-28,7
Grudziądz – powiat grodzki	4 021	3 795	-226	-5,6
Grudziądz – powiat ziemski	1 967	1 694	-273	-13,9
Toruń – powiat grodzki	3 928	2 721	-1 207	-30,7
Toruń – powiat ziemski	2 669	2 099	-570	-21,4
Włocławek – powiat grodzki	4 895	4 568	-327	-6,7
Włocławek – powiat ziemski	3 822	3 583	-239	-6,3
Aleksandrów Kujawski	2 301	1 643	-658	-28,6
Brodnica	2 183	1 315	-868	-39,8
Chełmno	1 669	1 641	-28	-1,7
Golub-Dobrzyń	1 583	1 339	-244	-15,4
Inowrocław	7 985	7 401	-584	-7,3
Lipno	3 402	3 157	-245	-7,2
Mogilno	2 144	1 899	-245	-11,4
Nakło nad Notecią	3 333	2 199	-1 134	-34,0
Radziejów	1 977	1 829	-148	-7,5
Rypin	1 877	1 368	-509	-27,1
Sępólno Krajeńskie	1 753	1 465	-288	-16,4
Świecie	3 191	2 833	-358	-11,2
Tuchola	1 393	1 122	-271	-19,5
Wąbrzeźno	1 507	1 186	-321	-21,3
Żnin	2 965	2 896	-69	-2,3

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Większość długotrwale bezrobotnych to kobiety (66,2% wobec 68,9% przed rokiem), prawo do zasiłku posiadało 2,1% tej populacji (przed rokiem – 1,7%). Najliczniejszymi grupami pod względem wieku były wśród nich osoby, które znajdowały się w przedziałach: 25 – 34 lata (28,4%, przed rokiem – 27,9%) oraz 45 – 54 lata (26,8%, wobec 28,6% przed rokiem), natomiast pod względem stażu pracy – osoby, które pracowały od roku do 5 lat (21,7%, przed rokiem – 20,5%) oraz osoby, które w ogóle nie pracowały (19,3%, przed rokiem – 19,9%).

Długotrwale bezrobotni legitymowali się niskim poziomem wykształcenia: 38,7% ukończyło zaledwie szkoły gimnazjalne i poniżej (przed rokiem – 39,9%), a dalsze 31,6% – zasadnicze szkoły zawodowe (przed rokiem – 32,4%).

Osoby pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 62,2% populacji długotrwale bezrobotnych (przed rokiem – 68,9%).

Cechy społeczno - demograficzne długotrwale bezrobotnych. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	66 803	100,0	55 979	100,0	-10 824	-16,2
wiek						
18 - 24 lata	8 132	12,2	7 254	13,0	-878	-10,8
25 - 34 lata	18 614	27,9	15 919	28,4	-2 695	-14,5
35 - 44 lata	14 610	21,9	12 303	22,0	-2 307	-15,8
45 - 54 lata	19 076	28,6	14 867	26,6	-4 209	-22,1
55 - 59 lat	5 474	8,2	4 748	8,5	-726	-13,3
60 -64 lata	897	1,3	888	1,6	-9	-1,0
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	2 165	3,2	2 087	3,7	-78	-3,6
1 - 3 miesiące	3 608	5,4	3 421	6,1	-187	-5,2
3 - 6 miesięcy	4 976	7,4	5 409	9,7	433	8,7
6 - 12 miesięcy	9 998	15,0	10 222	18,3	224	2,2
12 - 24 miesiące	14 151	21,2	14 406	25,7	255	1,8
powyżej 24 miesięcy	31 905	47,8	20 434	36,5	-11 471	-36,0
wykształcenie						
wyższe	1 904	2,9	2 096	3,7	192	10,1
policealne i średnie zawodowe	12 066	18,1	10 232	18,3	-1 834	-15,2
średnie ogólnokształcące	4 539	6,8	4 276	7,6	-263	-5,8
zasadnicze zawodowe	21 651	32,4	17 712	31,6	-3 939	-18,2
gimnazjalne i poniżej	26 643	39,9	21 663	38,7	-4 980	-18,7
staż pracy						
do 1 roku	10 679	16,0	9 069	16,2	-1 610	-15,1
1 - 5 lat	13 711	20,5	12 158	21,7	-1 553	-11,3
5 - 10 lat	9 687	14,5	8 004	14,3	-1 683	-17,4
10 - 20 lat	11 521	17,2	9 445	16,9	-2 076	-18,0
20 - 30 lat	7 004	10,5	5 689	10,2	-1 315	-18,8
30 lat i więcej	920	1,4	828	1,5	-92	-10,0
bez stażu	13 281	19,9	10 786	19,3	-2 495	-18,8

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowało się 27.176 długotrwale bezrobotnych. Stanowili oni 28,0% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 8,5%, a ich udział w napływie ogółem zmalał o 10,5 pkt. proc.

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób długotrwale bezrobotnych

Długotrwale bezrobotni	I półrocze 2008	I półrocze 2009	zmiana	
	osoby		w %	
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	66 803	55 979	-10 824	-16,2
kobiety	45 854	37 074	-8 780	-19,1
z prawem do zasiłku	1 145	1 156	11	1,0
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	29 701	27 176	-2 525	-8,5
kobiety	16 752	15 849	-903	-5,4
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	16 712	9 787	-6 925	-41,4
kobiety	9 039	5 564	-3 475	-38,4

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Długotrwale bezrobotni stanowili w I półroczu 2009 roku 28,0% wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę. Było to o 12,6 pkt. proc. mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W omawianym okresie pracę podjęło 9.787 osób z tej kategorii bezrobotnych (o 41,4% mniej niż w I półroczu 2008 r.). Spadek dotyczył zarówno zatrudnienia niesubsydiowanego (o 48,7%), jak i subsydiowanego (o 23,4%).

Podjęcia pracy przez długotrwale bezrobotnych w I półroczu 2008 i 2009 roku

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy w I półroczu			
	2008	2009		
		osoby		zmiana
ogółem	16 712	9 787	-6 925	-41,4
praca niesubsydiowana	11 904	6 106	-5 798	-48,7
% w ogółem	71,2	62,4	x	x
praca subsydiowana	4 808	3 681	-1 127	-23,4
prace interwencyjne	911	623	-288	-31,6
roboty publiczne	3 207	2 465	-742	-23,1
podjęcie działalności gospodarczej	334	419	85	25,4
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	312	165	-147	-47,1
inne	44	9	-35	-79,5

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

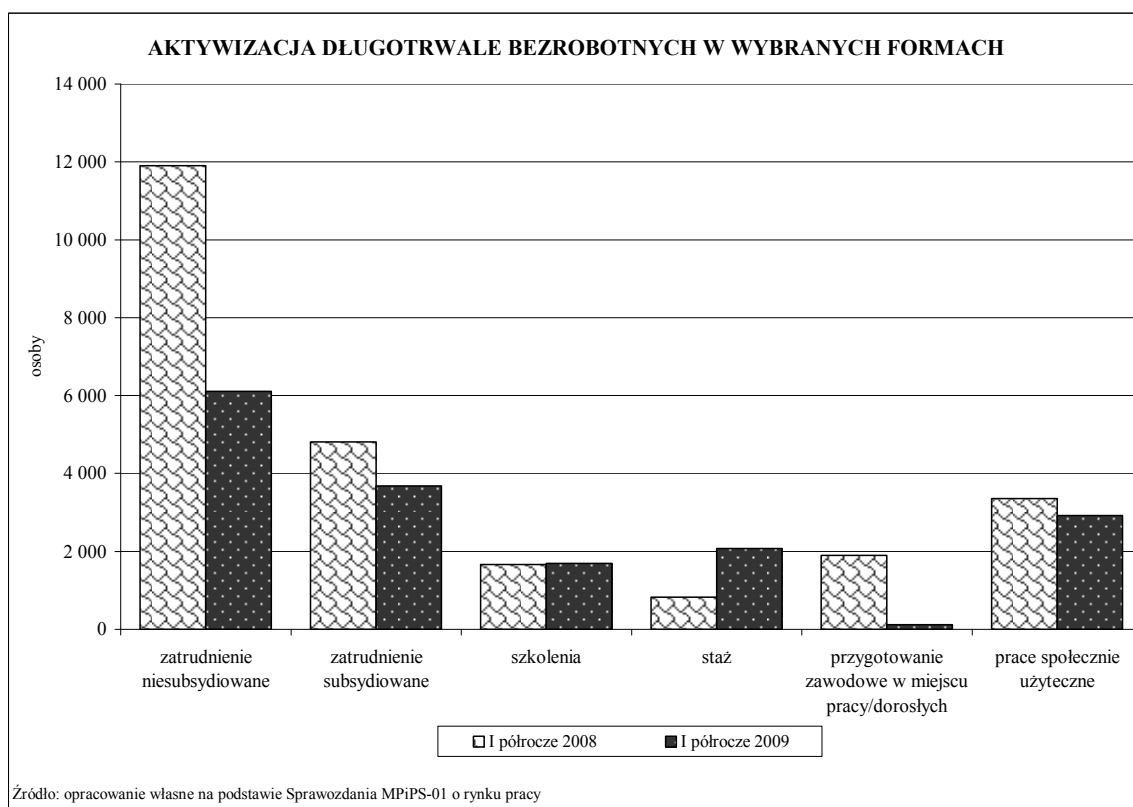
Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły w I półroczu 2009 roku 28,8% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia (o 4,9 pkt. proc. mniej niż przed rokiem), 23,2% – staże (o 7,8 pkt. proc. więcej niż przed rokiem), 38,2% – podejmujących przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (o 20,2 pkt. proc. mniej) i 76,8% – podejmujących prace społecznie użyteczne (o 6,8 pkt. proc. mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).

Aktywizacja długotrwale bezrobotnych w wybranych formach w I półroczu 2009 roku

Wyszczególnienie	Aktywizacja długotrwale bezrobotnych w I półroczu			
	2008	2009		
		osoby		zmiana w %
	zatrudnienie subsydiowane	4 808	3 681	-1 127
szkolenia	1 667	1 693	26	1,6
staż	824	2 075	1 251	151,8
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych	1 900	116	-1 784	-93,9
prace społecznie użyteczne	3 357	2 919	-438	-13,0
uczestnictwo w zajęciach w CIS	x	7	x	x

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Łącznie w I półroczu 2009 roku z różnych form aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz uczestnictwo w zajęciach w CIS) skorzystało 10.491 długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 39,1% ogółu bezrobotnych korzystających z tych form (przed rokiem było to odpowiednio: 12.556 osób i 48,4%).

Bilans długotrwale bezrobotnych w I półroczu 2009 roku

L.p.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		
		ogółem	długotrwale	
		osoby	udział w %	
1.	Bezrobotni według stanu w końcu roku poprzedniego	110 256	60 594	55,0
2.	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu	97 030	27 176	28,0
	po raz pierwszy	18 209	x	x
	po raz kolejny (od 1990 r.)	78 821	27 176	34,5
	po pracach interwencyjnych	485	129	26,6
	po robotach publicznych	1 441	564	39,1
	po stażu	3 931	358	9,1
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	1 697	750	44,2
	po szkoleniu	5 401	1 854	34,3
	po pracach społecznie użytecznych	1 422	1 151	80,9
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu	87 891	31 791	36,2
3a.	podjęcia pracy	35 006	9 787	28,0
	1) niesubsydiowanej	27 119	6 106	22,5
	w tym pracy sezonowej	2 634	675	25,6
	2) subsydiowanej	7 887	3 681	46,7
	- prac interwencyjnych	1 349	623	46,2
	- robót publicznych	4 295	2 465	57,4
	- podjęcia działalności gospodarczej	1 400	419	29,9
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	810	165	20,4
	- inne	33	9	27,3
3b.	rozpoczęcia szkolenia	5 886	1 693	28,8
3c.	rozpoczęcia stażu	8 950	2 075	23,2
3d.	rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	304	116	38,2
3e.	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	3 799	2 919	76,8
3f.	rozpoczęcie uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej	29	7	24,1
3g.	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	2 279	925	40,6
3h.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	24 664	10 330	41,9
3i.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 723	2 284	61,3
3j.	podjęcia nauki	13	3	23,1
3k.	ukończenia 60/65 lat	191	168	88,0
3l.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	342	135	39,5
3ł.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	350	3	0,9
3m.	innych	2 355	1 346	57,2
4.	Bezrobotni według stanu w końcu I półrocza	119 395	55 979	46,9
	- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	21 484	6 992	32,5

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

6.8. BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 37.561 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych*. Stanowili oni 31,5% ogółu bezrobotnych (o 3,0 pkt. proc. mniej niż w końcu I półrocza 2008 roku). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 23,0% w Toruniu do 45,2% w powiecie lipnowskim.

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych według powiatów.

Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	36 915	37 561	646	1,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	2 453	2 836	383	15,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	971	1 102	131	13,5
Grudziądz – powiat grodzki	2 150	2 377	227	10,6
Grudziądz – powiat ziemski	1 121	1 088	-33	-2,9
Toruń – powiat grodzki	1 270	1 283	13	1,0
Toruń – powiat ziemski	1 549	1 778	229	14,8
Włocławek – powiat grodzki	2 874	3 078	204	7,1
Włocławek – powiat ziemski	2 391	2 536	145	6,1
Aleksandrów Kujawski	1 210	1 084	-126	-10,4
Brodnica	1 174	974	-200	-17,0
Chełmno	933	1 155	222	23,8
Golub-Dobrzyń	801	820	19	2,4
Inowrocław	4 512	4 609	97	2,1
Lipno	2 391	2 404	13	0,5
Mogilno	1 092	1 028	-64	-5,9
Nakło nad Notecią	2 056	1 727	-329	-16,0
Radziejów	935	935	0	0,0
Rypin	1 311	1 063	-248	-18,9
Sępólno Krajeńskie	856	813	-43	-5,0
Świecie	1 897	1 813	-84	-4,4
Tuchola	675	649	-26	-3,9
Wąbrzeźno	895	904	9	1,0
Żnin	1 398	1 505	107	7,7

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

* zgodnie z definicją zawartą w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych, to bezrobotny nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu

W porównaniu z końcem czerwca poprzedniego roku liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych wzrosła o 646 osób czyli 1,7% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych w województwie o 11,6%). Wzrost populacji bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych odnotowano w 13 powiatach: najmniejszy (o 0,5%) w powiecie lipnowskim, największy (o 23,8%) w powiecie chełmińskim. W powiecie radziejowskim liczebność tej grupy bezrobotnych nie zmieniła się, natomiast w pozostałych 9 powiatach odnotowano w tym względzie spadki: od 2,9% w powiecie grudziądzkim do 18,9% w powiecie rypińskim.

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	36 915	100,0	37 561	100,0	646	1,7
wiek						
18 - 24 lata	8 067	21,9	10 346	27,5	2 279	28,3
25 - 34 lata	7 507	20,3	7 593	20,2	86	1,1
35 - 44 lata	7 299	19,8	7 219	19,2	-80	-1,1
45 - 54 lata	10 044	27,2	8 674	23,1	-1 370	-13,6
55 - 59 lat	3 485	9,4	3 177	8,5	-308	-8,8
60 -64 lata	513	1,4	552	1,5	39	7,6
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	3 072	8,3	3 829	10,2	757	24,6
1 - 3 miesiące	4 334	11,7	5 715	15,2	1 381	31,9
3 - 6 miesięcy	4 740	12,8	7 405	19,7	2 665	56,2
6 - 12 miesięcy	6 650	18,0	7 487	19,9	837	12,6
12 - 24 miesiące	4 565	12,4	4 866	13,0	301	6,6
powyżej 24 miesięcy	13 554	36,7	8 259	22,0	-5 295	-39,1
wykształcenie						
wyższe	x	x	x	x	x	x
policealne i średnie zawodowe	x	x	x	x	x	x
średnie ogólnokształcące	6 362	17,2	7 447	19,8	1 085	17,1
zasadnicze zawodowe	x	x	x	x	x	x
gimnazjalne i poniżej	30 553	82,8	30 114	80,2	-439	-1,4
staż pracy						
do 1 roku	6 423	17,4	6 566	17,5	143	2,2
1 - 5 lat	6 419	17,4	7 612	20,3	1 193	18,6
5 - 10 lat	4 277	11,6	4 159	11,1	-118	-2,8
10 - 20 lat	5 062	13,7	4 753	12,7	-309	-6,1
20 - 30 lat	2 964	8,0	2 843	7,6	-121	-4,1
30 lat i więcej	520	1,4	604	1,6	84	16,2
bez stażu	11 250	30,5	11 024	29,3	-226	-2,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Większość bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych to kobiety 61,1% (wobec 67,0% przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 16,6% tej populacji (przed rokiem – 11,6%).

Analiza struktury bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych pod względem cech społeczno – demograficznych wykazała, że największą grupę pod względem wieku stanowiły osoby znajdujące się w przedziale 18 – 24 lata (27,5%, wobec 21,9% w końcu I półrocza roku poprzedniego), pod względem czasu stażu pracy – osoby dotychczas niepracujące (29,3%, przed rokiem – 30,5%) oraz pracujące nie dłużej niż 5 lat (37,7%, wobec 34,8% przed rokiem), natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy – osoby pozostające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy od czasu ostatniej rejestracji (34,9%, przed rokiem – 49,1%). Osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowiły 19,8% tej populacji (przed rokiem – 17,2%), natomiast w wykształceniu gimnazjalnym i poniżej – 80,2% (przed rokiem – 82,8%).

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób bez kwalifikacji zawodowych

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009	zmiana	
	osoby		w %	
stan w końcu czerwca				
razem	36 915	37 561	646	1,7
kobiety	24 719	22 951	-1 768	-7,2
z prawem do zasiłku	4 266	6 231	1 965	46,1
nowe rejestracje w I półroczu				
razem	23 437	28 454	5 017	21,4
kobiety	12 632	14 449	1 817	14,4
podjęcia pracy w I półroczu				
razem	10 260	7 909	-2 351	-22,9
kobiety	5 023	3 941	-1 082	-21,5

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 28.454 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Stanowili oni 29,3% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba noworejestrowanych bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zwiększyła się o 21,4%, ale ich udział w napływie ogółem zmniejszył się o 1,1 pkt. proc.

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych stanowili w I półroczu 2009 roku 22,6% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę. (w I półroczu 2007 r. – 24,9%). W omawianym okresie pracę podjęło 7.909 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Było to o 22,9% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

6.9. BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO*

W końcu I półrocza 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 29.212 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, którzy stanowili 24,5% ogółu bezrobotnych (o 1,7 pkt. proc. mniej niż przed rokiem). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 16,1% w Bydgoszczy do 39,1% w powiecie lipnowskim.

Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego według powiatów. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	28 067	29 212	1 145	4,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 479	1 690	211	14,3
Bydgoszcz – powiat ziemski	692	752	60	8,7
Grudziądz – powiat grodzki	1 194	1 430	236	19,8
Grudziądz – powiat ziemski	825	854	29	3,5
Toruń – powiat grodzki	886	1 083	197	22,2
Toruń – powiat ziemski	1 175	1 362	187	15,9
Włocławek – powiat grodzki	1 686	1 923	237	14,1
Włocławek – powiat ziemski	2 056	2 040	-16	-0,8
Aleksandrów Kujawski	984	879	-105	-10,7
Brodnica	1 136	875	-261	-23,0
Chełmno	700	816	116	16,6
Golub-Dobrzyń	815	874	59	7,2
Inowrocław	2 890	3 063	173	6,0
Lipno	2 118	2 259	141	6,7
Mogilno	1 005	947	-58	-5,8
Nakło nad Notecią	1 513	1 389	-124	-8,2
Radziejów	1 184	1 150	-34	-2,9
Rypin	1 002	871	-131	-13,1
Sępólno Krajeńskie	730	753	23	3,2
Świecie	1 378	1 408	30	2,2
Tuchola	649	747	98	15,1
Wąbrzeźno	663	650	-13	-2,0
Żnin	1 307	1 397	90	6,9

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

* zgodnie z definicją zawartą w *Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* doświadczenie zawodowe to „doświadczenie uzyskane w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy”

W porównaniu z końcem czerwca poprzedniego roku liczba bezrobotnych doświadczenia zawodowego wzrosła o 1.145 osób czyli 4,1% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych w województwie o 11,6%). Wzrost populacji bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego odnotowano w 15 powiatach: od 2,2% w powiecie świeckim do 22,28% w Toruniu W pozostałych powiatach odnotowano w tym względzie spadki: od 0,8% w powiecie włocławskim do 23,0% w powiecie brodnickim.

**Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego.
Stan w końcu okresu**

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	28 067	100,0	29 212	100,0	1 145	4,1
wiek						
18 - 24 lata	13 234	47,2	15 988	54,7	2 754	20,8
25 - 34 lata	8 751	31,2	8 276	28,3	-475	-5,4
35 - 44 lata	2 671	9,5	2 370	8,1	-301	-11,3
45 - 54 lata	2 557	9,1	1 871	6,4	-686	-26,8
55 - 59 lat	731	2,6	589	2,0	-142	-19,4
60 -64 lata	513	1,8	552	1,9	39	7,6
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	3 436	12,2	4 254	14,6	818	23,8
1 - 3 miesiące	4 139	14,7	5 254	18,0	1 115	26,9
3 - 6 miesięcy	3 455	12,3	4 966	17,0	1 511	43,7
6 - 12 miesięcy	4 846	17,3	5 476	18,7	630	13,0
12 - 24 miesiące	3 407	12,1	3 528	12,1	121	3,6
powyżej 24 miesięcy	8 784	31,3	5 734	19,6	-3 050	-34,7
wykształcenie						
wyższe	1 616	5,8	1 931	6,6	315	19,5
policealne i średnie zawodowe	5 884	21,0	6 451	22,1	567	9,6
średnie ogólnokształcące	4 632	16,5	5 744	19,7	1 112	24,0
zasadnicze zawodowe	4 768	17,0	4 469	15,3	-299	-6,3
gimnazjalne i poniżej	11 167	39,8	10 617	36,3	-550	-4,9
staż pracy						
do 1 roku	6 046	21,5	6 716	23,0	670	11,1
bez stażu	22 021	78,5	22 496	77,0	475	2,2

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Większość bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego to kobiety 64,6% (wobec 70,8% przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 2,8% tej populacji) przed rokiem – 3,0%).

Analiza struktury bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego według cech społeczno demograficznych wykazała, że pod względem wieku były to przede wszystkim osoby młode (54,7% znajdowało się w przedziale 18 – 24 lata; przed rokiem – 47,2%), pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (36,6% wobec 39,8% przed rokiem), natomiast pod względem

czasu pozostawania bez pracy dominują tu osoby przebywające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (31,7%, przed rokiem – 43,4%). Osoby bez stażu pracy stanowiły 77,0% tej populacji (przed rokiem – 78,5%), natomiast osoby z bardzo krótkim (do 1 roku) stażem – 23,0% (przed rokiem – 21,5%).

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób bez doświadczenia zawodowego

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		zmiana		w %
	osoby			
stan w końcu czerwca				
razem	28 067	29 212	1 145	4,1
kobiety	19 872	18 861	-1 011	-5,1
z prawem do zasiłku	849	820	-29	-3,4
nowe rejestracje w I półroczu				
razem	25 643	26 655	1 012	3,9
kobiety	14 630	14 318	-312	-2,1
podjęcia pracy w I półroczu				
razem	9 329	6 050	-3 279	-35,1
kobiety	5 130	3 462	-1 668	-32,5

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 26.655 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego. Stanowili oni 27,5% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba noworejestrowanych bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego zwiększyła się o 3,9% ale ich udział w napływie ogółem zmniejszył się o 5,8 pkt. proc.

Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego stanowili w I półroczu 2009 roku 17,3% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę. (w I półroczu 2008 r. – 22,7%). W omawianym okresie pracę podjęło 6.050 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego. Było to o 35,1% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

6. 10. BEZROBOTNI BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO

W końcu I półrocza 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 76.601 bezrobotnych bez wykształcenia średniego, którzy stanowili 64,2% ogółu bezrobotnych (o 2,3 pkt. proc. mniej niż przed rokiem). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 53,9% w Toruniu do 74,3% w powiecie grudziądzkim.

W porównaniu z czerwcem poprzedniego roku liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego wzrosła o 7,7% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych o 11,6%).

**Bezrobotni bez wykształcenia średniego według powiatów.
Stan w końcu okresu**

Powiat	Bezrobotni bez wykształcenia średniego			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		liczba	zmiana	w %
Województwo razem	71 150	76 601	5 451	7,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	4 959	5 962	1 003	20,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 964	2 468	504	25,7
Grudziądz – powiat grodzki	4 231	5 100	869	20,5
Grudziądz – powiat ziemski	2 290	2 404	114	5,0
Toruń – powiat grodzki	3 130	3 596	466	14,9
Toruń – powiat ziemski	3 347	3 753	406	12,1
Włocławek – powiat grodzki	4 863	5 408	545	11,2
Włocławek – powiat ziemski	3 921	4 333	412	10,5
Aleksandrów Kujawski	2 457	2 162	-295	-12,0
Brodnica	2 364	2 226	-138	-5,8
Chełmno	1 956	2 597	641	32,8
Golub-Dobrzyń	1 720	2 004	284	16,5
Inowrocław	8 131	8 311	180	2,2
Lipno	3 772	3 935	163	4,3
Mogilno	2 212	2 279	67	3,0
Nakło nad Notecią	3 982	3 726	-256	-6,4
Radziejów	1 892	1 881	-11	-0,6
Rypin	1 873	1 690	-183	-9,8
Sępólno Krajeńskie	1 930	2 006	76	3,9
Świecie	3 574	3 757	183	5,1
Tuchola	1 637	1 820	183	11,2
Wąbrzeźno	1 761	1 742	-19	-1,1
Żnin	3 184	3 441	257	8,1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Wzrost liczby bezrobotnych bez wykształcenia średniego wystąpił w 17 powiatach: od 2,2% w powiecie inowrocławskim do 32,8% w powiecie chełmińskim. W pozostałych powiatach odnotowano w tym zakresie spadki: od 0,6% w powiecie radziejowskim do 12,0% w powiecie aleksandrowskim.

Większość bezrobotnych bez wykształcenia średniego to kobiety (50,5% wobec 58,3% przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 24,0% tej populacji (przed rokiem – 16,4%).

**Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych bez wykształcenia średniego.
Stan w końcu okresu**

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	71 150	100,0	76 601	100,0	5 451	7,7
wiek						
18 - 24 lata	9 730	13,7	12 218	16,0	2 488	25,6
25 - 34 lata	18 351	25,8	19 737	25,8	1 386	7,6
35 - 44 lata	16 325	22,9	17 850	23,3	1 525	9,3
45 - 54 lata	19 968	28,1	19 758	25,8	-210	-1,1
55 - 59 lat	5 863	8,2	6 036	7,9	173	3,0
60 -64 lata	913	1,3	1 002	1,3	89	9,7
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	5 731	8,1	7 560	9,9	1 829	31,9
1 - 3 miesiące	7 957	11,2	11 564	15,1	3 607	45,3
3 - 6 miesięcy	9 928	14,0	16 389	21,4	6 461	65,1
6 - 12 miesięcy	13 465	18,9	16 034	20,9	2 569	19,1
12 - 24 miesiące	9 496	13,3	9 647	12,6	151	1,6
powyżej 24 miesięcy	24 573	34,5	15 407	20,1	-9 166	-37,3
wykształcenie						
zasadnicze zawodowe	33 453	47,0	37 179	48,5	3 726	11,1
gimnazjalne i poniżej	37 697	53,0	39 422	51,5	1 725	4,6
staż pracy						
do 1 roku	9 899	13,9	9 760	12,7	-139	-1,4
1 - 5 lat	15 421	21,7	18 052	23,6	2 631	17,1
5 - 10 lat	11 058	15,5	12 112	15,8	1 054	9,5
10 - 20 lat	12 687	17,8	13 922	18,2	1 235	9,7
20 - 30 lat	7 990	11,2	9 066	11,8	1 076	13,5
30 lat i więcej	1 804	2,5	2 338	3,1	534	29,6
bez stażu	12 291	17,3	11 351	14,8	-940	-7,6

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Analiza struktury bezrobotnych bez wykształcenia średniego według cech społeczno demograficznych wykazała, że największe grupy pod względem wieku to osoby w przedziale 45 – 54 lata (25,8%, przed rokiem – 28,1%) oraz 25 – 34 lata (również 25,8%, tak samo jak przed rokiem), pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (51,5%, przed rokiem – 53,0%), pod względem stażu pracy – osoby, które pracowały od 1 do 5 lat (23,6% wobec 21,7% w końcu I półrocza roku poprzedniego), natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy dominowały tu osoby przebywające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (32,7%, przed rokiem – 47,9%).

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 57.553 bezrobotnych bez wykształcenia średniego. W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba noworejestrowanych bezrobotnych bez wykształcenia średniego zwiększyła się o 29,4%, a ich udział w napływie ogółem wzrósł o 1,6 pkt. proc. Stanowili oni 59,3% całego napływu do bezrobocia w województwie.

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób bez wykształcenia średniego

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		zmiana		w %
	osoby			
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	71 150	76 601	5 451	7,7
kobiety	41 456	38 648	-2 808	-6,8
z prawem do zasiłku	11 643	18 409	6 766	58,1
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	44 468	57 553	13 085	29,4
kobiety	17 965	21 443	3 478	19,4
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	23 939	19 629	-4 310	-18,0
kobiety	9 033	7 136	-1 897	-21,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Bezrobotni bez wykształcenia średniego stanowili w I półroczu 2009 roku 56,1% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę (przed rokiem – 58,2%). W omawianym okresie pracę podjęło 19.629 bezrobotnych bez wykształcenia średniego. Było to o 18,0% mniej niż w I półroczu 2008 roku.

6.11. KOBIETY, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA

W końcu I półrocza 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowane pozostawały 12.804 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka Stanowiły one 10,7% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 13,0%) oraz 19,2% ogółu bezrobotnych kobiet (wobec 20,7% w końcu I półrocza 2008 r.). Największy udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w liczbie bezrobotnych kobiet ogółem występuje w powiecie grudziądzkim (33,0%), najmniejszy – w Toruniu i powiecie toruńskim (po 14,1%).

W porównaniu z czerwcem poprzedniego roku liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka zmniejszyła się o 8,1% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych o 11,6%). Spadek odnotowano w 19 powiatach (od 1,3% w powiecie brodnickim do 21,6% w powiecie aleksandrowskim. Wzrost tej populacji bezrobotnych, który wystąpił w pozostałych powiatach zawierał się między 1,9% w Grudziądzu i 5,3% w powiecie radziejowskim.

Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka
Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	13 934	12 804	-1 130	-8,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	892	762	-130	-14,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	426	349	-77	-18,1
Grudziądz – powiat grodzki	1 132	1 153	21	1,9
Grudziądz – powiat ziemski	681	629	-52	-7,6
Toruń – powiat grodzki	567	467	-100	-17,6
Toruń – powiat ziemski	476	426	-50	-10,5
Włocławek – powiat grodzki	880	914	34	3,9
Włocławek – powiat ziemski	821	766	-55	-6,7
Aleksandrów Kujawski	402	315	-87	-21,6
Brodnica	468	462	-6	-1,3
Chełmno	299	311	12	4,0
Golub-Dobrzyń	346	287	-59	-17,1
Inowrocław	1 202	1 097	-105	-8,7
Lipno	818	797	-21	-2,6
Mogilno	518	463	-55	-10,6
Nakło nad Notecią	783	667	-116	-14,8
Radziejów	323	340	17	5,3
Rypin	468	425	-43	-9,2
Sępólno Krajeńskie	418	363	-55	-13,2
Świecie	748	655	-93	-12,4
Tuchola	298	271	-27	-9,1
Wąbrzeźno	275	234	-41	-14,9
Żnin	693	651	-42	-6,1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Analiza struktury bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka według cech społeczno demograficznych wykazała, że pod względem wieku były to przede wszystkim osoby młode (45,5% znajdowała się w przedziale 25 – 34 lata, przed rokiem – 46,6%), pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (45,6% wobec 46,8% w końcu I półrocza 2008 r.), pod względem stażu pracy – osoby, które nie pracowały przed

rejestracją w PUP (41,7%, przed rokiem – 42,0%), natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy dominują tu osoby przebywające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (55,9%, przed rokiem – 67,5%). Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 1,6% tej populacji (przed rokiem – 1,2%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	13 934	100,0	12 804	100,0	-1 130	-8,1
wiek						
18 - 24 lata	2 251	16,2	2 420	18,9	169	7,5
25 - 34 lata	6 497	46,6	5 829	45,5	-668	-10,3
35 - 44 lata	3 374	24,2	3 046	23,8	-328	-9,7
45 - 54 lata	1 627	11,7	1 335	10,4	-292	-17,9
55 - 59 lat	185	1,3	174	1,4	-11	-5,9
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	496	3,6	704	5,5	208	41,9
1 - 3 miesiące	819	5,9	1 139	8,9	320	39,1
3 - 6 miesięcy	1 097	7,9	1 576	12,3	479	43,7
6 - 12 miesięcy	2 118	15,2	2 226	17,4	108	5,1
12 - 24 miesiące	2 136	15,3	2 188	17,1	52	2,4
powyżej 24 miesięcy	7 268	52,2	4 971	38,8	-2 297	-31,6
wykształcenie						
wyższe	277	2,0	342	2,7	65	23,5
policealne i średnie zawodowe	1 913	13,7	1 836	14,3	-77	-4,0
średnie ogólnokształcące	876	6,3	994	7,8	118	13,5
zasadnicze zawodowe	4 349	31,2	3 792	29,6	-557	-12,8
gimnazjalne i poniżej	6 519	46,8	5 840	45,6	-679	-10,4
staż pracy						
do 1 roku	2 862	20,5	2 687	21,0	-175	-6,1
1 - 5 lat	3 167	22,7	2 991	23,4	-176	-5,6
5 - 10 lat	1 292	9,3	1 109	8,7	-183	-14,2
10 - 20 lat	709	5,1	627	4,9	-82	-11,6
20 - 30 lat	52	0,4	46	0,4	-6	-11,5
30 lat i więcej	1	0,01	0	0,0	-1	-100,0
bez stażu	5 851	42,0	5 344	41,7	-507	-8,7

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 4.957 bezrobotnych kobiet z tej kategorii (o 12,2% więcej niż w analogicznym okresie

roku poprzedniego. Stanowiły one 11,2% całego napływu kobiet do bezrobocia w województwie (przed rokiem – 10,7%).

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		osoby	zmiana w %	
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	13 934	12 804	-1 130	-8,1
z prawem do zasiłku	171	210	39	22,8
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	4 417	4 957	540	12,2
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	1 792	1 108	-684	-38,2

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka stanowiły w I półroczu 2009 roku 6,9% ogółu bezrobotnych kobiet podejmujących pracę (przed rokiem – 9,2%). W omawianym okresie pracę podjęło 1.108 bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Było to o 38,2% mniej niż w I półroczu 2008 r.

6.12. BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA

W końcu I półrocza 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 10.295 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, którzy stanowili 8,6% ogółu bezrobotnych (o 0,1 pkt. proc. mniej niż przed rokiem). Największy udział bezrobotnych z tej kategorii występuje w Grudziądzu (13,3%), najmniejszy – w powiecie radziejowskim (3,5%).

W porównaniu z czerwcem poprzedniego roku liczba bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia wzrosła o 10,3% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych o 11,6%). Wzrost odnotowano w 21 powiatach (od 3,4% w powiecie mogileńskim do 29,7% w powiecie grudziądzkim, w powiecie rypińskim liczebność tej populacji nie zmieniła się, a jedynie w powiecie aleksandrowskim zmniejszyła się (o 5,8%).

Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni - samotni rodzice			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	9 332	10 295	963	10,3
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 132	1 337	205	18,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	343	382	39	11,4
Grudziądz – powiat grodzki	889	1 038	149	16,8
Grudziądz – powiat ziemski	232	301	69	29,7
Toruń – powiat grodzki	675	699	24	3,6
Toruń – powiat ziemski	367	411	44	12,0
Włocławek – powiat grodzki	871	937	66	7,6
Włocławek – powiat ziemski	324	341	17	5,2
Aleksandrów Kujawski	310	292	-18	-5,8
Brodnica	255	267	12	4,7
Chełmno	260	291	31	11,9
Golub-Dobrzyń	156	177	21	13,5
Inowrocław	982	1 027	45	4,6
Lipno	378	415	37	9,8
Mogilno	235	243	8	3,4
Nakło nad Notecią	438	493	55	12,6
Radziejów	96	109	13	13,5
Rypin	205	205	0	0,0
Sępólno Krajeńskie	193	208	15	7,8
Świecie	335	391	56	16,7
Tuchola	193	206	13	6,7
Wąbrzeźno	199	217	18	9,0
Żnin	264	308	44	16,7

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Większość bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia to kobiety (88,1%, wobec 91,7% w końcu czerwca 2008 r.), a prawo do zasiłku posiadało 16,7% tej populacji (przed rokiem – 11,1%).

Analiza struktury bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia według cech społeczno demograficznych wykazała, że pod względem wieku były to przede wszystkim osoby w przedziale 25 – 34 lata (43,7%, przed rokiem – 43,8%), pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły

gimnazjalne i poniżej (43,7%, przed rokiem – 44,6%), pod względem stażu pracy – osoby pracujące wcześniej od 1 do 5 lat (29,3%, przed rokiem – 26,8%) oraz osoby bez stażu pracy (20,7% wobec 22,3% przed rokiem), natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy najliczniejsza była grupa osób przebywających w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (36,7%, wobec 47,0% przed rokiem).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	9 332	100,0	10 295	100,0	963	10,3
wiek						
18 - 24 lata	1 756	18,8	1 970	19,1	214	12,2
25 - 34 lata	4 085	43,8	4 498	43,7	413	10,1
35 - 44 lata	2 289	24,5	2 619	25,4	330	14,4
45 - 54 lata	1 115	11,9	1 108	10,8	-7	-0,6
55 - 59 lat	82	0,9	89	0,9	7	8,5
60 -64 lata	5	0,1	11	0,1	6	120,0
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	730	7,8	894	8,7	164	22,5
1 - 3 miesiące	1 031	11,0	1 442	14,0	411	39,9
3 - 6 miesięcy	1 277	13,7	1 908	18,5	631	49,4
6 - 12 miesięcy	1 912	20,5	2 275	22,1	363	19,0
12 - 24 miesiące	1 587	17,0	1 633	15,9	46	2,9
powyżej 24 miesięcy	2 795	30,0	2 143	20,8	-652	-23,3
wykształcenie						
wyższe	230	2,5	308	3,0	78	33,9
policealne i średnie zawodowe	1 406	15,1	1 531	14,9	125	8,9
średnie ogólnokształcące	723	7,7	868	8,4	145	20,1
zasadnicze zawodowe	2 812	30,1	3 091	30,0	279	9,9
gimnazjalne i poniżej	4 161	44,6	4 497	43,7	336	8,1
staż pracy						
do 1 roku	1 726	18,5	1 810	17,6	84	4,9
1 - 5 lat	2 504	26,8	3 015	29,3	511	20,4
5 - 10 lat	1 517	16,3	1 687	16,4	170	11,2
10 - 20 lat	1 159	12,4	1 271	12,3	112	9,7
20 - 30 lat	330	3,5	357	3,5	27	8,2
30 lat i więcej	14	0,2	20	0,2	6	42,9
bez stażu	2 082	22,3	2 135	20,7	53	2,5

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 6.453 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (o 23,1% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Stanowili oni 6,7% całego napływu do bezrobocia w województwie. W I półroczu 2008 roku – 6,8%).

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		zmiana		w %
		osoby		
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	9 332	10 295	963	10,3
kobiety	8 561	9 068	507	5,9
z prawem do zasiłku	1 034	1 724	690	66,7
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	5 244	6 453	1 209	23,1
kobiety	4 393	5 106	713	16,2
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	2 477	2 050	-427	-17,2
kobiety	2 099	1 663	-436	-20,8

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia stanowili w I półroczu 2009 roku 5,9% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę (o 0,1 pkt. proc. mniej niż przed rokiem). W omawianym okresie pracę podjęło 1.663 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (o 17,2% mniej niż w I półroczu 2008 roku).

6.13. BEZROBOTNI, KTÓRZY PO ODBYCIU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI NIE PODJĘLI ZATRUDNIENIA

W końcu I półrocza 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 1.611 bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, którzy stanowili 1,3% ogółu bezrobotnych (tak samo jak w końcu I półrocza 2008 roku. Największy udział bezrobotnych z tej kategorii występuje w Toruniu (2,7%), najmniejszy – w powiecie rypińskim (0,3%).

W porównaniu z końcem I półrocza poprzedniego roku liczba bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia wzrosła o 15,1% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych o 11,6%). Wzrost odnotowano w 17 powiatach (od 9,8% we Włocławku do 220,0% w powiecie radziejowskim, w dwóch powiatach – sępoleńskim i tucholskim – liczebność tej populacji nie zmieniła się, natomiast w 4 powiatach odnotowano w tym zakresie spadki: od 14,5% w powiecie nakielskim do 35,7% w powiecie rypińskim.

Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	1 400	1 611	211	15,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	132	154	22	16,7
Bydgoszcz – powiat ziemski	30	36	6	20,0
Grudziądz – powiat grodzki	175	202	27	15,4
Grudziądz – powiat ziemski	24	33	9	37,5
Toruń – powiat grodzki	153	183	30	19,6
Toruń – powiat ziemski	77	86	9	11,7
Włocławek – powiat grodzki	163	179	16	9,8
Włocławek – powiat ziemski	43	55	12	27,9
Aleksandrów Kujawski	52	41	-11	-21,2
Brodnica	18	32	14	77,8
Chełmno	46	59	13	28,3
Golub-Dobrzyń	28	38	10	35,7
Inowrocław	158	186	28	17,7
Lipno	30	46	16	53,3
Mogilno	37	44	7	18,9
Nakło nad Notecią	55	47	-8	-14,5
Radziejów	5	16	11	220,0
Rypin	14	9	-5	-35,7
Sępólno Krajeńskie	25	25	0	0,0
Świecie	36	45	9	25,0
Tuchola	11	11	0	0,0
Wąbrzeźno	51	39	-12	-23,5
Żnin	37	45	8	21,6

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Większość bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia to mężczyźni (94,9%, wobec 94,5% w końcu czerwca 2008 r.), a prawo do zasiłku posiada 5,4% tej populacji (przed rokiem – 4,8%).

Analiza struktury bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia według cech społeczno demograficznych wykazuje, że pod względem wieku są to przede wszystkim osoby w przedziale 45 – 54 lata (28,7% wobec 32,9% przed rokiem), pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (64,1%, przed rokiem – 63,6%), pod względem stażu pracy – osoby pracujące wcześniej od 1 do 5 lat (28,6%, przed rokiem – 32,1%),

natomiast pod względem czasu pozostawania bez pracy – osoby przebywające w rejestrach pup od 3 do 6 miesięcy (19,2%).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	1 400	100,0	1 611	100,0	211	15,1
wiek						
18 - 24 lata	94	6,7	105	6,5	11	11,7
25 - 34 lata	339	24,2	439	27,3	100	29,5
35 - 44 lata	341	24,4	399	24,8	58	17,0
45 - 54 lata	460	32,9	463	28,7	3	0,7
55 - 59 lat	126	9,0	151	9,4	25	19,8
60 -64 lata	40	2,9	54	3,4	14	35,0
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	187	13,4	243	15,1	56	29,9
1 - 3 miesiące	234	16,7	309	19,2	75	32,1
3 - 6 miesięcy	252	18,0	388	24,1	136	54,0
6 - 12 miesięcy	286	20,4	309	19,2	23	8,0
12 - 24 miesiące	177	12,6	180	11,2	3	1,7
powyżej 24 miesięcy	264	18,9	182	11,3	-82	-31,1
wykształcenie						
wyższe	10	0,7	6	0,4	-4	-40,0
policealne i średnie zawodowe	56	4,0	68	4,2	12	21,4
średnie ogólnokształcące	24	1,7	25	1,6	1	4,2
zasadnicze zawodowe	420	30,0	479	29,7	59	14,0
gimnazjalne i poniżej	890	63,6	1 033	64,1	143	16,1
staż pracy						
do 1 roku	350	25,0	397	24,6	47	13,4
1 - 5 lat	450	32,1	461	28,6	11	2,4
5 - 10 lat	186	13,3	226	14,0	40	21,5
10 - 20 lat	150	10,7	210	13,0	60	40,0
20 - 30 lat	66	4,7	81	5,0	15	22,7
30 lat i więcej	7	0,5	8	0,5	1	14,3
bez stażu	191	13,6	228	14,2	37	19,4

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

W I półroczu 2008 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 1.564 bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia (o 21,2% więcej niż w I półroczu 2008 r.). Stanowili oni 1,6% całego napływu do bezrobocia w województwie (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 1,7%).

Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia stanowili w I półroczu 2009 roku 0,6% ogółu bezrobotnych

podejmujących pracę (przed rokiem – 0,8%). W omawianym okresie pracę podjęło 195 bezrobotnych z tej kategorii (o 43,6% mniej niż w I półroczu 2008 r.).

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		zmiana		w %
	osoby			
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	1 400	1 611	211	15,1
kobiety	77	82	5	6,5
z prawem do zasiłku	67	87	20	29,9
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	1 290	1 564	274	21,2
kobiety	52	67	15	28,8
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	346	195	-151	-43,6
kobiety	12	8	-4	-33,3

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

6. 14. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych było 4.495 bezrobotnych niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne stanowiły w końcu czerwca 2009 roku 4,1% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem – 3,6%). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 1,3% w powiecie lipnowskim do 8,1% w powiecie wąbrzeskim.

W odniesieniu do końca I półrocza 2008 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wzrosła 27,4% (przy ogólnym wzroście liczby bezrobotnych o 11,6%). Wzrost odnotowano we wszystkich powiatach: od 0,8% w powiecie brodnickim do 104,0% w powiecie mogileńskim.

Bezrobotni niepełnosprawni. Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni			
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
	liczba	zmiana	w %	
Województwo razem	3 881	4 945	1 064	27,4
Bydgoszcz – powiat grodzki	703	820	117	16,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	183	192	9	4,9
Grudziądz – powiat grodzki	202	284	82	40,6
Grudziądz – powiat ziemski	46	61	15	32,6
Toruń – powiat grodzki	345	521	176	51,0
Toruń – powiat ziemski	111	158	47	42,3
Włocławek – powiat grodzki	218	312	94	43,1
Włocławek – powiat ziemski	53	94	41	77,4
Aleksandrów Kujawski	137	146	9	6,6
Brodnica	120	121	1	0,8
Chełmno	93	111	18	19,4
Golub-Dobrzyń	71	93	22	31,0
Inowrocław	426	455	29	6,8
Lipno	53	75	22	41,5
Mogilno	50	102	52	104,0
Nakło nad Notecią	208	266	58	27,9
Radziejów	63	68	5	7,9
Rypin	109	153	44	40,4
Sępólno Krajeńskie	120	161	41	34,2
Świecie	164	222	58	35,4
Tuchola	179	205	26	14,5
Wąbrzeźno	133	201	68	51,1
Żnin	94	124	30	31,9

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Udział kobiet w populacji bezrobotnych niepełnosprawnych wyniósł 51,4% (o 3,6 pkt. proc. mniej niż przed rokiem), a prawo do zasiłku posiadało 26,2% tej populacji (o 3,8 pkt. proc. więcej niż przed rokiem).

Największą grupę wśród bezrobotnych niepełnosprawnych pod względem wieku stanowią osoby znajdujące się w przedziale 45 – 54 lata (36,5%, wobec 38,3% przed rokiem).

Cechy społeczno - demograficzne bezrobotnych niepełnosprawnych. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	
					w osobach	w %
Ogółem	3 881	100,0	4 945	100,0	1 064	27,4
wiek						
18 - 24 lata	410	10,6	505	10,2	95	23,2
25 - 34 lata	687	17,7	873	17,7	186	27,1
35 - 44 lata	651	16,8	845	17,1	194	29,8
45 - 54 lata	1 485	38,3	1 805	36,5	320	21,5
55 - 59 lat	575	14,8	796	16,1	221	38,4
60 -64 lata	73	1,9	121	2,4	48	65,8
czas pozostawania bez pracy						
do 1 miesiąca	403	10,4	475	9,6	72	17,9
1 - 3 miesiące	547	14,1	784	15,9	237	43,3
3 - 6 miesięcy	637	16,4	971	19,6	334	52,4
6 - 12 miesięcy	771	19,9	1 090	22,0	319	41,4
12 - 24 miesiące	558	14,4	646	13,1	88	15,8
powyżej 24 miesięcy	965	24,9	979	19,8	14	1,5
wykształcenie						
wyższe	85	2,2	129	2,6	44	51,8
policealne i średnie zawodowe	684	17,6	830	16,8	146	21,3
średnie ogólnokształcące	295	7,6	348	7,0	53	18,0
zasadnicze zawodowe	1 332	34,3	1 761	35,6	429	32,2
gimnazjalne i poniżej	1 485	38,3	1 877	38,0	392	26,4
staż pracy						
do 1 roku	471	12,1	519	10,5	48	10,2
1 - 5 lat	657	16,9	859	17,4	202	30,7
5 - 10 lat	549	14,1	711	14,4	162	29,5
10 - 20 lat	788	20,3	1 067	21,6	279	35,4
20 - 30 lat	767	19,8	987	20,0	220	28,7
30 lat i więcej	171	4,4	248	5,0	77	45,0
bez stażu	478	12,3	554	11,2	76	15,9

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Pod względem stażu pracy wśród bezrobotnych niepełnosprawnych dominowały osoby pracujące poprzednio od 10 do 20 i od 20 do 30 lat. Łącznie stanowiły one 41,6% tej populacji (przed rokiem – 40,1%).

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najwięcej było osób, które ukończyły zaledwie szkoły gimnazjalne i poniżej (38,0% wobec 38,3% przed rokiem) oraz zasadnicze szkoły zawodowe (35,6%, przed rokiem – 34,5%).

Osoby pozostające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 32,9% populacji bezrobotnych niepełnosprawnych (przed rokiem – 39,2%).

W I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowały się 4.284 osoby niepełnosprawne. Stanowiło to 4,4% całego napływu do bezrobocia w województwie (w analogicznym okresie roku poprzedniego było to odpowiednio: 3.522 osoby i 4,6%). W tym samym czasie pracę podjęły 1.324 osoby z tej grupy bezrobotnych, co stanowiło 3,8% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (wobec 1.494 osób i 3,6% w I półroczu 2008 r.).

Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009	zmiana	
	osoby		w %	
<i>stan w końcu czerwca</i>				
razem	3 881	4 945	1 064	27,4
kobiety	2 133	2 540	407	19,1
z prawem do zasiłku	870	1 297	427	49,1
<i>nowe rejestracje w I półroczu</i>				
razem	3 522	4 284	762	21,6
kobiety	1 772	2 041	269	15,2
<i>podjęcia pracy w I półroczu</i>				
razem	1 494	1 324	-170	-11,4
kobiety	720	672	-48	-6,7

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Poza niepełnosprawnymi bezrobotnymi w rejestrach powiatowych urzędów pracy znajdowały się również 1.764 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy (nie mają statusu bezrobotnych). W porównaniu z końcem I półrocza 2008 roku populacja ta wzrosła o 3,0%.

6.15. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU I WYKSZTAŁCENIA

Wśród bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim **wzrastają udziały ludzi młodych**: w końcu czerwca 2009 roku ponad połowa bezrobotnych – 51,8% – nie ukończyła 35 roku życia (od 42,5% we Włocławku do 60,1% w powiecie tucholskim). Właśnie w grupach młodszych bezrobotnych odnotowano największe wzrosty liczby bezrobotnych: o 25,2% wzrosła liczba bezrobotnych będących w wieku 18 – 24 lata, a o 14,6% – grupa osób w wieku 25 – 34 lata. Niewielki spadek odnotowano jedynie wśród bezrobotnych w wieku 45 – 54 lata (o 0,8%).

Bezrobotni według wieku. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	w %
Ogółem	106 952	100,0	119 395	100,0	12 443	11,6
z tego w grupach wieku:						
18 - 24 lata	21 650	20,2	27 105	22,7	5 455	25,2
25 - 34 lata	30 348	28,4	34 785	29,1	4 437	14,6
35 - 44 lata	21 067	19,7	23 350	19,6	2 283	10,8
45 - 54 lata	25 635	24,0	25 442	21,3	-193	-0,8
55 - 59 lat	7 137	6,7	7 485	6,3	348	4,9
60 lat i więcej	1 115	1,0	1 228	1,0	113	10,1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Analiza struktury bezrobotnych pod względem **wykształcenia** wykazała, że w dalszym ciągu najbardziej liczne były grupy osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym. Łącznie stanowiły one 64,1% ogółu bezrobotnych (wobec 66,5% przed rokiem). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 53,9% w Toruniu do 74,3% w powiecie grudziądzkim. W odniesieniu do końca czerwca poprzedniego roku **wzrost liczby bezrobotnych wystąpił we wszystkich kategoriach bezrobotnych według wykształcenia, jednakże największą dynamikę odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (wzrost o 37,3%) oraz średnim ogólnokształcącym (o 24,8%)**. W konsekwencji – odnotowano spadek udziału grup bezrobotnych z niższym poziomem wykształcenia, natomiast wzrosły nieznacznie udziały osób z wykształceniem średnim i wyższym.

Bezrobotni według wykształcenia. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	w %
Ogółem	106 952	100,0	119 395	100,0	12 443	11,6
z tego z wykształceniem:						
wyższym	4 818	4,5	6 614	5,5	1 796	37,3
policealnym i średnim zawodowym	21 021	19,7	23 743	19,9	2 722	12,9
średnim ogólnokształcącym	9 963	9,3	12 437	10,4	2 474	24,8
zasadniczym zawodowym	33 453	31,3	37 179	31,1	3 726	11,1
gimnazjalnym i poniżej	37 697	35,2	39 422	33,0	1 725	4,6

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

6. 16. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Najbardziej liczną grupą bezrobotnych według **stażu pracy** była w końcu czerwca 2009 r. grupa osób, które pracowały od 1 roku do 5 lat (23,8%, wobec 21,6% przed rokiem), natomiast najmniej liczną była grupa osób, które pracowały 30 lat i dłużej (2,6%, wobec 2,2% przed rokiem). Jednocześnie były to grupy, wśród których odnotowano najbardziej dynamiczny wzrost populacji.

Bezrobotni według stażu pracy. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	w %
Ogółem	106 952	100,0	119 395	100,0	12 443	11,6
z tego ze stażem pracy:						
do 1 roku	15 614	14,6	16 817	14,1	1 203	7,7
1 - 5 lat	23 084	21,6	28 413	23,8	5 329	23,1
5 - 10 lat	15 646	14,6	17 459	14,6	1 813	11,6
10 - 20 lat	17 144	16,0	18 749	15,7	1 605	9,4
20 - 30 lat	11 038	10,3	12 352	10,3	1 314	11,9
30 i więcej	2 405	2,2	3 109	2,6	704	29,3
bez stażu	22 021	20,6	22 496	18,8	475	2,2

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Osoby dotychczas niepracujące stanowiły 18,8% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 20,6%). Wskaźnik ten waha się w poszczególnych powiatach od 10,4% w Toruniu do 32,9% w powiecie radziejowskim.

W porównaniu z końcem czerwca 2008 roku struktura bezrobotnych według stażu pracy nie uległa istotnym zmianom: nieznacznie spadły udziały osób dotychczas niepracujących oraz ze stażem pracy do 1 roku i od 10 do 20 lat, natomiast wzrosły udziały osób o stażu pracy od 1 roku do 5 lat oraz powyżej 30 lat.

Analiza bezrobotnych według **czasu pozostawania bez pracy** wykazała, że wśród bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim wciąż największą grupę stanowiły osoby, które w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawały dłużej niż 12 miesięcy (nieprzerwanie od dnia ostatniej rejestracji). Takie osoby stanowiły 29,8% ogółu (od 16,4% w Toruniu do 43,7% w powiecie nakielskim. Jednakże, w odniesieniu do końca czerwca 2008 roku udział tej grupy zmniejszył się (o 13,8 pkt. proc.), natomiast udziały grup bezrobotnych krócej oczekujących na pracę wzrosły (najbardziej – o 6,6 pkt. proc. wzrósł udział osób oczekujących na pracę od 3 do 6 miesięcy; udziały pozostałych grup wzrosły o 1,5 pkt. proc.).

W odniesieniu do końca czerwca poprzedniego roku jedynie wśród bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 24 miesiące odnotowano spadek liczebności – o 35,3%, w pozostałych przedziałach wystąpiły w tym zakresie wzrosty:

od 2,5% w kategorii pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy, do 64,0% wśród osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy.

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	osoby	%	osoby	%	zmiana	w %
Ogółem	106 952	100,0	119 395	100,0	12 443	11,6
z tego						
do 1 miesiąca	10 635	9,9	13 885	11,6	3 250	30,6
1 - 3 miesiące	14 008	13,1	20 338	17,0	6 330	45,2
3 - 6 miesięcy	15 094	14,1	24 761	20,7	9 667	64,0
6 - 12 miesięcy	20 546	19,2	24 811	20,8	4 265	20,8
12 - 24 miesięcy	14 266	13,3	14 622	12,2	356	2,5
powyżej 24 miesięcy	32 403	30,3	20 978	17,6	-11 425	-35,3

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

6. 17. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY

Od 2009 roku dane o bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004. Jak podaje GUS* „zmiany klasyfikacji wynikają z potrzeby harmonizacji statystyk gospodarczych w ramach Unii Europejskiej i zgodności z obowiązującymi standardami na poziomie światowym oraz potrzeby uwzględnienia nowych rodzajów działalności, które pojawiły się w gospodarce w ciągu ostatnich lat. Wprowadzone zmiany w klasyfikacji PKD 2007 w stosunku do klasyfikacji PKD 2004 wynikają przede wszystkim ze zmian zakresowych, polegających na wprowadzeniu nowych grupowań rodzajów działalności (uwzględnienie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciach rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. Spowodowało to, że w PKD 2007 wyróżnia się m. in. 21 sekcji i 88 działów, a w PKD 2004 – 17 sekcji i 62 działy.” Z tego względu również dane dotyczące bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy nie mogą być porównywane z danymi za okresy wcześniejsze.

W końcu I półrocza 2009 r. wśród bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim dominowały osoby, które poprzednio pracowały (według PKD 2007) w *Przetwórstwie przemysłowym* – 21,9% ogółu oraz w *Handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle* – 13,8% ogółu. Dla 4,3% ogółu bezrobotnych powiatowe urzędy pracy nie mogły zidentyfikować rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.

* Biuletyn Statystyczny nr 6/2009 str. 6 http://www.stat.gov.pl/gus/5840_738_PLK_HTML.htm

Wśród osób bezrobotnych, które w I półroczu 2009 roku zarejestrowały się w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne (napływ), dominowali pracownicy wywodzący się z następujących sekcji PKD 2007:

- przetwórstwo przemysłowe – 21,2%,
- handel hurtowy i detaliczny... – 13,6%,
- budownictwo – 8,8%,
- pozostała działalność usługowa – 6,6%,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne – 5,3%.

Dla 4,6% osób zgłaszających się do PUP nie można było określić rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.

6. 18. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

Analiza struktury bezrobotnych pod względem zawodów, jakimi dysponowali wykazała, że w dalszym ciągu największą grupę stanowiły osoby, które nie legitymowały się żadnym zawodem – 26.648 osób (22,3% ogółu bezrobotnych). W porównaniu z końcem I półrocza 2008 roku grupa ta wzrosła o 20,4%, a jej udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 1,6 pkt. proc.

Zawody najczęściej występujące wśród bezrobotnych (grupy elementarne). Stan w końcu okresu

Grupa zawodów		I półrocze 2008		I półrocze 2009	
kod	nazwa	osoby	%	osoby	%
9999	Razem	106 952	100,0	119 395	100,0
0000	Bez zawodu	22 133	20,7	26 648	22,3
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	10 511	9,8	10 421	8,7
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	3 957	3,7	3 844	3,2
7222	Ślusarze i pokrewni	2 689	2,5	3 550	3,0
5122	Kucharze	2 957	2,8	3 153	2,6
7433	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	2 748	2,6	2 807	2,4
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	2 669	2,5	2 728	2,3
9132	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	2 917	2,7	2 462	2,1
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych (zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych)	1 814	1,7	2 431	2,0
9141	Gospodarze budynków	2 224	2,1	2 253	1,9

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Spośród najliczniejszych grup bezrobotnych, w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, najbardziej wzrosła liczebność grup: *Mechanicy pojazdów samochodowych* (o 34,0%) oraz *Ślusarze i pokrewni* (o 32,0%), natomiast najbardziej zmniejszyła się grupa: *Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne* (o 15,6%).

**Zawody najczęściej występujące wśród noworejestrowanych bezrobotnych
w I półroczu 2009 roku (grupy elementarne)**

Grupa zawodów		I półrocze 2008		I półrocze 2009	
kod	nazwa	osoby	%	osoby	%
9999	Razem	77 048	100,0	97 030	100,0
0000	Bez zawodu	19 516	25,3	24 265	25,0
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	5 824	7,6	6 907	7,1
7222	Ślusarze i pokrewni	2 208	2,9	3 230	3,3
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2 833	3,7	2 941	3,0
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych* (zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych)	1 818	2,4	2 500	2,6
5122	Kucharze	1 887	2,4	2 308	2,4
3115	Technicy mechanicy	1 413	1,8	1 825	1,9
7422	Stolarze i pokrewni	1 373	1,8	1 817	1,9
7121	Murarze i pokrewni	1 278	1,7	1 748	1,8
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1 341	1,7	1 689	1,7

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Wśród osób, które w I półroczu 2009 roku zarejestrowały się w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne najwięcej było osób bez zawodu (25,0% całego napływu). W porównaniu z I półroczem 2008 roku populacja ta wzrosła o 24,3%, ale jej udział w napływie ogółem spadł o 5,0 pkt. proc.

Wzrost liczby noworejestrujących się bezrobotnych odnotowano we wszystkich najliczniejszych grupach zawodowych: największy – o 37,5% – w grupie *Mechanicy pojazdów samochodowych*, najmniejszy – o 3,8% – w grupie *Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani*.

7. PODSUMOWANIE

1. **Według stanu w dniu 30 czerwca 2009 roku w regionie zarejestrowanych pozostawało 119.395 bezrobotnych. Było to o 11,6% (12.443 osoby) więcej niż w końcu czerwca roku poprzedniego** (w Polsce wzrost ten wyniósł 14,0%) i o 8,3% (9.139 osób) więcej niż w grudniu 2008 r. (w Polsce w tym czasie wzrost wyniósł 12,5%).
2. **Wskaźnik stopy bezrobocia** (charakteryzujący udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo **dla województwa kujawsko-pomorskiego wyniósł w czerwcu 2009 r. 14,4%. W porównaniu z czerwcem'08 stopa bezrobocia w województwie wzrosła o 1,4 pkt. proc.** (w tym samym czasie w Polsce wskaźnik ten wzrósł o 1,3 pkt. proc. i wyniósł 10,7%), natomiast w odniesieniu do grudnia'2008 wzrost wyniósł 1,0 pkt. proc.(w tym samym czasie w Polsce stopa bezrobocia zwiększyła się o 1,2 pkt. proc.).
3. **Najważniejsze zjawiska zachodzące na regionalnym rynku pracy w I półroczu 2009 r. w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego to:**
 - **większy napływ niż odpływ z bezrobocia:** w urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowało się 97.030 bezrobotnych (o 19.982 osoby, czyli 25,9% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). O 40,8% (5.281 osób) wzrosła liczba osób rejestrujących się jako bezrobotne po raz pierwszy, natomiast o 22,9% (14.701 osób) wzrosła liczba osób rejestrujących się po raz kolejny. W tym samym czasie z rejestrów wyłączono 87.891 bezrobotnych (o 5.448 osób czyli 5,8% mniej niż w roku poprzednim).
 - **mniejsza liczba podjęć pracy przez bezrobotnych:** pracę podjęło 35.006 bezrobotnych (o 6.157 osób, czyli 15,0% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył głównie zatrudnienia niesubsydiowanego (o 17,2%), zatrudnienie subsydiowane zmniejszyło się ogólnie o 6,0%, a wzrost odnotowano jedynie wśród osób podejmujących działalność gospodarczą (o 35,7%).
 - **wzrost liczby bezrobotnych objętych aktywizacją:** z innych – niż zatrudnienie – form aktywizacji skorzystało 18.968 bezrobotnych (o 1.401 osób, czyli 8,0% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost dotyczył osób podejmujących szkolenia (rozpoczęło je 5.886 bezrobotnych – o 19,1% więcej niż w I półroczu 2008 r.) i staże (8.950 osób – o 67,1% więcej), zmniejszyła się natomiast liczba bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne (3.799 osób, o 5,4% mniej) i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy/przygotowanie zawodowe dorosłych (304 osoby – o 90,7% mniej).
 - **mniejsza liczba ofert pracy:** powiatowe urzędy pracy w województwie kujawsko-pomorskim pozyskały 30.459 ofert pracy. Było to o 17,9% ofert mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył głównie zatrudnienia niesubsydiowanego: takich ofert wpłynęło 8.581 (o 42,7% mniej), natomiast liczba ofert na prace subsydiowane zmniejszyła się tylko o 1,1% i wyniosła ostatecznie 21.878.
 - **wzrost zapowiedzi zwolnień z przyczyn zakładów pracy:** pracodawcy w województwie kujawsko-pomorskim 82 razy zgłaszali do powiatowych

- urzędów pracy zamiar zwolnienia łącznie 2.039 pracowników (w I półroczu roku poprzedniego było to odpowiednio: 18 zgłoszeń i 1.246 osób).
- **wzrost liczby bezrobotnych** w większości kategorii bezrobotnych, zwłaszcza wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy: najtrudniejsza sytuacja w tym zakresie występuje **wśród osób młodych** (wzrost subpopulacji o 25,2%), **absolwentów szkół** (wzrost o 42,5%) oraz **niepełnosprawnych** (wzrost o 27,4%). **Spadek liczby bezrobotnych** odnotowano jedynie wśród **długotrwale bezrobotnych** (o 16,2%) oraz – nieznaczny – wśród **kobiet** (o 0,9%).
 - **bardzo duży wzrost liczby bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku** – w ciągu roku subpopulacja ta zwiększyła się o 55,2%. Udział tej grupy w bezrobotnych ogółem wyniósł w końcu czerwca 2009 roku 24,4%. Zasiłek pobierało 20,1% bezrobotnych kobiet i 29,8% bezrobotnych mężczyzn.
4. W I półroczu 2009 roku **wydatki Funduszu Pracy** w województwie kujawsko-pomorskim **wyniosły 204,954,0 tys. zł.** Było to o 25,7% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek dotyczył jedynie kwot przeznaczonych na wypłatę świadczeń integracyjnych (o 38,2%). Wzrosły natomiast wydatki na zasiłki dla bezrobotnych (o 30,2%), dodatki aktywizacyjne (o 17,3%) oraz na programy na rzecz promocji zatrudnienia (o 23,3%).

TABELA 1. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	I półrocze 2008		I półrocze 2009	
	w liczbach		wzrost/spadek	
	I półrocze 2008	I półrocze 2008 = 100%	I półrocze 2008 = 100%	
Ogółem	106 952	119 395	12 443	111,6
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	84 931	96 899	11 968	114,1
w tym				
zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy	1 707	1 833	126	107,4
- osoby dotychczas niepracujące	22 021	22 496	475	102,2
Mężczyźni	39 634	52 681	13 047	132,9
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	33 649	45 126	11 477	134,1
w tym				
zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy	520	826	306	158,8
- osoby dotychczas nie pracujące	5 985	7 555	1 570	126,2
Kobiety	67 318	66 714	-604	99,1
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	51 282	51 773	491	101,0
w tym				
zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy	1 187	1 007	-180	84,8
- osoby dotychczas niepracujące	16 036	14 941	-1 095	93,2

TABELA 2. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO WG PLCI - stan w dniu 30.06.2009 r.

Wyszególnienie	Powiat																								
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW Kujawski	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCLAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEZNO	ZNIN
Ogółem bezrobotni	10 529	3 721	7 787	3 236	6 671	5 656	8 249	3 620	3 085	13 415	5 784	3 634	5 515	3 145	2 828	3 056	5 483	2 788	2 477	5 503					
Mezcyźni	5 167	1 705	3 454	1 332	3 362	2 625	3 633	1 659	1 485	5 672	2 588	1 323	2 360	1 492	1 078	1 278	2 231	1 268	1 083	1 998					
Kobiety	5 362	2 016	4 333	1 904	3 309	3 031	4 616	1 961	1 600	7 743	3 196	2 311	3 155	1 653	1 750	1 778	3 252	1 520	1 394	3 505					
Ogółem bezrobotni	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0					
Mezcyźni	44,1	45,8	44,4	41,2	50,4	46,4	44,0	45,8	48,1	42,3	44,7	36,4	42,8	47,4	38,1	41,8	40,7	45,5	43,7	36,3					
Kobiety	55,9	54,2	55,6	58,8	49,6	53,6	56,0	54,2	51,9	57,7	55,3	63,6	57,2	52,6	61,9	58,2	59,3	54,5	56,3	63,7					

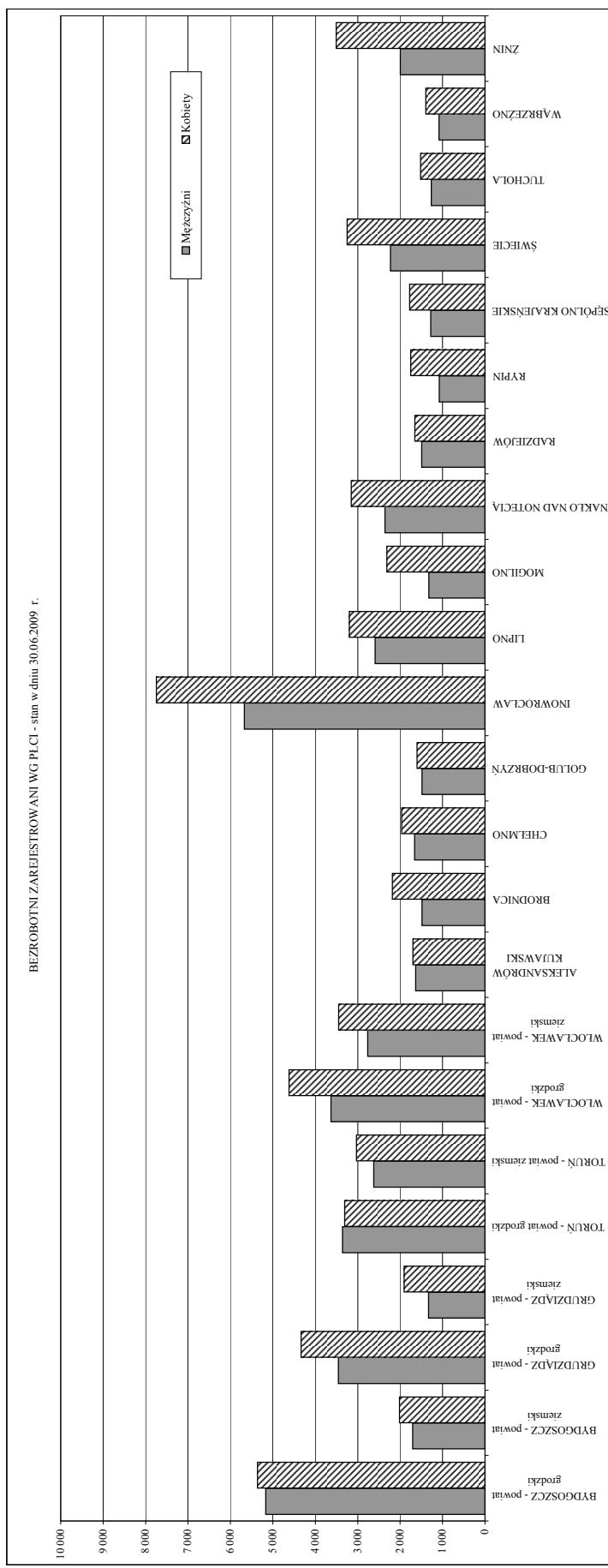

TABELA 3. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY PRAWO DO ZASIŁKU
Stan w końcu okresu

POWIAT	I półrocze 2008	I półrocze 2009	
			zmiana
w liczbach bezwzględnych			
Województwo razem	18 753	29 105	10 352
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 313	2 789	1 476
Bydgoszcz – powiat ziemski	482	1 067	585
Grudziądz – powiat grodzki	1 054	1 876	822
Grudziądz – powiat ziemski	508	808	300
Toruń – powiat grodzki	955	1 730	775
Toruń – powiat ziemski	1 008	1 769	761
Włocławek – powiat grodzki	1 049	1 178	129
Włocławek – powiat ziemski	834	1 339	505
Aleksandrów Kujawski	531	751	220
Brodnica	687	830	143
Chełmno	530	1 063	533
Golub-Dobrzyń	489	884	395
Inowrocław	2 448	3 149	701
Lipno	917	1 226	309
Mogilno	712	891	179
Nakło nad Notecią	1 080	1 647	567
Radziejów	425	611	186
Rypin	436	687	251
Sępólno Krajeńskie	539	772	233
Świecie	835	1 154	319
Tuchola	534	804	270
Wąbrzeźno	430	716	286
Żnin	957	1 364	407

**TABELA 5. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ Z PRZYCZYŃ DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
WEDŁUG SEKCJI PKD 2007 W I PÓŁROCZU 2009 R.**

Sekcja PKD 2007		Liczba zgłoszeń	Liczba osób przewidzianych do zwolnienia
nazwa	symbol		
Razem województwo		82	2 039
Rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo	A	0	0
Górnictwo i wydobywanie	B	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	C	16	1 496
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	D	0	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	E	0	0
Budownictwo	F	0	0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	G	7	108
Transport i gospodarka magazynowa	H	13	189
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	I	0	0
Informacja i komunikacja	J	1	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	K	40	142
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	L	0	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	M	1	5
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	N	3	77
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	O	0	0
Edukacja	P	1	21
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Q	0	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	R	0	0
Pozostała działalność usługowa	S	0	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	T	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	U	0	0

Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie dodatkowych informacji Powiatowych Urzędów Pracy

TABELA 6. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
Stan w końcu okresu

Powiaty	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia		
	I półrocze 2008	I półrocze 2009		I półrocze 2008	I półrocze 2009	
			zmiana			zmiana (w pkt. proc.)
	osoby			%		
Polska	1 455 321	1 658 650	203 329	9,4	10,7	1,3
Województwo razem	106 952	119 395	12 443	13,0	14,4	1,4
Bydgoszcz – powiat grodzki	8 650	10 529	1 879	5,2	6,3	1,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 905	3 721	816	8,6	10,8	2,2
Grudziądz – powiat grodzki	6 332	7 787	1 455	17,8	21,1	3,3
Grudziądz – powiat ziemski	3 014	3 236	222	21,4	22,7	1,3
Toruń – powiat grodzki	5 519	6 671	1 152	6,0	7,2	1,2
Toruń – powiat ziemski	4 814	5 656	842	15,3	17,6	2,3
Włocławek – powiat grodzki	7 212	8 249	1 037	12,7	14,4	1,7
Włocławek – powiat ziemski	5 585	6 210	625	18,2	19,9	1,7
Aleksandrów Kujawski	3 520	3 332	-188	16,6	15,9	-0,7
Brodnica	3 933	3 671	-262	13,2	12,5	-0,7
Chełmno	2 729	3 620	891	15,9	20,2	4,3
Golub-Dobrzyń	2 623	3 085	462	16,1	18,5	2,4
Inowrocław	12 422	13 415	993	19,0	20,3	1,3
Lipno	5 289	5 784	495	21,1	22,7	1,6
Mogilno	3 445	3 634	189	19,1	20,0	0,9
Nakło nad Notecią	5 552	5 515	-37	19,7	19,7	0,0
Radziejów	2 982	3 145	163	17,7	18,6	0,9
Rypin	2 907	2 828	-79	16,2	15,9	-0,3
Sępólno Krajeńskie	2 838	3 056	218	19,7	21,0	1,3
Świecie	5 032	5 483	451	13,9	15,0	1,1
Tuchola	2 385	2 788	403	14,4	16,5	2,1
Wąbrzeźno	2 441	2 477	36	18,8	19,1	0,3
Żnin	4 823	5 503	680	19,8	22,1	2,3

TABELA 7. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
Stan w końcu okresu

POWIATY	I półrocze 2008	I półrocze 2009		
		wzrost/spadek		
	osoby	w osobach	w %	
Województwo razem	48 510	52 211	3 701	7,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	0	0	x	x
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 041	2 423	382	18,7
Grudziądz – powiat grodzki	0	0	x	x
Grudziądz – powiat ziemski	2 531	2 735	204	8,1
Toruń – powiat grodzki	0	0	x	x
Toruń – powiat ziemski	3 819	4 246	427	11,2
Włocławek – powiat grodzki	0	0	x	x
Włocławek – powiat ziemski	4 287	4 716	429	10,0
Aleksandrów Kujawski	2 051	1 859	-192	-9,4
Brodnica	2 177	2 033	-144	-6,6
Chełmno	1 487	2 134	647	43,5
Golub-Dobrzyń	1 600	1 803	203	12,7
Inowrocław	4 393	4 719	326	7,4
Lipno	3 710	4 151	441	11,9
Mogilno	2 108	2 096	-12	-0,6
Nakło nad Notecią	3 146	3 084	-62	-2,0
Radziejów	2 187	2 329	142	6,5
Rypin	1 753	1 638	-115	-6,6
Sępólno Krajeńskie	1 705	1 797	92	5,4
Świecie	3 527	3 835	308	8,7
Tuchola	1 765	1 969	204	11,6
Wąbrzeźno	1 428	1 471	43	3,0
Żnin	2 795	3 173	378	13,5

TABELA 8. BEZROBOTNI ZAMIESZKAŁI NA WSI WEDŁUG PLCI

Wyszczególnienie	Powiat																Województwo razem						
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAŃSKI	BRONICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ		RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEZNO
	30 czerwca 2008 r.																						
ogółem bezrobotni	8 650	2 905	6 332	3 014	5 519	4 814	7 212	5 585	3 520	3 933	2 729	2 623	12 422	5 289	3 445	5 552	2 982	2 907	2 838	5 032	2 385	2 441	4 823
w tym:																							
zamieszkałi na wsi	0	2 041	0	2 531	0	3 819	0	4 287	2 051	2 177	1 487	1 600	4 393	3 710	2 108	3 146	2 187	1 753	1 705	3 527	1 765	1 428	2 795
% w ogółem	0,0	70,3	0,0	84,0	0,0	79,3	0,0	76,8	58,3	55,4	54,5	61,0	35,4	70,1	61,2	56,7	73,3	60,3	60,1	70,1	74,0	58,5	58,0
z tego:																							
mężczyźni	0	756	0	800	0	1 557	0	1 583	812	635	561	591	1 698	1 468	629	992	941	548	557	1 122	572	558	828
% w zamiesz. na wsi	x	37,0	x	31,6	x	40,8	x	36,9	39,6	29,2	37,7	36,9	38,7	39,6	29,8	31,5	43,0	31,3	32,7	31,8	32,4	39,1	29,6
kobiety	0	1 285	0	1 731	0	2 262	0	2 704	1 239	1 542	926	1 009	2 695	2 242	1 479	2 154	1 246	1 205	1 148	2 405	1 193	870	1 967
% w zamiesz. na wsi	x	63,0	x	68,4	x	59,2	x	63,1	60,4	70,8	62,3	63,1	61,3	60,4	70,2	68,5	57,0	68,7	67,3	68,2	67,6	60,9	70,4
	30 czerwca 2009 r.																						
ogółem bezrobotni	10 529	3 721	7 787	3 236	6 671	5 656	8 249	6 210	3 332	3 671	3 620	3 085	13 415	5 784	3 634	5 515	3 145	2 828	3 056	5 483	2 788	2 477	5 503
w tym:																							
zamieszkałi na wsi	0	2 423	0	2 735	0	4 246	0	4 716	1 859	2 033	2 134	1 803	4 719	4 151	2 096	3 084	2 329	1 638	1 797	3 835	1 969	1 471	3 173
% w ogółem	0,0	65,1	0,0	84,5	0,0	75,1	0,0	75,9	55,8	55,4	59,0	58,4	35,2	71,8	57,7	55,9	74,1	57,9	58,8	69,9	70,6	59,4	57,7
z tego:																							
mężczyźni	0	1 077	0	1 134	0	1 983	0	2 063	885	826	969	869	2 038	1 820	730	1 293	1 086	623	744	1 553	862	666	1 077
% w zamiesz. na wsi	x	44,4	x	41,5	x	46,7	x	43,7	47,6	40,6	45,4	48,2	43,2	43,8	34,8	41,9	46,6	38,0	41,4	40,5	43,8	45,3	33,9
kobiety	0	1 346	0	1 601	0	2 263	0	2 653	974	1 207	1 165	934	2 681	2 331	1 366	1 791	1 243	1 015	1 053	2 282	1 107	805	2 096
% w zamiesz. na wsi	x	55,6	x	58,5	x	53,3	x	56,3	52,4	59,4	54,6	51,8	56,8	56,2	65,2	58,1	53,4	62,0	58,6	59,5	56,2	54,7	66,1

TABELA 9. BILANS BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz. I.

Wyszczególnienie	Powiat										CHELMNO	
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ. powiat grodzki	BYDGOSZCZ. powiat ziemski	GRUZIĄDZ. powiat grodzki	GRUZIĄDZ. powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KLIWAŃSKI		BRODNICA
Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stanu w dniu 31.12.2008 r.	47 912	0	2 112	0	2 777	0	720	0	4 914	1 971	2 030	1 851
Bezrobotni zamieszkałi na wsi zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	39 203	0	2 439	0	2 128	0	4 510	0	3 041	1 648	1 960	1 640
z tego:												
po raz pierwszy	7 867	0	561	0	280	0	1 081	0	539	295	394	336
z tego:												
po raz kolejny (od 1990 r.)	31 336	0	1 878	0	1 848	0	3 429	0	2 502	1 353	1 566	1 304
po pracach interwencyjnych	255	0	0	0	6	0	5	0	0	0	1	16
po robotach publicznych	784	0	10	0	85	0	166	0	3	4	3	97
po stażu	1 945	0	15	0	41	0	276	0	248	146	39	113
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	866	0	15	0	25	0	144	0	41	47	10	4
po szkoleniu	2 432	0	69	0	185	0	862	0	188	79	20	28
po pracach społecznie użytecznych	625	0	8	0	118	0	45	0	78	43	11	0
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 r.	37 582	0	2 128	0	2 170	0	3 662	0	3 239	1 760	1 957	1 357
podjęcia pracy	15 510	0	755	0	958	0	1 506	0	1 264	626	656	703
niesubsydiowanej	11 692	0	555	0	516	0	1 364	0	912	517	570	489
w tym pracy sezonowej	1 438	0	2	0	46	0	0	0	0	0	21	0
subsydiowanej	3 818	0	200	0	442	0	142	0	352	109	86	214
z tego:												
prac interwencyjnych	617	0	0	0	21	0	27	0	17	5	1	36
robot publicznych	2 440	0	162	0	321	0	50	0	279	69	54	150
z tego:												
podjęcia działalności gospodarczej	515	0	25	0	43	0	64	0	44	20	31	19
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudn.	242	0	13	0	57	0	1	0	12	15	0	9
inne	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rozpoczęcia szkolenia	2 476	0	85	0	165	0	677	0	239	108	43	78
rozpoczęcia stażu	4 066	0	124	0	178	0	320	0	362	212	397	123
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	147	0	4	0	10	0	11	0	4	12	6	1
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 899	0	171	0	174	0	55	0	241	43	81	0
rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odnowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	840	0	75	0	36	0	12	0	115	28	137	3
niepowierzenia gotowości do pracy	9 538	0	734	0	492	0	860	0	821	580	500	377
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 813	0	101	0	116	0	158	0	123	95	93	49
podjęcia nauki	7	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
ukończenia 60/65 lat	74	0	8	0	6	0	4	0	6	1	3	4
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	123	0	9	0	11	0	2	0	5	6	4	1
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	98	0	9	0	1	0	9	0	6	6	7	2
innych	991	0	53	0	23	0	48	0	53	40	30	16
Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stanu w dniu 30.06.2009 r.	52 211	0	2 423	0	2 735	0	4 246	0	4 716	1 859	2 033	2 134
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	10 650	0	590	0	444	0	1 056	0	821	303	383	409

TABELA 9. BILANS BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW – cz. 2.

Wyszczególnienie	Powiaty											ZNN
	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NARŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEWSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	
Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stanu w dniu 31.12.2008 r.	1 560	4 574	3 922	2 081	2 906	2 550	1 647	1 912	4 125	1 900	1 304	3 056
Bezrobotni zamieszkałi na wsi zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	1 230	2 351	2 780	1 235	2 606	1 237	1 443	1 454	2 199	1 704	1 193	2 405
z tego:												
- po raz pierwszy	265	484	538	303	528	288	203	228	594	313	233	404
- po raz kolejny (od 1990 r.)	965	1 867	2 242	932	2 078	949	1 240	1 226	1 605	1 391	960	2 001
- po pracach interwencyjnych	39	46	53	15	0	8	26	9	0	6	23	2
- po robotach publicznych	0	147	5	8	15	1	28	68	2	54	1	87
- po stażu	37	71	229	61	108	50	60	89	14	85	38	225
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	12	16	224	34	20	28	29	51	11	40	2	113
- po szkoleniu	17	56	285	38	146	26	145	23	55	37	124	49
- po pracach społecznie użytecznych	112	1	6	2	43	9	13	40	13	53	1	29
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 r.	987	2 206	2 551	1 220	2 428	1 458	1 452	1 569	2 489	1 635	1 026	2 288
- podjęcia pracy	379	1 131	975	582	953	513	562	706	1 109	681	445	1 006
- niesubsydiowanej	305	742	658	396	788	395	417	549	857	562	310	790
- w tym pracy sezonowej	0	62	0	368	0	0	0	0	647	292	0	0
- subsydiowanej	74	389	317	186	165	118	145	157	252	119	135	216
- prac interwencyjnych	48	112	90	47	8	16	39	19	0	32	73	26
- robot publicznych	0	245	163	107	111	69	81	119	205	60	31	164
- podjęcia działalności gospodarczej	15	30	39	21	31	30	15	16	19	14	15	24
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudn.	11	2	25	11	15	3	10	3	28	10	15	2
- inne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0
- rozpoczęcia szkolenia	30	79	199	48	176	34	160	32	84	46	134	59
- rozpoczęcia stażu	196	190	193	124	187	411	102	150	325	150	64	258
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	1	1	54	12	2	29	0	0	0	0	0	0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	112	45	80	28	55	89	134	95	177	93	50	176
- rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	11	11	39	10	52	34	44	64	37	51	3	78
- niepotwierdzenia gotowości do pracy	193	469	855	277	694	187	358	366	461	447	246	621
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	52	147	85	90	193	50	57	116	105	88	61	34
- podjęcia nauki	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1
- ukończenia 60/65 lat	0	10	6	3	3	3	2	3	7	0	0	5
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	0	19	7	6	10	5	6	4	6	13	3	6
- nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	0	10	12	4	8	1	3	3	8	5	1	3
- innych	13	94	46	36	95	101	23	30	170	60	19	41
Bezrobotni zamieszkałi na wsi według stanu w dniu 30.06.2009 r.	1 803	4 719	4 151	2 096	3 084	2 329	1 638	1 797	3 835	1 969	1 471	3 173
- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	431	995	867	524	608	540	275	315	889	367	266	567

TABELA 10. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	ogółem	kobiety	I kwartał		II kwartał	
			ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni ogółem	106 952	67 318	127 357	70 428	119 395	66 714
w tym:			w liczbach bezwzględnych			
- zamieszkałi na wsi	48 510	31 302	57 181	32 114	52 211	29 913
w tym posiadający gospodarstwo rolne	577	332	760	392	667	346
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3 216	2 266	6 480	3 978	4 582	2 879
- cudzoziemcy	22	15	51	32	61	35
			w odsetkach			
Bezrobotni ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:						
- zamieszkałi na wsi	45,4	46,5	44,9	45,6	43,7	44,8
w tym posiadający gospodarstwo rolne	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3,0	3,4	5,1	5,6	3,8	4,3
- cudzoziemcy	0,02	0,02	0,04	0,05	0,05	0,05

TABELA 11. OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	I półrocze 2008		I półrocze 2009			
	ogółem	kobiety	I kwartał		II kwartał	
			ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bezrobotni ogółem	106 952	67 318	127 357	70 428	119 395	66 714
w tym:			w liczbach bezwzględnych			
- do 25 roku życia	21 650	13 647	28 018	15 302	27 105	15 025
- które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	657	457	1 250	811	955	629
- długotrwale bezrobotni	66 803	45 854	61 936	40 900	55 979	37 074
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	x	13 934	x	13 740	x	12 804
- powyżej 50 roku życia	22 344	11 408	24 066	10 759	22 560	10 301
- bez kwalifikacji zawodowych	36 915	24 719	41 224	24 647	37 561	22 951
- bez doświadczenia zawodowego	28 067	19 872	30 177	19 497	29 212	18 861
- bez wykształcenia średniego	71 150	41 456	84 745	42 235	76 601	38 648
- samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	9 332	8 561	10 973	9 653	10 295	9 068
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1 400	77	1 718	87	1 611	82
- niepełnosprawni	3 881	2 133	5 075	2 624	4 945	2 540
			w odsetkach			
Bezrobotni ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:						
- do 25 roku życia	20,2	20,3	22,0	21,7	22,7	22,5
- które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	0,6	0,7	1,0	1,2	0,8	0,9
- długotrwale bezrobotni	62,5	68,1	48,6	58,1	46,9	55,6
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	x	20,7	x	19,5	x	19,2
- powyżej 50 roku życia	20,9	16,9	18,9	15,3	18,9	15,4
- bez kwalifikacji zawodowych	34,5	36,7	32,4	35,0	31,5	34,4
- bez doświadczenia zawodowego	26,2	29,5	23,7	27,7	24,5	28,3
- bez wykształcenia średniego	66,5	61,6	66,5	60,0	64,2	57,9
- samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	8,7	12,7	8,6	13,7	8,6	13,6
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1,3	0,1	1,3	0,1	1,3	0,1
- niepełnosprawni	3,6	3,2	4,0	3,7	4,1	3,8

TABELA 12. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POWIATÓW
Stan w dniu 30.06.2009 r.

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	do 25 roku życia	
		osoby	%
Województwo razem	119 395	27 105	22,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	1 852	17,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 721	892	24,0
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	1 538	19,8
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	798	24,7
Toruń – powiat grodzki	6 671	1 614	24,2
Toruń – powiat ziemski	5 656	1 484	26,2
Włocławek – powiat grodzki	8 249	1 129	13,7
Włocławek – powiat ziemski	6 210	1 196	19,3
Aleksandrów Kujawski	3 332	750	22,5
Brodnica	3 671	1 016	27,7
Chełmno	3 620	824	22,8
Golub-Dobrzyń	3 085	894	29,0
Inowrocław	13 415	2 924	21,8
Lipno	5 784	1 476	25,5
Mogilno	3 634	882	24,3
Nakło nad Notecią	5 515	1 402	25,4
Radziejów	3 145	790	25,1
Rypin	2 828	883	31,2
Sępólno Krajeńskie	3 056	768	25,1
Świecie	5 483	1 335	24,3
Tuchola	2 788	857	30,7
Wąbrzeźno	2 477	629	25,4
Żnin	5 503	1 172	21,3

TABELA 13. BILANS BEZROBOTNYCH DO 25 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz. 1

Wyszczególnienie	Powiat								WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	GRUZIĄDZ - powiat ziemski	GRUZIĄDZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	WOJEWÓDZTWO RAZEM	CHELMNO
	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	GRUZIĄDZ - powiat ziemski	GRUZIĄDZ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki										
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2008 r.	1 248	1 248	656	1 326	797	1 806	1 248	884	1 122	797	1 022	643						
Bezrobotni do 25 roku życia zarejestrowani w I półroczu 2009 roku	3 002	3 002	1 187	1 907	816	1 742	2 095	1 845	1 501	1 091	1 429	1 129						
z tego																		
- po raz pierwszy	1 423	1 423	502	579	241	861	744	592	495	353	555	407						
- po raz kolejny (od 1990 r.)	1 579	1 579	685	1 328	575	881	1 351	1 253	1 006	738	874	722						
- po pracach interwencyjnych	0	0	0	2	5	0	2	0	0	0	0	7						
- po robotach publicznych	0	0	0	3	6	1	16	0	0	0	1	9						
- po stażu	161	161	40	89	45	96	314	339	294	235	76	192						
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	0	0	0	28	18	1	62	6	12	12	2	0						
- po szkoleniu	84	84	40	97	46	127	356	42	64	39	11	28						
- po pracach społecznie użytecznych	5	5	1	1	13	0	3	0	8	17	0	0						
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 roku	2 195	2 195	874	1 553	760	1 804	1 539	1 497	1 324	1 071	1 347	881						
- podjęcia pracy	661	661	315	550	255	480	484	353	384	334	295	281						
- niesubsydiowanej	635	635	281	407	182	455	451	330	335	308	286	238						
- w tym pracy sezonowej	0	0	0	88	15	1	0	0	0	0	8	0						
- subsydiowanej	26	26	34	143	73	25	33	23	49	26	9	43						
- prac interwencyjnych	0	0	0	4	13	8	13	2	7	1	1	15						
- robot publicznych	0	0	20	28	28	0	8	1	26	10	2	17						
- podjęcia działalności gospodarczej	12	12	6	37	13	12	11	6	9	7	6	6						
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	13	13	8	74	19	5	1	14	7	8	0	5						
- inne	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
- rozpoczęcia szkolenia	83	83	38	116	46	97	294	72	92	54	27	57						
- rozpoczęcia stażu	344	344	122	344	175	276	276	446	372	255	497	213						
z tego z powodu																		
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	0	0	0	12	8	0	3	1	2	2	2	0						
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	30	30	11	1	22	4	6	0	20	18	4	0						
- rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	13	13	24	45	16	111	5	222	108	12	93	2						
- niepotwierdzenia gotowości do pracy	980	980	317	424	198	796	405	346	300	350	376	299						
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	34	34	30	49	38	27	50	27	32	29	39	21						
- podjęcia nauki	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0	0						
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	2	2	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1						
- innych	41	41	16	11	2	13	15	29	14	14	14	7						
Bezrobotni, którzy w okresie sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	203	203	77	142	55	130	94	103	103	67	88	67						
Bezrobotni do 25 roku życia według stanu w dniu 30.06.2009 r.	1 852	1 852	892	1 538	798	1 614	1 484	1 129	1 196	750	1 016	824						
- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	891	891	397	496	289	498	509	333	363	266	413	340						

TABELA 13. BILANS BEZROBOTNYCH DO 25 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz. 2

Wyszczególnienie	Powiat											WĄBRZEŻNO	TUCHOŁA	ŚWIECIE	SÉPOLNO KRAJEŃSKIE	RYPIN	RADZIEJÓW	NAKŁO NAD NOTECIA	MOGIŁNO	LIPNO	INOWROCŁAW	LIPNO	MAGIELNO	RYPIN	SÉPOLNO KRAJEŃSKIE	TUCHOŁA	WĄBRZEŻNO	ZNIN
	GOLIB. DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MAGIELNO	NAKŁO NAD NOTECIA	RADZIEJÓW	RYPIN	SÉPOLNO KRAJEŃSKIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN																	
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2008 r.	725	2 665	1 205	789	1 117	970	715	719	1 371	746	496	966	897	2 364	1 641	936	1 722	787	891	929	1 283	964	784	1 653				
Bezrobotni do 25 roku życia zarejestrowani w I półroczu 2009 roku	333	968	509	368	637	331	266	293	594	328	284	505	564	1 396	1 132	568	1 085	456	625	636	689	636	500	1 148				
z tego:	21	37	14	8	0	2	4	4	0	1	8	2	0	59	2	0	1	0	4	9	0	10	0	8				
po raz pierwszy	0	59	2	0	1	0	4	9	0	0	0	0	58	205	255	120	195	56	80	134	19	137	66	311				
po raz kolejny (od 1990 r.)	12	0	122	31	0	19	14	21	0	19	1	65	8	45	132	37	88	13	54	11	17	16	83	26				
po pracach interwencyjnych	29	0	2	0	3	1	7	3	1	9	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
po robotach publicznych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
po szkoleniu	58	205	255	120	195	56	80	134	19	137	66	311	12	0	122	31	0	19	14	21	0	19	1	65				
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	8	45	132	37	88	13	54	11	17	16	83	26	29	0	0	0	3	1	7	3	1	9	1	3				
po pracach społecznie użytecznych	675	1 862	1 237	772	1 331	881	653	820	1 195	782	613	1 340	186	810	379	274	441	227	223	316	451	303	226	506				
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 roku	165	606	290	224	397	201	191	265	408	271	165	451	0	33	0	212	0	0	0	0	312	128	0	0				
podjęcia pracy	21	204	89	50	44	26	32	51	43	32	61	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
nielusydowanej	12	89	28	29	9	14	10	15	0	16	35	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
w tym pracy sezonowej	0	83	37	6	11	0	9	22	16	6	7	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
subsydowanej	3	27	10	10	8	10	7	12	10	5	4	12	6	5	14	5	16	2	6	2	17	5	15	1				
prac interwencyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
robot publicznych	6	5	14	5	16	2	6	2	17	5	15	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
podjęcia działalności gospodarczej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	16	92	110	45	107	19	68	22	24	22	97	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
inne	279	471	195	207	224	390	106	176	332	132	105	286	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
rozpoczęcia szkolenia	1	0	50	19	0	23	0	0	0	0	0	0	15	4	9	2	4	10	23	7	11	12	6	14				
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	10	12	29	11	48	19	14	35	18	19	2	59	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	145	378	423	163	402	88	190	228	241	247	145	409	18	61	28	27	59	15	21	31	33	26	19	18				
niepotwierdzenia gotowości do pracy	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
podjęcia nauki	5	31	13	24	46	89	7	5	83	19	12	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
nabywania praw emerytalnych lub rentowych	53	243	133	71	106	86	70	60	124	71	38	107	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
inne	894	2 924	1 476	882	1 402	790	883	768	1 335	857	629	1 172	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Bezrobotni do 25 roku życia według stanu w dniu 30.06.2009 r.	365	1 243	511	384	521	361	300	269	512	302	230	421	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
w tym zarejestrowani po raz pierwszy																												

TABELA 14. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1.

Wyszczególnienie	Powiat										RAZEM
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KJAWSKI	BRODNICA	
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	1 128	384	496	210	844	765	593	485	356	547	427
- w tym kobiety	647	231	267	106	460	495	324	261	223	324	267
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	316	107	126	45	238	116	89	62	82	100	77
- w tym kobiety	205	72	65	24	148	72	61	35	47	59	46
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	376	133	202	91	280	245	200	160	101	224	143
- w tym kobiety	217	80	120	47	151	157	130	91	74	157	79
z prawem do zasiłku	36	6	17	1	24	18	11	5	8	12	7
- w tym kobiety	21	4	7	1	18	10	7	3	4	8	5

TABELA 14. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB-DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKOŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	394	974	534	401	590	332	332	320	296	340	240	718
- w tym kobiety	210	563	359	242	370	192	193	196	190	214	143	448
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	51	185	95	78	109	76	76	100	90	92	43	180
- w tym kobiety	27	110	61	49	73	42	45	66	50	51	31	104
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	178	493	240	175	242	172	162	114	138	124	112	277
- w tym kobiety	99	307	174	112	164	104	106	82	92	83	68	185
z prawem do zasiłku	7	20	10	8	12	11	8	3	9	4	2	16
- w tym kobiety	2	15	7	3	5	6	2	2	6	1	1	13

TABELA 15. BEZROBOTNI, KTÓRZY UKOŃCZYLI SZKOŁĘ WYŻSZĄ, DO 27 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1.

Wyszczególnienie	Powiat									RAZEM	
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUIAWSKI		BRODNICA
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	79	17	13	5	57	20	26	22	9	18	6
- w tym kobiety	53	15	12	4	36	12	18	18	7	12	5
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	23	3	4	0	17	7	11	8	4	5	5
- w tym kobiety	16	2	2	0	7	4	8	7	3	1	5
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	176	41	48	10	127	28	54	40	23	32	16
- w tym kobiety	100	28	32	7	75	20	38	26	17	24	9
z prawem do zasiłku	15	4	12	1	8	4	4	2	5	5	3
- w tym kobiety	9	2	5	1	5	3	3	0	2	3	2

TABELA 15. BEZROBOTNI, KTÓRZY UKOŃCZYLI SZKOŁĘ WYŻSZĄ, DO 27 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB-DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŃNO	ZNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	15	20	23	13	13	13	9	10	9	7	4	16
- w tym kobiety	12	15	20	8	12	11	9	7	7	3	3	11
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	4	11	3	3	5	4	4	3	1	3	1	3
- w tym kobiety	1	8	3	1	5	3	3	3	0	1	1	2
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	28	69	42	22	24	31	29	19	24	19	9	44
- w tym kobiety	19	43	33	14	22	21	21	13	16	13	6	32
z prawem do zasiłku	4	9	5	4	2	7	4	3	2	2	2	7
- w tym kobiety	1	6	4	1	1	5	1	2	2	1	1	6

**TABELA 16. BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG
POWIATÓW. Stan w dniu 30.06.2009 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	powyżej 50 roku życia	
		osoby	%
Województwo razem	119 395	22 560	18,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	2 442	23,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 721	652	17,5
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	1 771	22,7
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	470	14,5
Toruń – powiat grodzki	6 671	1 928	28,9
Toruń – powiat ziemski	5 656	988	17,5
Włocławek – powiat grodzki	8 249	1 996	24,2
Włocławek – powiat ziemski	6 210	1 063	17,1
Aleksandrów Kujawski	3 332	648	19,4
Brodnica	3 671	577	15,7
Chełmno	3 620	666	18,4
Golub-Dobrzyń	3 085	415	13,5
Inowrocław	13 415	2 347	17,5
Lipno	5 784	798	13,8
Mogilno	3 634	590	16,2
Nakło nad Notecią	5 515	926	16,8
Radziejów	3 145	479	15,2
Rypin	2 828	422	14,9
Sępólno Krajeńskie	3 056	605	19,8
Świecie	5 483	978	17,8
Tuchola	2 788	363	13,0
Wąbrzeźno	2 477	401	16,2
Żnin	5 503	1 035	18,8

TABELA 17. BILANS BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz. I

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat								CHELMNO		
		BYDGOSZCZ. powiat grodzki	BYDGOSZCZ. powiat ziemski	GRUDZIĄDZ. powiat grodzki	GRUDZIĄDZ. powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski		ALEKSANDRÓW KLUKAWSKI	BRODNICA
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2008 r.	23 474	2 129	594	1 616	496	2 012	2 129	1 911	1 186	770	612	652
Bezrobotni powyżej 50 roku życia zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	12 797	1 748	555	956	312	870	688	867	516	457	403	343
z tego	1 218	207	51	51	10	182	78	60	43	29	36	24
z po raz pierwszy	11 579	1 541	504	905	302	688	610	807	473	428	367	319
z po raz kolejny (od 1990 r.)	123	1	0	1	0	1	7	0	0	0	1	3
po pracach interwencyjnych	550	4	2	17	61	1	99	5	0	6	1	48
po robotach publicznych	17	0	0	0	0	2	2	0	1	2	2	0
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	201	4	3	8	1	1	43	2	4	12	2	0
po szkoleniu	525	45	9	93	14	64	57	48	20	16	5	3
po pracach społecznie użytecznych	420	14	16	30	26	5	14	3	42	119	3	0
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 roku	12 302	1 435	497	801	338	954	420	782	639	579	438	329
podjęcia pracy	4 808	406	161	286	175	270	128	221	277	187	143	178
niesubsydiowanej	2 641	333	81	169	49	248	95	145	119	93	101	99
w tym pracy sezonowej	232	0	0	24	2	0	0	0	0	0	0	0
subsidiowanej	2 167	73	80	117	126	22	33	76	158	94	42	79
z tego	374	2	0	6	3	4	12	24	1	0	1	8
prac interwencyjnych	1 577	14	62	81	117	6	16	41	148	87	32	70
robot publicznych	103	9	3	10	4	7	5	9	7	3	9	1
z tego	99	41	15	20	2	2	0	1	2	4	0	0
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	14	7	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0
inne	514	54	10	55	13	52	34	82	22	20	4	9
rozpoczęcia szkolenia	184	13	2	3	0	15	21	6	6	3	30	0
rozpoczęcia stażu	23	3	0	3	1	0	1	1	0	5	2	0
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 103	120	84	55	41	62	20	36	125	119	33	0
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	9	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rozpoczęcie uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	232	19	19	13	2	52	1	16	10	14	26	0
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	3 271	496	141	219	57	360	156	292	121	129	118	104
niepotwierdzenia gotowości do pracy	683	71	31	69	20	35	26	38	19	37	24	7
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia nauki	182	22	9	15	6	15	7	15	8	5	3	8
ukończenia 60/65 lat	216	43	5	24	7	3	1	13	7	9	9	0
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	345	67	8	17	2	42	9	14	11	12	16	14
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	732	112	27	42	14	48	16	48	33	39	30	9
innych	22 560	2 442	632	1 771	470	1 928	988	1 996	1 063	648	577	666
Bezrobotni powyżej 50 roku życia według stanu w dniu 30.06.2009 r.	3 334	410	121	170	52	296	159	251	186	88	90	82
w tym zarejestrowani po raz pierwszy												

TABELA 17. BILANS BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz. 2

Wyszczególnienie	Powiat											ZNI
	GOLUB-DOKCZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2008 r.	376	2 226	796	566	957	527	488	633	1 050	390	383	975
Bezrobotni powyżej 50 roku życia zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	209	1 107	402	305	591	183	369	370	452	299	249	546
po raz pierwszy	25	91	34	39	49	16	20	22	47	28	36	40
z tego	184	1 016	368	266	542	167	349	348	405	271	213	506
z po raz kolejny (od 1990 r.)	9	34	24	6	0	1	19	3	0	0	10	3
po pracach interwencyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
po robotach publicznych	0	154	4	6	13	0	17	47	0	21	0	44
po stażu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3	16	28	1	5	5	3	15	19	7	1	18
po szkoleniu	9	18	28	4	14	3	47	0	7	4	10	7
po pracach społecznie użytecznych	48	0	5	1	45	5	10	6	7	15	1	5
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 roku	170	986	400	281	622	231	435	398	524	326	231	486
podjęcia pracy	66	565	171	154	250	91	162	199	227	131	125	235
niesubsydiowanej	40	219	64	56	159	37	63	97	130	82	47	115
w tym pracy sezonowej	0	10	0	49	0	0	0	0	102	45	0	0
subsydiowanej	26	346	107	98	91	54	99	102	97	49	78	120
z tego	17	91	37	26	2	2	43	4	0	17	58	16
prac interwencyjnych	1	247	67	70	85	49	50	95	95	26	18	100
robot publicznych	4	7	2	2	3	3	5	2	2	0	2	4
z tego	4	1	1	0	1	0	1	1	0	3	0	0
podjęcia działalności gospodarczej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
inne	10	21	21	5	17	4	50	1	9	4	10	7
rozporządzenia szkolenia	10	11	7	1	8	8	12	2	9	9	0	8
rozporządzenia stażu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rozporządzenia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	25	17	38	7	47	38	38	32	70	21	20	55
rozporządzenia pracy społecznie użytecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rozporządzenie uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0	2	0	0	3	2	15	10	7	14	3	4
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	35	181	108	48	161	38	90	72	87	80	53	125
niepotwierdzenia gotowości do pracy	13	69	17	32	57	7	23	37	21	17	9	4
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podjęcia nauki	0	23	9	7	5	4	3	3	8	0	0	7
ukończenia 60/65 lat	0	36	5	6	11	7	7	8	4	5	1	5
nabywania praw emerytalnych lub rentowych	0	24	13	12	17	2	11	10	19	12	2	11
nabywania uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	11	37	8	9	46	26	24	24	63	33	8	25
innych	415	2 347	798	590	926	479	422	605	978	363	401	1 035
Bezrobotni powyżej 50 roku życia według stanu w dniu 30.06.2009 r.	60	358	106	112	135	86	38	70	199	48	64	153
w tym zarejestrowani po raz pierwszy												

TABELA 18. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG POWIATÓW
Stan w dniu 30.06.2009 r.

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	długotrwale bezrobotni	
	osoby		%
Województwo razem	119 395	55 979	46,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	3 098	29,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 721	1 128	30,3
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	3 795	48,7
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	1 694	52,3
Toruń – powiat grodzki	6 671	2 721	40,8
Toruń – powiat ziemski	5 656	2 099	37,1
Włocławek – powiat grodzki	8 249	4 568	55,4
Włocławek – powiat ziemski	6 210	3 583	57,7
Aleksandrów Kujawski	3 332	1 643	49,3
Brodnica	3 671	1 315	35,8
Chełmno	3 620	1 641	45,3
Golub-Dobrzyń	3 085	1 339	43,4
Inowrocław	13 415	7 401	55,2
Lipno	5 784	3 157	54,6
Mogilno	3 634	1 899	52,3
Nakło nad Notecią	5 515	2 199	39,9
Radziejów	3 145	1 829	58,2
Rypin	2 828	1 368	48,4
Sępólno Krajeńskie	3 056	1 465	47,9
Świecie	5 483	2 833	51,7
Tuchola	2 788	1 122	40,2
Wąbrzeźno	2 477	1 186	47,9
Żnin	5 503	2 896	52,6

TABELA 19. BILANS DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz. I

Wyszczególnienie	Powiat								CHELMNO			
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ. powiat grodzki	BYDGOSZCZ. powiat ziemski	GRUZIĄDZ. powiat grodzki	GRUZIĄDZ. powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki		WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KULAWSKI	BRODNICA
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2008 r.	62 135	3 486	1 294	3 759	1 820	3 264	3 486	4 531	4 090	2 105	1 614	1 652
Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	27 176	1 795	731	1 855	1 045	1 040	1 217	1 800	1 518	1 245	768	736
w tym po raz kolejny (od 1990 r.)	27 176	1 795	731	1 855	1 045	1 040	1 217	1 800	1 518	1 245	768	736
po pracach interwencyjnych	129	0	0	1	1	0	10	1	0	0	1	2
po robotach publicznych	564	3	2	18	60	1	44	6	2	6	2	42
po stażu	358	7	4	9	11	1	16	22	40	30	9	16
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	750	12	12	31	12	6	76	27	31	45	19	5
po szkoleniu	1 854	57	13	261	108	112	285	126	102	66	8	11
po pracach społecznie użytecznych	1 151	40	23	87	101	12	39	3	118	231	6	0
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 r.	31 791	2 183	897	1 819	1 171	1 583	1 063	1 763	2 025	1 707	1 067	747
podjęcia pracy	9 787	467	245	525	461	279	286	432	688	420	219	299
niesubsydiowanej	6 106	422	176	327	136	239	220	332	339	261	177	172
w tym pracy sezonowej	675	0	0	77	13	0	0	0	0	0	9	0
subsydiowanej	3 681	45	69	198	325	40	66	100	349	159	42	127
z tego	623	0	0	5	11	7	21	12	13	4	0	18
prac interwencyjnych	2 465	5	55	100	286	4	17	41	298	131	31	103
robot publicznych	419	18	10	49	14	26	28	40	28	16	11	4
podjęcia działalności gospodarczej	165	14	4	44	14	2	0	7	10	8	0	2
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	9	8	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
inne	1 693	49	17	200	93	105	136	214	132	92	22	39
rozporządzenia szkolenia	2 075	47	12	88	54	69	77	91	112	85	222	35
rozporządzenia stażu	116	10	3	16	5	0	12	1	1	13	14	2
rozporządzenia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2 919	209	167	129	149	79	47	48	361	229	63	0
rozporządzenia pracy społecznie użytecznej	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rozporządzenie uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	925	47	60	56	18	113	6	66	44	34	91	2
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	10 330	1 028	272	565	281	796	364	704	520	633	316	293
niepotwierdzenia gotowości do pracy	2 284	143	70	146	84	74	109	104	105	113	79	50
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
podjęcia nauki	168	17	7	15	6	15	7	14	6	4	1	8
ukończenia 60/65 lat	135	27	6	10	4	3	0	5	2	6	2	0
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	1 346	131	38	69	16	49	19	84	54	77	38	18
innych	55 979	3 098	1 128	3 795	1 694	2 721	2 099	4 568	3 583	1 643	1 315	1 641
Długotrwale bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	6 992	389	216	289	180	178	246	382	542	148	152	187
w tym zarejestrowani po raz pierwszy												

TABELA 19. BILANS DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz. 2

Wyszczególnienie	Powiat											ZNI
	DOLBY GOLUB-	INOWROCLAW	LIPNO	MOGILNO	NARKŁO NAD NOTECIA	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEWSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2008 r.	1 297	7 806	3 180	2 065	2 511	2 087	1 564	1 710	3 252	1 309	1 157	3 096
Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	669	2 749	1 668	732	1 376	630	850	844	1 099	808	740	1 261
w tym po raz kolejny (od 1990 r.)	669	2 749	1 668	732	1 376	630	850	844	1 099	808	740	1 261
po pracach interwencyjnych	24	23	12	7	0	2	15	7	0	6	16	1
po robotach publicznych	0	186	4	6	12	0	31	47	1	32	0	59
po stażu	5	25	21	10	15	6	6	33	1	22	5	44
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	11	56	123	22	23	19	26	52	20	36	3	83
po szkoleniu	3	77	236	14	72	19	124	6	29	17	77	31
po pracach społecznie użytecznych	171	2	11	2	108	9	27	55	19	56	4	27
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 r.	627	3 154	1 691	898	1 688	888	1 046	1 089	1 518	995	711	1 461
podjęcia pracy	163	1 381	500	377	466	282	298	350	550	299	290	530
niesubsydiowanej	119	810	263	201	319	175	162	215	347	225	121	348
w tym pracy sezonowej	0	15	0	177	0	0	0	0	269	115	0	0
subsydiowanej	44	571	237	176	147	107	136	135	183	74	169	182
prac interwencyjnych	32	130	63	53	5	15	48	17	0	23	126	20
robot publicznych	0	375	144	101	130	73	79	107	173	39	25	148
z tego	7	54	22	17	10	17	7	11	4	7	6	13
podjęcia działalności gospodarczej	5	12	8	5	2	2	2	0	6	5	12	1
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
inne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rozporządzenia szkolenia	18	49	118	20	69	17	131	9	36	18	75	34
rozporządzenia stażu	85	132	78	57	97	153	80	98	142	102	18	141
rozporządzenia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2	3	10	3	3	18	0	0	0	0	0	0
rozporządzenia pracy społecznie użytecznej	117	66	119	35	119	100	156	126	208	88	64	240
rozporządzenie uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	12	19	19	12	51	22	45	63	29	50	12	54
niepotwierdzenia gotowości do pracy	164	1 017	720	245	546	150	254	285	322	299	190	366
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	57	274	65	107	224	41	50	130	112	78	43	26
podjęcia nauki	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ukończenia 60/65 lat	0	28	6	6	5	4	2	3	7	0	0	7
nabywania praw emerytalnych lub rentowych	0	21	7	2	8	7	2	3	3	8	4	5
nabywania uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
innych	9	163	48	34	100	94	28	22	129	53	15	58
Długotrwale bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	1 339	7 401	3 157	1 899	2 199	1 829	1 368	1 465	2 833	1 122	1 186	2 896
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	183	1 147	417	377	267	331	120	166	472	98	117	388

**TABELA 20. BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH
WEDŁUG POWIATÓW. Stan w dniu 30.06.2009 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	bez kwalifikacji zawodowych	
	osoby		%
Województwo razem	119 395	37 561	31,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	2 836	26,9
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 721	1 102	29,6
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	2 377	30,5
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	1 088	33,6
Toruń – powiat grodzki	6 671	1 283	19,2
Toruń – powiat ziemski	5 656	1 778	31,4
Włocławek – powiat grodzki	8 249	3 078	37,3
Włocławek – powiat ziemski	6 210	2 536	40,8
Aleksandrów Kujawski	3 332	1 084	32,5
Brodnica	3 671	974	26,5
Chelmno	3 620	1 155	31,9
Golub-Dobrzyń	3 085	820	26,6
Inowrocław	13 415	4 609	34,4
Lipno	5 784	2 404	41,6
Mogilno	3 634	1 028	28,3
Nakło nad Notecią	5 515	1 727	31,3
Radziejów	3 145	935	29,7
Rypin	2 828	1 063	37,6
Sępólno Krajeńskie	3 056	813	26,6
Świecie	5 483	1 813	33,1
Tuchola	2 788	649	23,3
Wąbrzeźno	2 477	904	36,5
Żnin	5 503	1 505	27,3

TABELA 21. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1

Wyszczególnienie	Powiat										
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUIAWSKI	BRONNICA
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	28 454	3 002	1 047	1 641	764	1 521	1 993	1 442	1 081	822	867
- w tym kobiety	14 449	1 490	548	824	420	777	1 140	662	551	412	460
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	7 909	534	277	424	301	237	294	407	353	187	285
- w tym kobiety	3 941	314	137	219	153	149	181	219	169	106	142
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	37 561	2 836	1 102	2 377	1 088	1 283	1 778	2 536	1 084	974	1 155
- w tym kobiety	22 951	1 586	658	1 483	715	785	1 096	1 877	625	647	716
z prawem do zasiłku	6 231	514	233	298	196	220	395	264	161	115	254
- w tym kobiety	3 065	296	122	157	97	123	248	139	75	51	148

TABELA 21. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB-DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	645	2 356	1 634	659	1 548	440	872	567	974	673	802	1 113
- w tym kobiety	356	1 146	778	385	807	226	468	326	412	338	385	539
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	115	927	453	222	438	134	288	194	415	192	286	392
- w tym kobiety	63	472	195	126	217	54	125	110	176	90	135	200
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	820	4 609	2 404	1 028	1 727	935	1 063	813	1 813	649	904	1 505
- w tym kobiety	524	2 633	1 373	734	1 098	569	761	568	1 136	380	515	1 019
z prawem do zasiłku	140	783	418	174	370	102	178	118	246	121	248	261
- w tym kobiety	66	358	159	85	196	34	87	63	95	52	136	126

**TABELA 22. BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO
WEDŁUG POWIATÓW Stan w dniu 30.06.2009 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	bez doświadczenia zawodowego	
	osoby		%
Województwo razem	119 395	29 212	24,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	1 690	16,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 721	752	20,2
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	1 430	18,4
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	854	26,4
Toruń – powiat grodzki	6 671	1 083	16,2
Toruń – powiat ziemski	5 656	1 362	24,1
Włocławek – powiat grodzki	8 249	1 923	23,3
Włocławek – powiat ziemski	6 210	2 040	32,9
Aleksandrów Kujawski	3 332	879	26,4
Brodnica	3 671	875	23,8
Chelmno	3 620	816	22,5
Golub-Dobrzyń	3 085	874	28,3
Inowrocław	13 415	3 063	22,8
Lipno	5 784	2 259	39,1
Mogilno	3 634	947	26,1
Nakło nad Notecią	5 515	1 389	25,2
Radziejów	3 145	1 150	36,6
Rypin	2 828	871	30,8
Sępólno Krajeńskie	3 056	753	24,6
Świecie	5 483	1 408	25,7
Tuchola	2 788	747	26,8
Wąbrzeźno	2 477	650	26,2
Żnin	5 503	1 397	25,4

TABELA 23. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1

Wyszczególnienie	Powiat											
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUIAWSKI	BRODNICA	CHELMNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	26 655	2 234	806	1 330	617	1 667	1 981	1 850	1 557	1 024	907	801
- w tym kobiety	14 318	1 092	436	657	360	779	1 042	935	844	568	536	473
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	6 050	474	206	334	164	347	297	292	358	266	158	172
- w tym kobiety	3 462	297	132	164	97	196	167	164	199	133	103	97
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	29 212	1 690	752	1 430	854	1 083	1 362	1 923	2 040	879	875	816
- w tym kobiety	18 861	927	477	913	596	560	810	1 190	1 361	516	621	521
z prawem do zasiłku	820	24	15	37	37	32	50	19	65	40	16	25
- w tym kobiety	15	0	0	0	1	0	0	0	3	0	1	1

TABELA 23. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB-DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŃNO	ZNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	788	1 680	1 705	700	1 337	657	690	679	1 002	758	640	1 245
- w tym kobiety	424	903	896	442	771	336	404	404	533	450	326	707
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	110	493	355	207	300	187	164	175	289	195	145	362
- w tym kobiety	63	294	192	131	176	84	99	103	170	109	82	210
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	874	3 063	2 259	947	1 389	1 150	871	753	1 408	747	650	1 397
- w tym kobiety	549	1 947	1 428	704	924	685	652	548	996	512	402	1 022
z prawem do zasiłku	38	72	74	19	37	57	20	26	36	26	21	34
- w tym kobiety	2	1	1	2	0	2	0	0	0	1	0	0

TABELA 24. BEZROBOTNI BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO WEDŁUG POWIATÓW. Stan w dniu 30.06.2009 r.

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	bez wykształcenia średniego	
	osoby		%
Województwo razem	119 395	76 601	64,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	5 962	56,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 721	2 468	66,3
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	5 100	65,5
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	2 404	74,3
Toruń – powiat grodzki	6 671	3 596	53,9
Toruń – powiat ziemski	5 656	3 753	66,4
Włocławek – powiat grodzki	8 249	5 408	65,6
Włocławek – powiat ziemski	6 210	4 333	69,8
Aleksandrów Kujawski	3 332	2 162	64,9
Brodnica	3 671	2 226	60,6
Chelmno	3 620	2 597	71,7
Golub-Dobrzyń	3 085	2 004	65,0
Inowrocław	13 415	8 311	62,0
Lipno	5 784	3 935	68,0
Mogilno	3 634	2 279	62,7
Nakło nad Notecią	5 515	3 726	67,6
Radziejów	3 145	1 881	59,8
Rypin	2 828	1 690	59,8
Sępólno Krajeńskie	3 056	2 006	65,6
Świecie	5 483	3 757	68,5
Tuchola	2 788	1 820	65,3
Wąbrzeźno	2 477	1 742	70,3
Żnin	5 503	3 441	62,5

TABELA 25. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1

Wyszczególnienie	Powiat											
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUIAWSKI	BRODNICA	CHELMNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	57 553	5 949	2 320	3 767	1 797	4 102	3 937	3 450	2 484	1 914	2 193	1 752
- w tym kobiety	21 443	2 193	969	1 457	784	1 446	1 624	1 264	839	716	799	661
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	19 629	1 254	649	1 195	832	863	754	876	1 128	766	720	770
- w tym kobiety	7 136	523	267	438	315	352	301	340	315	269	226	279
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	76 601	5 962	2 468	5 100	2 404	3 596	3 753	5 408	4 333	2 162	2 226	2 597
- w tym kobiety	38 648	2 600	1 247	2 595	1 336	1 561	1 758	2 741	2 136	952	1 184	1 292
z prawem do zasiłku	18 409	1 500	706	1 068	589	929	1 211	700	904	454	508	767
- w tym kobiety	7 177	657	302	439	237	373	551	282	254	151	184	345

TABELA 25. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB-DOBZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	1 550	4 124	2 326	1 179	3 165	860	1 521	1 603	2 102	1 603	1 411	2 444
- w tym kobiety	552	1 621	789	437	1 201	266	538	560	708	614	557	848
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	370	1 854	822	551	1 151	377	586	798	1 035	642	590	1 046
- w tym kobiety	132	791	265	202	436	67	166	248	345	239	200	420
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	2 004	8 311	3 935	2 279	3 726	1 881	1 690	2 006	3 757	1 820	1 742	3 441
- w tym kobiety	923	4 329	1 959	1 351	1 912	878	962	1 058	2 049	896	909	2 020
z prawem do zasiłku	586	1 910	848	573	1 160	357	419	512	798	523	521	866
- w tym kobiety	167	788	274	230	476	86	141	175	288	176	252	349

TABELA 26. KOBIETY, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA WEDŁUG POWIATÓW. Stan w dniu 30.06.2009 r.

Powiat	Bezrobotne kobiety		
	razem	które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	
		osoby	%
Województwo razem	66 714	12 804	19,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	5 362	762	14,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 016	349	17,3
Grudziądz – powiat grodzki	4 333	1 153	26,6
Grudziądz – powiat ziemski	1 904	629	33,0
Toruń – powiat grodzki	3 309	467	14,1
Toruń – powiat ziemski	3 031	426	14,1
Włocławek – powiat grodzki	4 616	914	19,8
Włocławek – powiat ziemski	3 447	766	22,2
Aleksandrów Kujawski	1 696	315	18,6
Brodnica	2 182	462	21,2
Chelmno	1 961	311	15,9
Golub-Dobrzyń	1 600	287	17,9
Inowrocław	7 743	1 097	14,2
Lipno	3 196	797	24,9
Mogilno	2 311	463	20,0
Nakło nad Notecią	3 155	667	21,1
Radziejów	1 653	340	20,6
Rypin	1 750	425	24,3
Sępólno Krajeńskie	1 778	363	20,4
Świecie	3 252	655	20,1
Tuchola	1 520	271	17,8
Wąbrzeźno	1 394	234	16,8
Żnin	3 505	651	18,6

TABELA 27. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH KOBIEC, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA
W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO RAZEM	Powiat										
		BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO
Bezrobotne zarejestrowane w I półroczu 2009 r.	4 957	482	182	433	255	339	275	278	198	179	272	68
Bezrobotne, które podjęły pracę w I półroczu 2009 r.	1 108	105	46	112	47	59	31	39	61	42	39	28
Bezrobotne według stanu w dniu 30.06.2009 r.	12 804	762	349	1 153	629	467	426	914	766	315	462	311
z prawem do zasiłku	210	23	6	16	10	6	9	4	3	7	9	6

TABELA 27. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH KOBIEC, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA
W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2

Wyszczególnienie	GOLUB-DOBRYŃ	Powiat										
		INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN
Bezrobotne zarejestrowane w I półroczu 2009 r.	120	216	210	99	296	81	221	174	149	160	114	156
Bezrobotne, które podjęły pracę w I półroczu 2009 r.	20	100	51	29	45	12	38	32	65	26	28	53
Bezrobotne według stanu w dniu 30.06.2009 r.	287	1 097	797	463	667	340	425	363	655	271	234	651
z prawem do zasiłku	6	20	10	3	14	6	11	1	13	7	5	15

TABELA 28. BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA. Stan w dniu 30.06.2009 r.

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko	
		osoby	
Województwo razem	119 395	10 295	8,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	1 337	12,7
Bydgoszcz –powiat ziemski	3 721	382	10,3
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	1 038	13,3
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	301	9,3
Toruń – powiat grodzki	6 671	699	10,5
Toruń – powiat ziemski	5 656	411	7,3
Włocławek – powiat grodzki	8 249	937	11,4
Włocławek – powiat ziemski	6 210	341	5,5
Aleksandrów Kujawski	3 332	292	8,8
Brodnica	3 671	267	7,3
Chełmno	3 620	291	8,0
Golub-Dobrzyń	3 085	177	5,7
Inowrocław	13 415	1 027	7,7
Lipno	5 784	415	7,2
Mogilno	3 634	243	6,7
Nakło nad Notecią	5 515	493	8,9
Radziejów	3 145	109	3,5
Rypin	2 828	205	7,2
Sępólno Krajeńskie	3 056	208	6,8
Świecie	5 483	391	7,1
Tuchola	2 788	206	7,4
Wąbrzeźno	2 477	217	8,8
Żnin	5 503	308	5,6

TABELA 29. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH SAMOTNIE WYCHOWUJĄCYCH CO NAJMNIJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1.

Wyszczególnienie	Powiat										WOJEWÓDZTWO RAZEM	
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski		ALEKSANDRÓW KUJAWSKI
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	1 137	294	643	177	676	324	405	154	215	181	128	
- w tym kobiety	841	230	478	141	537	289	341	127	179	151	95	
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	304	83	211	65	172	65	115	72	71	37	45	
- w tym kobiety	242	68	164	45	138	58	99	54	60	28	43	
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	1 337	382	1 038	301	699	411	937	341	292	267	291	
- w tym kobiety	1 121	328	885	272	609	365	833	308	260	243	253	
z prawem do zasiłku	269	73	164	46	104	88	46	47	42	30	51	
- w tym kobiety	216	57	130	41	91	76	40	40	34	27	42	

TABELA 29. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH SAMOTNIE WYCHOWUJĄCYCH CO NAJMNIJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat										ZLN	
	GOLUB- DORŻYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA		WĄBRZEŻNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	104	442	213	99	308	51	125	150	163	157	120	187
- w tym kobiety	82	356	173	76	250	41	91	113	136	122	104	153
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	16	212	76	49	77	15	45	52	69	60	58	81
- w tym kobiety	11	187	66	44	66	6	33	36	56	44	45	70
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	177	1 027	415	243	493	109	205	208	391	206	217	308
- w tym kobiety	148	920	375	217	447	97	189	182	360	175	198	283
z prawem do zasiłku	40	218	61	40	98	14	20	42	56	44	56	75
- w tym kobiety	31	181	52	31	86	13	17	31	48	34	49	67

TABELA 30. BEZROBOTNI, KTÓRZY PO ODBYCIU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI NIE PODJĘLI ZATRUDNIENIA. Stan w dniu 30.06.2009 r.

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	
		osoby	
Województwo razem	119 395	1 611	1,3
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	154	1,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 721	36	1,0
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	202	2,6
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	33	1,0
Toruń – powiat grodzki	6 671	183	2,7
Toruń – powiat ziemski	5 656	86	1,5
Włocławek – powiat grodzki	8 249	179	2,2
Włocławek – powiat ziemski	6 210	55	0,9
Aleksandrów Kujawski	3 332	41	1,2
Brodnica	3 671	32	0,9
Chełmno	3 620	59	1,6
Golub-Dobrzyń	3 085	38	1,2
Inowrocław	13 415	186	1,4
Lipno	5 784	46	0,8
Mogilno	3 634	44	1,2
Nakło nad Notecią	5 515	47	0,9
Radziejów	3 145	16	0,5
Rypin	2 828	9	0,3
Sępólno Krajeńskie	3 056	25	0,8
Świecie	5 483	45	0,8
Tuchola	2 788	11	0,4
Wąbrzeźno	2 477	39	1,6
Żnin	5 503	45	0,8

TABELA 31. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH, KTÓRZY PO ODBYCIU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI NIE PODJĘLI ZATRUDNIENIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1.

Wyszczególnienie	Powiat										RAZEM
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRONICA	
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	195	36	145	19	239	97	187	51	46	58	51
- w tym kobiety	7	3	6	1	22	3	4	3	0	3	2
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	26	3	25	1	13	5	19	12	7	6	8
- w tym kobiety	0	0	1	0	2	0	1	2	0	0	0
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	154	36	202	33	183	86	179	55	41	32	59
- w tym kobiety	3	6	19	0	15	1	8	4	0	2	3
z prawem do zasiłku	9	1	3	1	8	2	6	4	3	4	6
- w tym kobiety	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

TABELA 31. DYNAMIKA ZMIAN WŚRÓD BEZROBOTNYCH, KTÓRZY PO ODBYCIU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI NIE PODJĘLI ZATRUDNIENIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat										ZNIN	
	GOLUB- DORŻYŃ	INOWROCLAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA		WĄBRZEŻNO
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	37	97	36	33	65	11	11	19	35	16	38	42
- w tym kobiety	4	5	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	0	15	2	3	16	5	0	4	12	1	5	7
- w tym kobiety	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	38	186	46	44	47	16	9	25	45	11	39	45
- w tym kobiety	3	9	0	1	2	0	0	2	1	0	1	2
z prawem do zasiłku	2	8	4	3	4	1	2	2	2	2	4	6
- w tym kobiety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**TABELA 32. BEZROBOTNI NIEPEŁOSPRAWNI
WEDŁUG POWIATÓW. Stan w dniu 30.06.2009 r.**

Powiat	Bezrobotni		
	ogółem	bezrobotni niepełnosprawni	
		osoby	%
Województwo razem	119 395	4 945	4,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	820	7,8
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 721	192	5,2
Grudziądz – powiat grodzki	7 787	284	3,6
Grudziądz – powiat ziemski	3 236	61	1,9
Toruń – powiat grodzki	6 671	521	7,8
Toruń – powiat ziemski	5 656	158	2,8
Włocławek – powiat grodzki	8 249	312	3,8
Włocławek – powiat ziemski	6 210	94	1,5
Aleksandrów Kujawski	3 332	146	4,4
Brodnica	3 671	121	3,3
Chełmno	3 620	111	3,1
Golub-Dobrzyń	3 085	93	3,0
Inowrocław	13 415	455	3,4
Lipno	5 784	75	1,3
Mogilno	3 634	102	2,8
Nakło nad Notecią	5 515	266	4,8
Radziejów	3 145	68	2,2
Rypin	2 828	153	5,4
Sępólno Krajeńskie	3 056	161	5,3
Świecie	5 483	222	4,0
Tuchola	2 788	205	7,4
Wąbrzeźno	2 477	201	8,1
Żnin	5 503	124	2,3

TABELA 33. NIEPEŁNOSPRAWNI BEZROBOTNI POSZUKUJĄCY PRACY W I PÓŁROCZU 2009 R. WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Powiat																								
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRONICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN	
Liczba niepełnosprawnych ogółem zarejestrowanych w PUP wg stanu w dniu 30.06.2009 r. z tego	6 709	1 074	241	350	75	848	215	508	121	219	167	156	117	572	146	118	285	116	239	200	269	251	271	151	
Liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy	1 764	254	49	66	14	327	57	196	27	73	46	45	24	117	71	16	19	48	86	39	47	46	70	27	
- w tym niepozostający w zatrudnieniu	1 656	242	43	66	14	327	28	196	27	73	41	45	23	117	71	16	19	47	70	39	47	46	32	27	
Liczba niepełnosprawnych bezrobotnych	4 945	820	192	284	61	521	158	312	94	146	121	111	93	455	75	102	266	68	153	161	222	205	201	124	
- w tym kobiety	2 540	405	100	154	39	243	83	145	51	66	61	75	56	251	36	57	131	33	83	87	125	88	107	64	
Bezrobotni niepełnosprawni z prawem do zasiłku	1 297	218	55	48	15	107	49	36	25	28	30	38	30	138	30	39	89	11	29	43	58	62	81	38	
- w tym kobiety	655	114	28	28	10	51	23	15	15	14	14	27	17	70	15	18	49	5	12	17	26	20	47	20	
Bezrobotni niepełnosprawni nowo rejestrowani w I półroczu 2009 roku	4 284	735	189	212	47	564	156	183	54	139	107	113	77	322	82	82	256	63	115	128	156	219	187	98	
w tym kobiety	2 041	336	85	95	31	236	74	76	29	68	47	64	40	191	42	40	112	35	58	62	87	101	90	42	
Bezrobotni niepełnosprawni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 roku	1 324	222	64	58	22	124	23	50	17	41	25	32	20	106	26	18	92	18	34	49	68	108	74	33	
w tym kobiety	672	130	28	22	10	61	10	22	8	22	10	13	8	67	9	13	41	11	18	23	40	60	37	9	
Oferty pracy dla niepełnosprawnych																									
Zgłoszone w I półroczu 2009 roku	599	246	54	12	6	69	0	34	5	20	2	0	1	18	9	3	31	3	9	4	3	14	53	3	
- w tym pracy subsydiowanej	188	18	6	4	0	50	0	27	4	11	2	0	0	4	0	0	0	2	5	3	1	8	43	0	
- w tym z sektora publicznego	70	5	0	0	0	9	0	1	2	0	1	0	1	0	0	0	1	3	4	2	1	1	38	1	
Aktualne w końcu I półroczu 2009 roku	50	16	5	1	0	4	0	13	0	7	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- w tym niewykorzystane dłużej niż 1 miesiąc	13	0	0	0	0	0	0	7	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

TABELA 34. BEZROBOTNI CUDZOZIEMCY W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1.

Wyszczególnienie	Powiat										WOJEWÓDZTWO RAZEM
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUIAWSKI	BRONICA	
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	19	1	4	0	11	3	2	1	1	8	1
- w tym kobiety	5	0	2	0	3	2	1	1	1	6	0
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	2	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0
- w tym kobiety	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	18	3	4	0	6	0	2	1	0	6	1
- w tym kobiety	6	2	3	0	3	0	1	1	0	5	0
z prawem do zasiłku	4	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0
- w tym kobiety	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0

TABELA 34. BEZROBOTNI CUDZOZIEMCY W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB- DOBZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	0	2	0	0	3	0	4	0	5	5	2	3
- w tym kobiety	0	2	0	0	2	0	3	0	2	1	2	0
Bezrobotni, którzy podjęli pracę w I półroczu 2009 r.	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1
- w tym kobiety	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	0	4	0	0	1	0	3	0	6	2	2	2
- w tym kobiety	0	4	0	0	1	0	2	0	3	1	2	1
z prawem do zasiłku	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1
- w tym kobiety	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0

TABELA 35. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI "NAPLYW" I WYREJESTROWANI "ODPLYW"
W I PÓŁROCZU 2009 ROKU

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009			W odsetkach
		Ogółem	z tego:		
			mężczyźni	kobiety	
w liczbach bezwzględnych					
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	77 048	97 030	52 609	44 421	100,0
z tego rejestrowani:					
- po raz pierwszy	12 928	18 209	9 840	8 369	18,8
- po raz kolejny (od 1990 r.)	64 120	78 821	42 769	36 052	81,2
w tym powracający do rejestracji:					
- po pracach interwencyjnych	734	485	161	324	0,5
- po robotach publicznych	1 422	1 441	661	780	1,5
- po stażu	5 006	3 931	1 064	2 867	4,1
- po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 664	1 697	465	1 232	1,7
- po szkoleniu	3 840	5 401	3 164	2 237	5,6
- po pracach społecznie użytecznych	1 528	1 422	507	915	1,5
Wyrejestrowani bezrobotni "odpływ"	93 339	87 891	44 220	43 671	100,0
w tym z powodu:					
- podjęcia pracy	41 163	35 006	18 862	16 144	39,8
niesubsydiowanej	32 771	27 119	14 369	12 750	30,9
w tym pracy sezonowej	3 050	2 634	1 412	1 222	3,0
subsydiowanej	8 392	7 887	4 493	3 394	9,0
w tym:					
prac interwencyjnych	1 667	1 349	523	826	1,5
robót publicznych	4 446	4 295	2 604	1 691	4,9
podjęcia działalności gospodarczej	1 032	1 400	860	540	1,6
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	1 072	810	492	318	0,9
inne	175	33	14	19	0,0
- rozpoczęcia szkolenia	4 942	5 886	3 558	2 328	6,7
- rozpoczęcia stażu	5 355	8 950	2 762	6 188	10,2
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy	3 256	304	77	227	0,3
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	4 014	3 799	1 248	2 551	4,3
- rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	x	29	13	16	0,0
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	x	2 279	1 226	1 053	2,6
- niepotwierdzenia gotowości do pracy	25 219	24 664	13 867	10 797	28,1
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 620	3 723	986	2 737	4,2
- podjęcia nauki	26	13	3	10	0,0
- ukończenia 60/65 lat	173	191	46	145	0,2
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	510	342	204	138	0,4
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	269	350	154	196	0,4
- innych	4 792	2 355	1 214	1 141	2,7

TABELA 36. BILANS BEZROBOTNYCH W KOLEJNYCH MIESIĄCACH 2009 ROKU

L.p.	WYSZEGÓLNIENIE	MIESIĄC												I półrocze 2009	
		I	II	III	IV	V	VI	razem	udział w %						
1.	Bezrobotni według stanu w końcu poprzedniego miesiąca	110 256	120 835	126 037	127 357	124 736	121 258	110 256							
2.	Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu po raz pierwszy	19 948	15 620	16 326	14 805	14 807	15 524	97 030	100,0						
	po raz kolejny (od 1990 t.)	3 071	2 647	2 574	2 708	3 566	3 643	18 209	18,8						
	po pracach interwencyjnych	16 877	12 973	13 752	12 097	11 241	11 881	78 821	81,2						
	po robotach publicznych	65	87	103	77	68	85	485	0,5						
	po stażu	471	129	204	225	168	244	1 441	1,5						
	po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	703	622	762	707	620	517	3 931	4,1						
	po szkoleniu	333	254	363	381	253	113	1 697	1,7						
	po pracach społecznie użytecznych	155	312	660	1 080	1 642	1 552	5 401	5,6						
	podjęcie pracy	81	227	132	375	255	352	1 422	1,5						
3.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu	9 369	10 418	15 006	17 426	18 285	17 387	87 891	100,0						
a.	1) niesubsydowane	4 030	4 064	5 627	7 455	7 353	6 477	35 006	39,8						
	w tym pracy sezonowej	3 682	3 463	4 575	5 134	5 436	4 829	27 119	30,9						
	subsydowanej	339	297	449	543	557	449	2 634	3,0						
	2) subsydowanej	348	601	1 052	2 321	1 917	1 648	7 887	9,0						
	- prace interwencyjne	55	207	245	340	240	262	1 349	1,5						
	- robot publicznych	151	256	441	1 608	1 162	677	4 295	4,9						
	- podjęcia działalności gospodarczej	23	24	262	276	377	438	1 400	1,6						
	- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	110	107	102	93	135	263	810	0,9						
	- inne	9	7	2	4	3	8	33	0,0						
b.	rozpoczęte szkolenia	285	410	1 128	1 092	1 545	1 426	5 886	6,7						
c.	rozpoczęte stażu	453	875	1 481	1 954	2 000	2 187	8 950	10,2						
d.	rozpoczęte przygotowania zawodowego w miejscu pracy	282	21	0	0	0	1	304	0,3						
e.	rozpoczęte pracy społecznie użytecznej	322	448	898	1 140	439	552	3 799	4,3						
f.	rozpoczęte uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0	0	0	15	0	14	29	0,0						
g.	odnowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	167	191	346	476	516	583	2 279	2,6						
h.	niepotwierdzenia gotowości do pracy	2 920	3 461	4 405	4 160	4 962	4 756	24 664	28,1						
i.	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	521	491	613	666	758	674	3 723	4,2						
j.	podjęcia nauki	5	3	4	0	0	1	13	0,0						
k.	ukończenia 60/65 lat	26	29	35	47	27	27	191	0,2						
kl.	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	57	46	86	53	56	44	342	0,4						
m.	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	58	51	59	50	57	75	350	0,4						
nn.	innych	243	328	324	318	572	570	2 355	2,7						
4.	Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca	120 835	126 037	127 357	124 736	121 258	119 395	119 395	x						
	Wskaźnik napływu do bezrobocia (w %)	18,1	12,9	13,0	11,6	11,9	12,8	88,0	x						
	Wskaźnik odpływu z bezrobocia (w %)	8,5	8,6	11,9	13,7	14,7	14,3	79,7	x						
	Wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	20,2	26,0	34,5	50,4	49,7	41,7	36,1	x						

TABELA 37. BILANS BEZROBOTNYCH W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz. 1

Wyszczególnienie	WOJEWÓDZTWO KRAKÓW							Powiat							CHELMNO
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDROW KURAWSKI	BRODNICA					
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2008 r.	8 139	3 097	6 862	3 255	5 589	4 312	7 381	6 483	3 734	3 663	3 278				
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	10 864	3 679	6 315	2 527	7 828	5 825	6 022	4 112	3 112	3 707	2 802				
z tego:															
po raz pierwszy	2 385	824	806	329	1 771	1 272	859	707	490	738	530				
po raz kolejny (od 1990 r.)	8 479	2 855	5 509	2 198	6 057	4 553	5 163	3 405	2 622	2 969	2 272				
po pracach interwencyjnych	1	0	5	7	1	16	1	0	0	2	19				
po robotach publicznych	1 441	10	41	110	7	203	17	3	12	4	106				
po stażu	3 931	183	96	49	138	342	386	330	257	88	209				
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy	1 697	26	84	34	20	226	52	61	84	29	8				
po szkoleniu	5 401	399	104	539	215	1 030	292	239	154	46	72				
po pracach społecznie użytecznych	1 422	74	91	123	18	51	3	136	269	11	0				
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 r.	87 891	8 474	5 390	2 546	6 746	4 481	5 154	4 385	3 514	3 699	2 460				
podjęcia pracy	35 006	3 035	1 144	2 292	2 156	1 761	1 663	1 723	1 265	1 210	1 142				
miesubsydiowanej	27 119	2 812	884	1 636	2 066	1 571	1 411	1 180	961	1 057	862				
w tym pracy sezonowej	2 634	0	315	51	1	0	0	0	0	41	0				
subsydiowanej	7 887	223	656	547	150	190	252	543	304	153	280				
z tego:															
prac interwencyjnych	1 349	2	18	29	22	49	40	21	5	3	52				
robot publicznych	4 295	19	208	396	10	62	86	436	216	79	184				
podjęcia działalności gospodarczej	1 400	119	162	54	94	78	83	63	46	69	30				
z tego:															
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	810	67	24	268	68	18	1	42	23	37	2				
inne	33	16	0	0	0	6	0	1	0	0	0				
rozpoczęcia szkolenia	5 886	445	123	538	213	509	808	485	312	211	86				
rozpoczęcia stażu	8 950	519	171	455	213	478	434	552	474	350	763				
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy/dorosłych	304	15	5	29	15	0	21	4	4	21	22				
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	3 799	434	137	178	110	91	54	424	271	94	0				
rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	29	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej	2 279	87	109	125	40	405	17	314	152	249	6				
niepotwierdzenia gotowości do pracy	24 664	3 221	973	1 401	545	2 645	1 070	1 698	1 040	1 019	755				
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 723	269	154	263	133	146	201	213	163	164	82				
podjęcia nauki	13	1	1	1	0	2	0	0	3	0	0				
ukończenia 60/65 lat	191	22	9	15	6	15	7	15	8	5	3				
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	342	60	11	36	11	3	3	16	9	11	12				
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	350	67	17	81	2	42	9	14	11	12	14				
innych	2 355	270	73	81	27	235	59	126	65	82	61				
inne	119 395	10 529	3 721	7 787	3 236	6 671	5 656	8 249	6 210	3 332	3 671				
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	21 484	2 117	885	933	507	1 339	1 212	968	1 074	520	691				
wskaznik napływu do bezrobocia (w %)	88,0	133,5	118,8	92,0	77,6	140,1	135,1	81,6	63,4	101,2	85,5				
wskaznik odpływu z bezrobocia (w %)	79,7	104,1	98,6	78,5	78,2	120,7	103,9	69,8	67,6	101,0	75,0				
wskaznik płynności rynku pracy (w %)	36,1	27,9	31,1	36,3	46,0	27,5	30,2	27,6	41,9	32,6	40,8				

TABELA 37. BILANS BEZROBOTNYCH W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz. 2

Wyszczególnienie	Powiat											ZNIN
	GOLUB DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	
Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2008 r.	2 611	12 614	5 434	3 442	5 117	3 496	2 705	3 140	5 763	2 674	2 236	5 231
Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2009 r.	2 334	7 413	4 054	2 289	4 858	1 806	2 486	2 595	3 423	2 547	2 178	4 254
z tego												
po raz pierwszy	425	1 409	683	519	912	414	347	380	843	450	425	691
po raz kolejny (od 1990 r.)	1 909	6 004	3 371	1 770	3 946	1 392	2 139	2 215	2 580	2 097	1 753	3 563
po pracach interwencyjnych	65	142	78	24	0	9	34	18	0	10	44	9
po robotach publicznych	0	495	8	12	24	1	55	109	2	62	1	149
po stażu	63	217	280	126	214	66	92	171	24	147	72	336
po odbyciu przygotowania zawodowego w miejsu pracy	29	82	320	65	39	59	45	107	25	59	4	216
po szkoleniu	35	189	460	70	265	37	233	29	80	60	232	102
po pracach społecznie użytecznych	239	2	15	2	124	10	35	57	22	64	6	36
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 r.	1 860	6 612	3 704	2 097	4 460	2 157	2 363	2 679	3 703	2 433	1 937	3 982
podjęcia pracy	689	3 460	1 381	997	1 761	737	927	1 221	1 635	1 026	895	1 723
- niesubsydiowanej	548	2 313	907	676	1 459	548	676	928	1 311	849	583	1 325
- w tym pracy sezonowej	0	179	0	622	0	0	0	0	993	430	0	0
- subsydiowanej	141	1 147	474	321	302	189	251	293	324	177	312	398
z tego												
- prace interwencyjne	83	315	142	97	15	36	77	34	0	51	206	52
- robot publicznych	1	700	240	157	196	100	128	211	245	72	46	300
- podjęcia działalności gospodarczej	35	112	62	50	56	49	29	42	37	28	28	41
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia	22	20	30	17	35	4	17	6	42	18	30	5
- inne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	2	0
rozpoczęcia szkolenia	56	256	359	90	316	47	259	48	121	71	250	120
rozpoczęcia stażu	365	597	306	242	362	609	202	303	494	234	125	450
rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejsu pracy/dorosłych	3	3	77	22	3	58	0	0	0	0	0	0
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	208	77	127	36	153	113	187	136	237	113	75	273
rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej	22	29	50	20	120	43	77	95	57	77	16	116
lub uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy	405	1 490	1 188	447	1 221	287	553	625	718	699	440	1 146
niepotwierdzenia gotowości do pracy	87	367	111	148	317	72	89	178	157	109	93	55
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1
podjęcia nauki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ukończenia 60/65 lat	0	32	9	7	5	4	3	3	8	0	0	7
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	0	53	14	9	21	12	10	13	9	15	4	9
nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	0	24	13	12	18	2	11	10	19	12	2	11
innych	25	223	69	67	163	172	44	47	247	76	37	71
Bezrobotni według stanu w dniu 30.06.2009 r.	3 085	13 415	5 784	3 634	5 515	3 145	2 828	3 056	5 483	2 788	2 477	5 503
- w tym zarejestrowani po raz pierwszy	631	2 502	1 037	819	998	692	449	479	1 164	476	430	930
Wskaźnik napływu do bezrobocia (w %)	89,4	58,8	74,6	66,5	94,9	51,7	91,9	82,6	59,4	95,3	97,4	81,3
Wskaźnik odpływu z bezrobocia (w %)	71,2	52,4	68,2	60,9	87,2	61,7	87,4	85,3	64,3	91,0	86,6	76,1
Wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	29,5	46,7	34,1	43,6	36,2	40,8	37,3	47,1	47,8	40,3	41,1	40,5

TABELA 38. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ W I PÓŁROCZU 2009 ROKU

Wyszczególnienie	Bezrobotni					
	ogółem		kwartał			
	razem	kobiety	I		II	
			razem	kobiety	razem	kobiety
w liczbach						
Ogółem	35 006	16 144	13 721	7 059	21 285	9 085
w tym:						
- osoby poprzednio pracujące	30 856	13 736	11 754	5 835	19 102	7 901
w tym:						
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	434	193	155	80	279	113
- osoby dotychczas niepracujące	4 150	2 408	1 967	1 224	2 183	1 184
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	2 533	1 543	1 374	880	1 159	663
- cudzoziemcy	9	5	5	3	4	2
- osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	903	617	442	307	461	310
- osoby bez kwalifikacji zawodowych	7 909	3 941	2 894	1 694	5 015	2 247
- osoby bez doświadczenia zawodowego	6 050	3 462	2 785	1 704	3 265	1 758
- osoby bez wykształcenia średniego	19 629	7 136	7 101	2 952	12 528	4 184
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	X	1 108	X	475	X	633
- osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	2 050	1 663	865	721	1 185	942
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	195	8	66	3	129	5
			w odsetkach			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:						
- osoby poprzednio pracujące	88,1	85,1	85,7	82,7	89,7	87,0
w tym:						
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1,2	1,2	1,1	1,1	1,3	1,2
- osoby dotychczas niepracujące	11,9	14,9	14,3	17,3	10,3	13,0
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	7,2	9,6	10,0	12,5	5,4	7,3
- cudzoziemcy	0,03	0,03	0,04	0,04	0,02	0,02
- osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	2,6	3,8	3,2	4,3	2,2	3,4
- osoby bez kwalifikacji zawodowych	22,6	24,4	21,1	24,0	23,6	24,7
- osoby bez doświadczenia zawodowego	17,3	21,4	20,3	24,1	15,3	19,4
- osoby bez wykształcenia średniego	56,1	44,2	51,8	41,8	58,9	46,1
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	X	6,9	X	6,7	X	7,0
- osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	5,9	10,3	6,3	10,2	5,6	10,4
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	0,6	0,05	0,5	0,04	0,6	0,1

TABELA 39. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.1.

Wyszczególnienie	Powiat										WOFEWÓDZTWO RAZEM
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KIJAWSKI	BRODNICA	
Ogółem	2 988	1 195	1 599	770	1 480	971	2 096	1 735	1 267	1 360	792
na prace subsydiowane	1 120	630	1 352	746	794	877	1 449	1 425	1 054	876	688
z sektora publicznego	762	648	591	580	334	545	432	988	677	340	514
na staże	364	113	581	124	535	592	1 074	483	428	694	248
na miejsca przygotowania zawodowego/dorosłych	0	3	30	11	1	10	15	13	19	21	0
na prace społecznie użyteczne	506	259	140	187	114	130	67	447	328	80	1
dla niepełnosprawnych	246	54	12	6	69	0	34	5	20	2	0
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	0	0	0	0	17	0	2	0	0	0

TABELA 39. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW - cz.2.

Wyszczególnienie	Powiat											
	GOLUB DOBRYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WARRZEZO	ZNIN
Ogółem	1 028	2 667	1 326	911	1 223	1 082	940	1 018	1 435	795	559	1 222
na prace subsydiowane	879	1 926	1 206	642	764	993	710	770	1 098	541	481	857
z sektora publicznego	594	1 442	886	441	427	560	541	468	473	340	360	533
na staże	564	515	479	294	360	658	249	326	520	257	125	522
na miejsca przygotowania zawodowego/dorosłych	21	3	75	22	3	62	0	19	0	0	0	1
na prace społecznie użyteczne	192	80	173	37	155	109	193	148	238	114	74	273
dla niepełnosprawnych	1	18	9	3	31	3	9	4	3	14	53	3
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	0	0	12	1	1	80	0	0	0	70	0

**TABELA 40. OFERTY PRACY NAJCZĘŚCIEJ ZGŁASZANE DO PUP
W I PÓLROCZU 2009 ROKU**

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty
9141	Gospodarze budynków	6 965
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	2 557
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	2 529
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	1 607
9132	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	1 081
9211	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	497
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	474
4131	Magazynierzy i pokrewni	462
3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	431
7121	Murarze i pokrewni	422
5123	Kelnerzy i pokrewni	413
9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	406
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	400
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	389
5122	Kucharze	385
5141	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	362
9162	Zamiatacze i pokrewni	349
3461	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	347
7125	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	326
8323	Kierowcy samochodów ciężarowych	264
3432	Księgowi	237
7422	Stolarze i pokrewni	237
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych* (zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych - obejmuje grupę elementarną 7231)	231
9152	Portierzy, woźni i pokrewni	225
5131	Opiekunki dziecięce	224
9131	Pomoce domowe i sprzątaczk	224
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	222
4111	Sekretarki	202
7222	Ślusarze i pokrewni	186
5159	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	175
7141	Malarze budowlani i pokrewni	151
2419	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	148
7212	Spawacze i pokrewni	144
7411	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	139
6212	Ogrodnicy terenów zieleni	138
7233	Mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń* (zawód szkolny: Mechanik-monter maszyn i urządzeń - obejmuje grupę elementarną 7233)	134
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	127
5133	Pracownicy domowej opieki osobistej	125
4222	Recepcjoniści i rejestratorzy	123

**TABELA 41. SZKOLENIA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW
W I PÓLROCZU 2009 ROKU**

Powiaty	Bezrobotni, którzy rozpoczęli szkolenie		
	ogółem	kobiety	
	osoby	% w ogółem	
Województwo razem	5 886	2 328	39,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	445	136	30,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	123	22	17,9
Grudziądz – powiat grodzki	538	216	40,1
Grudziądz – powiat ziemski	213	105	49,3
Toruń – powiat grodzki	509	177	34,8
Toruń – powiat ziemski	808	379	46,9
Włocławek – powiat grodzki	485	251	51,8
Włocławek – powiat ziemski	312	138	44,2
Aleksandrów Kujawski	211	87	41,2
Brodnica	86	22	25,6
Chełmno	163	54	33,1
Golub-Dobrzyń	56	17	30,4
Inowrocław	256	94	36,7
Lipno	359	172	47,9
Mogilno	90	22	24,4
Nakło nad Notecią	316	86	27,2
Radziejów	47	12	25,5
Rypin	259	126	48,6
Sępólno Krajeńskie	48	1	2,1
Świecie	121	48	39,7
Tuchola	71	20	28,2
Wąbrzeźno	250	103	41,2
Żnin	120	40	33,3

**TABELA 42. STAŻE BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW
W I PÓLROCZU 2009 ROKU**

Powiaty	Bezrobotni, którzy rozpoczęli staż		
	ogółem	kobiety	
		osoby	% w ogółem
Województwo razem	8 950	6 188	69,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	519	374	72,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	171	132	77,2
Grudziądz – powiat grodzki	455	317	69,7
Grudziądz – powiat ziemski	213	159	74,6
Toruń – powiat grodzki	478	327	68,4
Toruń – powiat ziemski	434	303	69,8
Włocławek – powiat grodzki	552	329	59,6
Włocławek – powiat ziemski	474	287	60,5
Aleksandrów Kujawski	350	231	66,0
Brodnica	763	546	71,6
Chełmno	252	202	80,2
Golub-Dobrzyń	365	250	68,5
Inowrocław	597	443	74,2
Lipno	306	215	70,3
Mogilno	242	176	72,7
Nakło nad Notecią	362	249	68,8
Radziejów	609	362	59,4
Rypin	202	140	69,3
Sępólno Krajeńskie	303	182	60,1
Świecie	494	390	78,9
Tuchola	234	167	71,4
Wąbrzeźno	125	94	75,2
Żnin	450	313	69,6

**TABELA 43. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE W MIEJSCU PRACY /
PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH
WEDŁUG POWIATÓW W I PÓŁROCZU 2009 ROKU**

Powiaty	Bezrobotni, którzy rozpoczęli przygotowanie zawodowe w miejscu pracy		
	ogółem	kobiety	
	osoby		% w ogółem
Województwo razem	304	227	74,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	15	12	80,0
Bydgoszcz – powiat ziemski	5	5	100,0
Grudziądz – powiat grodzki	29	15	51,7
Grudziądz – powiat ziemski	15	12	80,0
Toruń – powiat grodzki	0	0	x
Toruń – powiat ziemski	21	14	66,7
Włocławek – powiat grodzki	4	3	75,0
Włocławek – powiat ziemski	4	4	100,0
Aleksandrów Kujawski	21	16	76,2
Brodnica	22	18	81,8
Chełmno	2	2	100,0
Golub-Dobrzyń	3	1	33,3
Inowrocław	3	3	100,0
Lipno	77	55	71,4
Mogilno	22	18	81,8
Nakło nad Notecią	3	2	66,7
Radziejów	58	47	81,0
Rypin	0	0	x
Sępólno Krajeńskie	0	0	x
Świecie	0	0	x
Tuchola	0	0	x
Wąbrzeźno	0	0	x
Żnin	0	0	x

**TABELA 44. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE
WEDŁUG POWIATÓW W I PÓŁROCZU 2009 ROKU**

Powiaty	Bezrobotni, którzy rozpoczęli prace społecznie użyteczne		
	ogółem	kobiety	
	osoby		% w ogółem
Województwo razem	3 799	2 551	67,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	434	331	76,3
Bydgoszcz – powiat ziemski	271	195	72,0
Grudziądz – powiat grodzki	137	87	63,5
Grudziądz – powiat ziemski	178	122	68,5
Toruń – powiat grodzki	110	49	44,5
Toruń – powiat ziemski	91	81	89,0
Włocławek – powiat grodzki	54	7	13,0
Włocławek – powiat ziemski	424	225	53,1
Aleksandrów Kujawski	271	136	50,2
Brodnica	94	39	41,5
Chełmno	0	0	x
Golub-Dobrzyń	208	149	71,6
Inowrocław	77	65	84,4
Lipno	127	74	58,3
Mogilno	36	31	86,1
Nakło nad Notecią	153	122	79,7
Radziejów	113	66	58,4
Rypin	187	128	68,4
Sępólno Krajeńskie	136	99	72,8
Świecie	237	186	78,5
Tuchola	113	92	81,4
Wąbrzeźno	75	58	77,3
Żnin	273	209	76,6

TABELA 45. UCZESTNICTWO W DZIAŁANIACH REALIZOWANYCH W RAMACH PROJEKTÓW WSPÓLFINANSOWANYCH Z EFS W I PÓŁROCZU 2009 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powiat																								
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUIAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCLAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN	
Osoby, które rozpoczęły udział w działaniach realizowanych w ramach projektów współfinansowanych z EFS ogółem:	razem	8 016	842	267	547	207	440	615	563	282	248	362	189	266	295	620	283	39	246	332	228	549	370	165	61
	kobiety	4 881	522	146	298	117	307	379	349	160	130	230	122	182	182	353	167	1	131	177	111	428	250	117	22
w projektach systemowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy:	razem	7 112	561	199	532	199	410	574	384	239	248	362	189	234	295	620	249	39	246	332	213	549	212	165	61
	kobiety	4 248	327	121	293	115	277	339	225	132	130	230	122	165	182	353	147	1	131	177	108	428	106	117	22
w projektach konkursowych realizowanych przez inne instytucje:	razem	725	281	68	15	8	30	41	74	0	4	0	0	12	0	0	34	0	0	0	0	0	158	0	0
	kobiety	528	195	25	5	2	30	40	51	0	4	0	0	12	0	0	20	0	0	0	0	0	144	0	0

TABELA 46. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
Ogółem	106 952	100,0	119 395	100,0
z tego w grupach wieku:				
18 - 24 lata	21 650	20,2	27 105	22,7
25 - 34 lata	30 348	28,4	34 785	29,1
35 - 44 lata	21 067	19,7	23 350	19,6
45 - 54 lata	25 635	24,0	25 442	21,3
55 - 59 lat	7 137	6,7	7 485	6,3
60-64 lata	1 115	1,0	1 228	1,0

TABELA 47. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG WIEKU
Stan w dniu 30.06.2009 r.

Wyszczególnienie	Powiat																							
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRONNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIECHÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN
ogółem	119 395	10 529	3 721	7 787	3 236	6 671	5 656	8 249	6 210	3 332	3 671	3 620	3 085	13 415	5 784	3 634	5 515	3 145	2 828	3 056	5 483	2 788	2 477	5 503
z tego w grupach wieku:																								
18 - 24 lata	27 105	1 852	892	1 538	798	1 614	1 484	1 129	1 196	750	1 016	824	894	2 924	1 476	882	1 402	790	883	768	1 335	857	629	1 172
25 - 34 lata	34 785	3 255	1 137	2 138	990	1 763	1 585	2 373	1 917	1 007	1 086	981	908	3 997	1 836	1 075	1 554	940	771	805	1 561	818	699	1 589
35 - 44 lata	23 350	1 955	700	1 435	661	1 153	1 106	1 805	1 368	623	667	759	563	2 724	1 156	735	1 076	624	503	552	1 037	522	505	1 121
45 - 54 lata	25 442	2 511	730	1 979	592	1 502	1 104	2 079	1 264	683	686	825	562	2 858	1 008	740	1 161	611	507	713	1 162	442	508	1 215
55 - 59 lat	7 485	828	226	592	169	543	320	705	383	223	196	202	142	798	265	178	285	151	134	199	342	124	119	361
60 - 64 lata	1 228	128	36	105	26	96	57	158	82	46	20	29	16	114	43	24	37	29	30	19	46	25	17	45
kobiety	66 714	5 362	2 016	4 333	1 904	3 309	3 031	4 616	3 447	1 696	2 182	1 961	1 600	7 743	3 196	2 311	3 155	1 653	1 750	1 778	3 252	1 520	1 394	3 505
z tego w grupach wieku:																								
18 - 24 lata	15 025	962	484	847	466	725	785	643	669	408	594	446	475	1 616	843	528	777	416	562	444	794	482	346	713
25 - 34 lata	21 012	1 813	670	1 307	621	947	896	1 433	1 176	566	712	579	510	2 453	1 068	729	978	491	499	534	998	504	448	1 080
35 - 44 lata	13 835	1 055	403	832	424	640	650	1 050	796	314	416	420	297	1 701	660	501	653	343	324	335	664	299	300	758
45 - 54 lata	13 988	1 281	384	1 099	319	816	582	1 182	658	341	385	437	275	1 660	540	472	632	339	313	386	649	206	258	774
55 - 59 lat	2 854	251	75	248	74	181	118	308	148	67	75	79	43	313	85	81	115	64	52	79	147	29	42	180

TABELA 48. BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
Ogółem	106 952	100,0	119 395	100,0
Z tego z wykształceniem:				
- wyższym	4 818	4,5	6 614	5,5
- policealnym i średnim zawodowym	21 021	19,7	23 743	19,9
- średnim ogólnokształcącym	9 963	9,3	12 437	10,4
- zasadniczym zawodowym	33 453	31,3	37 179	31,1
- gimnazjalnym i poniżej	37 697	35,2	39 422	33,0

TABELA 49. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 30.06.2009 r.

Wyszczególnienie	Powiat																WOJEWÓDZTWO RAZEM						
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCLAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ		RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJENSKIE	SWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO
ogółem	10 529	3 721	7 787	3 236	6 671	5 656	8 249	6 210	3 332	3 671	3 620	3 085	13 415	5 784	3 634	5 515	3 145	2 828	3 056	5 483	2 788	2 477	5 503
z tego z wykształceniem																							
- wyższym	1 245	237	376	78	855	231	605	279	170	192	96	112	604	218	108	204	175	144	92	191	92	57	253
- policealnym i średnim zaw.	2 275	702	1 394	454	1 555	1 062	1 424	1 060	586	793	594	528	3 160	959	764	1 002	791	640	618	953	629	492	1 308
- średnim ogólnokształcącym	1 047	314	917	300	665	610	812	538	414	460	333	441	1 340	672	483	583	298	354	340	582	247	186	501
- zasadniczym zawodowym	3 158	1 283	2 233	1 034	1 701	1 712	2 342	1 885	1 124	1 030	1 228	1 002	4 225	1 612	1 374	1 957	956	605	1 105	1 674	1 027	802	2 110
- gimnazjalnym i poniżej	2 804	1 185	2 867	1 370	1 895	2 041	3 066	2 448	1 038	1 196	1 369	1 002	4 086	2 323	905	1 769	925	1 085	901	2 083	793	940	1 331
kobiety	5 362	2 016	4 333	1 904	3 309	3 031	4 616	3 447	1 696	2 182	1 961	1 600	7 743	3 196	2 311	3 155	1 653	1 750	1 778	3 252	1 520	1 394	3 505
z tego z wykształceniem																							
- wyższym	723	146	234	52	497	153	409	196	119	128	63	75	385	142	78	144	103	96	59	128	48	34	187
- policealnym i średnim zaw.	1 353	412	884	311	874	694	895	723	354	554	387	324	2 125	613	532	694	474	429	416	652	410	328	947
- średnim ogólnokształcącym	686	211	620	205	377	426	571	392	271	316	219	278	904	482	350	405	198	263	245	423	166	123	351
- zasadniczym zawodowym	1 345	657	1 110	581	724	850	1 141	916	504	537	600	444	2 216	785	797	958	421	327	533	966	524	410	1 210
- gimnazjalnym i poniżej	1 255	590	1 485	755	837	908	1 600	1 220	448	647	692	479	2 113	1 174	554	954	457	635	525	1 083	372	499	810

TABELA 50. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
Ogółem	106 952	100,0	119 395	100,0
z tego ze stażem pracy				
do 1 roku	15 614	14,6	16 817	14,1
1 - 5 lat	23 084	21,6	28 413	23,8
5 - 10 lat	15 646	14,6	17 459	14,6
10 - 20 lat	17 144	16,0	18 749	15,7
20 - 30 lat	11 038	10,3	12 352	10,3
30 lat i więcej	2 405	2,2	3 109	2,6
bez stażu	22 021	20,6	22 496	18,8

TABELA 51. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG STAZU PRACY
Stan w dniu 30.06.2009 r.

Wyszczególnienie	Powiat																							
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUIAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCLAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEZNO	ZNIN
ogółem	119 395	10 529	3 721	7 787	3 236	6 671	5 656	8 249	6 210	3 332	3 671	3 620	3 085	13 415	5 784	3 634	5 515	3 145	2 828	3 056	5 483	2 788	2 477	5 503
z tego o stażu pracy																								
do 1 roku	16 817	1 488	482	1 096	447	965	733	1 491	940	554	551	425	497	2 034	790	506	622	479	387	317	687	307	353	666
1 - 5 lat	28 413	2 455	938	1 966	944	1 418	1 269	1 626	1 365	843	971	918	794	3 305	1 266	922	1 288	679	765	719	1 325	691	640	1 306
5 - 10 lat	17 459	1 482	543	1 086	443	964	861	1 317	923	492	590	574	437	1 944	775	505	835	404	402	435	796	456	406	789
10 - 20 lat	18 749	1 838	628	1 430	453	1 209	1 002	1 444	791	445	463	607	404	2 115	669	571	916	335	346	541	877	409	341	915
20 - 30 lat	12 352	1 604	431	1 017	246	1 049	574	934	440	298	309	391	232	1 375	315	303	571	190	180	324	541	256	205	567
30 lat i więcej	3 109	524	147	215	41	371	150	152	76	61	80	96	58	334	70	65	152	24	46	89	119	69	47	123
bez stażu	22 496	1 138	552	977	662	695	1 067	1 285	1 675	639	707	609	663	2 308	1 899	762	1 131	1 034	702	631	1 138	600	485	1 137
kobiety	66 714	5 362	2 016	4 333	1 904	3 309	3 031	4 616	3 447	1 696	2 182	1 961	1 600	7 743	3 196	2 311	3 155	1 653	1 750	1 778	3 252	1 520	1 394	3 505
z tego o stażu pracy																								
do 1 roku	10 743	830	296	700	332	524	439	848	627	316	392	279	338	1 342	465	396	414	302	293	234	473	195	217	491
1 - 5 lat	15 608	1 260	502	1 101	554	665	672	882	654	403	587	503	385	1 887	623	572	737	320	440	461	808	393	372	827
5 - 10 lat	9 278	806	284	555	230	514	457	730	473	239	313	285	183	1 092	397	294	448	178	216	228	413	233	223	487
10 - 20 lat	10 259	972	350	799	242	634	540	824	401	210	239	310	198	1 249	344	349	512	166	188	277	505	194	174	582
20 - 30 lat	5 120	711	185	480	74	492	248	428	129	119	124	159	65	612	101	116	236	58	61	107	209	73	79	254
30 lat i więcej	765	157	29	58	5	115	38	44	9	14	18	29	7	74	14	17	34	6	12	12	26	11	17	19
bez stażu	14 941	626	370	640	467	365	637	860	1 154	395	509	396	424	1 487	1 252	567	774	623	540	459	818	421	312	845

TABELA 52. BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	I półrocze 2008		I półrocze 2009	
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach
ogółem	106 952	100,0	119 395	100,0
z tego:				
do 1 miesiąca	10 635	9,9	13 885	11,6
1 - 3 miesiące	14 008	13,1	20 338	17,0
3 - 6 miesięcy	15 094	14,1	24 761	20,7
6 -12 miesięcy	20 546	19,2	24 811	20,8
12 - 24 miesiące	14 266	13,3	14 622	12,2
powyżej 24 miesiące	32 403	30,3	20 978	17,6

TABELA 53. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
Stan w dniu 30.06.2009 r.

Wyszczególnienie	Powiat																	WOJEWÓDZTWO RAZEM					
	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRODNICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW		RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO
ogółem	10 529	3 721	7 787	3 236	6 671	5 656	8 249	6 210	3 332	3 671	3 620	3 085	13 415	5 784	3 634	5 515	3 145	2 828	3 056	5 483	2 788	2 477	5 503
z tego:																							
do 1 miesiąca	1 545	535	789	378	1 133	867	855	567	452	534	347	364	994	611	363	682	279	354	379	512	356	338	651
1 - 3 miesiące	2 453	737	1 357	473	1 594	1 277	1 243	807	525	660	574	446	1 868	926	540	1 130	367	490	525	680	493	392	781
3 - 6 miesięcy	2 910	1 012	1 692	676	1 628	1 436	1 575	1 000	682	947	706	732	2 234	1 021	560	1 211	453	657	592	906	659	521	951
6 - 12 miesięcy	1 805	723	1 675	753	1 219	1 098	1 666	1 534	737	746	887	686	2 590	1 343	717	1 221	672	692	585	1 271	723	518	950
12 - 24 miesiące	798	320	962	374	509	492	1 079	781	418	388	461	406	2 148	749	529	600	431	313	426	849	297	320	972
pow. 24 miesięcy	1 018	394	1 312	582	588	486	1 831	1 521	518	396	645	451	3 581	1 134	925	671	943	322	549	1 265	260	388	1 198
kobiety	5 362	2 016	4 333	1 904	3 309	3 031	4 616	3 447	1 696	2 182	1 961	1 600	7 743	3 196	2 311	3 155	1 653	1 750	1 778	3 252	1 520	1 394	3 505
z tego:																							
do 1 miesiąca	668	262	363	200	517	452	407	271	199	270	152	166	500	328	170	320	128	184	186	228	175	195	290
1 - 3 miesiące	1 122	337	641	224	670	688	618	355	234	335	274	173	966	461	280	548	159	244	245	326	227	174	427
3 - 6 miesięcy	1 387	508	870	367	733	641	780	459	315	482	326	303	1 039	398	278	633	196	352	286	393	317	258	470
6 - 12 miesięcy	1 033	399	952	415	640	636	886	711	348	454	455	334	1 525	728	421	705	276	458	341	736	401	286	571
12 - 24 miesiące	500	202	639	244	342	296	638	462	255	290	297	268	1 301	446	381	432	240	234	265	564	194	207	699
pow. 24 miesięcy	652	308	868	454	407	318	1 287	1 189	345	351	457	356	2 412	835	781	517	654	278	455	1 005	206	274	1 048

**TABELA 54. BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU, POZIOMU
WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY
STAN W DNIU 30.06.2009 R.**

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych razem	z tego według czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						Liczba bezrobotnych kobiet razem	z tego według czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						
			do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24	
0		1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13	
Czas pozostawania bez pracy w mies.	do 1	01	13 885	13 885	x	x	x	x	x	6 631	6 631	x	x	x	x	
	1 - 3	02	20 338	x	20 338	x	x	x	x	9 728	x	9 728	x	x	x	
	3 - 6	03	24 761	x	x	24 761	x	x	x	11 791	x	x	11 791	x	x	
	6 - 12	04	24 811	x	x	x	24 811	x	x	13 711	x	x	x	13 711	x	
	12 - 24	05	14 622	x	x	x	x	14 622	x	9 396	x	x	x	x	9 396	
	pow. 24	06	20 978	x	x	x	x	x	20 978	15 457	x	x	x	x	x	15 457
Wiek	18 - 24	07	27 105	5 421	6 385	5 902	5 496	2 644	1 257	15 025	2 675	3 190	2 887	3 291	1 935	1 047
	25 - 34	08	34 785	3 685	5 937	7 691	7 321	4 511	5 640	21 012	1 802	2 898	3 885	4 370	3 276	4 781
	35 - 44	09	23 350	2 289	3 508	4 887	4 923	2 986	4 757	13 835	1 118	1 728	2 432	2 820	1 922	3 815
	45 - 54	10	25 442	1 925	3 536	4 929	5 381	3 317	6 354	13 988	893	1 682	2 248	2 796	1 877	4 492
	55 - 59	11	7 485	491	862	1 204	1 489	984	2 455	2 854	143	230	339	434	386	1 322
	60 - 64 lata	12	1 228	74	110	148	201	180	515	x	x	x	x	x	x	x
Wykształcenie	wyższe	13	6 614	1 122	1 372	1 420	1 356	703	641	4 199	754	774	826	918	500	427
	policealne i średnie zaw.	14	23 743	3 192	4 471	4 534	4 906	2 943	3 697	15 385	1 768	2 496	2 712	3 249	2 188	2 972
	średnie ogólnokształcące	15	12 437	2 009	2 932	2 418	2 517	1 329	1 232	8 482	1 225	1 820	1 553	1 779	1 058	1 047
	zasadnicze zawodowe	16	37 179	3 884	5 879	8 134	7 856	4 504	6 922	18 556	1 448	2 333	3 393	3 785	2 675	4 922
	gimnazjalne i poniżej	17	39 422	3 678	5 684	8 255	8 176	5 143	8 486	20 092	1 436	2 305	3 307	3 980	2 975	6 089
Staż pracy ogółem	do 1 roku	18	16 817	2 047	2 780	3 364	3 236	2 136	3 254	10 743	1 143	1 493	1 890	2 124	1 557	2 536
	1 - 5	19	28 413	3 226	5 020	6 555	6 308	3 443	3 861	15 608	1 450	2 313	3 097	3 509	2 262	2 977
	5 - 10	20	17 459	1 790	2 910	3 960	3 712	2 198	2 889	9 278	740	1 288	1 773	1 937	1 383	2 157
	10 - 20	21	18 749	1 859	2 860	3 985	3 977	2 340	3 728	10 259	836	1 348	1 906	2 111	1 421	2 637
	20 - 30	22	12 352	1 174	2 042	2 643	2 722	1 506	2 265	5 120	449	772	953	1 125	676	1 145
	30 lat i więcej	23	3 109	390	634	764	718	323	280	765	101	144	225	155	88	52
	bez stażu	24	22 496	3 399	4 092	3 490	4 138	2 676	4 701	14 941	1 912	2 370	1 947	2 750	2 009	3 953
Ogółem	25	119 395	13 885	20 338	24 761	24 811	14 622	20 978	66 714	6 631	9 728	11 791	13 711	9 396	15 457	

TABELA 55. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY OGÓLEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY. STAN W DNIU 30.06.2009 R.

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych razem	Będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z rubryki 1)									
			do 25 roku życia	długotrwale	powyżej 50 roku życia	bez kwalifikacji zawodowych	bez doświadczenia zawodowego	bez wykształcenia średniego	samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	ktoś po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	niepełnosprawni	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	01	13 885	5 067	2 087	1 674	3 829	4 254	7 560	894	243	475
	1 - 3	02	20 338	6 485	3 421	2 928	5 715	5 254	11 564	1 442	309	784
	3 - 6	03	24 761	6 003	5 409	3 994	7 405	4 966	16 389	1 908	388	971
	6 - 12	04	24 811	5 597	10 222	4 584	7 487	5 476	16 034	2 275	309	1 090
	12 - 24	05	14 622	2 696	14 406	2 900	4 866	3 528	9 647	1 633	180	646
	pow. 24	06	20 978	1 257	20 434	6 480	8 259	5 734	15 407	2 143	182	979
Wiek w latach	18 - 24	07	27 105	27 105	7 254	x	10 346	15 988	12 218	1 970	105	505
	25 - 34	08	34 785	x	15 919	x	7 593	8 276	19 737	4 498	439	873
	35 - 44	09	23 350	x	12 303	x	7 219	2 370	17 850	2 619	399	845
	45 - 54	10	25 442	x	14 867	x	8 674	1 871	19 758	1 108	463	1 805
	55 - 59	11	7 485	x	4 748	x	3 177	589	6 036	89	151	796
	60 - 64 lata	12	1 228	x	888	x	552	118	1 002	11	54	121
Wykształcenie	wyższe	13	6 614	1 030	2 096	495	x	1 931	x	308	6	129
	policealne i średnie zaw.	14	23 743	6 714	10 232	3 450	x	6 451	x	1 531	68	830
	średnie ogólnokształcące	15	12 437	6 793	4 276	1 034	7 447	5 744	x	868	25	348
	zasadnicze zawodowe	16	37 179	5 704	17 712	7 364	#ARG!	4 469	37 179	3 091	479	1 761
	gimnazjalne i poniżej	17	39 422	6 864	21 663	10 217	30 114	10 617	39 422	4 497	1 033	1 877
Staż pracy ogółem w latach	do 1 roku	18	16 817	5 763	9 069	1 672	6 566	6 716	9 760	1 810	397	519
	1 - 5	19	28 413	7 788	12 158	1 715	7 612	x	18 052	3 015	461	859
	5 - 10	20	17 459	612	8 004	1 843	4 159	x	12 112	1 687	226	711
	10 - 20	21	18 749	x	9 445	5 442	4 753	x	13 922	1 271	210	1 067
	20 - 30	22	12 352	x	5 689	7 792	2 843	x	9 066	357	81	987
	30 lat i więcej	23	3 109	x	828	2 890	604	x	2 338	20	8	248
	bez stażu	24	22 496	12 942	10 786	1 206	11 024	22 496	11 351	2 135	228	554
Ogółem	25	119 395	27 105	55 979	22 560	37 561	29 212	76 601	10 295	1 611	4 945	

TABELA 56. BEZROBOTNE KOBIETY BĘDĄCE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY. STAN W DNIU 30.06.2009 R.

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych kobiet razem	Będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z rubryki 1)										
			do 25 roku życia	długotrwale	powyżej 50 roku życia	bez kwalifikacji zawodowych	bez doświadczenia zawodowego	bez wykształcenia średniego	samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	którze po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	niepełnosprawne	które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Czas pozostawania bez pracy w mies.	do 1	01	6 631	2 513	1 290	651	2 035	2 349	2 883	712	10	228	704
	1 - 3	02	9 728	3 240	2 146	1 127	3 125	2 939	4 538	1 189	11	364	1139
	3 - 6	03	11 791	2 938	3 070	1 533	3 830	2 698	6 800	1 566	12	435	1576
	6 - 12	04	13 711	3 341	6 058	1 904	4 463	3 538	7 766	2 013	19	556	2226
	12 - 24	05	9 396	1 946	9 293	1 363	3 194	2 595	5 651	1 526	14	354	2188
	pow. 24	06	15 457	1 047	15 217	3 723	6 304	4 742	11 010	2 062	16	603	4971
Wiek w latach	18 - 24	07	15 025	15 025	5 109	x	6 178	9 353	5 802	1 852	5	222	2420
	25 - 34	08	21 012	x	11 953	x	4 755	5 941	10 776	4 046	24	459	5829
	35 - 44	09	13 835	x	8 680	x	4 740	1 868	9 823	2 210	26	470	3046
	45 - 54	10	13 988	x	9 185	x	5 619	1 345	9 995	903	19	1 083	1335
	55 - 59	11	2 854	x	2 147	x	1 659	354	2 252	57	8	306	174
Wykształcenie	wyższe	12	4 199	734	1 360	165	x	1 298	x	287	1	65	342
	policealne i średnie zaw.	13	15 385	3 943	7 679	1 899	x	4 094	x	1 407	3	518	1836
	średnie ogólnokształcące	14	8 482	4 435	3 348	782	5 589	3 925	x	814	2	205	994
	zasadnicze zawodowe	15	18 556	2 793	11 039	2 689	x	2 733	18 556	2 662	28	818	3792
	gimnazjalne i poniżej	16	20 092	3 120	13 648	4 766	17 362	6 811	20 092	3 898	48	934	5840
Staż pracy ogółem w latach	do 1 roku	17	10 743	3 247	6 652	847	4 185	3 920	5 891	1 680	23	270	2687
	1 - 5	18	15 608	3 827	8 087	870	4 103	x	9 083	2 620	20	437	2991
	5 - 10	19	9 278	176	5 179	1 025	2 416	x	5 577	1 355	7	376	1109
	10 - 20	20	10 259	x	5 929	3 033	2 906	x	6 939	1 050	14	622	627
	20 - 30	21	5 120	x	2 509	3 048	1 349	x	3 179	283	3	447	46
	30 lat i więcej	22	765	x	177	674	189	x	471	11	0	59	0
	bez stażu	23	14 941	7 775	8 541	804	7 803	14 941	7 508	2 069	15	329	5344
Ogółem	24	66 714	15 025	37 074	10 301	22 951	18 861	38 648	9 068	82	2 540	12804	

**TABELA 57. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO
MIEJSCA PRACY
Stan w dniu 30.06.2009 r.**

Sektora Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)	Bezrobotni		
	osoby	%	
Rolnictwo leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	A	3 856	3,2
Górnictwo i wydobywanie	B	70	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	C	26 092	21,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	D	261	0,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	E	1 321	1,1
Budownictwo	F	8 165	6,8
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	G	16 469	13,8
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	H	2 109	1,8
Transport i gospodarka magazynowa	I	3 990	3,3
Informacja i komunikacja	J	623	0,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	K	988	0,8
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	L	606	0,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	M	3 711	3,1
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	N	2 554	2,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	O	6 597	5,5
Edukacja	P	2 011	1,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Q	2 005	1,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	R	2 473	2,1
Pozostała działalność usługowa	S	7 521	6,3
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	T	381	0,3
Organizacje i zespoły eksterytorialne	U	17	0,0
Działalność niezidentyfikowana		5 079	4,3
Razem poprzednio pracujący		96 899	81,2
Dotychczas niepracujący		22 496	18,8
Ogółem bezrobotni		119 395	100,0

TABELA 58. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) - cz. 1
stan w dniu 30.06.2009 r.

Wyszczególnienie r - razem bezrobotni k - bezrobotne kobiety	Powiaty										RAZEM WOJEWÓDZTWO	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KLUWASKI	BRODNICA	CHELMNO
	r	k	r	k	r	k	r	k	r	k												
Rolnictwo leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3 856	20	93	110	166	66	171	68	312	183	188	77										
Górnictwo i wydobywanie	1 925	6	34	62	8	2	5	8	4	70	4	0										
Przetwórstwo przemysłowe	26 092	2 555	1 027	1 877	565	1 565	1 530	1 989	1 276	586	1 007	419										
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	14 308	1 261	486	1 103	324	857	857	1 190	688	275	536	218										
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	71	4	0	6	0	2	8	6	0	1	0	0										
Budownictwo	1 321	59	19	117	34	79	17	96	44	24	143	9										
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8 165	912	318	656	253	617	435	1 024	622	329	121	73										
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	16 469	2 007	575	1 362	410	1 111	628	1 365	860	513	423	184										
Transport i gospodarka magazynowa	10 754	1 291	388	915	293	670	403	969	610	321	256	123										
Informacja i komunikacja	2 109	183	63	162	44	159	77	156	70	131	72	10										
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 677	130	52	135	61	119	53	124	61	30	31	6										
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3 990	251	62	145	43	127	90	186	104	104	61	9										
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 160	66	19	40	12	33	30	66	41	18	254	8										
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	623	76	14	30	6	25	15	29	13	14	25	3										
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2 91	46	11	15	5	17	9	46	8	7	8	3										
Edukacja	988	127	24	78	14	100	34	100	59	38	39	3										
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	606	50	11	73	17	65	11	65	8	6	6	6										
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	344	32	8	43	10	22	7	39	6	4	4	5										
Pozostała działalność usługowa	3 711	355	95	140	28	243	73	336	124	36	135	3										
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gosp. dom. produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1 944	185	60	77	19	108	20	199	69	13	68	2										
Organizacje i zespoły eksterytoriałne	2 554	276	42	349	40	176	37	222	68	45	62	4										
Działalność niezidentyfikowana	6 597	357	131	253	476	249	496	216	482	319	77	503										
Razem poprzędnio pracujących	2 962	109	70	122	259	70	253	68	122	199	121	253										
Dotychezas niepracujących	2 011	157	73	146	47	144	83	145	102	46	64	28										
Ogółem bezrobotni	1 517	124	47	100	31	112	60	104	71	40	51	20										
	2 005	182	45	180	35	94	132	201	122	166	35	65										
	1 655	138	41	124	33	110	77	110	104	118	29	56										
	2 473	99	26	69	15	94	22	299	45	38	95	8										
	1 477	53	21	56	10	62	13	181	32	26	50	4										
	7 521	974	230	467	202	271	691	246	92	46	66	1 597										
	381	0	0	186	66	2	186	5	12	8	7	5										
	237	0	0	77	43	1	77	1	3	11	8	5										
	17	1	0	0	0	5	0	0	1	0	0	0										
	11	1	0	0	0	3	0	0	1	0	0	0										
	5 079	728	310	379	110	785	21	170	106	92	58	0										
	2 518	335	155	218	64	352	11	85	65	44	20	0										
	96 809	9 391	3 169	6 810	2 574	5 976	4 589	6 964	4 535	2 693	2 964	3 011										
	51 773	4 736	1 646	3 693	1 437	2 944	2 394	3 756	2 293	1 301	1 673	1 565										
	22 496	1 138	552	977	662	695	1 067	1 285	1 675	639	707	609										
	14 941	626	370	640	467	365	640	860	1 154	395	509	396										
	119 395	10 529	3 721	7 787	3 236	6 671	5 656	8 249	6 210	3 332	3 671	3 620										
	66 714	5 362	2 016	4 333	1 904	3 309	3 031	4 616	3 447	1 696	2 182	1 961										

TABELA 58. BEZROBOTNI W POWIATACH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) cz. 2
stan w dniu 30.06.2009 r.

Wyszczególnienie r - razem bezrobotni k - bezrobotne kobiety	Powiaty											ZNANI	
	GOLUB-DOBRZYŃ	INOWROCŁAW	LIPNO	MOGIŁNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO		
Rolnictwo leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	r k	135 66	405 180	255 133	170 110	226 107	132 64	73 88	212 110	196 56	147 39	96 214	355 6
Gornictwo i wydobywanie	r k	1 1	3 0	5 0	2 0	1 0	1 0	5 2	1 1	1 0	3 0	0 0	3 3
Przetwórstwo przemysłowe	r k	371 215	2 798 1 541	887 541	803 424	1 436 814	495 280	625 342	680 306	1 145 600	723 342	611 386	1 122 744
Wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	r k	3 1	20 3	18 5	10 5	0 15	8 0	3 0	12 2	12 2	14 6	0 5	11 7
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	r k	14 2	423 272	18 3	10 5	56 17	18 9	30 10	11 5	56 17	27 0	11 11	16 8
Budownictwo	r k	127 11	1134 12	473 42	233 40	373 37	118 5	213 23	153 11	359 11	163 8	131 9	328 34
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	r k	215 154	915 231	702 469	684 503	905 597	271 402	523 400	723 401	412 566	412 302	362 237	750 553
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	r k	26 24	279 216	49 44	71 65	70 56	27 25	29 25	41 37	163 57	68 57	29 21	130 104
Transport i gospodarka magazynowa	r k	19 5	1 596 1 161	86 24	70 25	122 43	283 170	54 13	70 28	100 23	63 23	28 8	82 29
Informacja i komunikacja	r k	2 1	204 72	19 8	7 4	14 4	47 15	6 4	6 4	13 7	6 1	3 1	9 5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	r k	7 5	152 107	46 36	24 10	33 25	12 10	12 8	16 13	18 15	16 7	8 7	28 20
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	r k	16 8	7 4	7 2	10 2	34 11	1 0	6 5	15 6	9 8	2 5	138 67	73 45
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	r k	12 5	1 504 790	35 17	46 30	65 34	200 89	52 26	54 40	64 35	21 10	17 7	73 41
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	r k	17 12	320 233	44 21	78 46	273 158	38 41	66 45	91 60	68 44	14 10	106 49	98 41
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	r k	202 75	1 555 86	708 274	309 213	187 77	121 41	248 111	211 108	339 152	186 61	154 77	218 133
Edukacja	r k	32 24	303 256	80 51	78 61	67 53	74 47	46 38	34 27	92 67	43 16	23 16	104 83
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	r k	15 15	52 43	142 127	91 81	96 90	18 16	34 31	58 55	96 79	24 21	41 32	81 73
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	r k	16 14	1 399 796	17 10	17 10	22 14	62 41	17 13	20 16	28 19	8 4	13 6	44 26
Pozostała działalność usługowa	r k	553 424	213 120	86 48	48 39	358 215	35 21	22 19	43 14	465 277	128 67	62 29	626 377
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gosp. dom. produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	r k	1 1	0 0	4 3	18 11	6 6	1 1	22 11	12 5	5 5	15 13	0 0	3 2
Organizacje i zespoły eksterytorialne	r k	9 6	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1 0	0 0	0 0	0 0	0 0
Działalność niezidentyfikowana	r k	625 223	224 133	204 86	67 25	40 23	129 53	40 25	115 64	393 64	131 69	143 80	209 118
Razem poprzednio pracujący	r k	2 422 1 176	11 107 6 256	3 885 1 944	2 872 1 744	4 384 2 381	2 111 1 030	1 216 1 030	2 425 1 319	4 345 2 434	2 188 1 092	1 992 1 082	4 366 2 660
Dotychczas niepracujący	r k	663 424	2 308 1 487	1 899 1 252	762 567	1 131 774	1 034 623	702 540	631 459	1 138 818	600 312	485 312	1 137 845
Ogółem bezrobotni	r k	3 085 1 600	13 415 7 743	5 784 3 196	3 634 2 311	5 515 3 155	3 145 1 653	2 828 1 750	3 056 1 778	5 483 3 252	2 788 1 520	2 477 1 394	5 503 3 505

TABELA 59. BEZROBOTNI WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW

stan w dniu 30.06.2009 r.

Nr	Nazwa grupy	ogółem		kobiety	w tym		
		osoby	%		poprzeźnio pracujący		
					do 1	1 - 12	pow. 12
	bez zawodu	26 648	22,3	15 698	1 542	7 891	2 713
0	sily zbrojne	18	0,02	0	0	14	0
1	przedstawiciele wladz publicznych, wyzsi urzednicy, kierownicy	345	0,3	190	53	180	111
2	specjalisci	5 977	5,0	3 988	716	2 968	1 069
3	technicy i inny sredni personel	16 275	13,6	10 341	1 547	7 856	3 716
4	pracownicy biurowi	3 481	2,9	2 571	342	1 883	1 159
5	pracownicy uslug osobistych i sprzedawcy	16 820	14,1	14 828	1 443	8 755	5 355
6	rolnicy, ogrodnicy, lesnicy i rybacy	3 645	3,1	2 377	204	1 520	1 321
7	robotnicy przemyslowni i rzemiešlnicy	29 063	24,3	8 337	3 093	17 540	6 949
8	operatorzy i monterzy maszyn i urzadzzen	5 395	4,5	2 128	577	3 253	1 442
9	pracownicy przy pracach prostych	11 728	9,8	6 256	969	6 330	4 388
	Razem	119 395	100,0	66 714	10 486	58 190	28 223

TABELA 60. ZAWODY NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE WŚRÓD BEZROBOTNYCH - grupy elementarne
stan w dniu 30.06.2009 r.

Kod zawodu	Nzawa zawodu	Bezrobotni
9999	Razem	119 395
0000	Bez zawodu	26 648
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	10 421
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	3 844
7222	Ślusarze i pokrewni	3 550
5122	Kucharze	3 153
7433	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	2 807
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	2 728
9132	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	2 462
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych* (zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych - obejmuje grupę elementarną 7231)	2 431
9141	Gospodarze budynków	2 253
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1 870
7121	Murarze i pokrewni	1 852
7422	Stolarze i pokrewni	1 808
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1 788
3115	Technicy mechanicy	1 719
3212	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1 612
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1 503
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1 372
7141	Malarze budowlani i pokrewni	1 316
7223	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali* (zawód szkolny: Operator obrabiarek skrawających - obejmuje grupę elementarną 7223)	1 252
7233	Mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń* (zawód szkolny: Mechanik-monter maszyn i urządzeń - obejmuje grupę elementarną 7233)	1 198
3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1 155
5141	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 086
6111	Rolnicy produkcji roślinnej	1 063
6131	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1 012
5123	Kelnerzy i pokrewni	900
3112	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	854
3119	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	830
7411	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	825
7136	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych* (zawód szkolny: Monter instalacji i urządzeń sanitarnych - obejmuje grupę elementarną 7136)	816
4131	Magazynierzy i pokrewni	810
3213	Technicy technologii żywności* (zawód szkolny: Technik technologii żywności - obejmuje grupę elementarną 3213)	784
3214	Dietetycy i żywieniowcy	761
2419	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	687
7242	Elektromonterzy	683
8323	Kierowcy samochodów ciężarowych	625
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	613

**TABELA 61. POSZUKUJĄCY PRACY ORAZ CUDZOZIEMCY Z KRAJÓW UE
Z PRAWEM DO ZASIŁKU W POWIATACH**

stan w dniu 30.06.2009 r.

Powiaty	Poszukujący pracy		Cudzoziemcy z krajów UE z prawem do zasiłku	
	razem	kobiety	razem	kobiety
Województwo razem	2 990	1 334	44	11
Bydgoszcz – powiat grodzki	349	126	16	2
Bydgoszcz – powiat ziemski	124	59	3	0
Grudziądz – powiat grodzki	112	49	3	2
Grudziądz – powiat ziemski	33	14	2	0
Toruń – powiat grodzki	500	223	0	0
Toruń – powiat ziemski	78	34	3	2
Włocławek – powiat grodzki	351	173	1	1
Włocławek – powiat ziemski	65	28	0	0
Aleksandrów Kujawski	169	65	1	1
Brodnica	79	36	1	0
Chełmno	75	38	3	1
Golub-Dobrzyń	45	18	0	0
Inowrocław	192	92	7	2
Lipno	110	44	0	0
Mogilno	31	18	0	0
Nakło nad Notecią	54	31	0	0
Radziejów	113	50	0	0
Rypin	114	60	2	0
Sępólno Krajeńskie	56	21	0	0
Świecie	106	53	1	0
Tuchola	81	31	0	0
Wąbrzeźno	70	31	1	0
Żnin	83	40	0	0

**TABELA 62. OSOBY, KTÓRE NABYŁY UPRAWNIENIA DO DODATKU AKTYWIZACYJNEGO
w I półroczu 2009 roku**

Wyszczególnienie	Powiat																								
	WOJEWÓDZTWO RAZEM	BYDGOSZCZ - powiat grodzki	BYDGOSZCZ - powiat ziemski	GRUDZIĄDZ - powiat grodzki	GRUDZIĄDZ - powiat ziemski	TORUŃ - powiat grodzki	TORUŃ - powiat ziemski	WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	BRONICA	CHELMNO	GOLUB-DOBRYŃ	INOWROCLAW	LIPNO	MOGILNO	NAKŁO NAD NOTECIĄ	RADZIEJÓW	RYPIN	SĘPOLNO KRAJEŃSKIE	ŚWIECIE	TUCHOLA	WĄBRZEŻNO	ZNIN	
osoby, które podjęły zatrudnienie ogółem:																									
razem	4 311	354	117	110	42	326	342	277	168	152	201	268	53	387	144	70	407	72	104	110	155	100	169	183	
kobiety	1 642	179	48	40	10	150	154	110	46	41	58	105	22	159	38	24	172	10	28	28	55	30	77	58	
- w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy																									
razem	46	0	0	0	0	0	0	0	0	38	0	2	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	2	0	
kobiety	13	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	0	
- z własnej inicjatywy																									
razem	4 265	354	117	110	42	326	342	277	168	114	201	266	53	387	144	70	407	72	102	108	155	100	167	183	
kobiety	1 629	179	48	40	10	150	154	110	46	34	58	103	22	159	38	24	172	10	27	27	55	30	75	58	
osoby uprawnione w końcu I półroczu 2009 roku do otrzymywania dodatku aktywizacyjnego																									
razem	2 678	155	52	198	54	121	305	128	118	100	82	174	0	310	84	45	214	50	54	61	107	59	105	102	
kobiety	939	64	18	72	11	51	134	43	23	28	25	74	0	113	21	16	88	5	12	15	31	13	49	33	

TABELA 63. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW NA RZECZ PROMOCJI ZA TRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (w tys. zł). Stan w dniu 30 czerwca 2009 r.

Lp	Powiatowy Urząd Pracy	Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej				Dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z 10% rezerwy MPIPS decyzja z dnia 8.05.2009 r.				
		Środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów (algorytm)		Środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa		z tego				
		decyzja z dnia 16.02.2009 r. (50%)	decyzja z dnia 7.04.2009 r. (15%)	6	7	8	9	10	11	
	Ogółem	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	PUP w Bydgoszczy	19 148,8	9 119,6	2 735,9	6 383,8	909,5				
2.	PUP w Grudziądzu	24 477,2	11 037,5	3 311,2	7 726,2	2 402,3	1 830,0		657,4	252,1
3.	PUP dla Miasta Torunia	10 512,7	4 807,9	1 442,4	3 365,6	896,8	56,7	360,8	147,6	331,7
4.	PUP dla Powiatu Toruńskiego	14 238,6	4 939,3	1 481,8	3 457,5	4 360,0	2 300,0	549,5	699,7	810,8
5.	PUP we Włocławku	28 457,3	13 783,3	4 135,0	9 648,3	890,7		542,2	166,3	182,2
6.	PUP w Aleksandrowie Kujawskim	8 693,8	4 280,3	1 284,1	2 996,2	133,2			79,4	53,8
7.	PUP w Brodnicy	8 127,5	3 717,4	1 115,2	2 602,2	692,7	150,0	178,6	278,8	235,3
8.	PUP w Chełmnie	6 796,5	3 246,6	974,0	2 272,6	303,3		47,1	40,0	66,2
9.	PUP w Golubiu-Dobrzyniu	5 731,1	2 464,7	739,4	1 725,3	801,7		335,7		466,0
10.	PUP w Inowrocławiu	29 205,8	13 560,6	4 068,2	9 492,4	2 084,6		627,9	1 456,7	448,8
11.	PUP w Lipnie	13 830,3	6 690,8	2 007,2	4 683,5	448,8				
12.	PUP w Mogilnie	8 168,0	3 929,0	1 178,7	2 750,3	310,0			310,0	
13.	PUP w Nakle nad Notecią	11 843,6	5 679,2	1 703,8	3 975,4	485,2	485,2			
14.	PUP w Radziejowie	7 476,2	3 383,0	1 014,9	2 368,1	710,2		413,7		296,5
15.	PUP w Rybniku	5 793,9	2 766,1	829,8	1 936,2	261,8		71,1	123,5	67,2
16.	PUP w Sepólnie Krajęckim	6 746,6	3 276,1	982,9	2 293,3	194,3			133,9	60,4
17.	PUP w Świeciu	11 239,8	5 589,1	1 676,7	3 912,4	61,6				61,6
18.	PUP w Tucholi	6 020,1	2 519,5	755,8	1 763,6	981,2	245,2	270,2	261,3	204,5
19.	PUP w Wąbrzeźnie	5 545,7	2 408,4	722,5	1 685,9	728,9		374,5	238,6	115,8
20.	PUP w Żniniu	11 333,2	5 237,7	1 571,3	3 666,4	857,8		256,6	261,3	339,9
	OGÓŁEM	243 386,7	112 436,1	33 730,8	78 705,2	18 514,6	5 067,1	4 027,9	4 854,5	4 565,1

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Decyzji MPIPS

TABELA 64. STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY OGÓLNEJ W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (w tys. zł) - cz. 1.

Wyszczególnienie	POWIATOWE URZĘDY PRACY										Inowrocław
	Województwo razem	Bydgoszcz	Grudziądz	Dla Miasta Torunia	Dla Powiatu Torunskiego	Włocławek	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chelmo	Golub-Dobrzyń	
Wydatki ogółem	204 954,0	21 190,9	20 654,8	9 864,7	14 114,1	22 142,4	5 746,2	6 371,9	7 139,7	5 138,3	22 926,8
Zasilki dla bezrobotnych łącznie ze składkami	103 425,2	11 954,0	9 204,5	5 750,6	5 964,9	9 117,4	3 065,4	3 507,5	4 160,7	2 959,2	11 199,1
Dodatki aktywizacyjne	3 410,7	369,6	337,0	196,0	215,9	257,7	102,7	83,9	221,4	97,6	329,1
Świadczenia integracyjne	243,9	157,0	0,0	81,5	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	91 466,8	7 982,4	10 610,9	3 568,3	7 626,3	12 415,2	2 342,4	2 619,7	2 495,9	1 949,6	10 858,7
Składki na ubezpieczenie społeczne rolników	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty organizacji partnerstwa lokalnego	2,8	0,0	0,2	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	1,3
Koszty rad zatrudnienia	110,7	0,0	0,0	20,0	1,3	16,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty systemu EURES	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty klasyfikacji zawodów, standardy i inne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Informacje zawodowe i poradnictwo	253,1	43,2	0,2	10,1	55,2	0,0	27,3	0,0	3,7	0,1	5,1
Informacje o usługach i partnerach rynku pracy	78,1	30,5	6,2	0,0	0,0	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3
Koszty wczynań, zawiadomień, przekazywania świadectw itp.	2 074,1	300,2	135,2	105,0	162,0	138,1	47,3	104,1	66,5	25,2	311,8
Koszty badań i analiz rynku pracy	18,6	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0
Koszty systemu informatycznego	1 341,5	135,5	78,2	43,6	53,9	65,8	85,8	19,4	103,5	50,7	60,0
Promocja i pomoc prawna zatrudnionym za granicą	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty materiałów informacyjnych i szkoleniowych	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,6
Koszty audytu zewnętrznego	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty wyposażenia i działalności klubów pracy	37,6	14,7	1,9	0,0	0,0	1,5	2,0	0,0	10,5	0,0	1,2
Koszty wyposażenia akademickich biur karier	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP	964,9	67,6	114,7	34,4	6,0	44,8	28,2	21,7	59,4	14,4	105,3
Refundacja kosztów wynagrodzenia i składek pracowników WUP	606,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty wynagrodzeń i składek pracowników PUP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Refundacja dodatków do wynagrodzeń	671,2	86,6	123,3	53,9	22,4	62,9	22,0	9,9	13,3	21,8	39,9
Koszty kwalifikowalne (art. 9 ust.2d oraz art. 109 ust. 7c)	58,6	18,6	30,6	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty poboru składek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Splata kredytów i pożyczek zaciągniętych przez FP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty odsetek i obsługi kredytów i pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty obsługi rachunku Funduszu Pracy	57,4	29,8	3,3	0,0	0,0	0,2	0,0	5,7	0,5	9,1	0,0
Koszty sądowe i egzekucyjne	31,3	1,2	3,5	1,3	1,0	0,4	0,6	0,0	2,1	0,0	11,4
Odsetki za przeterminowane zobowiązania	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Inne wydatki Funduszu Pracy	82,1	0,0	0,0	0,0	0,0	9,9	21,7	0,0	0,0	8,6	0,0

TABELA 64. STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY OGÓLNEJ W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (w tys. zł) - cz. 2.

Wyszczególnienie	POWIATOWE URZĘDY PRACY											WUP
	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Żnin		
Wydatki ogółem	10 835,2	5 971,0	9 961,7	4 950,4	4 572,5	5 914,1	6 812,3	5 082,8	5 168,2	9 547,3	848,7	
Zasłki dla bezrobotnych łącznie ze składkami	4 405,5	3 005,2	6 017,1	2 056,1	2 383,2	3 010,7	4 728,9	3 055,8	2 621,5	5 257,9	0,0	
Dodatki aktywizacyjne	118,9	82,7	229,0	65,1	83,3	92,7	178,4	76,7	108,2	164,8	0,0	
Świadczenia integracyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	6 066,1	2 700,8	3 487,5	2 543,5	1 960,5	2 581,6	1 684,3	1 801,0	2 249,4	3 922,7	0,0	
Składki na ubezpieczenie społeczne rolników	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty organizacji partnerstwa lokalnego	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty rad zatrudnienia	19,9	16,1	12,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,6	7,7	
Koszty systemu EURES	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,7	
Koszty klasyfikacji zawodów, standardy i inne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Informacje zawodowe i poradnictwo	1,6	3,8	0,0	0,0	0,0	92,3	1,0	6,1	1,6	1,1	0,7	
Informacje o usługach i partnerach rynku pracy	0,0	0,0	5,4	0,0	0,0	0,0	4,6	0,0	9,4	1,9	4,8	
Koszty wczuć, zawiadomień, przekazywania świadectw itp.	75,5	44,6	94,3	17,2	59,3	47,4	126,8	78,9	36,8	97,9	0,0	
Koszty badań i analiz rynku pracy	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	
Koszty systemu informatycznego	54,8	20,1	23,8	216,5	56,6	16,6	43,3	13,0	71,5	48,2	80,7	
Promocja i pomoc prawna zatrudnionym za granicą	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty materiałów informacyjnych i szkoleniowych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	
Koszty audytu zewnętrznego	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty wyposażenia i działalności klubów pracy	2,2	1,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	1,2	0,0	
Koszty wyposażenia akademickich biur karier	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP	41,3	82,4	76,2	0,0	16,0	51,1	32,9	37,9	54,3	26,1	50,2	
Refundacja kosztów wynagrodzenia i składek pracowników WUP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	606,5	
Koszty wynagrodzeń i składek pracowników PUP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Refundacja dodatków do wynagrodzeń	35,2	13,8	0,0	21,3	11,1	21,4	5,8	10,5	15,3	5,5	75,3	
Koszty kwalifikacyjne (art. 9 ust.2d oraz art. 109 ust. 7c)	7,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty poboru składek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Splata kredytów i pożyczek zaciągniętych przez FP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty odsetek i obsługi kredytów i pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty obsługi rachunku Funduszu Pracy	0,7	0,0	1,0	4,6	0,0	0,2	0,0	0,7	0,1	1,5	0,0	
Koszty sądowe i egzekucyjne	0,7	0,1	0,7	0,0	0,4	0,1	5,7	1,5	0,1	0,5	0,0	
Odsetki za przeterminowane zobowiązania	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Inne wydatki Funduszu Pracy	0,5	0,0	14,6	25,4	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

TABELA 65. STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (w tys. zł) - cz. 1.

Wyszczególnienie	POWIATOWE URZĘDY PRACY										Innowrocław
	Województwo razem	Bydgoszcz	Grudziądz	Dla Miasta Torunia	Dla Powiatu Tonińskiego	Włocławek	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	91 466,8	7 982,4	10 610,9	3 568,3	7 626,3	12 415,2	2 342,4	2 619,7	2 495,9	1 949,6	10 858,7
Koszty szkoleń ogółem	7 376,1	915,1	746,4	561,6	1 243,5	881,1	218,0	77,5	112,4	75,0	468,2
- dodatki szkoleniowe	111,8	24,6	6,7	21,2	15,7	10,2	0,7	0,1	2,2	2,7	18,4
- stypendia za okres szkolenia	2 092,8	226,7	208,4	157,7	287,4	315,0	74,5	21,2	30,9	17,2	151,7
- kwoty należne instytucjom szkoleniowym	5 093,8	662,7	531,3	380,3	940,0	528,2	142,0	44,0	79,3	52,1	280,6
- koszty szkolenia refundowane pracodawcom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- pożyczki szkoleniowe	10,8	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0
- koszty studiów podyplomowych	42,7	1,1	0,0	2,4	0,0	10,3	0,8	3,6	0,0	0,0	15,9
- koszty egzaminów i uzyskania licencji	14,3	0,0	0,0	0,0	0,4	11,4	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
- inne	9,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,3	0,0	0,0	1,6
Prace interwencyjne	5 094,3	29,6	63,9	33,0	401,8	329,0	2,1	28,2	361,2	179,1	1 431,6
Roboty publiczne	12 419,8	357,5	1 648,5	7,1	1 270,5	858,0	328,2	85,3	552,0	4,8	4 182,5
Prace społecznie użyteczne	905,3	281,1	31,7	35,8	24,0	78,1	26,1	25,6	0,7	72,8	5,0
Zatrudnienie wspierane	42,4	25,2	0,0	17,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	3 930,7	195,2	1 743,3	51,6	14,8	294,6	57,0	0,0	13,9	162,7	422,0
Środki na podjęcie działalności gospodarczej w tym w ramach spółdzielni socjalnej	23 870,3	2 535,5	3 943,3	1 602,6	1 340,2	2 787,4	809,2	1 068,3	521,7	581,1	1 643,0
Stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne za okres szluz	35 407,0	3 448,9	2 351,9	1 206,7	2 859,3	6 627,1	855,6	1 305,1	858,1	839,5	2 693,2
- za okres szluz	28 413,1	2 925,0	1 841,5	1 152,1	1 874,5	6 232,8	741,1	1 198,0	839,6	737,2	2 316,1
- za okres przygotowania zawodowego	6 852,4	521,2	472,9	54,6	984,8	393,2	94,8	107,1	16,8	99,6	368,0
- za okres nauki	141,5	2,7	37,5	0,0	0,0	1,1	19,7	0,0	1,7	2,7	9,1
Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne	13,6	0,0	0,0	13,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia	2 050,3	152,4	72,3	12,1	432,8	497,2	30,6	27,9	60,0	25,9	13,2
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	14,0	3,5	3,7	4,0	0,0	0,5	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Restrukturyzacja zatrudnienia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Przygotowanie zawodowe młodocianych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koszty badań bezrobotnych	336,5	36,7	5,9	23,0	39,4	60,1	13,3	1,5	15,9	8,7	0,0
Inne instrumenty rynku pracy	6,5	1,7	0,0	0,0	0,0	2,1	0,7	0,3	0,0	0,0	0,0
- dot. bezrobotnych do 25 roku życia	37 806,9	3 306,2	3 833,7	993,5	3 216,6	6 928,7	780,0	1 146,1	1 235,1	668,6	3 704,6
- dot. bezrobotnych powyżej 50 roku życia	9 076,5	686,2	882,5	68,6	940,2	724,2	118,8	259,4	294,3	151,7	1 949,0
- wydatki na SPO RZL i PO KL	28 405,6	2 630,7	3 880,7	913,7	1 673,2	6 143,4	670,3	519,9	683,4	577,8	1 419,2
- Działanie 6.1 PO KL	27 765,7	2 630,7	3 880,7	913,7	1 673,2	6 143,4	670,3	519,9	683,4	577,8	1 419,2
- Działanie 7.1. PO KL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Działanie 1.2. SPO RZL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Działanie 1.3 SPO RZL	639,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Działanie 1.6 SPO RZL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
inne działania	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

TABELA 65. STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA W I PÓŁROCZU 2009 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (w tys. zł) - cz. 2.

Wyszczególnienie	POWIATOWE URZĘDY PRACY										
	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin	
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	6 066,1	2 700,8	3 487,5	2 543,5	1 960,5	2 581,6	1 684,3	1 801,0	2 249,4	3 922,7	
Koszty szkoleń ogółem	580,6	156,3	531,7	62,6	215,2	76,5	67,7	79,3	269,4	38,0	
dodatki szkoleniowe	0,1	1,2	1,2	0,0	1,1	1,1	0,3	2,8	0,7	0,8	
stypendia za okres szkolenia	153,2	42,4	128,0	22,1	86,2	18,4	20,9	33,4	73,2	24,3	
kwoty należne instytucjom szkoleniowym	427,3	109,3	400,3	40,5	127,9	57,0	44,7	41,3	192,1	12,9	
koszty szkolenia refundowane pracodawcom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
pożyczki szkoleniowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	
koszty studiów podyplomowych	0,0	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	3,4	0,0	
koszty egzaminów i uzyskania licencji	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
inne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Prace interwencyjne	522,4	249,1	56,9	69,7	286,8	84,7	0,0	122,9	548,3	294,0	
Roboty publiczne	267,8	257,0	487,3	186,1	169,0	743,3	279,6	176,2	17,0	542,1	
Prace społecznie użyteczne	15,6	10,1	17,8	13,1	30,0	58,5	80,9	55,5	20,4	22,5	
Zatrudnienie wspierane	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	503,0	0,0	0,0	32,6	49,0	0,0	0,0	0,0	391,0	0,0	
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	931,1	850,0	964,0	855,4	435,3	573,2	718,6	346,9	476,0	887,5	
w tym w ramach spółdzielni socjalnej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne	3 053,7	1 127,1	1 222,5	1 252,5	679,3	950,5	477,8	990,6	476,3	2 131,3	
za okres stażu	1 350,7	821,6	1 100,7	1 050,4	496,0	753,7	362,8	771,7	464,0	1 383,6	
za okres przygotowania zawodowego	1 701,6	305,5	111,8	202,1	143,3	191,0	112,5	211,9	12,0	747,7	
za okres nauki	1,4	0,0	10,0	0,0	40,0	5,8	2,5	7,0	0,3	0,0	
Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia	181,3	39,4	177,0	36,8	83,9	85,1	44,6	23,2	47,4	7,2	
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	
Restrukturyzacja zatrudnienia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Przygotowanie zawodowe młodocianych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty badań bezrobotnych	10,2	10,9	30,3	34,7	12,0	9,8	14,8	6,4	2,8	0,1	
Inne instrumenty rynku pracy	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	
- dot. bezrobotnych do 25 roku życia	2 976,1	1 324,3	1 459,1	751,4	562,9	865,4	485,2	817,8	859,0	1 892,6	
- dot. bezrobotnych powyżej 50 roku życia	437,7	236,7	382,2	113,1	339,3	388,8	285,8	95,1	255,7	467,2	
- wydatki na SPO RZL i PO KL	1 244,2	966,5	1 433,7	641,8	732,5	923,7	572,8	588,5	924,6	1 265,0	
Działanie 6.1 PO KL	1 244,2	966,5	1 433,7	0,0	732,5	925,6	572,8	588,5	924,6	1 265,0	
Działanie 7.1. PO KL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Działanie 1.2. SPO RZL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Działanie 1.3 SPO RZL	0,0	0,0	0,0	641,8	0,0	-1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	
Działanie 1.6 SPO RZL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
inne działania	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

7. SUMMARY IN ENGLISH

1. **As of the 30th June 2009 there were registered 119 395 unemployed. It was by 11.6% (12 443 persons) more than at the end of June of the previous year** (in Poland increase constituted 14.0%) and by 8.3% (9 139 persons) more than in December 2008 (in Poland at that time increase constituted 12.5%).
2. **The unemployment rate** (percentage share of the unemployed in the total number of economically active population) **for kujawsko-pomorskie voivodship comprised in June 2009 14.4%. Comparing to June 2008 the unemployment rate increased by 1.4 percentage point** (at that time in Poland the indicator increased by 1.3 percentage points and comprised 10.7%) however comparing to December 2008 increased comprised 1.0 percentage points (at that time in Poland the unemployment rate increased by 1.2 percentage points).
3. **The most important phenomenon taking place in regional labour market** in I half 2009 comparing to the same period of the previous year are as following:
 - **biggest inflow than outflow from unemployment:** in labour offices in kujawsko-pomorskie voivodship there were registered 97 030 unemployed (by 19 982 persons or 25.9% more than in the same period of the previous year). By 40.8% (5 281 persons) increased a number of person registered as unemployed for the first time and by 22.9% (14 701 persons) increased number of persons re-entering to the unemployment rolls. At that time from unemployment rolls were removed 87 891 unemployed (by 5 448 persons, 5.8% less than in the previous year).
 - **smaller number of taking job by the unemployed:** 35 006 unemployed took a job (by 6 157 persons or 15.0% less than in the same period of the previous year). Decreased was observed mainly among non-subsidized employment (by 17.2%), subsidized employment decreased in total by 6.0% and increase was observed only among persons who starts their own business (by 35.7%).
 - **increase in the unemployed number who used activation forms:** from different than employment forms of activation use 18 968 unemployed (by 1 401 persons or 8.0% more than in the same period of the previous year). Increase was observed among person usage of trainings (training were started by 5 886 persons – by 19.1% more than in I half 2008) and internships (8 950 persons – by 67.1% more), decreased was observed among unemployed started socially useful works (3 799 persons, by 5.4% less) and vocational preparation at work place/professional preparation of adults (304 persons – by 90.7% less).
 - **less number of job offers:** to powiat labour offices in kujawsko-pomorskie voivodship were submitted 30 459 job offers. It was by 17.9% less than in the same period of the previous year. Decreased was observed mainly among non-subsidized employment: 8 581 offers (by 42.7% less), the number of subsidized job decreased only by 1.1% and finally comprised 21 878.
 - **increase of announcement of dismissal for company reasons:** employers in kujawsko-pomorskie voivodship announced to powiat labour offices dismissals 82 times for 2 039 employees (in I half of the previous year it was: 18 announcements and 1 246 persons).

- **increase in the number of the unemployed** in most categories of the unemployed especially among persons whose situation on labour market is specific: the worst situation was observed among **young people** (increase of subpopulation by 25.2%), **graduates** (increase by 42.5%) and **disabled** (increase by 27.4%). Decline in the number of the unemployed was observed only among **long-term unemployed** (by 16.2%) and – minor – among **women** (by 0.9%).
 - **very large increase in the number of the unemployed possessing right to benefits**: during the year the subpopulation increased by 55.2%. Their share in the total number of the unemployed at the end of June 2009 comprised 24.4%. Benefit possessed 20.1% of the unemployed women and 29.8% of the unemployed men.
4. In I half 2009 **expenses of Labour Fund in kujawsko-pomorskie voivodship amounted to 204 954.0 thousand zł**. By 25.7% more than in the same period in the previous year. Decline was observed only in amounts for integration benefits (by 38.2%). Increased of expenses for unemployed benefits (by 30.2%), activation bonus (by 17.3%) and programmes for employment promotion (by 23.3%).

CONTENTS:

INTRODUCTION.....	1
1. DYNAMICS OF CHANGES ON THE VOIVODSHIP LABOUR MARKET.....	2
1.1. Law conditions.....	2
1.2. Characteristic of changes in unemployment.....	3
1.3. Influence of regional economy.....	8
2. THE LABOUR FUND.....	9
2.1. Appropriation by algorithm.....	9
2.2. Additional means of the Labour Fund granted from the Ministry of Labour and Social Policy's reserve.....	10
2.3. The Labour Fund means expenditures.....	10
3. ISSUES OF FORMATION AND REALISATION POLITICS OF LABOUR MARKET.....	12
3.1. Regional Parliament and Board of Kujawsko-Pomorskie Voivodship.....	12
3.2. Regional Activities Plan for Employment.....	13
3.3. Voivodship Council of Employment.....	14
3.4. Labour market's programmes realisation.....	15
3.4.1. HUMAN CAPITAL Operational Programme (PO KL).....	15
3.4.1.1. Monitoring of Regional Labour Market.....	20
3.4.1.2. Technical Assistance.....	23
3.4.2. Professional ELP to improve EU workers employability by the improvement of their Professional foreign Language skills within Leonardo da Vinci programme.....	24
3.4.3. Programmes realised by Powiat Labour Office from the Ministry of Labour and Social Policy's reserve.....	26
4. OTHER PROGRAMMES REALISED BY VOIVODSHIP LABOUR OFFICE IN TORUŃ.....	28
4.1. Promotional – information activity.....	28
4.2. Sociological surveys.....	31
4.2.1. Statistic research.....	31
4.2.2. Survey among employers of Kujawsko-Pomorskie Voivodship.....	32
4.2.3. Research on firms which used Labour Fund means for starting their own business.....	33
4.3. Centre of Information and Planning Vocational Career.....	34
4.4. Employment of Polish citizens abroad.....	38
4.5. EURES – European Employment Services.....	38
4.6. National employment service.....	39
4.7. Employment Agencies.....	40
4.8. To do a job by foreigners without necessity of receive work permit.....	40
4.9. Substitute service.....	42
4.10. Co-ordination of Social Security Systems.....	42
5. ACTIVATION OF THE UNEMPLOYED PERSONS IN LOCAL LABOUR OFFICES.....	46
5.1. Job offers.....	46
5.2. Outflow to job.....	49
5.3. Training of the unemployed.....	53
5.4. Traineeship with the employer.....	54
5.5. Vocational preparation at the work place – professional preparation of adults.....	56

5.6.	Socially useful works.....	57
6.	STRUCTURE AND BALANCE OF THE UNEMPLOYED IN KUJAWSKO-POMORSKIE VOIVODSHIP.....	60
6.1.	Unemployed women.....	60
6.2.	Unemployment in the rural areas.....	66
6.3.	The unemployed terminated for company reasons.....	70
6.4.	The unemployed with right to benefit.....	72
6.5.	The unemployed aged up to 25 years.....	74
6.5.1.	The unemployed registered within 12 months since the end of education.....	79
6.6.	The unemployed over 50 years old.....	82
6.7.	The long-term unemployed.....	86
6.8.	The unemployed without occupational qualifications.....	92
6.9.	The unemployed without professional experience.....	95
6.10.	The unemployed without upper secondary education.....	97
6.11.	Women who haven't started a job after give birth.....	100
6.12.	The unemployed bringing up singlehandedly at least one child up to 18 years of age.....	103
6.13.	The unemployed who haven't started a job after punishment.....	106
6.14.	Disabled unemployed persons.....	109
6.15.	The unemployed by age and by education level.....	112
6.16.	The unemployed by total work seniority and by duration of unemployment.....	114
6.17.	The unemployed by a kind of activity of their last job.....	115
6.18.	The unemployed by occupations and specialities.....	116
7.	CONCLUSIONS.....	118
	TABLES.....	120
	SUMMARY IN ENGLISH.....	193

TABLES:

1.	State and structure of unemployment.....	120
2.	Unemployed persons registered in powiats in kujawsko-pomorskie voivodship by sex.....	121
3.	The unemployed entitled to benefit.....	122
4.	The unemployed terminated for company reasons, workers intended to be terminated and monitored dismissals.....	123
5.	Announcement of dismissals for company reasons by PCA sections 2007 (Polish Classification of Activities).....	124
6.	Registered unemployed persons and unemployment rate.....	125
7.	Unemployed persons in the rural areas.....	126
8.	Unemployed persons in the rural areas by sex.....	127
9.	Balance of unemployed rural residents by powiats in first half 2009.....	128
10.	Selected categories of the unemployed.....	130
11.	Unemployed persons with a specific situation on the labour market.....	131
12.	The unemployed aged up to 25 years by powiats.....	132
13.	Balance of the unemployed aged up to 25 years by powiats in first half 2009.....	133
14.	Unemployed persons registered within 12 months since the end of education by powiats in first half 2009.....	135
15.	The unemployed who graduated from tertiary school before the 27 th year of age by powiats in first half 2009.....	136
16.	The unemployed over 50 years old by powiats.....	137

17.	Balance of the unemployed over 50 years old by powiats in first half 2009.....	138
18.	The long-term unemployed by powiats.....	140
19.	Balance of the long-term unemployed by powiats in first half 2009.....	141
20.	Unemployed persons without occupational qualifications by powiats.....	143
21.	Dynamics of changes among unemployed persons without occupational qualifications by powiats in first half 2009.....	144
22.	Unemployed persons without professional experience by powiats.....	145
23.	Dynamics of change among unemployed persons without professional experience by powiats in first half 2009.....	146
24.	Unemployed persons without upper secondary education by powiats.....	147
25.	Dynamics of change among unemployed persons without upper secondary education by powiats in first half 2009.....	148
26.	Women who haven't started a job after give birth by powiats.....	149
27.	Dynamic of change among unemployed women who haven't started a job after give birth in first half 2009 by powiats.....	150
28.	The unemployed bringing up singlehandedly at least one child up to 18 years of age by powiats.....	151
29.	Dynamics of changes among the unemployed bringing up singlehanded at least one child up to 18 years of age by powiats in first half 2009.....	152
30.	The unemployed who haven't started a job after punishment.....	153
31.	Dynamics of change among the unemployed who haven't started a job after punishment by powiats in first half 2009.....	154
32.	Disabled unemployed persons by powiats.....	155
33.	Disabled unemployed persons and unemployed disabled job – seekers by powiats in first half 2009.....	156
34.	Unemployed foreigners by powiats in first half 2009.....	157
35.	Inflow and outflow from unemployment in first half 2009.....	158
36.	Balance of the unemployed in the following months in first half 2009.....	159
37.	Balance of the unemployed by powiats in first half 2000.....	160
38.	Selected categories of unemployed persons who received jobs in first half 2009....	162
39.	Job offers by powiats submitted in first half 2009.....	163
40.	The most frequently job offers submitted to labour offices in first half 2009.....	164
41.	Training of the unemployed by powiats in first half 2009.....	165
42.	Traineeship with the employer by powiats in first half 2009.....	166
43.	Vocational preparation at the work place/professional preparation of adults by powiats in first half 2009.....	167
44.	Socially useful works by powiats in first half 2009.....	168
45.	Participation in actions realized within Project cofinanced form ESF in I half 2009.....	169
46.	Unemployed persons by age.....	170
47.	Unemployed persons in powiats by age.....	171
48.	Unemployed persons by educational level.....	172
49.	Unemployed persons in powiats by educational level.....	173
50.	Unemployed persons by work seniority.....	174
51.	Unemployed persons in powiats by work seniority.....	175
52.	Unemployed persons by duration of unemployment.....	176
53.	Unemployed persons in powiats by duration of unemployment.....	177
54.	Unemployed persons total by age, educational level, work seniority and by duration of unemployment.....	178

55.	Unemployed persons total with a specific situation on the labour market by age, educational level, work seniority and by duration of unemployment.....	179
56.	Unemployed women with a specific situation on the labour market by age, educational level, work seniority and by duration of unemployment.....	180
57.	Unemployed persons by the kind of activity of their last job.....	181
58.	Unemployed persons in powiats according to Polish Classification of Activities (PCA 2007).....	182
59.	Unemployed persons in Kujawsko-Pomorskie Voivodship by occupations.....	184
60.	The most popular occupations among unemployed persons.....	185
61.	Job-seekers and foreigners from UE countries possessing benefit rights by powiats.....	186
62.	Persons who acquire a right to activation bonus by powiats in first half 2009.....	187
63.	The Labour Fund means for realisation of programmes for employment promotion, unemployment mitigation and vocational activation (in thous. zł).....	188
64.	Expenses structure of the Labour Fund total in first half 2009 by powiats (in thous. zł).....	189
65.	Expenses structure of the Labour Fund on employment promotion programmes in first half 2009 by powiats (in thous. zł).....	191